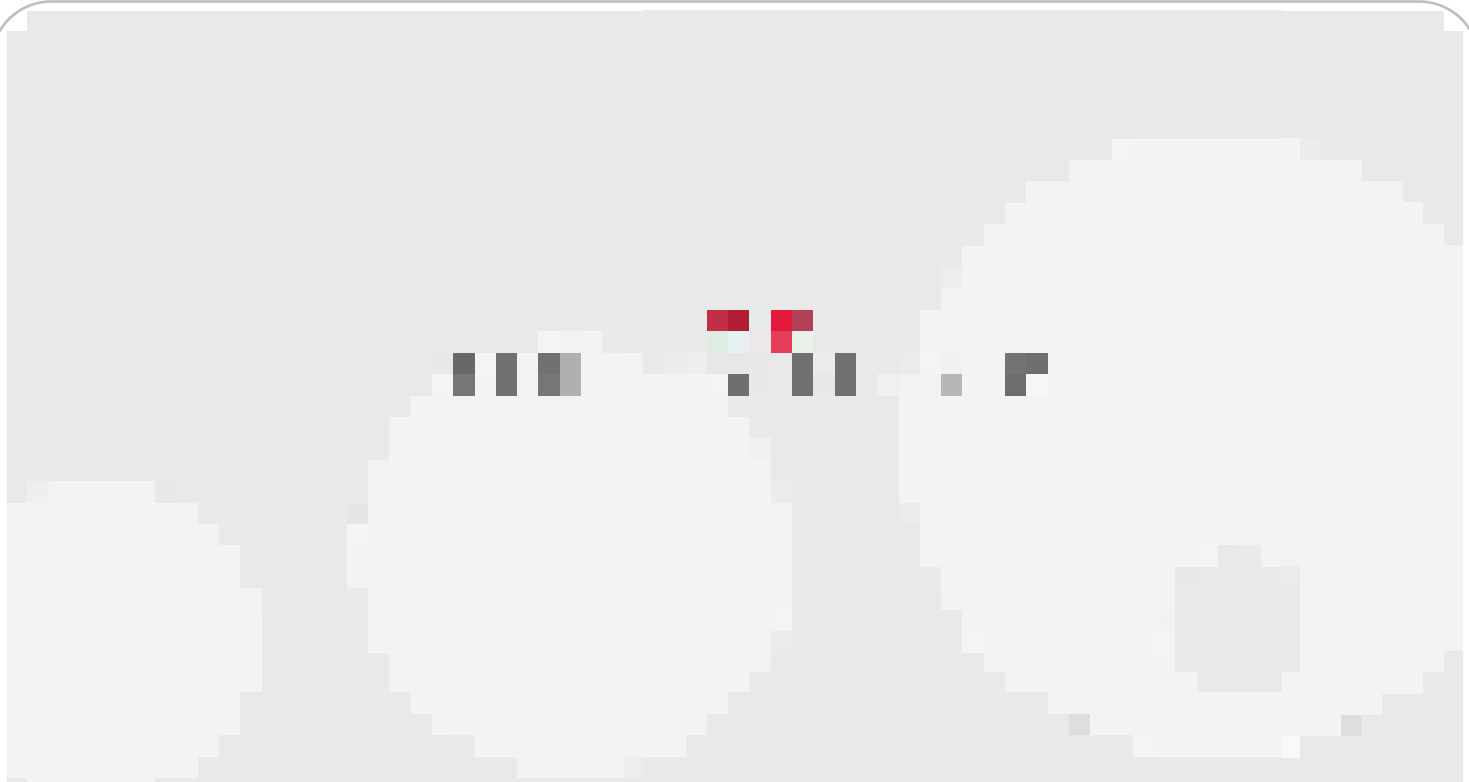
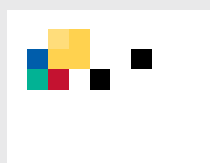

DARBA TIRGUS ĪSTERMIŅA PROGNOZES

2013.GADA 2.PUSGADAM

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Rīga, 2013

Darba tirgus īstermiņa prognozes
2013.gada 2.pusgadam

Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātības” projekta „Nodarbinātības valsts aģentūras darba tirgus prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība” (Nr.1DP/1.3.1.7.0./09/IPIA/NVA/001) papildinājuma 1.3.1.7. aktivitātes „Darba tirgus pieprasījuma īstermiņa un ilgtermiņa prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība” projekta „Darba tirgus pētījumu metodikas izstrāde un pilnveide pētījumu sagatavošanai” (Nr. NVA 2011/5_ESF) pētījumu „Darba devēju aptauja” veica personu apvienība, kuru veido SIA „Projektu un kvalitātes vadība” un SIA „Attīstības projektu institūts”, pētnieku grupa:

projekta vadītāja - Evija Eglīte (maģistra grāds sociālajās zinātnēs);
projekta koordinatori – Māris Krūze; Jānis Briedis (maģistra grāds sociālajās zinātnēs);
pētnieks - Māris Brants (maģistra grāds socioloģijā).

Pētījuma izstrādē ir piedalīties Māris Brants (maģistra grāds sociālajās zinātnēs), Kārlis Purmalis (doktora grāds ekonomikā), Aleksejs Meļihovs (doktora grāds ekonomikā), Anna Jankevica (bakalaura grāds statistikā), Ilze Lukstiņa (bakalaura grāds humanitārajās zinātnēs), Romāns Putāns (maģistra grāds sociālajās zinātnēs).

Pētījumu lauka darba veikšanu, pamatojoties uz Nodarbinātības valsts aģentūras atklātā konkursa „Datu ieguves pakalpojumi” (iepirkuma identifikācijas numurs NVA 2011/65_ESF) rezultātiem, nodrošināja SIA „Factum”.

Pētījums „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” īstenots ar 85% Eiropas Savienības finansiālu atbalstu no Eiropas Sociālā fonda un 15% Latvijas valsts budžeta finansiālu atbalstu. Šeit paustais pētnieku grupas viedoklis nekādā gadījumā nav uzskatāms par Eiropas Kopienas vai Latvijas valsts viedokļa atspoguļojumu.

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs.....	2
Attēlu un tabulu rādītājs	5
Kopsavilkums	9
Terminu definīcijas un skaidrojumi.....	10
Saīsinājumu saraksts	13
Ievads	14
1. Pētījumu metodika.....	16
2. Darba devēju aptaujas rezultāti	18
2.1. Darba devēju aptaujas izlases raksturojums	18
2.2. Uzņēmējdarbības situācijas novērtējums	23
2.2.1. Preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējums pēdējo 6 mēnešu laikā	24
2.2.2. Preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem	27
2.2.3. Preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 12 mēnešiem	29
2.3. Jaunizveidojamās darbavietas.....	31
2.3.1. Plānotās jaunizveidojamās darbavietas tuvāko 6 mēnešu laikā	31
2.3.2. Plānotās jaunizveidojamās darbavietas reģionālā griezumā	36
2.3.3. Plānotās jaunizveidojamās darbavietas dalījumā pa izglītības līmeņiem	38
2.3.4. Jaunu darbavietu izveides iemesls tuvāko 6 mēnešu laikā	42
2.4. Likvidējamās darbavietas	44
2.4.1. Darbavietu samazināšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā	44
2.4.2. Darbavietu samazināšanas plāni reģionālajā griezumā	48
2.5. Darbinieku nomaīņa.....	50
2.5.1. Darbinieku nomaīņas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā	50
2.5.2. Darbinieku nomaīņas plāni dalījumā pa izglītības līmeņiem	53
2.6. Ilgstošās vakances.....	56
2.7. Nepieciešamās prasmes PLĀNOTO vakanču līmenī	61
2.8. Darbinieku piesaistes mehānismi.....	63
2.9. Darba devēju aptaujas secinājumi.....	67
3. Nozaru asociāciju un sociālo partneru interviju rezultāti	71
3.1. Metodes apraksts	71
Nozaru asociāciju intervijas	71
Sociālo partneru intervijas	72
3.2. Intervija ar Latvijas Piena ražotāju asociāciju	74
Nozares raksturojums	74
Darbaspēka problēmas	74
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	74
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	75
3.3. Intervija ar Latvijas gaļas liellopu audzētāju asociāciju	76
Nozares raksturojums	76
Darbaspēka problēmas	76

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	76
3.4. Intervija ar Latvijas slimnīcu biedrību.....	78
Nozares raksturojums	78
Darbaspēka problēmas	78
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	78
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	78
3.5. Intervija ar Latvijas Māsu asociāciju.....	80
Nozares raksturojums	80
Darbaspēka problēmas	80
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	82
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	82
3.6. Intervija ar Latvijas profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociāciju.....	84
Nozares raksturojums	84
Darbaspēka problēmas	84
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	85
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	86
3.7. Intervija ar Latvijas Būvnieku asociāciju	88
Nozares raksturojums	88
Darbaspēka problēmas	88
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	88
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	89
3.8. Intervija ar Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociāciju.....	91
Nozares raksturojums	91
Darbaspēka problēmas	91
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	92
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	92
3.9. Intervija ar Latvijas skolotāju savienību.....	94
Nozares raksturojums	94
Darbaspēka problēmas	94
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	95
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	95
3.10. Intervija ar Latvijas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociāciju.....	97
Nozares raksturojums	97
Darbaspēka problēmas	97
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	99
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	99
3.11. Intervija ar Pirmsskolas skolotāju apvienību	101
Nozares raksturojums	101
Darbaspēka problēmas	101
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	102
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	102
3.12. Intervija ar Latvijas namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociāciju.....	104
Nozares raksturojums	104
Darbaspēka problēmas	104
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	105
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	105

3.13. Intervija ar Latvijas Zemnieku federāciju.....	106
Nozares raksturojums	106
Darbaspēka problēmas	106
Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija	108
Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums	108
3.14. Darbaspēka pieprasījuma izmaiņu prognožu nesakritību korekcija	109
3.15. Nozaru asociāciju un sociālo partneru interviju secinājumi	111
3.16. Izmaiņu piedāvājums NVA piedāvātajās izglītības programmās	121
4. Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam	124
4.1. Prognoze Latvijai	124
4.2. Prognoze reģionu griezumā	126
Rīga	126
Pierīga	127
Kurzeme	128
Latgale	130
Vidzeme	131
Zemgale	132
Secinājumi un ieteikumi	134
Darbaspēka pieprasījuma prognožu nesakritību korekciju apkopojums	134
Izmaiņu piedāvājumu apkopojums no nozaru asociācijām par NVA piedāvātajās izglītības programmās	135
Šķērsanalīzes secinājumi un ieteikumi par NVA piedāvātajām izglītības programmām	138
PIELIKUMI	143
Darba devēju aptaujas rezultātu pielikumi	143
Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas grupās	143
Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits noteiktās profesijas grupās dalījumā pa reģioniem	147
Darbinieku pieņemšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā	152
Jaunu plānoto darbinieku skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc pieņemšanas iemesla	158
Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes)	164
Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pa reģioniem	166
Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc izglītības līmeņa	169
Ilgstošo vakanču skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju grupās (4 zīmes)	173
Nozaru asociāciju interviju lauka darba tehniskā atskaite	176
Darbaspēka pieprasījuma izmaiņas pa ceturkšņiem Latvijā visās nozarēs kopā.....	177
NVA Profesionālās tālākizglītības programmu saraksts	191
NVA Profesionālās pilnveides programmu saraksts	192
NVA Neformālās izglītības apmācību saraksts.....	195

ATTĒLU UN TABULU RĀDĪTĀJS

Tabula 1. Tehniskā informācija par izlasi	19
Tabula 2. Aptaupjā ietvertu uzņēmumu sadalījums pēc to īpašuma formas	20
Tabula 3. Strādājošo skaits uzņēmumos sadalījumā pēc to īpašuma formas	20
Tabula 4. Pētījuma izlase - uzņēmumu raksturojums	21
Tabula 5. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējums pēdējo 6 mēnešu laikā un prognozes nākamajiem 6, 12 mēnešiem	24
Tabula 6. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējums pēdējo 6 mēnešu laikā	25
Tabula 7. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējums privātajā sektorā pēdējo 6 mēnešu laikā	26
Tabula 8. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējums sabiedriskajā sektorā pēdējo 6 mēnešu laikā	26
Tabula 9. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem	28
Tabula 10. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem privātajā sektorā	28
Tabula 11. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem sabiedriskajā sektorā	28
Tabula 12. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 12 mēnešiem	30
Tabula 13. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 12 mēnešiem privātajā sektorā	30
Tabula 14. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 12 mēnešiem sabiedriskajā sektorā	31
Tabula 15. Plānotās no jauna izveidotās darbavietas tuvāko 6 mēnešu laikā	32
Tabula 16. Plānotās no jauna izveidotās darbavietas tuvāko 6 mēnešu laikā pa profesiju pamatgrupām	33
Tabula 17. 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas grupās (2 zīmes)	33
Tabula 18. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidoto darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes)	35
Tabula 19. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas pamatgrupās dalījumā pa reģioniem	37
Tabula 20. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits noteiktās profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pa reģioniem	38
Tabula 21. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānoto no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas pamatgrupās dalījumā pēc nepieciešamā izglītības līmeņa	40
Tabula 22. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānoto no jauna izveidojamo darbavietu skaits noteiktās profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc nepieciešamā izglītības līmeņa	41
Tabula 23. Jaunu darbavietu izveides iemesls tuvāko 6 mēnešu laikā	42
Tabula 24. Jaunu plānoto darbinieku skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc pieņemšanas iemesla ...	42

Tabula 25. Darbavietu samazināšanas/ likvidēšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā.....	45
Tabula 26. Darbinieku atlaišanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā dalījumā pa profesiju pamatgrupām.....	46
Tabula 27. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (2 zīmes)	46
Tabula 28. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes)	47
Tabula 29. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavietu skaits profesijas pamatgrupās dalījumā pa reģioniem	48
Tabula 30. Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pa reģioniem	49
Tabula 31. Darbinieku nomaņas plāni un iemesli tuvāko 6 mēnešu laikā	51
Tabula 32. Darbinieku nomaņas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā dalījumā pa profesijas pamatgrupām	52
Tabula 33. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais nomaināmo darbinieku skaits profesijas grupās (2 zīmes)	52
Tabula 34. Izglītības līmeņa salīdzinājums likvidējamās pozīcijās	55
Tabula 35. Izglītības līmeņa salīdzinājums plānoto jauno darbinieku vidū atbrīvojamo vietā.....	55
Tabula 36. Ilgstošo vakanču esamība uzņēmumā dalījumā pēc uzņēmuma īpašuma formas.....	56
Tabula 37. Ilgstošo vakanču esamība privātā sektora uzņēmumos.....	57
Tabula 38. Ilgstošo vakanču esamība sabiedriskā sektora uzņēmumos.....	57
Tabula 39. Ilgstošo vakanču skaita sadalījums pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju pamatgrupās	58
Tabula 40. Ilgstošo vakanču skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju grupās (2 zīmes)	59
Tabula 41. Ilgstošo vakanču skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju pamatgrupās dalījumā pa reģioniem.....	60
Tabula 42. Ilgstošās vakances esamības iemesls uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā	61
Tabula 43. Nepieciešamās papildu prasmes 2013.gada martā - aprīlī	62
Tabula 44. Darbinieku meklēšanas metodes.....	64
Tabula 45. Darbinieku meklēšanas metodes dalījumā pēc uzņēmējdarbības nozares	65
Tabula 46. Darbinieku meklēšanas metodes dalījumā pa reģioniem	65
Tabula 47. Nozaru asociāciju saraksts, ar kurām veiktas intervijas.....	72
Tabula 48. Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija medicīnas māsu profesijā.....	82
Tabula 49. Eksperta ieteikumi attiecībā uz nva apmācību organizēšanu profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidei medicīnas nozares profesijās.....	83
Tabula 50. Eksperta komentāri par darbaspēka pieprasījuma tendencēm profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas nozarē	85
Tabula 51. Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas nozarē.....	86
Tabula 52. Eksperta ieteikuma nva apmācību organizēšanai profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas nozarē.....	86
Tabula 53. Eksperta ieteikumi attiecībā uz nva apmācību organizēšanu būvniecības nozarē	89
Tabula 54. Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības nozarē. 92	
Tabula 55. Eksperta komentāri par nva apmācību organizēšanu mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības nozarē.....	93

Tabula 56. Eksperta komentāri par darbaspēka pieprasījuma izmaiņām skolotāju profesijās (latvijas skolotāju apvienības eksperta vērtējums)	94
Tabula 57. Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija pirmsskolas pedagogu profesijā (latvijas skolotāju apvienības eksperta vērtējums)	95
Tabula 58. Eksperta komentāri par speciālistu apmācību vajadzībām ikt nozarē.....	98
Tabula 59. Eksperta komentāri par darbaspēka pieprasījuma tendencēm ikt nozarē.....	99
Tabula 60. Eksperta komentāri par darbaspēka pieprasījuma prognozēm skolotāju profesijās (pirmsskolas skolotāju apvienības eksperta vērtējums).....	102
Tabula 61. Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcijas pirmsskolas pedagogu profesijā (pirmsskolas skolotāju apvienības eksperta vērtējums).....	102
Tabula 62. Eksperta komentāri par darbaspēka pieprasījuma izmaiņu prognozēm namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju nozarē.....	104
Tabula 63. Darbaspēka pierasījuma prognožu korekcija namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju nozarē.....	105
Tabula 64. Eksperta komentāri par darbaspēka pierasījuma izmaiņu prognozēm lauksaimniecības nozarē ...	107
Tabula 65. Darbaspēka pierasījuma prognožu korekcijas lauksmainiecības nozarē.....	108
Tabula 66. Darbaspēka pieprasījuma prognožu nesakritību korekciju apkopojums.....	109
Tabula 67. Izmaiņu piedāvājums nva realizētajās izglītības programmās	121
Tabula 68. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Latvijā, visās nozarēs kopā)	124
Tabula 69. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Latvijā, visās nozarēs kopā).....	125
Tabula 70. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Rīgā, visās nozarēs).....	126
Tabula 71. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Rīgā, visās nozarēs)	127
Tabula 72. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Pierīgā, visās nozarēs).....	127
Tabula 73. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Pierīgā, visās nozarēs)	128
Tabula 74. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Kurzemē, visās nozarēs).....	129
Tabula 75. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Kurzemē, visās nozarēs)	129
Tabula 76. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Latgalē, visās nozarēs)	130
Tabula 77. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Latgalē, visās nozarēs).....	131

Tabula 78. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Vidzemē, visās nozarēs)	131
Tabula 79. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Vidzemē, visās nozarēs)	132
Tabula 80. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Zemgalē, visās nozarēs)	132
Tabula 81. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Zemgalē, visās nozarēs).....	133
Tabula 82. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavieta skaits profesijas grupās.....	143
Tabula 83. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavieta skaits noteiktās profesijas grupās dalījumā pa reģioniem	147
Tabula 84. Darbinieku pieņemšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā	152
Tabula 85. Jaunu plānoto darbinieku skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc pieņemšanas iemesla .	158
Tabula 86. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavieta skaits profesijas grupās (4 zīmes)	164
Tabula 87. Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavieta skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pa reģioniem	166
Tabula 88. Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavieta skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc izglītības līmeņa	169
Tabula 89. Ilgstošo vakancu skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju grupās (4 zīmes)	173
Tabula 90. Nozaru asociāciju interviju lauka darba tehniskā atskaite	176
Tabula 91. Darbaspēka pieprasījuma izmaiņas pa ceturkšņiem Latvijā visās nozarēs kopā (4 zīmju profesiju griezumā)	177
Tabula 92. NVA Profesionālās tālākizglītības programmu saraksts.....	191
Tabula 93. NVA Profesionālās pilnveides programmu saraksts.....	192
Tabula 94. NVA Neformālās izglītības programmu saraksts	195
Attēls 1. Izglītības līmeņa salīdzinājums likvidējamās pozīcijās un plānoto jauno darbinieku vidū atbrīvojamo vietā	54
Attēls 2. Darbaspēka piesaiste no ārvalstīm.....	66

KOPSAVILKUMS

Pētījuma „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” galvenais mērķis ir izstrādāt darba tirgus īstermiņa prognozes 2013.gada 2.pusgadam, kā arī izziņāt bezdarbnieku profesionālās un neformālās apmācības vajadzības, lai nodrošinātu darba tirgus prognozi nākamajam pusgadam, kā arī sniegtu konkrētas rekomendācijas NVA organizēto apmācību piedāvājuma veidošanai.

Pētījuma secinājumi izstrādāti, izmantojot trīs pētījuma posmos – darba devēju aptaujā, nozaru asociāciju intervijās un sociālo partneru intervijās – iegūto informāciju, kā arī pētnieku izstrādātā darba tirgus īstermiņa prognozēšanas modeļa rezultātus. Visi trīs minētie ietilpstošie pētījumi kopā ar darba tirgus prognozēšanas modeli veido vienu veselu informācijas izziņāšanas sistēmu.

Pētījuma secinājumi izriet no visiem trim pētījumiem – katrs nākamais pētījuma posms ir balstīts uz iepriekšējā posma rezultātiem, tādēļ šajā dokumentā atspoguļoti visu trīs pētījuma posmu rezultāti, apkopojot tos vienotā, loģiski secīgā struktūrā, kas noslēdzas ar darba tirgus īstermiņa prognožu rezultātu aprakstu un rekomendācijām. Katra pētījuma secinājuma daļa ir veidota atsevišķi, apkopojot to, kas izrietējis no konkrētā pētījuma.

Metodikas pielietošanas rezultātā izstrādātas profesionālo apmācību rekomendācijas, kas pamatā ietver ieteikumus apmācību pasākumu klāsta sašaurināšanai. Līdztekus iezīmētas nozares un profesiju grupas, ar kurām saistītu apmācību iekļaušana NVA piedāvāto apmācību sarakstā būtu ieteicama un padziļināti izvērtējama.

Neformālo apmācību vajadzības, salīdzinot ar iepriekšējo pētījumu viļņu rezultātiem, nav būtiski mainījušās – tās ir valodu, datoru un saskarsmes prasmes. Lai gan kopumā neformālo apmācību vajadzības ir gana vispārīgas, tomēr redzams, ka konkrētu darba devēju prasības gan pēc valodu, gan datorprasmēm joprojām ir specifiskas atkarībā gan no uzņēmuma darbības jomas, gan atrašanās vietas.

Atslēgas vārdi: Darba devēju aptauja, nozaru asociāciju intervijas, sociālo partneru intervijas, darba tirgus, prognoze, NVA apmācību pasākumi.

TERMINU DEFINĪCIJAS UN SKAIDROJUMI

Bezdarbnieks - persona, kas pēc reģistrēšanās Nodarbinātības valsts aģentūrā atbilstoši Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma nosacījumiem, ir ieguvusi bezdarbnieka statusu.

CSP Darbaspēka apsekojums – Centrālās statistikas pārvaldes organizēta aptauja mājāsaimniecībās ar mērķi iegūt detalizētu informāciju par situāciju Latvijas darba tirgū, tas ir, iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti.

Darbinieks - fiziskā persona, kas uz darba līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā

Darba devējs - fiziskā vai juridiskā persona vai arī tiesībspējīga personālsabiedrība, kas uz darba līguma pamata nodarbina vismaz vienu darbinieku. Darba tirgus – vide, kurā notiek darba piedāvājuma un pieprasījuma savstarpējā mijiedarbība, nosakot darba samaksas līmeni un izvietojumu.

Darbaspēka piedāvājums – ekonomiski aktīvo iedzīvotāju lēmums strādāt noteikta veida algotu darbu noteiktā laikā un vietā.

Darbaspēka pieprasījums – darba devēju lēmums nodarbināt ekonomiski aktīvos iedzīvotājus konkrēta veida darbam noteiktā laikā un vietā par atbilstošu atalgojumu.

Darbavieta – uzņēmums vai iestāde, ar kuru darbiniekam (parasti) ir noslēgts darba līgums un kurā, saņemot noteiktu samaksu, viņš veic savus darba pienākumus.

Darba devēju apsekojums – Darba devēju aptauja ar mērķi iegūt detalizētu informāciju no darba devēju skatupunkta par situāciju Latvijas darba tirgū.

Ekstrapolācijas koeficienti – koriģējošie koeficienti izlasē iekļauto informācijas vienību vispārināšanai ar mērķi iegūt ģenerālā kopuma vienību skaitlisko sadalījumu. Piemēram, ja izlasē iekļauti 50 cilvēku, kas pārstāv sev līdzīgos 5000 cilvēkus no ģenerālā kopuma, tad ekstrapolācijas koeficients būs 100. Piemērojot ekstrapolācijas koeficientus, rezultātu attēlojumā iegūst to, ka konkrētā atbilde, kuru snieguši 50 respondenti, attiecināma uz 5000 cilvēkiem no ģenerālā kopuma.

Kvantitatīvās metodes – pētījumu metodes, ar kuru palīdzību iegūst kvantitatīvu, skaitlisku informāciju par kādas parādības izplatību, meklē atbildes uz jautājumiem – cik daudz?, cik bieži?, cik liela daļa no..? Biežāk izmantotās kvantitatīvo pētījumu metodes ir tiešās intervijas, telefonintervijas, anketēšana un interneta aptaujas.

Liels uzņēmums – uzņēmums, kurā, balstoties uz darba līgumu, nodarbināti vairāk nekā 250 darbinieki.

Mazais uzņēmums – uzņēmums, kurā, balstoties uz darba līgumu, nodarbināti 5 līdz 49 darbinieki.

Neformālā izglītība — ārpus formālās izglītības organizēta interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība, tai skaitā, kursi, semināri, darbnīcas (workshops).

Formālā izglītība — sistēma, kas ietver pamatzglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments.

Neformālās izglītības pasākumi — NVA organizētie mācību kursi (līdz 160 stundām), kuru mērķis ir dot iespēju bezdarbniekiem, darba meklētājiem, nodarbinātām personām apgūt vai pilnveidot mainīgajām darba tirgus prasībām atbilstošas sociālās un profesionālās pamatprasmes, veicinot personu iekļaušanos darba tirgū.

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) - Labklājības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas izveidota, lai īstenotu valsts politiku bezdarba samazināšanas un bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu atbalsta jomā. Ministrs aģentūras pārraudzību īsteno ar Labklājības ministrijas starpniecību.

Nozaru asociācija – sabiedriska organizācija, kas apvieno vienas nozares vai profesijas uzņēmumus, organizācijas vai privātpersonas. Nozaru asociācijas tiek veidotas, lai veicinātu attiecīgās tautsaimniecības nozares vai darbības jomas attīstību, pārstāvētu savu biedru intereses, veicinātu pieredzes apmaiņu.

NVA apmācību pasākumi – NVA organizēti pasākumi konkurētspējas paaugstināšanai (KPP), neformālās izglītības ieguvei, profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības ieguvei, kā arī praktiskā apmācība pie darba devēja.

NVA klients – bezdarbnieks, darba meklētājs vai bezdarba riskam pakļauta persona, kas reģistrējusies NVA.

Prasmes – zināšanu, iemaņu un attieksmju kopums.

Privātais sektors – tautsaimniecības daļa, kur ekonomiskās aktivitātes norisinās uz privātīpašuma bāzes (zeme, ēkas, uzņēmumi). Privātais sektors aptver individuālos uzņēmējus, mājsaimniecības un citus ražotājus, kā arī bezpeļņas organizācijas, kas neietilpst sabiedriskajā sektorā.

Profesijas - tautsaimniecībā sastopamās darbinieku profesijas saskaņā ar LR Profesiju klasifikatoru.

Profesionālās izglītības programmas – NVA īstenotas profesionālās pilnveides un profesionālās tālākizglītības programmas bezdarbniekiem

Prognoze – zinātniski pamatots spriedums ar noteiktu ticamības pakāpi par pētāmā objekta iespējamo stāvokli nākotnē.

Respondents – aptaujas dalībnieks – augstākā līmeņa uzņēmuma vadītājs vai personāla vadītājs, kurš ir atbildīgs par galvenajiem personāla vadības jautājumiem saistībā ar uzņēmuma attīstību un ir sniedzis atbildes uz Darba devēju aptaujas jautājumiem.

Sabiedriskais sektors – tautsaimniecības daļa, kur ekonomiskās aktivitātes norisinās uz valsts īpašuma bāzes (zeme, ēkas, uzņēmumi). Sabiedriskais sektors aptver valsts un pašvaldību iestādes un to komercsabiedrības, komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk, kā arī nodibinājumi, biedrības, fondi un to komercsabiedrības.

Sociālais partneris – termins, kas apzīmē darba devēju un darba ņēmēju pārstāvjus (arodbiedrības un darba devēju organizācijas). Latvijā sociālie partneri ir divas organizācijas - LDDK, kas darbojas saskaņā ar Darba devēju organizāciju likumu, un LBAS, kas darbojas saskaņā ar likumu „Par Arodbiedrībām”. Likumi paredz ne tikai tiesības saņemt informāciju par aktuālajiem tiesību aktiem, bet arī obligātu pienākumu sniegt darba devēju un darba ņēmēju viedokli.

Statistikas reģions – Latvijas teritoriālā vienība, kas klasificēta atbilstoši Teritoriālo vienību klasifikācijai statistikas nolūkiem (saīsināti NUTS) NUTS 3 līmenī.

Svari, svaru koeficienti – koriģējošie koeficienti izlasē iekļauto informācijas vienību vispārināšanai ar mērķi līdzsvarot izlases vienību sastāvu atbilstoši ģenerālajam kopumam. Piemēram, izlasē iekļautas 500 sievietes, kuras veido 50% no visiem respondentiem. Ja ģenerālajā kopumā ir 52% sieviešu, tad konkrētajā gadījumā piemēro svaru koeficientu – 1.04. Piemērojot svaru koeficientus, rezultātu attēlojumā iegūst to, ka konkrētā atbilde, kuru sniegušas 50% respondenšu, attiecināma uz 52% sieviešu no ģenerālā kopuma.

Tautsaimniecības sektors – tautsaimniecības nozare jeb ekonomiskās darbības veids, kas klasificēts atbilstoši Vispārējās ekonomiskās darbības klasifikācijai NACE 2.red.

Uzņēmums - jebkurš saimnieciskās darbības subjekts neatkarīgi no tā juridiskās formas, ieskaitot pašnodarbinātas personas un ģimenes uzņēmumus, kas nodarbojas ar amatniecību vai veic citu darbību, kā arī personālsabiedrības un apvienības, kas iesaistītas saimnieciskajā darbībā. Uzņēmums veic vienu vai vairākas darbības vienā vai vairākās vietās.

Vakance – brīva, neaizņemta noteiktas profesijas darbinieka amata, personāla vieta kādā uzņēmumā vai iestādē.

Vidējais uzņēmums – uzņēmums, kurā, balstoties uz darba līgumu, nodarbināti 50 līdz 249 darbinieki.

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

CATI - datorizētās telefonintervijas (*Computer Assisted Telephone Interviews*)

CAWI - datorizētās intervijas tiešsaistes režīmā (internetā) (*Computer Assisted Web Interviews*)

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

EM – Ekonomikas ministrija

LBAS – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija

LM – Labklājības ministrija

NACE – Saimnieciskās darbības statistiskā klasifikācija NACE 2.red.

NUTS - Latvijas teritoriālā vienība, kas klasificēta atbilstoši Teritoriālo vienību klasifikācijai statistikas nolūkiem

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

SPSS - Sociālo zinātņu statistikas pakete (*Statistical Package for the Social Science*), kas izmantota Darba devēju aptaujas rezultātu apstrādē.

IEVADS

Saskaņā ar valsts ekonomiskās politikas definētajiem uzdevumiem, viens no svarīgākajiem nosacījumiem cilvēkresursu mērķtiecīgai un efektīvai izmantošanai tautsaimniecībā ir izglītības sistēmas spēja operatīvi reaģēt uz mainīgajām darba tirgus prasībām, īstermiņā nodrošinot elastīgu darba ņēmēju profesionālās pilnveides, tālākizglītības un neformālās apmācības sistēmu.

Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) misija - būt par uzticamu partneri darba devējam un darba ņēmējam, veicinot bezdarba samazināšanu un nodarbinātības uzlabošanu valstī – sevī ietver arī uzdevumu organizēt un īstenot aktīvos nodarbinātības un preventīvos bezdarba samazināšanas pasākumus¹. NVA neformālās apmācības, profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides pasākumi bezdarbniekiem, to norises ilgumā nepārsniedzot sešus mēnešus, ir viens no instrumentiem, kuri nodrošina Latvijas izglītības sistēmas spēju operatīvi un elastīgi reaģēt uz profesiju un prasmju pieprasījuma izmaiņām darba tirgū.

Lai nodrošinātu aktuālajām darba tirgus vajadzībām atbilstošu NVA apmācību pasākumu piedāvājumu, nepieciešams elastīgs plānošanas mehānisms, tāpēc Labklājības ministrijā (LM) ik gadu tiek sagatavots ziņojums „Par darba tirgus īstermiņa prognozēm un bezdarbnieku un darba meklētāju prioritārajiem apmācību virzieniem”, pamatojoties uz Latvijas Stratēģiskās attīstības plāna 2010.-2013.gadam (Ministru kabineta 2010.gada 9.aprīļa rīkojums Nr.203), 2.1.1.1. uzdevumu², kas paredz LM noteikt bezdarbnieku un darba meklētāju apmācību prioritāros virzienus, kuros bezdarbniekiem un darba meklētājiem piedāvāt apmācību programmas. Ziņojuma ietvaros tiek sastādīts to apmācību jomu un profesiju saraksts, kurās nepieciešams veikt bezdarbnieku un darba meklētāju apmācību, pārkvalifikāciju un kvalifikācijas paaugstināšanu nākamajam gadam.

Pētījuma „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” mērķis ir izstrādāt darba tirgus īstermiņa prognozes 2013.gada 2.pusgadam, kā arī izziņāt bezdarbnieku profesionālās un neformālās apmācības vajadzības, tostarp izvērtējot NVA pašlaik piedāvāto apmācību klāstu, lai nodrošinātu darba tirgus prognozi nākamajam pusgadam, kā arī sniegtu rekomendācijas NVA organizēto apmācību piedāvājuma veidošanai 2013.gada 2.pusgadam.

Līdztekus pētījums „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” ir arī cieši saistīts ar īstermiņa darba tirgus prognozēšanas modeļa uzturēšanu un pilnveidi, nodrošinot modelim daļu ievaddatu, kā arī izstrādājot ieteikumus prognožu korekcijām tām nozarēm, kurām vērojamas lielākās nesakritības ievaddatu prognozēs.

Lai noteiktu bezdarbnieku un darba meklētāju apmācību prioritāros virzienus, kuros piedāvāt apmācību programmas, nepieciešams veikt gan darba tirgus situācijas analīzi, noskaidrojot darbaspēka un prasmju pieprasījuma izmaiņas īstermiņā un vidējā termiņā, gan esošā darbaspēka piedāvājuma analīzi.

Pētījums „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” kompleksi sastāv no 3 izpētes posmiem:

- 1) darba devēju aptauja ievadinformācijas iegūšanai prognozēšanas modelim,
- 2) padziļinātās intervijas ar nozaru asociācijām modeļa ievaddatu informācijas precizēšanai un koriģēšanai, kā arī darba tirgus vajadzību kvalitatīvai izpētei,
- 3) padziļinātās intervijas ar sociālajiem partneriem rekomendāciju profesionālajām izglītības programmām izstrādei.

¹ <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=2&mid=1>

² <http://www.likumi.lv/doc.php?id=208079>

Tāpat pētījumā tiek izmantoti jaunākie darba tirgus īstermiņa prognozēšanas modeļa rezultāti, tādējādi pētījuma struktūra ļauj pakāpeniski nonākt pie ieteikumiem NVA apmācību pasākumu sarakstu veidošanai no darba tirgus vajadzību viedokļa, taču pētījuma uzdevums neparedz esošā darbaspēka piedāvājuma analīzi. Līdz ar to no šī viedokļa pētījums sniegs tikai pastarpinātu informāciju nozaru asociāciju un darba tirgus ekspertu viedokļu formā.

Pētījuma dokumentā „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” atspoguļoti visu trīs izpētes posmu rezultāti ar to noslēguma secinājumiem, darba tirgus īstermiņa prognozēšanas rezultāti 2013.gada 2.pusgadam, kā arī kopējie pētījuma secinājumi un pētījuma gaitā identificētās bezdarbnieku profesionālo un neformālo apmācību vajadzības.

Dokumentā ietverta šāda galveno nodaļu struktūra:

1. Ievads
2. Pētījumu vispārīgs apraksts un kopējais ietvars.
3. Darba devēju aptaujas rezultātu analīze un secinājumi.
4. Nozaru asociāciju un sociālo partneru interviju rezultātu pārskats un secinājumi.
5. Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam.
6. Secinājumi un ieteikumi.
7. Pielikumi ar detalizēti izvērstiem pētījumu datiem.

1. PĒTĪJUMU METODIKA

Kombinējot vairākus informācijas avotus (ikgadējie CSP Darbaspēka apsekojuma dati, EM attīstības prognozes tautsaimniecības nozarēs un NVA Darba devēju aptauja (kas veikta reizi pusgadā)), tiek iegūta sākotnējā pirmā ievaddatu kopa darba tirgus īstermiņa prognozēšanai. Tālākajā izpētes posmā, balstoties uz CSP Darbaspēka apsekojuma un NVA Darba devēju aptaujas atsevišķi prognozētajos rezultātos konstatētajām atšķirībām konkrētās profesiju grupās, veicot padziļinātās intervijas ar nozaru asociācijām un sociālajiem partneriem, tiek veikta prognozes modeļa ievaddatu korekcija.

Pētījums „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgamam” kompleksi sastāv no 3 galvenajām izpētes sastāvdaļām (Darba devēju aptauja ievadinformācijas iegūšanai prognozēšanas modelim, padziļinātās intervijas ar nozaru asociācijām darba tirgus īstermiņa prognozēšanas modeļa ievaddatu informācijas precizēšanai un koriģēšanai un padziļinātās intervijas ar sociālajiem partneriem, lai precizētu NVA profesionālās izglītības programmu sarakstu), kur katrs nākamais izpētes posms papildina iepriekšējo. Darba tirgus īstermiņa prognozes un rekomendācijas, ieteikumi konkrētām profesionālās izglītības programmām tiek izstrādāti izpētes noslēguma posmā un pieejami gala ziņojumā.

Šeit un turpmāk analizē iekļauti tikai Darba devēju aptaujas rezultāti, kas atsevišķi galvenokārt iezīmē jaunākās salīdzinoši nozīmīgākās šī brīža tendences darba tirgū no darba devēju skatupunkta. Darba devēju aptaujas rezultāti var atšķirties no gala ziņojumā pieejamiem precizētajiem darba tirgus īstermiņa prognožu rezultātiem, jo prognozēšanas modelim nepieciešamajos ievaddatos iekļauta informācija gan no CSP Darbaspēka apsekojuma, gan no NVA Darba devēju aptaujas.

CSP Darbaspēka apsekojuma kopējais gada izlases apjoms ir aptuveni 25 000 mājokļu. Tajā iegūta informācija par nodarbinātību strādājošo vidū, precizējot nozari un profesiju grupu, balstās aptuveni uz 10 000 – 15 000 lielu respondentu izlasi. Sākumā kopā ar EM attīstības prognozēm tautsaimniecības nozarēs tie izskaidro 80% no kopējiem darba tirgus prognozēšanas rezultātiem. Visām no CSP Darbaspēka apsekojuma pieejamām profesiju grupām piemēroti 0,8 svaru koeficienti prognozēšanas modeļa ievaddatos. Jāatzīmē, ka Darbaspēka apsekojuma nodarbinātības rezultāti profesijas grupās lielākoties pieejami 2 zīmju līmenī.

Darba devēju aptaujas sākotnējais izlases apjoms ir 2500 uzņēmumu. Turklāt tālākā informācija par plānotajām darbinieku izmaiņām, kādās profesiju grupās tuvākā pusgada laikā plāno pieņemt vai atlaist un ilgstošajām (vairāk nekā 3 mēnešus), balstās uz vēl mazāku respondentu skaitu, kas snieguši noteiktas atbildes. Tādējādi noteikts, ka Darba devēju aptaujas rezultāti sākotnēji izskaidro atlikušos 20% no visiem darba tirgus īstermiņa prognozēšanas rezultātiem, un prognozēšanas modeļa ievaddatos tiem piemēroti 0,2 svaru koeficienti.

Pēc padziļinātajām intervijām ar nozaru asociācijām, veicot sākotnējo darba tirgus īstermiņa prognožu korekciju, svaru koeficienti kopējos prognozēšanas modeļa ievaddatos tiek mainīti par labu vienam vai otram informācijas avotam. Abu pētījumu (CSP Darbaspēka apsekojums un NVA Darba devēju aptaujas) apvienotie koriģētie prognozēšanas modeļa rezultāti sniedz precizēto gala ziņojumā pieejamo darba tirgus īstermiņa prognozi nākamajiem 6 mēnešiem.

Tajā pašā laikā jāuzsver, ka Darba devēju aptaujas ir nozīmīgs informācijas avots un būtiska prognozēšanas modeļa pilnveides sastāvdaļa. Darba devēju aptaujā informācija par profesiju grupām tiek iegūta 4 zīmju līmenī, ar ko reizi pusgadā var papildināt CSP Darbaspēka apsekojumā iepriekšējā gadā iegūtos datus.

Analizējot rezultātus par plānotām jaunām vakancēm/ darbavietām tuvākā pusgada laikā, izmantoti ekstrapolētie dati vakanču/ darbavietu līmenī. Vispārinot un attiecinot datus uz ģenerālo kopumu, katram uzņēmumam izlasē piemērots ekstrapolācijas koeficients (svari) atbilstoši tam, cik sev līdzīgos uzņēmumus

ģenerālajā kopumā tas pārstāv. Ekstrapolācijas koeficientu pareizinot ar konkrētajā profesiju grupā nosaukto vakanču skaitu, tiek iegūti turpmākajā analizē izmantotie kopējie ekstrapolētie dati vakanču/ darbavietu līmenī.

Piemēram, darba devējs norāda, ka viņš nākamā pusgada laikā plāno pieņemt 10 šuvējas. Ja attiecīgais uzņēmums pētījuma izlasē pārstāv 4 sev līdzīgos uzņēmumus, tad attiecīgā uzņēmuma ekstrapolētie dati vakanču līmenī ļauj secināt, ka tuvākā pusgada laikā 4 darba devēji plāno pieprasījumu pēc 40 šuvējām.

2. DARBA DEVĒJU APTAUJAS REZULTĀTI

2.1. DARBA DEVĒJU APTAUJAS IZLASES RAKSTUROJUMS

Darba devēju aptaujas dati iegūti, izmantojot kvantitatīvo pieeju. Aptaujas dalībnieku atlasei izmantotas datorizētās telefona intervijas (*CATI*), veicot zvanus gan uz fiksētajiem, gan mobilajiem tālruņu numuriem, apvienojot tās ar datorizētajām intervijām tiešsaistes režīmā (*CAWI*) pēc respondenta izvēles – latviešu vai krievu valodā.

Pētījuma izlase veidota, izmantojot kombinētu izlases veidošanas metodi – kvotu un stratificētās izlases metodi. Vispirms tika noteiktas kvotas (izlases apjoms) iepriekš definētajās stratās.

Aptaujas mērķa grupa ir uzņēmuma/ personālvadības augstākā līmeņa vadītāji, kuri ir atbildīgi, aizvieto uzņēmuma/ personāla vadītāju un ir kompetenti atbildēt uz jautājumiem saistītiem ar personāla vadību un uzņēmuma attīstību.

Lai sasniegtu reprezentatīvu aptaujas izlasi, izmantotas šādas Darba devēju aptaujas izlases sastāvu raksturojošas stratifikācijas pazīmes:

- Uzņēmējdarbības nozare (22 tautsaimniecības nozares saskaņā ar NACE 2.red. klasifikāciju, kuras veido 18 ekonomiskās darbības veidi NACE klasifikācijas viena burta līmenī un 3 rūpniecības nozares atsevišķi izdalītas (10 Pārtikas produktu ražošana, 24 Metālu ražošana un 27 Elektrisko iekārtu ražošana) – 2 ciparu līmenī).
- Uzņēmuma lielums (mazie, vidējie un lielie uzņēmumi).
- Uzņēmuma atrašanās vieta (seši ar plānošanas reģioniem savietojami statistikas reģioni – Rīga, Pierīga, Vidzeme, Kurzeme, Zemgale un Latgale).

Izmantojot augstāk norādītās stratifikācijas pazīmes, panākta optimāla uzņēmumu pārstāvniecība izlasē pēc uzņēmuma īpašuma formas (privātais un sabiedriskais sektors).

Pētījuma ģenerālais kopums ir 23`645 ekonomiski aktīvie uzņēmumi Latvijā ar nodarbināto skaitu 5 un vairāk darbinieku, kas pārstāv ekonomiskās darbības veidus no A līdz S pēc NACE 2.red. klasifikācijas, izslēdzot O (Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana) atšķirīgās personālpolitikas dēļ.

Lauka darba veicējs - SIA „Factum” Darba devēju aptaujas intervijas „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgam” ietvaros veica laikā no 2013.gada 6.marta līdz 10.aprīlim. Sākotnēji veikto 2624 pabeigto interviju rezultāti pēc datu kvalitātes kontroles iekļautas rezultātu gala analīzē un prognozēšanas modelī darba tirgus īstermiņa prognožu iegūšanai.. Detalizētu tehniskā lauka darba informāciju satur Tabula 1. Tehniskā informācija par izlasi.

TABULA 1. TEHNISKĀ INFORMĀCIJA PAR IZLASI

IZMANTOTO KONTAKTU KOPSKAITS	3432
Nederīgi kontakti (neatbilstošs darbinieku skaits uzņēmumā)	355
Derīgi kontakti kopā (RTOT), t.sk.	3009
Veiktās intervijas (R), t.sk.	2796
Derīgas intervijas CATI + CAWI	2624
Nederīgas/ nepabeigtas intervijas CATI + CAWI	167
Nerespondence, t.sk.	303
Atteikums piedalīties	303
Response – atbildētība	90%
Atbildētība = R / RTOT (R = Veiktās intervijas / RTOT = Derīgo kontaktu skaits)	

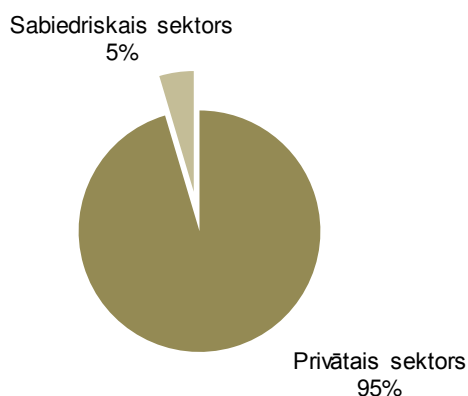
Galvenie iegūtie pētījuma rezultāti tiek analizēti griezumā pēc uzņēmuma īpašuma formas. Absolūtais vairākums (95%, nesvērtais īpatsvars izlasē) darba devēju aptaujā ietvertu uzņēmumu pārstāv privāto sektoru, kas būtu jāņem vērā, veicot pētījuma rezultātu analīzi. Likumsakarīgi, privātā sektora uzņēmumu vidū ir salīdzinoši lielāks mazo (5 – 49 darbinieki) uzņēmumu procentuālais skaits. Turpretī sabiedriskajā sektorā darbojošos uzņēmumu vidū ir augstāks vidējo (50 – 249 darbinieki) un lielo ar 250 un vairāk nodarbināto uzņēmumu īpatsvars. Sabiedriskajā sektorā saskaņā ar NACE 2.red. klasifikāciju ievērojami biežāk pārstāvētas tādas nozares kā izglītība (P), veselība un sociālā aprūpe (Q), māksla, izklaide un atpūta (R) un citi pakalpojumi (S) (

Tabula 4. Pētījuma izlase - uzņēmumu raksturojums).

Jāatzīmē, ka sabiedriskajā sektorā ietilpst valsts un pašvaldību iestādes un to komercsabiedrības, kā arī komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk, kā arī nodibinājumi, biedrības, fondi un to komercsabiedrības.

TABULA 2. APTAUJĀ IETVERTO UZŅĒMUMU SADALĪJUMS PĒC TO ĪPAŠUMA FORMAS

Q01. Vai Jūsu uzņēmums darbojas privātajā vai sabiedriskajā sektorā?

Bāze: Visi respondenti, n= 2624 [Privātais sektors, n= 2463; Sabiedriskais sektors, n= 161]

Lielie uzņēmumi iekļauti izlasē 100% apmērā. Atbilstoši izlasē palielināts arī vidējo uzņēmumu īpatsvars. Mazie uzņēmumi iekļauti izlasē stratificētas gadījuma izlases veidā. Mazajām statistikas vienībām (mazajiem uzņēmumiem) izlases apjomus stratās noteica, ņemot vērā statistikas vienību skaitu stratā.

TABULA 3. STRĀDĀJOŠO SKAITS UZŅĒMUMOS SADALĪJUMĀ PĒC TO ĪPAŠUMA FORMAS

Q04. Kāds bija strādājošo skaits Jūsu uzņēmumā ... ?

		VISI RESPONDENTI		UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA			
				Privātais sektors		Sabiedriskais sektors	
		Skaitis, N	Nesvērtais sadalījums, %	Skaitis, N	Nesvērtais sadalījums, %	Skaitis, N	Nesvērtais sadalījums, %
DARBINIEKU SKAITS, 2012.gada 1.jūlijā	5 - 49 darbinieki	2133	81%	2060	84%	73	45%
	50 - 249 darbinieki	346	13%	309	13%	37	23%
	250 vai vairāk darbinieku	145	6%	94	4%	51	32%
	KOPĀ	2624	100%	2463	100%	161	100%

Piezīme: Tabulā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 4. PĒTĪJUMA IZLASE – UZŅĒMUMU RAKSTUROJUMS

		VISI RESPONDENTI			UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA					
					Privātais sektors			Sabiedriskais sektors		
		Skaits, N	Nesvērtais sadalījums, %	Svērtais sadalījums, %	Skaits, N	Nesvērtais sadalījums, %	Svērtais sadalījums, %	Skaits, N	Nesvērtais sadalījums, %	Svērtais sadalījums, %
DARBINIEKU SKAITS, 2012.gada 1.jūlijā										
	5 - 49	2133	81%	91%	2060	84%	92%	73	45%	63%
	50 - 249	346	13%	8%	309	13%	7%	37	23%	29%
	250 vai vairāk darbinieku	145	6%	1%	94	4%	1%	51	32%	8%
REGIONS										
	Rīga	1143	44%	51%	1098	45%	53%	45	28%	26%
	Pierīga	391	15%	14%	362	15%	14%	29	18%	23%
	Vidzeme	249	9%	7%	230	9%	7%	19	12%	11%
	Kurzeme	330	13%	10%	307	12%	10%	23	14%	16%
	Zemgale	269	10%	8%	238	10%	8%	31	19%	17%
	Latgale	242	9%	9%	228	9%	9%	14	9%	7%
NOZĀRE (7 grupas)										
A	Lauksaimniecība, Mežsaimniecība un Zivsaimniecība (A)	121	5%	5%	120	5%	5%	1	1%	0,2%
B+C+D+E	Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (B)									
	Apstrādes rūpniecība (C)									
	Elektroenerģija, gāzes, siltumapgāde, gaisa kond. (D)	522	20%	15%	480	19%	14%	42	26%	24%
	Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija (E)									
F	Būvniecība (F)	224	9%	10%	219	9%	10%	5	3%	2%
G+H+I+J	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība (G)									
	Transports un uzglabāšana (H)	1128	43%	44%	1106	45%	46%	22	14%	11%
	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi (I)									
	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi (J)									
K+L+M+N	Finanšu un apdrošināšanas darbības (K)									
	Operācijas ar nekustamo īpašumu (L)	380	14%	16%	346	14%	15%	34	21%	24%
	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (M)									
	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība (N)									
P+Q	Izglītība (P)	155	6%	6%	109	4%	5%	46	29%	29%
R+S	Veselība un sociālā aprūpe (Q)									
	Māksla, izklaide, atpūta (R)	94	4%	5%	83	3%	5%	11	7%	10%
	Citi pakalpojumi (S)									
UZŅĒMUMA JURIDISKAIS STATUSS										
	SIA (sabiedrība ar ierobežotu atbildību)	2415	92%	94%	2293	93%	94%	122	76%	86%
	AS (akciju sabiedrība)	109	4%	3%	97	4%	3%	12	7%	4%
	IU (individuālais uzņēmums)	13	0,5%	0,5%	13	0,5%	0,5%	0	–	–
	Zemnieku vai zvejnieku saimniecība	34	1%	1%	34	1%	1%	0	–	–
	Valsts vai pašvaldības budžeta iestāde	20	1%	0,2%	0	–	–	20	12%	4%
	Kooperatīva sabiedrība	25	1%	1%	25	1%	1%	0	–	–
	Cits	8	0,3%	0,3%	1	0,04%	0,01%	7	4%	6%
RESPONDENTA IENĒMAMĀIS AMATS										
	Uzņēmuma īpašnieks	578	22%	24%	577	23%	25%	1	1%	1%
	Augstākā līmeņa vadītājs, direktors, valdes loceklis	699	27%	27%	649	26%	27%	50	31%	40%
	Personāla direktors, personāldarba vadītājs	368	14%	10%	303	12%	9%	65	40%	23%
	Finanšu direktors, galvenais grāmatvedis	586	22%	23%	570	23%	24%	16	10%	13%
	Cits	279	11%	11%	257	10%	11%	22	14%	13%
	Nav atbildes	114	4%	5%	107	4%	4%	7	4%	9%
Kopā (bāze):		2624	100%	100%	2463	100%	100%	161	100%	100%

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā –

xx%

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā –

xx%

Tabulā norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ atsevišķos gadījumos procentu kopsumma var nebūt 100%.

Datu svēršana ir nepieciešama, lai līdzsvarotu izlases vienību sastāvu atbilstoši ģenerālajam kopumam. Ņemot vērā, ka saskaņā ar pētījuma pamatnostādņēm, izlasē apzināti tika palielināts vidējo un lielo uzņēmumu skaits, datu masīvs tika pakļauts svēršanas procedūrai.

Papildus - lai iegūtu augstāku rezultātu precizitāti, datus attiecinot uz ģenerālo kopumu, rezultāti pirms datu apstrādes tika svērti pēc visām stratifikācijas pazīmēm: uzņēmējdarbības nozare, uzņēmuma lielums, un uzņēmuma atrašanās vieta.

Uzņēmumu grupēšanai pēc lieluma (darbinieku skaita) izmantots uzņēmumu pārstāvju norādītais strādājošo skaits uzņēmumā 2013.gada 1.janvārī. Dati svērti atbilstoši tā brīža sniegtajiem CSP datiem (2013.gada 1.janvāris) atbilstošajās stratifikācijas kategorijās. Datu izlīdzināšanai katrai no kategorijā ietilpstošajām stratām tika izrēķināti attiecīgie svāri, kas izlīdzināja datus atbilstoši ģenerālā kopuma statistiskajam sadalījumam.

Sākotnēji izlases koriģēšanai tika izveidoti svāru mainīgie:

- pēc statistikas reģiona, darbinieku skaita un 22 tautsaimniecības nozarēm;
- pēc statistikas reģiona, darbinieku skaita un 7 tautsaimniecības nozaru grupām.

Izmantojot sīkāku dalījumu tautsaimniecības nozarēs un nodrošinot lielāku vidējo un lielo uzņēmumu pārstāvniecību stratās noteikta kopējā izlases apjoma ietvaros, atsevišķos gadījumos veidojas stratas, kurās nav pietiekami nodrošināta uzņēmumu pārstāvniecība. Tādā gadījumā iegūtie svāru koeficienti ir neviendabīgi un variē no iepriekšējā perioda uz nākamo. Lai arī nozaru apvienojums lielākās grupās mazina kopējās izlases reprezentativitāti, toties mazāka ir svāru izkliede, kas pēc iespējas jāminimizē.

Pētījumu „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam”, „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” ietvaros un turpmāk datu apstrādes un rezultātu analīzes procesā izmantoti svāru koeficienti izlases koriģēšanai pēc statistikas reģiona, darbinieku skaita un 7 tautsaimniecības nozaru grupām.

Tabula 4. Pētījuma izlase - uzņēmumu raksturojums” ietver uzņēmumu skaitu (pārstāvniecība) sasniegtajā izlasē sadalījumā pa stratifikācijas pazīmēm, kā arī procentuālais sadalījums pirms (nesvērtais sadalījums) un pēc (svērtais sadalījums) datu svēršanas.

Turpat norādīts turpmāk izmantotais apvienotais nozaru dalījums 7 nozaru grupās. Konkrēti šāds dalījums nozaru grupās izmantots, lai tas sakristu un būtu savietojams ar citos informācijas avotos izmantotajiem, un jaunākie dati nozaru dalījumā saskaņā ar NACE 2.red. klasifikāciju būtu savietojami ar senākiem datiem, kas pieejami saskaņā ar NACE 1.1.red. utt.

Jautājumi, kas attiecināmi uz uzņēmumu, analizēti uzņēmumu līmenī, piemērojot izlasi korigējošos uzņēmuma svarus. Savukārt jautājumi par darbiniekiem un ilgstošajām (vairāk nekā 3 mēneši) vakancēm, kas attiecināmi uz attiecīgo vakanci/ darbavietu, ir ekstrapolēti un analizēti vakanču/ darbavietu līmenī.

Tātad rezultātu analīzē izmantoti divi svaru mainīgie:

- viens - rezultātu analīzei uzņēmuma līmenī (pēc statistikas reģiona, darbinieku skaita un 7 tautsaimniecības nozarēm);
- otrs – ekstrapolētais - rezultātu analīzei vakanču/ darbavietu līmenī (pēc statistikas reģiona, darbinieku skaita un 7 tautsaimniecības nozaru grupām).

Datu apstrādes posmā rezultātu analīzei un datu attēlojumam grafikos un tabulās ziņojumā SPSS vidē veidotas tabulācijas (datu tabulas). Procenti, kas iekļauti ziņojumā, ir svērti, bet jautājumiem, kas analizēti uzņēmumu līmenī, respondentu skaits nesvērts. Nesvērts respondentu skaits norādīts, jo tas jāņem vērā, nosakot iegūto rezultātu precizitāti. Rezultātu analīzes posmā tika veikta jauniegūto datu salīdzināšana ar iepriekšējā perioda rezultātiem. Grafikos un tabulās norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ atsevišķos gadījumos procentu kopsumma var nebūt 100%.

Kvalitātes kontrole veikta visās pētījuma stadijās. Pētījuma kontroles posmi ietver intervētāju darba kontroli un datu kontroli. CATI kontrole veikta aptaujas lauka darba gaitā, noklausoties nejaušā veidā izvēlētas intervijas, pārbaudot interviju notikšanas faktu un kvalitāti. CAWI kontrole veikta datu sagatavošanas un pārbaudes procesā, salīdzinot iegūto informāciju ar datu bāzēs esošo, pārbaudot datu atbilstību un iekšējo loģiku. Kvalitātes prasībām neatbilstoši ieraksti izslēgti un nav iekļauti tālākā datu apstrādē.

2.2. UZŅĒMĒJDARBĪBAS SITUĀCIJAS NOVĒRTĒJUMS

Uzņēmējdarbības situācijas novērtējums ļauj gūt priekšstatu par darba devēju optimismu attiecībā uz preču un pakalpojumu pieprasījumu nākamajos 6 un 12 mēnešos. Iepriekš („Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” pētījuma ietvaros) izteiktās prognozes nākamajiem 6 mēnešiem netiešs salīdzinājums ar šobrīd sniegto reālās situācijas novērtējumu pēdējo 6 mēnešu laikā ļauj novērtēt, cik precīzas ir bijušas aptaujas dalībnieku iepriekš sniegtās prognozes un atbildes. Šīs informācijas uzkrāšana un salīdzināmība ir svarīga arī turpmākajos Darba devēju aptaujas viļņos. Uzņēmējdarbības situācijas novērtējuma jautājumos sniegto atbilžu ticamība ļauj pamatoti uzskatīt, ka arī pārējos anketas jautājumos par darbiniekiem, vakancēm respondentu sniegtās atbildes ir ticamas. Tādējādi pamatoti var uzskatīt, ka Darba devēju aptaujā iegūtā prognozēšanas modelim nepieciešamā ievadinformācija ir ticama.

Saglabājas iepriekš „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” pētījumu ietvaros novērotā tendence. Izsakot prognozi ilgākā laikā posmā (nākamajiem 12 mēnešiem), vērojama lielāka nenoteiktība (augstāks „Grūti pateikt, NA” atbilžu īpatsvars). Tā nav raksturīga kādai konkrētai nozaru grupai, caurmērā vienlīdz bieži sastopama visu nozaru uzņēmumu pārstāvju vidū. Tomēr izglītības (P) un veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū līdz ar biežajām pārmaiņām, raksturīga lielāka nenoteiktība un pieaudzis to augstākā līmeņa vadītāju skaits,

kuriem nav noteikta viedokļa par pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 6 un 12 mēnešiem.

Darba devēji Latgales reģionā salīdzinoši biežāk norādījuši, ka pēdējā pusgada preču vai pakalpojumu pieprasījums ir samazinājies (no 29% līdz 43%). Tomēr iepriekšējā reizē kritiskāk novērtējuši situāciju un biežāk norādījuši uzņēmuma preču un pakalpojumu kritumu nākamajiem 6 mēnešiem, šoreiz 37% Latgales reģiona darba devēji sagaida, ka preču/ pakalpojumu pieprasījums nākamo 12 mēnešu laikā saglabāsies nemainīgs. Līdzīgi kā iepriekš „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgamam” veiktajā aptaujā 15% ir vēl pesimistiskāk noskaņoti un sagaida, ka nākamo 12 mēnešu laikā uzņēmējdarbības situācija pasliktināsies.

Pārējos reģionos (Rīga, Pierīga, Vidzeme, Kurzeme, Zemgale) preču vai pakalpojumu pieprasījuma novērtējums un prognozes ir visai līdzīgas kopējiem vidējiem rādītājiem valstī.

TABULA 5. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ UN PROGNOZES NĀKAMAJIEM 6, 12 MĒNEŠIEM

Q02.1. Vai pēdējo 6 mēnešu laikā pieprasījums pēc jūsu uzņēmuma precēm vai pakalpojumiem ir būtiski samazinājies, nedaudz samazinājies, palicis tādā pašā līmenī, nedaudz palielinājies vai būtiski palielinājies?

Q02.2. Vai nākamo 6 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

Q02.3. Vai nākamo 12 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ	PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE	
	NĀKAMAJIEM 6 MĒNEŠIEM	NĀKAMAJIEM 12 MĒNEŠIEM
n= 2624	n= 2624	n= 2624
Būtiski samazinājies/-sies (1) 8%	2%	2%
Nedaudz samazinājies/-sies (2) 20%	8%	6%
Palicis/-ks tādā pašā līmenī (3) 39%	35%	30%
Nedaudz palielinājies/-sies (4) 21%	36%	36%
Būtiski palielinājies/-sies (5) 3%	5%	5%
Grūti pateikt 8%	14%	21%
Samazinājies/-sies (1 + 2) 29%	10%	8%
Palicis/-ks tādā pašā līmenī (3) 39%	35%	30%
Palielinājies/-sies (4 + 5) 25%	41%	41%
Grūti pateikt, NA 8%	14%	21%

Bāze: Visi respondenti, n=2624

2.2.1. Preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējums pēdējo 6 mēnešu laikā

Attiecībā uz preču un pakalpojumu pieprasījuma novērtējumu pēdējo 6 mēnešu laikā saglabājas iepriekš „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgamam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgamam” pētījuma ietvaros novērotā tendence – sabiedriskā sektora uzņēmumu vadītāji salīdzinoši biežāk norādījuši, ka uzņēmuma preču vai pakalpojumu pieprasījums palicis tādā pašā līmenī, kamēr privātā sektora pārstāvji salīdzinoši biežāk norāda preču vai pakalpojumu pieprasījuma samazinājumu vai pieaugumu pēdējā pusgada laikā.

Vēlreiz jāatzīmē, ka 29% sabiedrisko sektoru veido izglītības (P) un veselības, sociālās aprūpes (Q) jomās darbojošies uzņēmumi, kā rezultātā sabiedriskajā sektorā pamatā vērojamais pakalpojumu pieprasījuma nemainīgums ir likumsakarīgs.

Analizējot rezultātus 7 nozaru pamatgrupu griezumā, iezīmējas vairākas atšķirības. Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības (A) nozarē strādājošie darba devēji arī šoreiz salīdzinoši biežāk norādījuši, ka preču vai pakalpojumu pieprasījums pēdējā pusgada laikā nav mainījies (48%). Finanšu un apdrošināšanas darbības (K), operācijas ar nekustamo īpašumu (L), profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu (M) un administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības (N) nozaru pārstāvji salīdzinoši biežāk norādījuši, ka preču vai pakalpojumu pieprasījums pēdējo 6 mēnešu laikā ir palielinājies (32%, no tiem: 4% - būtiski palielinājies un 28% - nedaudz palielinājies).

Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības (automobiļu un motociklu remonts) (G), transporta un uzglabāšanas (H), izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu (I) un informācijas un komunikācijas pakalpojumu (J) (35%, no tiem: 10% - būtiski samazinājies un 25% - nedaudz samazinājies) un Būvniecības (F) (37%, no tiem: 15% - būtiski samazinājies un 22% - nedaudz samazinājies) nozaru pārstāvji salīdzinoši biežāk norādījuši, ka preču vai pakalpojumu pieprasījums pēdējo 6 mēnešu laikā ir samazinājies. Iepriekš („Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgam” pētījumu ietvaros) abu nozares pārstāvju vidū nākamajiem 6 mēnešiem prognozētais pakalpojumu pieprasījuma samazinājums to apstiprina.

Tirdzniecības un pakalpojumu nozarēs nākamajiem 6 mēnešiem 2013.gada 2.pusgadā prognozētais preču un pakalpojumu pieprasījuma samazinājums veicinās darbaspēka pieprasījuma samazinājumu šajās nozarēs, toties būvniecības nozares pārstāvji prognozē pakalpojumu apjoma pieaugumu.

Ievērojami pieaudzis to darba devēju skaits Latgales reģionā (no 29% līdz 43%), kuri norādījuši, ka pēdējā pusgada preču vai pakalpojumu pieprasījums ir samazinājies. Pārējos reģionos (Rīga, Pierīga, Vidzeme, Kurzeme, Zemgale) pusgada preču vai pakalpojumu pieprasījums palicis visai līdzīgs kopējiem vidējiem rādītājiem valstī.

TABULA 6. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q02.1. Vai pēdējo 6 mēnešu laikā pieprasījums pēc jūsu uzņēmuma precēm vai pakalpojumiem ir būtiski samazinājies, nedaudz samazinājies, palicis tādā pašā līmenī, nedaudz palielinājies vai būtiski palielinājies?

VISI RESPONDENTI	UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA	
	Privātais sektors	Sabiedriskais sektors
n= 2624	n= 2463	n= 161
Būtiski samazinājies (1)	8%	9%
Nedaudz samazinājies (2)	20%	21%
Palicis tādā pašā līmenī (3)	39%	38%
Nedaudz palielinājies (4)	21%	22%
Būtiski palielinājies (5)	3%	3%
Grūti pateikt	8%	7%
Samazinājies (1 + 2)	29%	30%
Palicis tādā pašā līmenī (3)	39%	38%
Palielinājies (4 + 5)	25%	25%
Grūti pateikt, NA	8%	7%

Bāze: Visi respondenti, n=2624

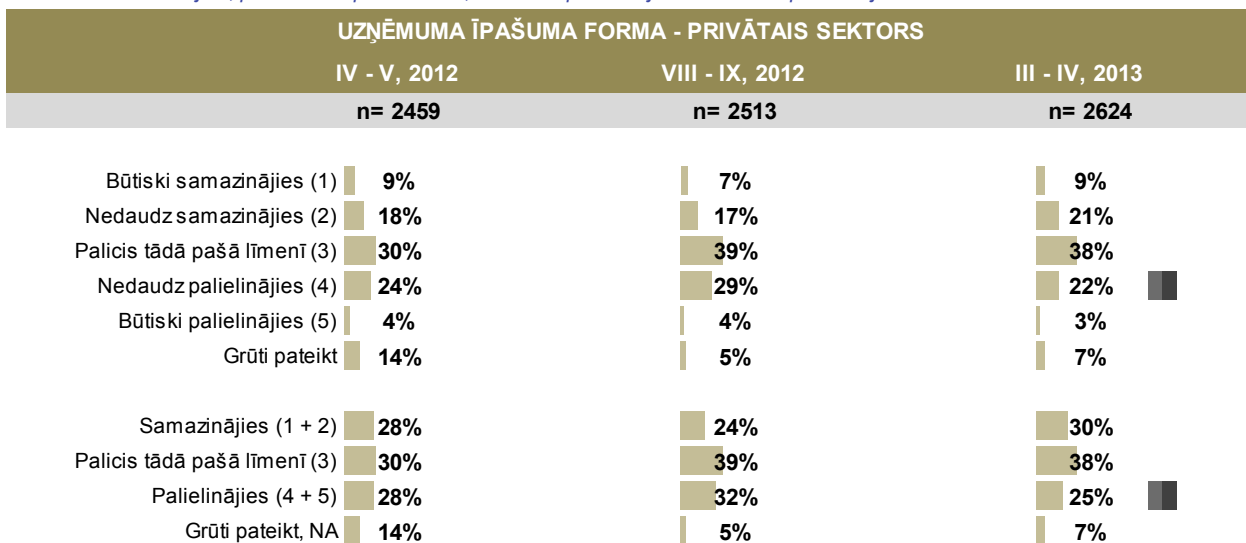
Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 7. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS PRIVĀTAJĀ SEKTORĀ PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q02.1. Vai pēdējo 6 mēnešu laikā pieprasījums pēc jūsu uzņēmuma precēm vai pakalpojumiem ir būtiski samazinājies, nedaudz samazinājies, palicis tādā pašā līmenī, nedaudz palielinājies vai būtiski palielinājies?

Bāze: Privātais sektors, ("n= " sk. attēlā)

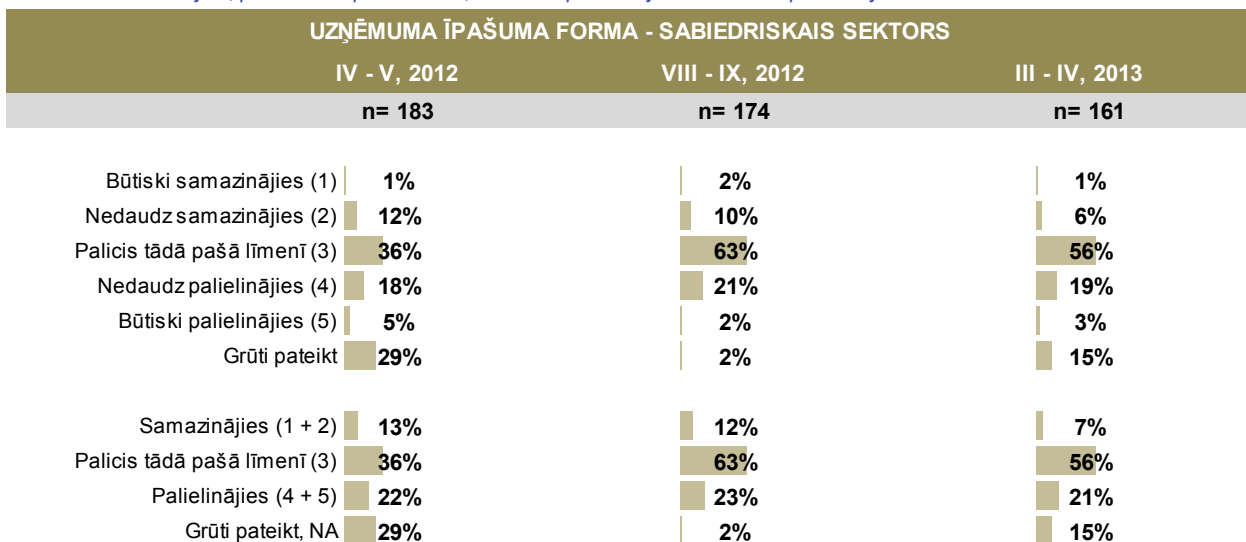
Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 8. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA NOVĒRTĒJUMS SABIEDRISKAJĀ SEKTORĀ PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q02.1. Vai pēdējo 6 mēnešu laikā pieprasījums pēc jūsu uzņēmuma precēm vai pakalpojumiem ir būtiski samazinājies, nedaudz samazinājies, palicis tādā pašā līmenī, nedaudz palielinājies vai būtiski palielinājies?

Bāze: Sabiedriskais sektors, ("n= " sk. attēlā)

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

2.2.2. Preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem

Attiecībā uz preču un pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 6 mēnešiem, pieaug to darba devēju procentuālais skaits, kuriem nav noteikta viedokļa.

Uzņēmumu vadītāji, kuri nav snieguši noteiktu prognozi nākamajiem 6 mēnešiem, caurmērā biežāk ir sastopami uzņēmumu ar nodarbināto skaitu 50 un vairāk, Latgales reģionu pārstāvēto uzņēmumu un to uzņēmumu vidū, kas darbojas izglītības (P) un veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarēs.

35% darba devēju apstiprina, ka pieprasījums tuvākā pusgada laikā paliks tādā pašā līmenī. Nākamā pusgada preču vai uzņēmuma sniegto pakalpojumu pieprasījuma prognožu rādītājos novērojamām izmaiņām par pamatu ir prognozētais preču un pakalpojumu apjoma palielinājums privātajā sektorā (Tabula 9. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem) procentpunktiem (no 27% 2013.gada 1.pusgada prognozēm līdz 37% 2013.gada 2.pusgada prognozēm) pieaudzis to privātajā sektorā darbojošos uzņēmumu skaits, kuru vadītāji prognozē preču vai uzņēmuma sniegto pakalpojumu nelielu pieaugumu (snieguši atbildi: „Nedaudz palielināsies”) tuvāko 6 mēnešu laikā (Tabula 10. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 6 mēnešiem privātajā sektorā). Tieši būvniecības nozares (F) uzņēmumi ir salīdzinoši vairāk pārstāvēti to uzņēmumu, kuru augstākā līmeņa vadītāji tuvākā pusgada laikā prognozē preču vai uzņēmuma sniegto pakalpojumu pieprasījuma pieaugumu (48%, tai skaitā, 8% norādījuši, ka būtiski palielināsies un 40% - nedaudz palielināsies).

Jāuzsver, ka, balstoties uz Darba devēju aptaujas rezultātiem, nākamo 6 mēnešu laikā darba devēju prognozētais pakalpojumu pieprasījuma pieaugums būvniecības nozarē ir likumsakarīgs pēc tās samazinājuma pēdējo 6 mēnešu laikā kopumā nozarei raksturīgās sezonālītātes un tās specifikas dēļ.

Tirdzniecības (G), transporta (H), izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu (I), informācijas un komunikācijas pakalpojumu (J) nozaru uzņēmumu pārstāvji savukārt caurmērā biežāk prognozējuši, ka sniegto pakalpojumu pieprasījums nedaudz samazināsies tuvāko 6 mēnešu laikā (13% pret 10% no visiem).

Zīmīgi, ka izglītības (P) un veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū, raksturīga lielāka nenoteiktība un pieaudzis to augstākā līmeņa vadītāju skaits, kuriem nav noteikta viedokļa par pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 6 mēnešiem.

TABULA 9. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE NĀKAMAJIEM 6 MĒNEŠIEM

Q02.2. Vai nākamo 6 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

VISI RESPONDENTI	UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA	
	Privātais sektors	Sabiedriskais sektors
n= 2624	n= 2463	n= 161
Būtiski samazināsies (1)	2%	1%
Nedaudz samazināsies (2)	8%	7%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	35%	49%
Nedaudz palielināsies (4)	37%	22%
Būtiski palielināsies (5)	5%	3%
Grūti pateikt	14%	18%
Samazināsies (1 + 2)	10%	8%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	35%	49%
Palielināsies (4 + 5)	42%	25%
Grūti pateikt, NA	14%	18%

Bāze: Visi respondenti, n=2624

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 10. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE NĀKAMAJIEM 6 MĒNEŠIEM PRIVĀTAJĀ SEKTORĀ

Q02.2. Vai nākamo 6 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA - PRIVĀTAIS SEKTORS		
IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
n= 2459	n= 2513	n= 2463
Būtiski samazināsies (1)	4%	2%
Nedaudz samazināsies (2)	15%	8%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	40%	35%
Nedaudz palielināsies (4)	27%	37%
Būtiski palielināsies (5)	3%	5%
Grūti pateikt	12%	14%
Samazināsies (1 + 2)	18%	10%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	40%	35%
Palielināsies (4 + 5)	29%	42%
Grūti pateikt, NA	12%	14%

Bāze: Privātais sektors, ("n= " sk. attēlā)

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 11. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE NĀKAMAJIEM 6 MĒNEŠIEM SABIEDRISKAJĀ SEKTORĀ

Q02.2. Vai nākamo 6 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA - SABIEDRISKAIS SEKTORS			
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 183	n= 174	n= 161
Būtiski samazināsies (1)	1%	3%	1%
Nedaudz samazināsies (2)	5%	7%	7%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	36%	55%	49%
Nedaudz palielināsies (4)	20%	24%	22%
Būtiski palielināsies (5)	3%	2%	3%
Grūti pateikt	34%	8%	18%
Samazināsies (1 + 2)	6%	10%	8%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	36%	55%	49%
Palielināsies (4 + 5)	23%	26%	25%
Grūti pateikt, NA	34%	8%	18%

Bāze: Sabiedriskais sektors, ("n= " sk. attēlā)

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

2.2.3. Preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 12 mēnešiem

Attiecībā uz preču un pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 12 mēnešiem, vēl vairāk pieaug to darba devēju procentuālais skaits, kuriem nav noteikta viedokļa. Pieaugošā neziņa attiecībā uz prognozes veikšanu ilgākā laika posmā (nākamajiem 12 mēnešiem) nav vairs raksturīga kādam konkrētam reģionam, un caurmērā vienlīdz bieži sastopama visu nozaru uzņēmumu pārstāvju vidū neatkarīgi no uzņēmuma atrašanās vietas, izņemot jau iepriekš norādīto izglītības (P) un veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū (29% „Grūti pateikt, NA” pret 21% no visiem) (skat.

Tabula 12. Uzņēmuma preču un pakalpojumu pieprasījuma prognoze nākamajiem 12 mēnešiem).

Pieaudzis aptaujas dalībnieku skaits, kuri nākamo 12 mēnešu laikā ar pieaugošu optimismu sagaida uzņēmuma preču vai pakalpojuma pieprasījuma kāpumu - 41%, tai skaitā, 36% norādījuši, ka nedaudz palielināsies un 5% - būtiski palielināsies.

Kā mērenais (preču/ pakalpojumu pieprasījums nemainīsies/ paliks tādā pašā līmenī), tā pieaugošais (preču/ pakalpojumu pieprasījums nedaudz un būtiski palielināsies) optimisms nav raksturīgs kādai noteiktai nozaru grupai, un caurmērā vienlīdz bieži sastopams visu nozaru pārstāvēto uzņēmumu vidū neatkarīgi no uzņēmuma atrašanās vietas, izņemot Latgales reģionu.

Iepriekšējā reizē kritiskāk novērtējuši situāciju un biežāk norādījuši uzņēmuma preču un pakalpojumu kritumu nākamajiem 6 mēnešiem (29% Latgales reģionā), 37% Latgales reģiona darba devēji sagaida, ka preču/ pakalpojumu pieprasījums nākamo 12 mēnešu laikā saglabāsies nemainīgs, savukārt, 15% sagaida preču/ pakalpojumu pieprasījuma samazinājumu arī nākamo 12 mēnešu laikā – līdzīgi kā iepriekš „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” veiktajā aptaujā.

TABULA 12. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE NĀKAMAJIEM 12 MĒNEŠIEM

Q02.2. Vai nākamo 6 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

VISI RESPONDENTI	UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA	
	Privātais sektors	Sabiedriskais sektors
n= 2624	n= 2463	n= 161
Būtiski samazināsies (1)	2%	1%
Nedaudz samazināsies (2)	8%	7%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	35%	49%
Nedaudz palielināsies (4)	36%	22%
Būtiski palielināsies (5)	5%	3%
Grūti pateikt	14%	18%
Samazināsies (1 + 2)	10%	8%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	35%	49%
Palielināsies (4 + 5)	41%	25%
Grūti pateikt, NA	14%	18%

Bāze: Visi respondenti, n=2624

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 13. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE NĀKAMAJIEM 12 MĒNEŠIEM PRIVĀTAJĀ SEKTORĀ

Q02.3. Vai nākamo 12 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA - PRIVĀTAIS SEKTORS			
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 2459	n= 2513	n= 2463
Būtiski samazināsies (1)	2%	2%	2%
Nedaudz samazināsies (2)	7%	7%	6%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	25%	33%	29%
Nedaudz palielināsies (4)	33%	32%	36%
Būtiski palielināsies (5)	6%	6%	5%
Grūti pateikt	27%	20%	21%
Total			
Samazināsies (1 + 2)	9%	9%	8%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	25%	33%	29%
Palielināsies (4 + 5)	39%	38%	42%
Grūti pateikt, NA	27%	20%	21%

Bāze: Privātais sektors, ("n=" sk. attēlā)

Piezīmes: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 14. UZŅĒMUMA PREČU UN PAKALPOJUMU PIEPRASĪJUMA PROGNOZE NĀKAMAJIEM 12 MĒNEŠIEM SABIEDRISKAJĀ SEKTORĀ

Q02.3. Vai nākamo 12 mēnešu laikā Jūs sagaidāt, ka jūsu uzņēmuma preču/ sniegto pakalpojumu pieprasījums būtiski samazināsies, nedaudz samazināsies, paliks tādā pašā līmenī, nedaudz palielināsies vai būtiski palielināsies?

UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA - SABIEDRISKAIS SEKTORS			
IV - V, 2012		VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
n= 183		n= 174	n= 161
Būtiski samazināsies (1)	1%	2%	1%
Nedaudz samazināsies (2)	3%	6%	7%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	32%	47%	45%
Nedaudz palielināsies (4)	23%	28%	24%
Būtiski palielināsies (5)	3%	2%	4%
Grūti pateikt	38%	14%	21%
Samazināsies (1 + 2)	4%	8%	7%
Paliks tādā pašā līmenī (3)	32%	47%	45%
Palielināsies (4 + 5)	26%	30%	27%
Grūti pateikt, NA	38%	14%	21%

Bāze: Sabiedriskais sektors, ("n= " sk. attēlā)

Piezīme: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

2.3. JAUNIZVEIDOJAMĀS DARBAVIETAS

Darba devēju aptaujas jautājumu par tuvāko 6 mēnešu laikā plānotajām darbinieku skaita izmaiņām uzņēmumā galvenais nolūks ir iegūt ievaddatu informāciju darba tirgus prognozēšanas modelim.

2.3.1. Plānotās jaunizveidojamās darbavietas tuvāko 6 mēnešu laikā

Lai arī 36% privātajā un sabiedriskajā sektorā darbošos uzņēmumu vadītāji prognozē preču vai uzņēmuma sniegto pakalpojumu nelielu pieaugumu tuvāko 6 mēnešu laikā, tomēr lielākoties sagaidāms, ka darba apjoma pieaugums tiks izpildīts uz esošā darbaspēka rēķina (ieskaitot atsevišķu darbinieku nomaiņu), un tikai 14% uzņēmumu plāno tuvāko 6 mēnešu laikā plāno izveidot jaunas darbavietas.

Salīdzinoši biežāk nekā vidēji jaunus darbiniekus tuvāko 6 mēnešu laikā plāno pieņemt darba devēji vidējos (50 – 249 darbinieki) un lielajos (250 un vairāk darbinieku) uzņēmumos, kas darbojas lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs (A) un Kurzemes reģionā.

Salīdzinot ar iepriekšējām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” aptaujām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” aptaujā ir precizēts formulējums attiecībā uz darbinieku pieņemšanu, nošķirot darbinieku nomaiņu esošu darbavietu ietvaros no darbinieku skaita palielināšanas jaunu darbavietu veidošanas rezultātā ar mērķi uzlabot darbaspēka pieprasījuma prognozēšanas metodiku.

Šīs izmaiņas, sniedzot ievērojami skaidrāku nošķirumu starp jaunu darbinieku pieņemšanu jaunizveidotās darbavietās no darbinieku rotācijas, ļauj detalizētāk un precīzāk analizēt darba devēju aptaujas datus un izstrādāt precīzākas esošai situācija darba tirgū atbilstošākas darba tirgus īstermiņa prognozes. Jāņem vērā, ka pētnieciskās pieejas un metodoloģiskās izmaiņas anketā ļauj veikt tikai daļēju pētījumu - „Darba tirgus

īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” - rezultātu salīdzinājumu ar iepriekšējiem rezultātiem „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” pētījumos. Tā iemesla dēļ šeit un turpmāk precizētiem jautājumiem nav sniegts rezultātu salīdzinājums ar iepriekšējiem datiem.

Ekstrapolējot jaunus iegūtos darba devēju datus prognozēto vakancu līmenī attiecībā uz ģenerālo kopumu, analizējamās bāzes lielums absolūtajos skaitļos ir 10598 pozīcijas.

Jāatzīmē, ka 19% darba devējiem nav noteikta viedokļa par jaunu darbinieku piesaistīšanu tuvākā pusgada laikā.

Salīdzinoši biežāk noteiktu atbildi par darbinieku pieņemšanas plāniem tuvākā pusgada laikā nav snieguši darba devēji būvniecībā, kas var būt skaidrojams ar iepriekš neparedzamo konkrēto pasūtījuma darbu apjomu un termiņiem, cik ilgā laikā jāveic konkrēti darbi, kurus bieži vien var ietekmēt arī laika apstākļi.

TABULA 15. PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q08. Vai tuvāko 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā kādās profesijās ir plānots palielināt darbinieku skaitu - veidot jaunas darbavietas, kurām līdz šim vakances nav bijušas?

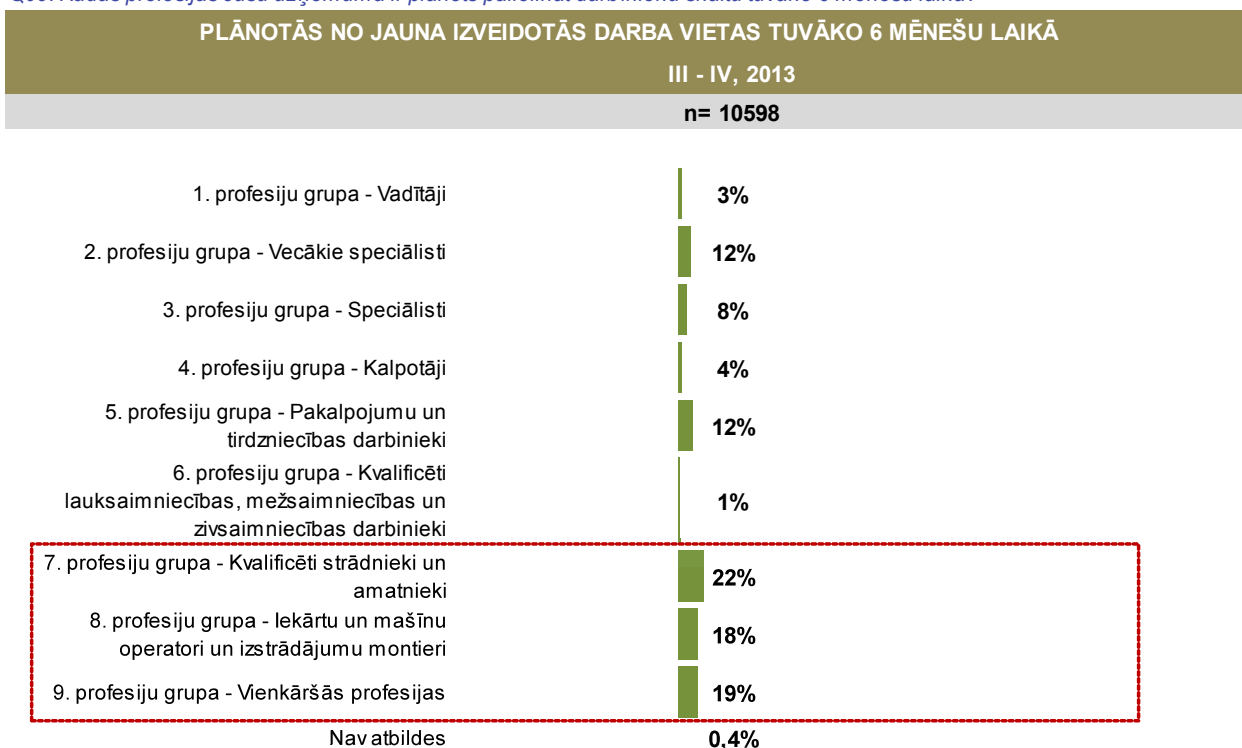
Bāze: Visi respondenti, [III - IV, 2013: n= 2624]

Novērtējot iespējamo profesiju pieprasījuma attīstību nākamajos 6 mēnešos, kurās darba devēji plāno izveidot jaunas darbavietas, jaunākie ekstrapolētie Darba devēju aptaujas dati liecina, ka 22% no visām nākamajā pusgadā plānotajām jaunām darbavietām/ vakancēm uzņēmumos ietilpst 7.profesiju grupā (Kvalificēti strādnieki un amatnieki).

Nākamās divas lielākās profesiju pamatgrupas pēc plānotā pieprasījuma ir 8. (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri, 18%) un 9. (Vienkāršās profesijas, 19%) grupa.

TABULA 16. PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PA PROFESIJU PAMATGRUPĀM

Q09. Kādās profesijās Jūs uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Bāze: Kopējais tuvāko 6 mēnešu laikā plānoto vakancu skaits uzņēmumos, ("n" = sk. attēlā)

Analizējot plānotā pieprasījuma rādītājus sīkākās profesiju apakšgrupās (2 un 4 zīmju līmenī) un īpašu uzmanību vēršot tieši augstāk norādītajām 7., 8. un 9. profesiju pamatgrupām, salīdzinoši lielāks pieprasījums ir novērojams trijās profesiju apakšgrupās 2 zīmju līmenī. Balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, tās ir vairāk nekā 1000 darbavietas, kurās uzņēmumu vadītāji plāno izveidot jaunas darbavietas nākamā 6 mēnešu laikā.

Sarindojot rezultātus pēc to norādīšanas biežuma, salīdzinoši lielāks plānotais jaunu darbinieku pieprasījums tuvākā pusgada laikā sagaidāms tādu jomu speciālistu vidū kā:

- Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (izņemot elektriķus) (71. grupa);
- Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un celšanas iekārtu un mašīnu operatori (83. grupa);
- Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki (93. grupa).

TABULA 17. 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (2 ZĪMES)

Q09. Kādās profesijās Jūs uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOJAMĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (2 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
11 Likumdevēji, amatpersonas un vadītāji	12	0,1%
12 Administratīvie vadītāji un komercdirektori	144	1,4%
13 Ražošanas un specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	71	0,7%
14 Viesmīlības, ēdināšanas, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomas vadītāji	131	1,2%
21 Zinātnes un inženierzinātņu jomas vecākie speciālisti	293	2,8%
22 Veselības aprūpes jomas vecākie speciālisti	297	2,8%
23 Izglītības jomas vecākie speciālisti	81	0,8%

24 Komerccdarbības un pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti	269	2,5 %
25 Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas vecākie speciālisti	250	2,4 %
26 Juridisko, sociālo un kultūras lietu vecākie speciālisti	51	0,5 %
31 Zinātnes un inženierzinātņu speciālisti	87	0,8 %
32 Veselības aprūpes jomas speciālisti	149	1,4 %
33 Komerccdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti	488	4,6 %
34 Juridisko, sociālo un kultūras lietu un tām radniecīgu lietu speciālisti	31	0,3 %
35 Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti	42	0,4 %
41 Iestāžu kalpotāji un kancelejas tehnikas operatori	40	0,4 %
42 Klientu apkalpotāji	194	1,8 %
43 Uzskaites un materiālo vērtību reģistrēšanas darbinieki	183	1,7 %
44 Citi kalpotāji	14	0,1 %
51 Individuālo pakalpojumu jomas darbinieki	380	3,6 %
52 Tirdzniecības darbinieki	798	7,5 %
53 Individuālās aprūpes darbinieki	75	0,7 %
54 Apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	60	0,6 %
61 Kvalificēti tirgus lauksaimniecības darbinieki	85	0,8 %
62 Kvalificēti tirgus mežsaimniecības, zivsaimniecības un medību saimniecības darbinieki	49	0,5 %
71 Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (izņemot elektrikus)	1324	12,5 %
72 Metālapstrādes, mašīnbūves un tām radniecīgu jomu strādnieki	429	4,1 %
73 Amatnieki un iespieddarbu strādnieki	3	0,02 %
74 Elektrisko un elektronisko iekārtu strādnieki	125	1,2 %
75 Pārtikas produktu pārstrādes, kokapstrādes strādnieki, apģērbu izgatavošanas, citi amatnieki, radniecīgas profesijas	481	4,5 %
81 Rūpniecisko iekārtu operatori	258	2,4 %
82 Montieri	56	0,5 %
83 Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un ceļšanas iekārtu un mašīnu operatori	1620	15,3 %
91 Apkopēji un palīgi mājas darbos	421	4,0 %
92 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki	55	0,5 %
93 Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki	1340	12,6 %
94 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki	113	1,1 %
96 Atkritumu savācēji un citu vienkāršo profesiju strādnieki	49	0,5 %
Nav atbildes	47	0,4 %
Kopā (bāze):	10598	100,0 %

Piezīme: Tabulā iekļautas visas profesijas grupas 2 zīmju līmenī, ja Darba devēju aptaujā ir nosaukta vismaz viena profesija.

Savukārt analizējot plānotā pieprasījuma rādītājus vēl sīkākās profesiju apakšgrupās (4 zīmju līmenī), var secināt, salīdzinoši lielāks prognozētais pieprasījums pēc jauniem darbiniekiem novērojams tādās profesijas grupās kā:

- Ēku būvnieki (7111);
- Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (7112);
- Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (7119);
- Apmetēji (7123);
- Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji (8322);

- Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori (8341);
- Ēku būvniecības strādnieki (9313);
- Citur neklasificēti strādnieki (9329);
- Virtuves strādnieki (9412).

Jāatzīmē, ka būvniecības nozares (F) pārstāvji prognozē sniegto pakalpojumu pieprasījuma palielinājumu nākamajiem 6 mēnešiem, tāpēc arī plāno izveidot jaunas darbavietas, kurās līdz šim vakances nav bijušas.

Pielikumā pieejama izvērstā darba devēju aptaujas rezultātu tabula ar datiem par jaunizveidojamajām darbavietām visās profesiju grupās (Tabula 82. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas grupās).

TABULA 18. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NO JAUNA IZVEIDOTO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES)

Q09. Kādās profesijās Jūsu uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
...	...	...
7111 Ēku būvnieki	300	2,80%
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	1,00%
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	22	0,20%
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	0,80%
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	4,70%
7123 Apmetēji	135	1,30%
7124 Izolācijas darbu veicēji	10	0,10%
7126 Sanitārtehniķi	84	0,80%
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	0,70%
7132 Apsmidzinātāji un lakotāji	17	0,20%
...	...	...
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	9,30%
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	20	0,20%
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	1,30%
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	3,70%
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	0,70%
8344 Autoiekrāvēju operatori	9	0,10%
...	...	...
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	1,80%
9321 Iesaiņotāji	72	0,70%
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	10,00%
9333 Krāvēji	10	0,10%
9334 Preču izvietotāji	6	0,10%
9411 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki ātrās ēdināšanas uzņēmumos	14	0,10%
9412 Virtuves strādnieki	100	0,90%
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	49	0,50%
9999 Nav atbildes	47	0,40%

Piezīme: Tabulā iekļautas aptaujā nosauktās 71., 83. un 93. profesiju grupu apakšgrupas 4 zīmju līmenī, kurās, balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, plānots pieprasījums pēc vairāk nekā 95 jauniem darbiniekiem nākamo 6 mēnešu laikā.

2.3.2. Plānotās jaunizveidojamās darbavietas reģionālā griezumā

Analizējot darbaspēka pieprasījumu konkrētajās profesiju grupās 4 zīmju līmenī un atbilstību darba tirgus vajadzībām (ar nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju, prasmēm un iemaņām) esošo NVA reģistrējušos bezdarbnieku vidū, jāņem vērā atšķirīgais jaunu darbinieku pieprasījums reģionālajā griezumā.

Kādas noteiktam reģionam raksturīgākas profesiju apakšgrupas 4 zīmju līmenī galvenokārt iezīmē reģionālās atšķirības 7., 8. un 9.profesiju pamatgrupā (skat.

Tabula 19. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas pamatgrupās dalījumā pa reģioniem). Aplūkojot kopējos rezultātus un sadalījumu profesiju pamatgrupās, jāskatās, kādās konkrētās profesiju apakšgrupās 4 zīmju līmenī pastāv atšķirības reģiona ietvaros, pirms noteikt nākamās rīcības soļus.

Būvniekus un tiem radniecīgu profesiju strādniekus (izņemot elektriķus) (71.grupa) darba devēji salīdzinoši vairāk plāno pieņemt Latgales reģionā, savukārt Vidzemes reģionos darba devēji ievērojami biežāk nekā citos reģionos plāno pieprasījumu pēc strādniekiem 83.profesiju grupā (Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un celšanas iekārtu un mašīnu operatori).

8.profesiju pamatgrupā (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) reģionālās atšķirības iezīmē tādās profesiju apakšgrupās kā:

- Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji (8322) – Vidzemes reģionā;
- Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji (8332) – Zemgales un Latgales reģionos;
- Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori (8341) – Vidzemes, Kurzemes un Zemgales reģionos;
- Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori (8342) – Vidzemes un Kurzemes reģionos.

Turpretī Pierīgā salīdzinoši pieprasītāki 9.profesiju pamatgrupā (Vienkāršās profesijas) būs darbinieki tādās profesiju apakšgrupās, kā: iesaiņotāji (9321) un citur neklasificēti strādnieki (9329).

Detalizēti izvērstu rezultātu kopu par plānotajām jaunizveidojamām darbavietām reģionālā griezumā visās profesiju grupās lūdzu skat. pielikumā (Tabula 83. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits noteiktās profesijas grupās dalījumā pa reģioniem).

TABULA 19. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS PAMATGRUPĀS DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q10. Norādiet, lūdzu, kurā/-s pilsētā/-s vai novadā/-os plānojat palielināt darbinieku skaitu profesijā - ... [PROFESIJA NO Q09] tuvāko 6 mēnešu laikā! Cik daudz jaunus darbiniekus – profesijas ... [PROFESIJA NO Q09] pārstāvjus plānojat pieņemt ... [PILSĒTA/ NOVADS]? Norādiet, lūdzu, darbinieku skaitu atsevišķi par katru pilsētu/ novadu.

Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1. profesiju grupa - Vadītāji	359	258	26	26	9	25	16
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	1241	724	47	38	110	118	204
3. profesiju grupa - Speciālisti	798	480	81	58	130	33	16
4. profesiju grupa - Kalpotāji	431	377	16	0	18	12	8
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	1313	890	106	85	118	36	78
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	134	0	43	0	63	29	0
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	2362	808	391	158	315	132	558
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	1934	349	203	808	338	196	41
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	1979	515	962	76	151	127	149
Nav atbildes	47	20	12	0	7	7	0
Kopā (bāze):	10598	4421	1887	1247	1259	713	1070

Sadalījums, kolonnu %	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1. profesiju grupa - Vadītāji	3%	6%	1%	2%	1%	3%	1%
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	12%	16%	2%	3%	9%	17%	19%
3. profesiju grupa - Speciālisti	8%	11%	4%	5%	10%	5%	1%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	4%	9%	1%	–	1%	2%	1%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	12%	20%	6%	7%	9%	5%	7%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	1%	–	2%	–	5%	4%	–
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	22%	18%	21%	13%	25%	18%	52%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	18%	8%	11%	65%	27%	27%	4%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	19%	12%	51%	6%	12%	18%	14%
Nav atbildes	0,4%	0,5%	1%	–	1%	1%	–
Kopā (bāze):	10598	4421	1887	1247	1259	713	1070

Piezīmes: Iezīmējam statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%
Iezīmējam statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Tabulā norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 20. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS NOTEIKTĀS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q10. Norādiet, lūdzu, kurā/-s pilsētā/-s vai novadā/-os plānojat palielināt darbinieku skaitu profesijā - ... [PROFESIJA NO Q09] tuvāko 6 mēnešu laikā! Cik daudz jaunus darbiniekus – profesijas ... [PROFESIJA NO Q09] pārstāvjus plānojat pieņemt ... [PILSĒTA/ NOVADS]? Norādiet, lūdzu, darbinieku skaitu atsevišķi par katru pilsētu/ novadu.

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
...	...	...	...	...	...	...	...
7111 Ēku būvnieki	300	151	45	0	60	17	27
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	0	10	22	9	0	63
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	0	16	0	0	0	63
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	234	0	19	37	28	183
7123 Apmetēji	135	92	16	0	0	0	27
7126 Sanitārtehniķi	84	0	22	0	17	0	44
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	9	0	0	0	0	63
...	...	...	...	...	...	...	...
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazieltipīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	149	65	687	32	41	13
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	27	28	0	18	34	27
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	16	37	64	185	92	0
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	0	0	37	38	0	1
...	...	...	...	...	...	...	...
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	0	29	22	0	0	140
9321 Iesaiņotāji	72	9	62	0	0	0	0
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	260	514	41	151	95	0
...	...	...	...	...	...	...	...
Kopā (bāze):	10598	4421	1887	1247	1259	713	1070

Piezīmes:

Tabulā iekļautas visas 71., 83. un 93. profesijas grupas 4 zīmju līmenī, kurās, balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, plānots pieprasījums pēc vairāk nekā 70 jauniem darbiniekiem nākamo 6 mēnešu laikā;

Tabulā attēlots absolūtais skaits, bet ar zaļu izceltas nozīmīgākās svērtās procentuālās atšķirības (kolonnu %) reģiona ietvaros salīdzinājumā pret kopējo plānoto darbavietu skaita īpatsvaru attiecīgajā profesiju grupā.

2.3.3. Plānotās jaunizveidojamās darbavietas dalījumā pa izglītības līmeņiem

Apmācību kontekstā analizējot darbaspēka pieprasījumu un esošo bezdarbnieku atbilstību darba tirgum pēc nepieciešamā izglītības līmeņa, īpaša uzmanība tika vērsta plānotajam jaunu darbinieku pieprasījumam lielākajās profesiju pamatgrupās, konkrēti – 7., 8. un 9. profesiju pamatgrupām.

Profesiju grupās, kurās darba devēji lielākoties pieprasa profesionālo/ profesionālo vidējo izglītību, pirmām kārtām jāizvērtē esošo bezdarbnieku izglītības atbilstība darbaspēka pieprasījumam un NVA profesionālās izglītības programmas jāpakārto bezdarbnieku grupām bez atbilstošās izglītības.

7. un 8.profesiju pamatgrupu pārstāvjiem lielākoties pieļaujams profesionālās/ profesionālās vidējās izglītības līmenis (

Tabula 21. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānoto no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas pamatgrupās dalījumā pēc nepieciešamā izglītības līmeņa).

Profesionālās/ profesionālās vidējās izglītības līmenis lielākoties nepieciešams tādās 7., 8. un 9.profesiju pamatgrupas apakšgrupās kā:

- Ēku būvnieki (7111);
- Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (7112);
- Namdari un būvgaldnieki (7115);
- Sanitārtehniķi (7126);
- Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (7131);
- Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji (8332);
- Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori (8341);
- Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori (8342);
- Ēku būvniecības strādnieki (9313).

Zīmīgi, ka ir darba devēji, kuri kā zemāko pieļaujamo izglītības līmeni ir norādījuši vispārējo vidējo izglītību tādās 7.,8. un 9.profesiju pamatgrupas apakšgrupās kā:

- Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (7119);
- Ēku būvniecības strādnieki (9313);
- Iesaiņotāji (9321);
- Citur neklasificēti strādnieki (9329).

Tas var būt izskaidrojams ar ne tik daudz vidējai izglītībai piemītošām profesionālajām iemaņām un prasmēm, kā ar personības iezīmēm, piemēram, atbildības sajūtu, punktualitāti, precizitāti un spēju apgūt jaunas iemaņas, kas pēc darba devēju domām vēl joprojām vairāk piemīt cilvēkiem ar salīdzinoši augstāku (vidējo) izglītības līmeni un pietrūkst tajos gadījumos, ja cilvēks mūsdienās ir apguvis tikai pamatskolas vielu.

Vairāk rakstura īpašības un personības iezīmes var būt noteicošās un mazāka loma iegūtajai izglītībai būs tajos gadījumos, kad darba devēji meklēs vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāju (8322).

TABULA 21. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTO NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS PAMATGRUPĀS DALĪJUMĀ PĒC NEPIECIEŠAMĀ IZGLĪTĪBAS LĪMEŅĀ

Q11. Kāds ir profesijas ... [PROFESIJA NO Q09] pārstāvja/-u nepieciešamais izglītības līmenis?

Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
1. profesiju grupa - Vadītāji	359	0	60	56	211	32
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	1241	0	40	139	1005	57
3. profesiju grupa - Speciālisti	798	0	168	251	296	83
4. profesiju grupa - Kalpotāji	431	0	177	120	125	9
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	1313	6	756	360	82	110
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	134	11	40	68	0	14
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	2362	239	393	1472	111	147
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	1934	48	299	842	33	712
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	1979	839	724	166	0	250
Nav atbildes	47	0	0	25	15	7
Kopā (bāze):	10598	1144	2657	3500	1877	1420

Sadalījums, kolonnu %	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
1. profesiju grupa - Vadītāji	3%	–	2%	2%	11%	2%
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	12%	–	2%	4%	54%	4%
3. profesiju grupa - Speciālisti	8%	–	6%	7%	16%	6%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	4%	–	7%	3%	7%	1%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	12%	1%	28%	10%	4%	8%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	1%	1%	2%	2%	–	1%
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	22%	21%	15%	42%	6%	10%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	18%	4%	11%	24%	2%	50%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	19%	73%	27%	5%	–	18%
Nav atbildes	0,4%	–	–	1%	1%	0,5%
Kopā (bāze):	10598	1144	2657	3500	1877	1420

Piezīme:

Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Tabulā norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 22. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTO NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS NOTEIKTĀS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PĒC NEPIECIEŠAMĀ IZGLĪTĪBAS LĪMEŅĀ

Q11. Kāds ir profesijas ... [PROFESIJA NO Q09] pārstāvja/-u nepieciešamais izglītības līmenis?

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatiizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, LSK, profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
...	...	...	...	...	...	...
7111 Ēku būvnieki	300	52	28	203	0	17
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	0	0	93	0	10
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	0	0	80	0	0
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	140	283	78	0	0
7123 Apmetēji	135	0	0	16	92	27
7126 Sanitārtehniķi	84	0	0	84	0	0
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	0	0	73	0	0
...	...	...	...	...	...	...
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	0	66	221	0	699
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	27	19	82	0	7
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	0	105	284	0	6
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	0	12	64	0	0
...	...	...	...	...	...	...
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	0	95	96	0	0
9321 Iesaiņotāji	72	0	62	0	0	9
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	380	405	49	0	227
...	...	...	...	...	...	...
Kopā (bāze):	10598	1144	2657	3500	1877	1420

Piezīmes: Tabulā iekļautas visas 71., 83. un 93. profesijas grupas 4 zīmju līmenī, kurās, balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, plānots pieprasījums pēc vairāk nekā 70 – 75 jauniem darbiniekiem nākamā 6 mēnešu laikā;

Tabulā attēlots absolūtais skaits, bet ar zaļu izceltas nozīmīgākās svērtās procentuālās atšķirības (kolonnu %) izglītības līmeņa ietvaros salīdzinājumā pret kopējo plānoto darbavieta skaita īpatnību attiecīgajā profesiju grupā.

Detalizēti izvērstu rezultātu kopu par plānotajām jaunizveidojamām darbavietām visās profesiju grupās lūdzu skat. pielikumā (Tabula 84. Darbinieku pieņemšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā).

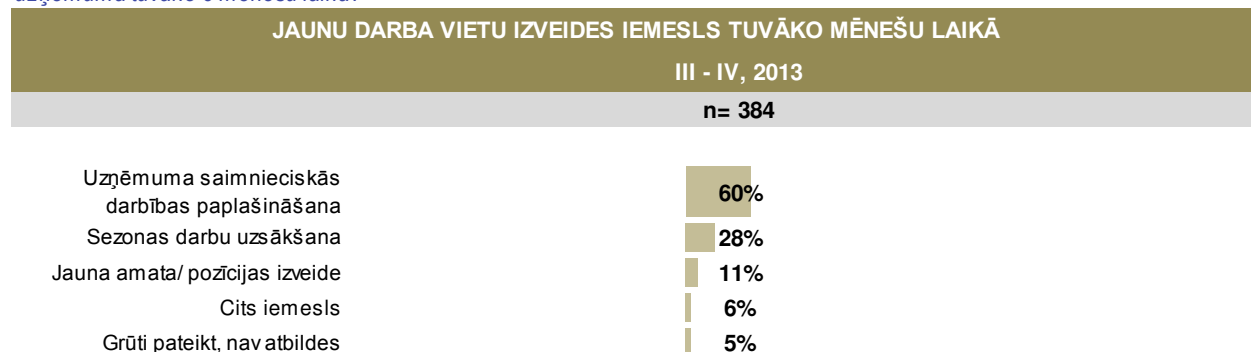
2.3.4. Jaunu darbavietu izveides iemesls tuvāko 6 mēnešu laikā

Balstoties uz ekstrapolētajiem datiem, darba devēji kā iemeslu jaunu darbinieku skaita palielināšanai tuvāko 6 mēnešu laikā norāda uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšanu.

Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības (A) un būvniecības (F) nozarēs likumsakarīgi uzņēmumu pārstāvji salīdzinoši biežāk norāda sezonas darbu uzsākšanas kā iemesla jaunu darbinieku pieņemšanai norādīšanas nozīmīgums.

TABULA 23. JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q12. Kāda iemesla dēļ galvenokārt plānojat palielināt darbinieku skaitu profesijas .. [PROFESIJA NO Q09] pārstāvju vidū Jūsu uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā?

Bāze: Respondenti, kuri norādījuši, ka uzņēmumā plāno pieņemt jaunus darbiniekus tuvāko 6 mēnešu laikā, ("n" = sk. attēlā)

Piezīmes: Kopējais atbilžu īpatsvars pārsniedz 100%, jo katrai profesiju grupai (4 zīmju līmenī) respondenti varēja norādīt atšķirīgu iemeslu.

Jāatzīmē, ka sezonas darbu uzsākšana kā jaunu darbinieku pieņemšanas iemesls īpaši raksturīga zemākās kvalifikācijas profesiju grupās (6., 7. un 9. Profesiju pamatgrupa – Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki, kvalificēti strādnieki un amatnieki un vienkāršās profesijas).

NVA apmācību pasākumu kontekstā analizējot darbaspēka pieprasījumu un esošo bezdarbnieku atbilstību darba tirgum pēc nepieciešamā izglītības līmeņa, īpaša vērība analizē vēlreiz veltīta pēc plānotā jaunu darbinieku pieprasījuma lielākajām profesiju pamatgrupām, konkrēti – 7., 8. un 9. profesiju pamatgrupām.

Izvērtējot esošo bezdarbnieku atbilstību darbaspēka pieprasījumam un akcentējot turpmākās iespējas bezdarbnieku iekļaušanai darba tirgū, prioritāru uzmanību var veltīt tām profesiju grupām, kurās darba devēji salīdzinoši biežāk norādījuši uzņēmumu saimnieciskās darbības paplašināšanu kā iemeslu jaunu darbinieku pieņemšanai (Tabula 24. Jaunu plānoto darbinieku skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc pieņemšanas iemesla).

Tas ir novērojams tādā 7. profesiju pamatgrupas apakšgrupās kā:

- Namdari un būvgaldnieki (7115);
- Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (7131).

TABULA 24. JAUNU PLĀNOTO DARBINIEKU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PĒC PIEŅĒMŠANAS IEMESLA

Q12. Kāda iemesla dēļ galvenokārt plānojat palielināt darbinieku skaitu profesijas .. [PROFESIJA NO Q09] pārstāvju vidū Jūsu uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā?

Profesijas grupa, (4 zīmes)	KOPĀ	JAUNU DARBĀVIETU IZVEIDES IEMESLS
-----------------------------	------	-----------------------------------

Skaitis, N		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
...	...	...	...	...	...
7111 Ēku būvnieki	300	18	273	0	0
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	73	30	0	0
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	63	16	0	0
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	175	322	5	0
7123 Apmetēji	135	92	43	0	0
7126 Sanitārtehniķi	84	51	33	0	0
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	63	9	0	0
...					
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	239	34	4	
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	88	40	6	0
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	146	244	5	0
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	40	36	0	0
...					
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	124	67	0	0
9321 Iesaiņotāji	72	9	62	0	0
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	132	795	6	92
...					
Kopā (bāze):	10598	5683	3137	473	1051

Piezīmes:

Tabulā iekļautas visas 71., 83. un 93. profesijas grupas 4 zīmju līmenī, kurās, balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, plānots pieprasījums pēc vairāk nekā 70 – 75 jauniem darbiniekiem nākamo 6 mēnešu laikā; Tabulā attēlots absolūtais skaits, bet ar zaļu izceltas nozīmīgākās svērtās procentuālās atšķirības (kolonnu %) darbinieku pieņemšanas iemesla ietvaros salīdzinājumā pret kopējo plānoto darbavietu skaita īpatsvaru attiecīgajā profesiju grupā.

2.4. LIKVIDĒJAMĀS DARBAVIETAS

Darba devēju aptaujas jautājumu kopa par plānoto atbrīvojamo darbinieku skaitu likvidācijas rezultātā tuvākā pusgada laikā, precizējot, kādās profesiju grupās (4 zīmju līmenī) un kurā reģionā, veido otro prognozēšanas modelim nepieciešamo ievaddatu kopu.

Jāatzīmē, ka prognozēšanas modelim nepieciešamo ievaddatu informāciju par plānoto darbinieku atlaišanu/ darbavietu samazināšanu pilnā apmērā (100%) nodrošina NVA Darba devēju aptaujas dati.

Salīdzinot ar iepriekšējām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” aptaujām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” aptaujā ir precizēts formulējums attiecībā uz darbinieku atlaišanu, nošķirot darbinieku nomaigu esošu darbavietu ietvaros no darbinieku skaita samazināšanas darbavietu likvidācijas rezultātā ar mērķi uzlabot darbaspēka pieprasījuma prognozēšanas metodiku.

Šīs izmaiņas, sniedzot ievērojami skaidrāku nošķirumu starp darbavietu likvidāciju no darbinieku atlaišanas un nomaigu esošu darbavietu ietvaros, ļauj detalizētāk un precīzāk analizēt darba devēju aptaujas datus un izstrādāt precīzākas esošai situācijā darba tirgū atbilstošākas darba tirgus īstermiņa prognozes.

Līdzīgi kā iepriekš, rezultātu analīze veikta, balstoties uz ekstrapolētajiem datiem vakanču/ darbavietu līmenī. Veikta ekstrapolēto datu iegūšanas procedūra - līdzīgi tai, kas izmantota iepriekš rezultātu analīzē par plānotajām jaunām vakancēm/ darbavietām uzņēmumā tuvākā pusgada laikā.

2.4.1. Darbavietu samazināšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā

Aplūkojot rezultātus uzņēmumu līmenī, darba devēju procentuālais skaits, kuri tuvāko 6 mēnešu laikā plāno atlaist darbiniekus darbavietu likvidācijas rezultātā, ir 3% no visiem.

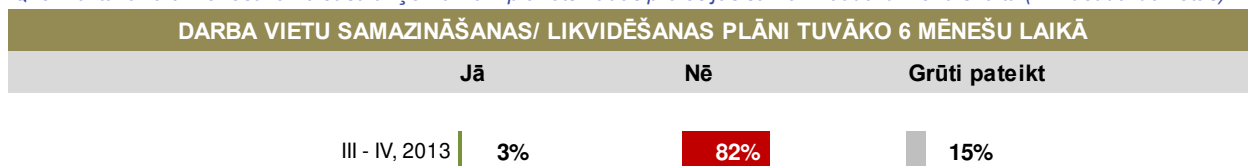
Lielāka nenoteiktība ir raksturīga būvniecības (F) nozares pārstāvjiem, kuriem salīdzinoši biežāk nav noteikta viedokļa par darbavietu samazināšanu/ likvidāciju tuvākā pusgada laikā.

Vidēji vienā uzņēmumā uzņēmuma vadītāju nosauktais plānotais likvidējamo darbavietu skaits ir 7,41. Ekstrapolējot jauniegūtos Darba devēju aptaujas datus prognozēto darbavietu līmenī attiecībā uz ģenerālo kopumu, analizējamās bāzes lielums absolūtajos skaitļos ir 2563.

Katrā otrajā gadījumā uzņēmuma darbības sašaurināšanās ir galvenais norādītais iemesls darbavietas likvidēšanai nākamā 6 mēnešu laikā.

TABULA 25. DARBAVIETU SAMAZINĀŠANAS/ LIKVIDĒŠANAS PLĀNI TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

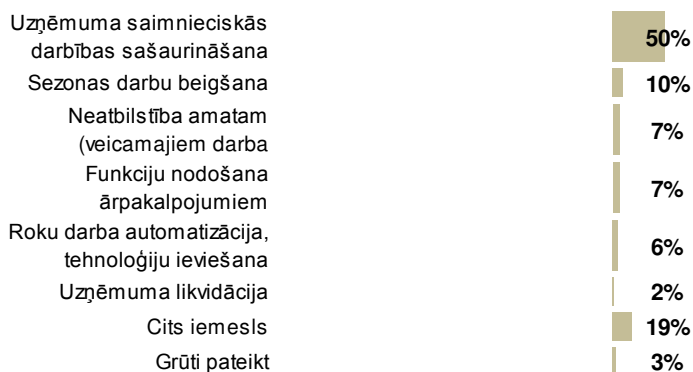
Q13. Vai tuvāko 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā ir plānots kādās profesijās samazināt darbinieku skaitu (likvidēt darbavietas)?

Bāze: Visi respondenti, [III - IV, 2013: n= 2624]

Q18. Kāda iemesla dēļ galvenokārt plānojat samazināt darbinieku skaitu profesijas - ... [PROFESIJA NO Q14] pārstāvju vidū Jūsu uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā?

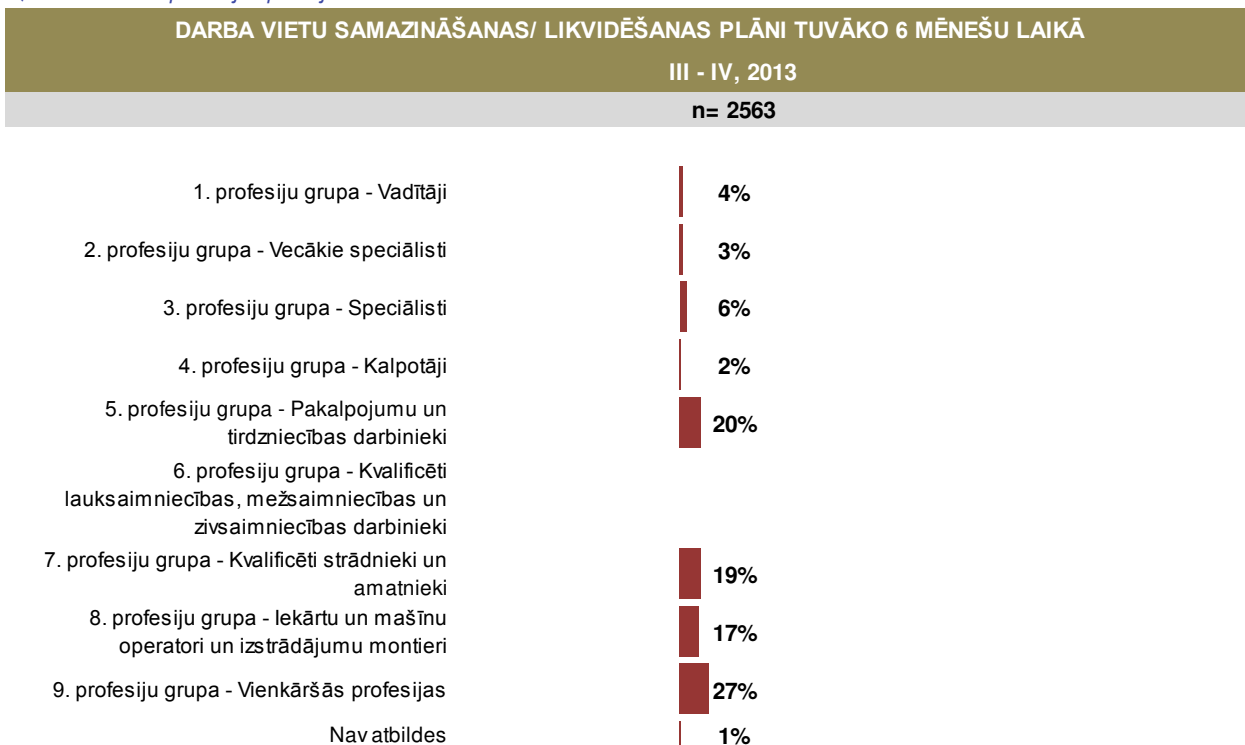
Bāze: Respondenti, kuri norādījuši, ka uzņēmumā plāno atlaist darbiniekus tuvāko 6 mēnešu laikā, ("n" = "sk. attēlā")

Piezīmes: Kopējais atbilstu īpatsvars pārsniedz 100%, jo katrai profesiju grupai (4 zīmju līmenī) respondenti varēja norādīt atšķirīgu iemeslu.

Jaunākie ekstrapolētie Darba devēju aptaujas dati liecina, ka 27% no visām nākamajā pusgadā plānotajām atlaišanas izmaiņām attieksies uz 9.profesiju pamatgrupas (Vienkāršās profesijas), 20% – uz 5.profesiju pamatgrupas (Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki), 19% - uz 7.profesiju pamatgrupas (Kvalificēti strādnieki un amatbiete) un 17% - uz 8.profesiju pamatgrupas (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) profesijām.

TABULA 26. DARBINIEKU ATLAIŠANAS PLĀNI TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ DALĪJUMĀ PA PROFESIJU PAMATGRUPĀM

Q14. Kādās tieši profesijās plānojat samazināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Bāze: Kopējais tuvāko 6 mēnešu laikā plānoto atbrīvojamo darbinieku skaits uzņēmumos, ("n= " sk. attēlā)

Analizējot plānoto darbinieku atbrīvošanas attīstību nākamajos 6 mēnešos sīkākās profesiju apakšgrupās (2 un 4 zīmju līmenī) un īpašu uzmanību vēršot jau iepriekš izceltajām 5., 7., 8. un 9. profesiju pamatgrupām, salīdzinoši augstāki iespējamie atbrīvošanas rādītāji ir novērojami 96. apakšgrupā (Atkritumu savācēji un citu vienkāršo profesiju strādnieki) 2 zīmju līmenī.

Balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, tie ir gandrīz 350 darbinieki, kuru darbavietas uzņēmumi vadītāji tuvākā pusgada laikā plāno samazināt un likvidēt.

TABULA 27. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (2 ZĪMES)

Q14. Kādās tieši profesijās plānojat samazināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (2 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
11 Likumdevēji, amatpersonas un vadītāji	9	0,4%
12 Administratīvie vadītāji un komercdirektori	59	2,3%
13 Ražošanas un specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	24	1,0%
21 Zinātnes un inženierzinātņu jomas vecākie speciālisti	6	0,2%
22 Veselības aprūpes jomas vecākie speciālisti	8	0,3%
23 Izglītības jomas vecākie speciālisti	19	0,7%
24 Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti	40	1,6%
26 Juridisko, sociālo un kultūras lietu vecākie speciālisti	11	0,4%
32 Veselības aprūpes jomas speciālisti	39	1,5%
33 Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti	111	4,3%

34 Juridisko, sociālo un kultūras lietu un tām radniecīgu lietu speciālisti	5	0,2%
35 Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti	7	0,3%
41 Iestāžu kalpotāji un kancelejas tehnikas operatori	20	0,8%
43 Uzskaites un materiālo vērtību reģistrēšanas darbinieki	25	1,0%
51 Individuālo pakalpojumu jomas darbinieki	9	0,4%
52 Tirdzniecības darbinieki	271	10,6%
53 Individuālās aprūpes darbinieki	13	0,5%
54 Apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	220	8,6%
71 Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (izņemot elektrikus)	257	10,0%
72 Metālapstrādes, mašīnbūves un tām radniecīgu jomu strādnieki	78	3,0%
74 Elektrisko un elektronisko iekārtu strādnieki	3	0,1%
75 Pārtikas produktu pārstrādes, kokapstrādes strādnieki, apģērbu izgatavošanas, citi amatnieki, radniecīgas profesijas	153	6,0%
81 Rūpniecisko iekārtu operatori	87	3,4%
82 Montieri	103	4,0%
83 Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un celšanas iekārtu un mašīnu operatori	252	9,8%
91 Apkopēji un palīgi mājas darbos	147	5,7%
92 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki	1	0,1%
93 Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki	208	8,1%
94 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki	4	0,2%
96 Atkritumu savācēji un citu vienkāršo profesiju strādnieki	342	13,4%
<i>Nav atbildes</i>	31	1,2%
Kopā (bāze):	2563	100,0%

Piezīme: Tabulā iekļautas visas profesijas grupas 2 zīmju līmenī, ja Darba devēju aptaujā ir nosaukta vismaz viena profesija.

Aplūkojot profesiju apakšgrupas 4 zīmju līmenī, salīdzinoši lielāks atbrīvojamo darbinieku skaits plānots tādās profesiju grupās kā:

- Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi (5223);
- Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki (5419);
- Citur neklasificēti strādnieki (9329);
- Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki (9629).

TABULA 28. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES)

Q14. Kādās tieši profesijās plānojat samazināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
...	...	...
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	264	10,32%
...	...	...
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	216	8,43%
...	...	...
7115 Namdari un būvgaldnieki	153	5,97%
...	...	...
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	95	3,72%

...	...	...
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	103	4,03%
...	...	...
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	126	4,93%
...	...	...
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	147	5,74%
...	...	...
9329 Citur neklasificēti strādnieki	202	7,87%
...	...	...
9629 Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	299	11,67%
...	...	...
9999 Nav atbildes	39	0,50%

Piezīme: Tabulā iekļautas aptaujā nosauktās 52.,54.,71.,75.,83.,91.,93. un 96. profesiju grupu apakšgrupas 4 zīmju līmenī, kurās, balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, plānots atbrīvot vairāk nekā 75 – 80 darbiniekus nākamo 6 mēnešu laikā.

Detalizēti izvērstu rezultātu kopu par plānotajām likvidējamajām darbavietām visās profesiju grupās lūdzu skat. pielikumā (Tabula 86. Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes)).

2.4.2. Darbavietu samazināšanas plāni reģionālajā griezumā

Izvērtējot profesiju pamatgrupu sadalījumu reģionālajā griezumā, izmaiņas tuvākā pusgada laikā galvenokārt (27% no kopējā darbinieku skaita, kurus plāno atlaist) skars vienkāršo profesiju grupu (9.profesiju pamatgrupa) un 5.,7., 8.profesiju pamatgrupu pārstāvjus.

Darba devēji Rīgā caurmērā biežāk plāno samazināt darbavietas pakalpojumu un tirdzniecības darbiniekiem (5.profesiju pamatgrupa), kvalificētajiem strādniekiem un amatniekiem (7.profesiju pamatgrupa) un vienkāršo profesiju pārstāvjiem (9.profesiju pamatgrupa). Savukārt Vidzemes reģionā lielākās izmaiņas skars 7., 8. un 9.profesiju grupu.

TABULA 29. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS PAMATGRUPĀS DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q15. Norādiet, lūdzu, kurā/-s pilsētā/-s vai novadā/-os plānojat samazināt darbinieku skaitu profesijā - ... [PROFESIJA NO Q14] tuvāko 6 mēnešu laikā! Q16. Cik daudz darbiniekus - profesijas ... [PROFESIJA NO Q14] pārstāvjus darbinieku skaita samazināšanas ietvaros plānojat atlaist ... [PILSĒTA/NOVADS]? Norādiet, lūdzu, darbinieku skaitu atsevišķi par katru pilsētu/ novadu.

Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1. profesiju grupa - Vadītāji	93	55	10	7	6	14	0
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	84	62	15	0	0	7	0
3. profesiju grupa - Speciālisti	162	135	6	7	8	0	6
4. profesiju grupa - Kalpotāji	45	27	0	11	0	0	7
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	512	308	77	26	31	34	36
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki							
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	491	111	14	127	78	69	92
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	443	55	3	222	69	19	74
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	703	404	28	137	91	44	0
Nav atbildes	31	9	0	0	0	0	22
Kopā (bāze):	2563	1165	153	536	284	187	238

Sadalījums, %	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1. profesiju grupa - Vadītāji	4%	5%	7%	1%	2%	8%	–
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	3%	5%	10%	–	–	4%	–
3. profesiju grupa - Speciālisti	6%	12%	4%	1%	3%	–	3%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	2%	2%	–	2%	–	–	3%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	20%	26%	50%	5%	11%	18%	15%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	–	–	–	–	–	–	–
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	19%	9%	9%	24%	27%	37%	39%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	17%	5%	2%	41%	24%	10%	31%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	27%	35%	18%	25%	32%	23%	–
Nav atbildes	1%	1%	–	–	–	–	9%
Kopā (bāze):	2563	1165	153	536	284	187	238

Piezīme:

Iezīmējam statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Iezīmējam statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Tabulā norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 30. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q15. Norādiet, lūdzu, kurā/-s pilsētā/-s vai novadā/-os plānojat samazināt darbinieku skaitu profesijā - ... [PROFESIJA NO Q14] tuvāko 6 mēnešu laikā! Q16. Cik daudz darbiniekus - profesijas ... [PROFESIJA NO Q14] pārstāvjus darbinieku skaita samazināšanas ietvaros plānojat atlaist ... [PILSĒTA/NOVADS]? Norādiet, lūdzu, darbinieku skaitu atsevišķi par katru pilsētu/novadu.

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
...	...	...	...	...	...	...	...
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	264	92	54	26	31	34	27
...	...	...	...	...	...	...	...
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	216	216	0	0	0	0	0
...	...	...	...	...	...	...	...
7115 Namdari un būvgaldnieki	153	65	14	7	26	0	42
...	...	...	...	...	...	...	...
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	95	0	0	95	0	0	0
...	...	...	...	...	...	...	...
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	103	0	0	103	0	0	0
...	...	...	...	...	...	...	...
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	126	0	0	81	38	0	7
...	...	...	...	...	...	...	...
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	147	81	4	26	36	0	0

...	...	...	...	...	...	...	...
9329 Citur neklasificēti strādnieki	202	10	19	110	26	37	0
...	...	...	...	...	...	...	...
9629 Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	299	269	0	0	30	0	0
...	...	...	...	...	...	...	...
Kopā (bāze):	2563	1165	153	536	284	187	238

Piezīmes:

Tabulā iekļautas visas 52., 83., 92. un 93. profesijas grupas 4 zīmju līmenī, kurās, balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, plānots atbrīvot vairāk nekā 75 – 80 jauniem darbiniekiem nākamo 6 mēnešu laikā;

Tabulā attēlots absolūtais skaits, bet ar zaļu izceltas nozīmīgākās svērtās procentuālās atšķirības (kolonnu %) reģiona ietvaros salīdzinājumā pret kopējo darbinieku skaita īpatsvaru attiecīgajā profesiju grupā, kurus plānots atbrīvot.

Kādas noteiktam reģionam raksturīgākās profesiju apakšgrupas 4 zīmju līmenī galvenokārt iezīmē profesiju pamatgrupās redzamās reģionālās atšķirības. Līdzīgi kā iepriekš profesiju sadalījums apakšgrupās reģionu ietvaros var atšķirties. Jāskatās, kādās konkrētās profesiju apakšgrupās 4 zīmju līmenī pastāv atšķirības reģiona ietvaros, pirms noteikt nākamās rīcības soļus.

Nevar neatzīmēt to, ka jaunākie Darba devēju aptaujas dati netieši norāda uz to, ka 5419 (Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki) un 9629 Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki) grupās var būt ļoti ierobežots pieprasījums pēc darbaspēka konkrētajās profesiju grupās nākamo 6 mēnešu laikā. Šo profesiju grupu pārstāvji visticamāk pakļauti bezdarba riskam tuvākā pusgada laikā. Pielikuma 5.6.tabulā pieejama izvērstā rezultātu tabula ar datiem visās profesiju grupās.

2.5. DARBINIEKU NOMAIŅA

Salīdzinot ar iepriekšējām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” aptaujām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” aptaujā ir precizēts formulējums attiecībā uz darbinieku atlaišanu, nošķirot darbinieku nomaiņu esošu darbavieta ietvaros no darbinieku skaita palielināšanas un samazināšanas darbavieta skaita palielināšanas vai likvidācijas rezultātā ar mērķi uzlabot darbaspēka pieprasījuma prognozēšanas metodiku.

Šīs izmaiņas, sniedzot ievērojami skaidrāku nošķirumu starp darbavieta skaita palielināšanu vai likvidāciju no darbinieku atlaišanas un nomaiņas esošo darbavieta ietvaros, ļauj detalizētāk un precīzāk analizēt darba devēju aptaujas datus un izstrādāt precīzākas esošai situācija darba tirgū atbilstošākas darba tirgus īstermiņa prognozes.

Šajā nodaļā iztirzāts jautājumu bloks un sniegts ieskats par plānoto darbinieku nomaiņu jeb rotāciju uzņēmumā, tādējādi iegūstot papildu datus par darbaspēka kustību esošo darbavieta ietvaros.

Līdzīgi kā iepriekš, rezultātu analīze veikta, balstoties uz ekstrapolētajiem datiem darbavieta/ vakancu līmenī. Veikta ekstrapolēto datu iegūšanas procedūra - līdzīgi tai, kas izmantota jau iepriekš rezultātu analīzē par plānotajām jaunām vakancēm/ darbavieta uzņēmumā un darbinieku skaitu, kurus plāno atlaist tuvākā pusgada laikā.

2.5.1. Darbinieku nomaiņas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā

Aplūkojot rezultātus uzņēmumu līmenī, 21% darba devēju tuvāko 6 mēnešu laikā plāno nomainīt darbiniekus.

Biežāk norādītais konkrētais iemesls darbinieku nomaiņai tuvāko 6 mēnešu laikā ir darba attiecību pārtraukšana (34%). Tiesa 18% uzņēmumu vadītāji atzinuši, ka plānot nomainīt darbiniekus darbam

nepieciešamo prasmju neatbilstības dēļ (skat. Tabula 31. Darbinieku nomaiņas plāni un iemesli tuvāko 6 mēnešu laikā).

Jaunākie ekstrapolētie Darba devēju aptaujas dati liecina, ka 67% no visām nākamajā pusgadā plānotajām nomaiņas izmaiņām attieksies uz 5.profesiju pamatgrupas (Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki), 7. (Kvalificēti strādnieki un amatbiete), 8. (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) un 9. (Vienkāršās profesijas) profesijas pamatgrupas profesijām (skat. Tabula 32. Darbinieku nomaiņas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā dalījumā pa profesijas pamatgrupām).

Nevar neatzīmēt, ka pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku (5.profesiju pamatgrupa) gadījumā nozīmīgs jaunu darbinieku meklēšanas esošo vietā norādītais iemesls ir darbam nepieciešamo iemaņu un prasmju neatbilstība.

TABULA 31. DARBINIEKU NOMAIŅAS PLĀNI UN IEMESLI TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

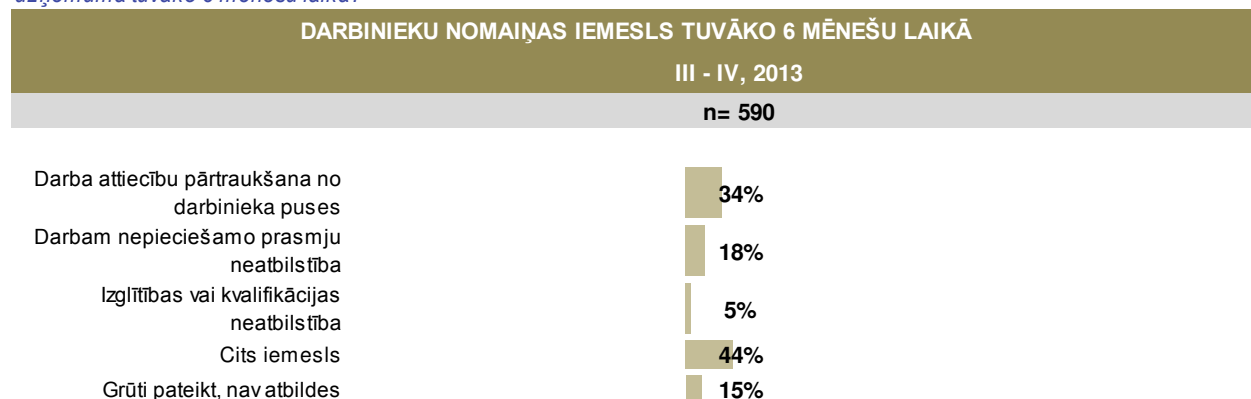
Q19. Vai tuvāko 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā plānots veikt darbinieku nomaiņu?

Bāze: Visi respondenti, [III - IV, 2013: n= 2624]

Q25. Kāda iemesla dēļ galvenokārt plānojat nomainīt darbiniekus profesijas - ... [PROFESIJA NO Q20] pārstāvju vidū Jūsu uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā?

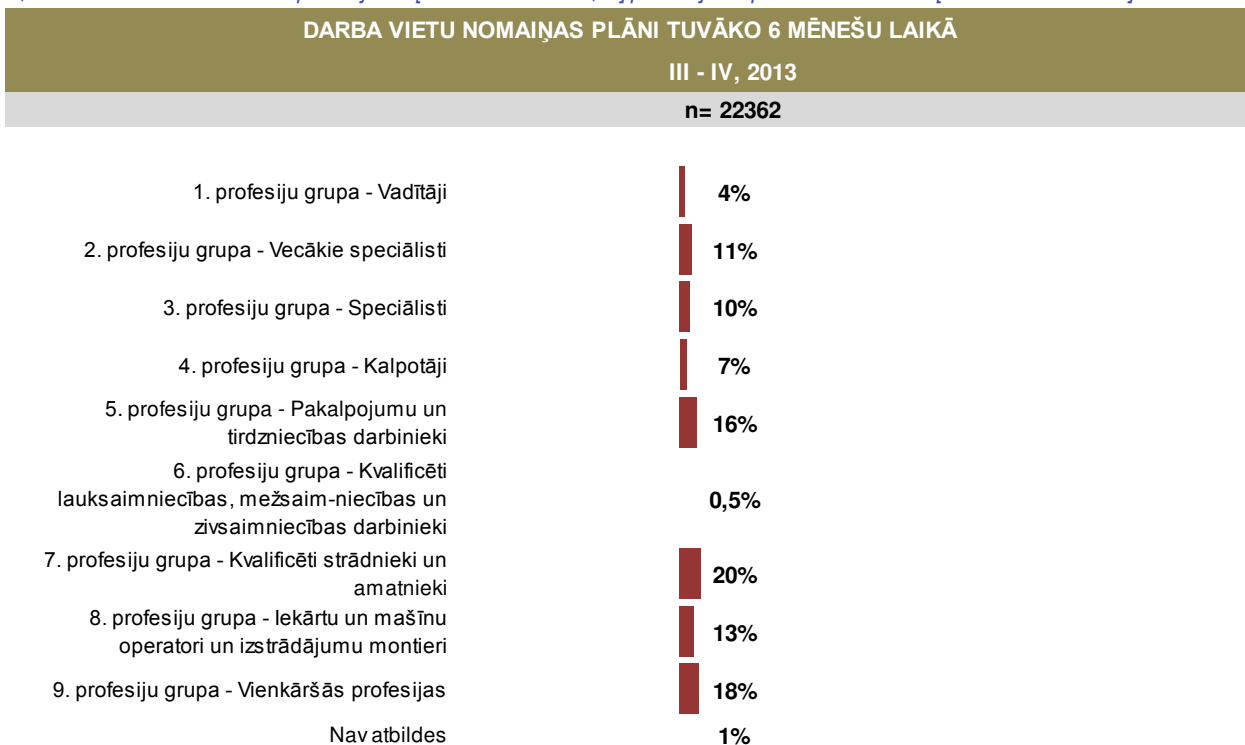

Bāze: Respondenti, kuri norādījuši, ka plāno uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā nomainīt darbiniekus, ("n= " sk. attēlā)

Piezīmes: Kopējais atbilde īpatsvars pārsniedz 100%, jo katrai profesiju grupai (4 zīmju līmenī) respondenti varēja norādīt atšķirīgu iemeslu.

TABULA 32. DARBINIEKU NOMAIŅAS PLĀNI TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ DALĪJUMĀ PA PROFESIJAS PAMATGRUPĀM

Q22. Cik daudz darbiniekus - profesijas ... [PROFESIJA NO Q20] pārstāvjus ir plānots nomainīt ... [PILSĒTA/NOVADS]?

Bāze: Respondenti, kuri norādījuši, ka plāno uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā nomainīt darbiniekus, ("n= " sk. attēlā)

Analizējot plānoto darbinieku nomaiņu nākamajos 6 mēnešos sīkākās profesiju apakšgrupās (2 un 4 zīmju līmenī) un īpašu uzmanību vēršot jau iepriekš izceltajām 5., 7., 8. un 9. profesiju pamatgrupām, salīdzinoši augstāki iespējamie nomaiņas rādītāji ir novērojami trijās profesiju apakšgrupās 2 zīmju līmenī. Balstoties uz ekstrapolētajiem Darba devēju aptaujas datiem, tie ir vairāk nekā 2000 darbinieki, kuru vietā uzņēmumu vadītāji tuvākā pusgada laikā plāno meklēt citus darbiniekus.

Salīdzinoši biežāk plānotā darbinieku nomaiņa tuvākā pusgada laikā skars tādu jomu speciālistus kā tirdzniecības un pakalpojumu darbinieki (52.grupa), konkrēti veikala pārdevējus un pārdevēju palīgus (5223).

TABULA 33. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NOMAINĀMO DARBINIEKU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (2 ZĪMES)

Q22. Cik daudz darbiniekus - profesijas ... [PROFESIJA NO Q20] pārstāvjus ir plānots nomainīt ... [PILSĒTA/NOVADS]?

PLĀNOTĀ DARBINIEKU NOMAIŅA TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (2 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
11 Likumdevēji, amatpersonas un vadītāji	33	0,1 %
12 Administratīvie vadītāji un komercdirektori	406	1,8 %
13 Ražošanas un specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	336	1,5 %
14 Viesmīlības, ēdināšanas, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomas vadītāji	154	0,7 %
21 Zinātnes un inženierzinātņu jomas vecākie speciālisti	521	2,3 %
22 Veselības aprūpes jomas vecākie speciālisti	604	2,7 %
23 Izglītības jomas vecākie speciālisti	209	0,9 %
24 Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti	496	2,2 %
25 Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas vecākie speciālisti	474	2,1 %

26 Juridisko, sociālo un kultūras lietu vecākie speciālisti	149	0,7%
31 Zinātnes un inženierzinātņu speciālisti	119	0,5%
32 Veselības aprūpes jomas speciālisti	489	2,2%
33 Komercedarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti	1234	5,5%
34 Juridisko, sociālo un kultūras lietu un tām radniecīgu lietu speciālisti	292	1,3%
35 Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti	109	0,5%
41 Iestāžu kalpotāji un kancelejas tehnikas operatori	96	0,4%
42 Klientu apkalpotāji	362	1,6%
43 Uzskaites un materiālo vērtību reģistrēšanas darbinieki	935	4,2%
44 Citi kalpotāji	125	0,6%
51 Individuālo pakalpojumu jomas darbinieki	957	4,3%
52 Tirdzniecības darbinieki	2195	9,8%
53 Individuālās aprūpes darbinieki	184	0,8%
54 Apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	249	1,1%
61 Kvalificēti tirgus lauksaimniecības darbinieki	109	0,5%
71 Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (izņemot elektrikus)	2295	10,3%
72 Metālapstrādes, mašīnbūves un tām radniecīgu jomu strādnieki	1108	5,0%
73 Amatnieki un iespieddarbu strādnieki	25	0,1%
74 Elektrisko un elektronisko iekārtu strādnieki	199	0,9%
75 Pārtikas produktu pārstrādes, kokapstrādes strādnieki, apģērbu izgatavošanas, citi amatnieki, radniecīgas profesijas	841	3,8%
81 Rūpniecisko iekārtu operatori	1065	4,8%
82 Montieri	59	0,3%
83 Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un celšanas iekārtu un mašīnu operatori	1837	8,2%
91 Apkopēji un palīgi mājas darbos	513	2,3%
92 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki	181	0,8%
93 Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki	2384	10,7%
94 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki	244	1,1%
96 Atkritumu savācēji un citu vienkāršo profesiju strādnieki	594	2,7%
Nav atbildes	182	0,8%

Piezīme: Tabulā iekļautas visas profesijas grupas 2 zīmju līmenī, ja Darba devēju aptaujā ir nosaukta vismaz viena profesija.

2.5.2. Darbinieku nomaiņas plāni dalījumā pa izglītības līmeņiem

Zīmīgi, ka gandrīz 39% darbinieku, kuru darbavietas darba devēji tuvākā pusgada laikā plāno samazināt ir vispārējā vidējā izglītība (Attēls 1. Izglītības līmeņa salīdzinājums likvidējamās pozīcijās un plānoto jauno darbinieku vidū atbrīvojamo vietā). Pieaug profesionālās kvalifikācijas, prasmju un iemaņu nozīmīgums darba tirgū. Šeit vēlreiz jānorāda, ka 5.-8.profesiju pamatgrupās darba devēji lielākoties pieprasa strādniekus ar profesionālo/ profesionālo vidējo izglītību, jo īpaši 7.profesiju pamatgrupā (Kvalificēti strādnieki un amatnieki) (Tabula 35. Izglītības līmeņa salīdzinājums plānoto jauno darbinieku vidū atbrīvojamo vietā).

Profesiju pamatgrupu sadalījums izglītības līmeņa ietvaros norāda, ka salīdzinoši biežāk darba devēji vispārējo vidējo izglītību ieguvušos plāno atlaist 5., 7. un 9.profesiju pamtagrupās (Tabula 34. Izglītības līmeņa salīdzinājums likvidējamās pozīcijās). Tikai vispārējā vidējā izglītība bez profesionālās kvalifikācijas un ievērojamas darba pieredzes neveicina noturēšanos darba tirgū. Tiekot pieņemtiem sezonas darbu laikā salīdzinoši biežāk ir pakļauti regulāram bezdarba riskam. Profesionālās kvalifikācijas vai augstākās izglītības neiegūšana ir viens no faktoriem, kas palielina ilgstošā bezdarba risku. Pastiprinās profesionālās izglītības

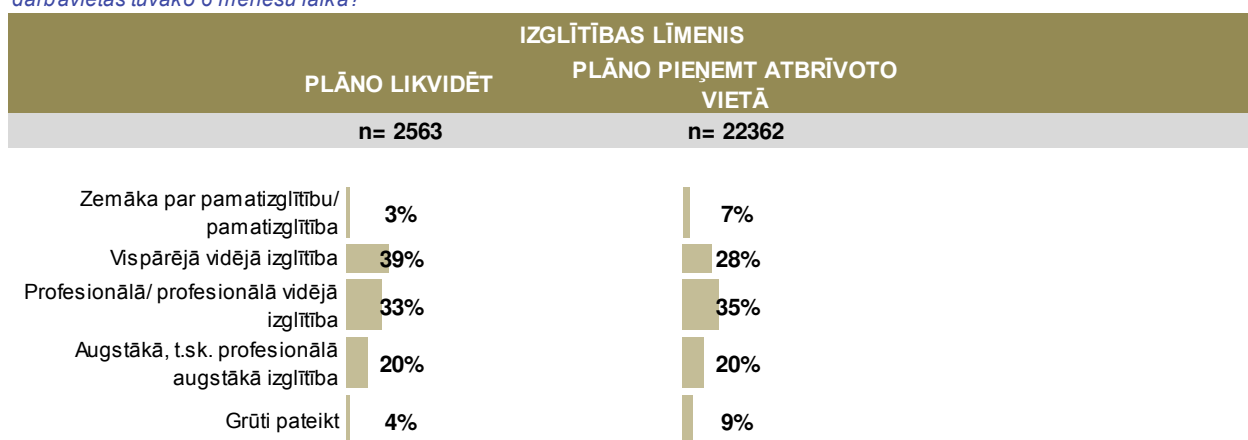
pieejamības nozīmīgums bezdarbniekiem. Pieaug NVA loma profesionālās izglītības sniegšanā un apmācību organizēšanā bezdarbniekiem.

Tajā pašā laikā Darba devēju aptaujas rezultāti netieši norāda uz to, ka jāizvērtē gadījumi, kuros darba devēju vēlme pēc kvalificēta darbspēka ir drīzāk savtīgu nolūku vadīta (vēlme ietaupīt pašu resursus). Būtu vēlams nodalīt tautsaimniecībai nozīmīgas nozares ar nepieciešamību pēc īpaši apmācīta augstākas kvalifikācijas darbspēka no tām, kurās strādājošos darba devēji var apmācīt pašu spēkiem. Šeit atkal var norādīt, ka veikala pārdevēju (Veikala pārdevēji un pārdevēju palīgi (5223)) profesionālā izglītība ne vienmēr palielina izredzes noturēties darba tirgū tirdzniecības jomā. Šajos gadījumos ieteicamāka būtu pārdevēju pārkvalifikācija citā ilgtermiņā pieprasītā nozarē.

ATTĒLS 1. IZGLĪTĪBAS LĪMEŅA SALĪDZINĀJUMS LIKVIDĒJAMĀS POZĪCIJĀS UN PLĀNOTO JAUNO DARBINIEKU VIDŪ ATBRĪVOJAMO VIETĀ

Q17. Kāds ir profesijas - ... [PROFESIJA NO Q13] pārstāvja/-u augstākais pabeigtās izglītības līmenis, kuru darba vietas plānojat likvidēt tuvāko 6 mēnešu laikā?

Q24. Kāds ir profesijas - ... [PROFESIJA NO Q20] pārstāvja/-u izglītības līmenis, kuru/-us plānojat pieņemt atbrīvotajās darbavietās tuvāko 6 mēnešu laikā?

Bāze: Kopējais tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais vakanču un atbrīvojamo darbinieku skaits uzņēmumos, ("n=" sk. attēlā)

Piezīmes: Q17. un Q24.jautājumos respondenti katrai profesiju grupai varēja norādīt atšķirīgu izglītības līmeni

Lai salīdzinātu rezultātus, attēlā attēlots pārrēķinātais vairākatbilžu sadalījums (% summa ir 100%)

Grafikā norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 34. IZGLĪTĪBAS LĪMEŅA SALĪDZINĀJUMS LIKVIDĒJAMĀS POZĪCIJĀS

Sadalījums, kolonnu %	KOPĀ	DARBINIEKU IZGLĪTĪBAS LĪMENIS LIKVIDĒJAMĀS POZĪCIJĀS				
		Zemāka par pamatzglītību/ pamatzglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
1. profesiju grupa - Vadītāji	4%	–	2%	1%	6%	–
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	3%	–	0,4%	2%	5%	7%
3. profesiju grupa - Speciālisti	6%	–	2%	3%	10%	7%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	2%	–	0,4%	1%	2%	2%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	20%	21%	24%	22%	32%	34%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	–	–	–	–	–	–
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	19%	21%	25%	13%	1%	7%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	17%	29%	8%	23%	1%	25%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	27%	29%	37%	33%	42%	17%
Nav atbildes	1%	–	1%	1%	–	–
Kopā (bāze):	2563	128	1550	1320	808	145

TABULA 35. IZGLĪTĪBAS LĪMEŅA SALĪDZINĀJUMS PLĀNOTO JAUNO DARBINIEKU VIDŪ ATBRĪVOJAMO VIETĀ

Sadalījums, kolonnu %	KOPĀ	PLĀNOTO JAUNO DARBINIEKU IZGLĪTĪBAS LĪMENIS ATBRĪVOJAMO VIETĀ				
		Zemāka par pamatzglītību/ pamatzglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
1. profesiju grupa - Vadītāji	4%	–	2%	4%	9%	3%
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	11%	3%	2%	9%	33%	4%
3. profesiju grupa - Speciālisti	10%	1%	5%	9%	17%	11%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	7%	2%	12%	3%	5%	2%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	16%	3%	24%	13%	12%	19%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	0,5%	1%	1%	1%	–	–
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	20%	23%	14%	29%	10%	21%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	13%	12%	12%	15%	2%	22%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	18%	54%	28%	17%	11%	16%
Nav atbildes	1%	–	1%	1%	1%	2%
Kopā (bāze):	22362	2090	8928	10985	6398	2978

Piezīme:

Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Tabulā norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

2.6. ILGSTOŠĀS VAKANCES

Jautājumu kopa par ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) neaizpildīto vakanču skaitu uzņēmumā pēdējā pusgada laikā, precizējot profesiju grupas (4 zīmju līmenī) kurās ir šīs vakances, ir trešā prognozēšanas modelim nepieciešamā ievaddatu komponente, ko tāpat kā datus par plānoto darbinieku atlaišanu pilnā apmērā (100%) nodrošina NVA Darba devēju aptaujas rezultāti.

Līdzīgi kā iepriekš, rezultātu analīze veikta, balstoties uz ekstrapolētajiem datiem ilgstošo vakanču līmenī. Veikta ekstrapolēto datu iegūšanas procedūra - līdzīgi tai, kas izmantota jau iepriekš rezultātu analīzē par plānotajām jaunām vakancēm/ darbavietām uzņēmumā un darbinieku skaitu, kurus plāno atlaist tuvākā pusgada laikā.

7% uzņēmumos vadītājs norādījis, ka uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijusi vismaz viena vakance, kas netika ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) aizpildīta.

Saglabājas iepriekš novērotā sakarība sadalījumā pēc uzņēmuma īpašuma formas – salīdzinoši augstāks uzņēmumu ar ilgstošajām vakancēm īpatsvars vērojams sabiedriskā sektorā pārstāvēto uzņēmumu vidū. Tiesa gan, uzņēmumu ar ilgstošajām vakancēm skaitliski vairāk ir privātajā sektorā.

2013.gada aprīļa – maija rezultātos salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu nav būtisku atšķirību, tomēr iezīmējas tendence samazināties uzņēmumu skaitam privātajā sektorā, kurā ir bijušas ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) neaizpildītas vakances.

TABULA 36. ILGSTOŠO VAKANČU ESAMĪBA UZŅĒMUMĀ DALĪJUMĀ PĒC UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMAS

Q04. Vai Jūsu uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijušas kādas vakances?

Vai vakance bija brīva vairāk vai mazāk kā 3 mēnešus?

VISI RESPONDENTI	UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA	
	Privātais sektors	Sabiedriskais sektors
n= 2624	n= 2463	n= 161
Vairāk nekā 3 mēnešus	7%	6%
Mazāk nekā 3 mēnešus/ nebija vakances	91%	16%
Grūti pateikt, NA	2%	82%
		2%

Bāze: Visi respondenti, n=2624

Piezīme: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā

TABULA 37. ILGSTOŠO VAKANČU ESAMĪBA PRIVĀTĀ SEKTORA UZŅĒMUMOS

Q04. Vai Jūsu uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijušas kādas vakances?

Vai vakance bija brīva vairāk vai mazāk kā 3 mēnešus?

UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA - PRIVĀTAIS SEKTORS			
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 2459	n= 2513	n= 2463
Vairāk nekā 3 mēnešus	10%	9%	6%
Mazāk nekā 3 mēnešus/ nebija vakances	89%	89%	91%
Grūti pateikt, NA	1%	2%	2%

Bāze: Privātais sektors, ("n= " sk. attēlā)

Piezīme: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

TABULA 38. ILGSTOŠO VAKANČU ESAMĪBA SABIEDRISKĀ SEKTORA UZŅĒMUMOS

Q04. Vai Jūsu uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijušas kādas vakances?

Vai vakance bija brīva vairāk vai mazāk kā 3 mēnešus?

UZŅĒMUMA ĪPAŠUMA FORMA - SABIEDRISKAIS SEKTORS			
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 183	n= 174	n= 161
Vairāk nekā 3 mēnešus	17%	15%	16%
Mazāk nekā 3 mēnešus/ nebija vakances	79%	81%	82%
Grūti pateikt, NA	5%	4%	2%

Bāze: Sabiedriskais sektors, ("n= " sk. attēlā)

Piezīme: Neiezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu.

Grafikos norādītās vērtības ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

Aplūkojot rezultātus uzņēmumu līmenī privātajā sektorā, procentuāli nedaudz samazinājies uzņēmuma vadītāju skaits, kuri norādījuši, ka uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijušas ilgstošas (vairāk nekā 3 mēnešus) vakances (9% 2012.gada augustā – septembrī un 6% 2013.gada aprīlī - maijā).

Precizējot, kādās tieši profesiju grupās vakances netika aizpildītas vairāk nekā 3 mēnešus, 19% no visām ilgstoši neaizpildītajām vakancēm veido 7. (Kvalificēti strādnieki un amatnieki) pamatgrupas profesijas. Lielākoties kā iemesls kāpēc šīs grupas profesijās uzņēmumā ilgstoši nav izdevies aizpildīt vakanci tiek norādīts darbaspēka trūkums.

TABULA 39. ILGSTOŠO VAKANČU SKAITA SADALĪJUMS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PROFESIJU PAMATGRUPĀS

Q05. Kādās tieši profesijās pēdējo 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā ir bijušas vakances ilgāk nekā 3 mēnešus?

VAKANCES PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ			
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 6126	n= 6494	n= 6494
1. profesiju grupa - Vadītāji	1%	3%	2%
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	2%	16%	22%
3. profesiju grupa - Speciālisti	31%	8%	8%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	12%	3%	3%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	9%	17%	19%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	1%	0,3%	2%
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	25%	32%	19%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	15%	10%	10%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	4%	9%	14%
Nav atbildes	1%		1%

Bāze: Kopējais ilgstošo (vairāk nekā 3 mēnešus esošo) vakanču skaits uzņēmumos pēdējo 6 mēnešu laikā, ("n" = sk. attēlā)

Piezīme: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Lai arī ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) neaizpildīto vakanču profesiju pamatgrupu profils variē no iepriekšējā pusgadā veiktās aptaujas uz nākamo, saglabājas galvenās iezīmes 5. – 9. profesiju pamatgrupās.

Analizējot ilgstošo vakanču rādītājus pēdējo 6 mēnešu laikā sīkākās profesiju apakšgrupās (2 un 4 zīmju līmenī) reģionālā griezumā, jāsecina, ka darbaspēka trūkumu konkrētajā reģionā biežāk nosaka tādi apstākļi kā: atsevišķās nozarēs (*piemēram*, lauksaimniecībā, būvniecībā) raksturīgā darbu sezonālitate un nepastāvīgums, atšķirīgais atalgojuma līmenis un darba apstākļi. Var secināt, ka šī apstākļu sakritība veicina un rada darbaspēka kustību – kvalificētāka darbaspēka aizplūšanu no reģioniem uz Rīgu vai ārzemēm, bet mazāk darbaspēka trūkumu reģionos ietekmē profesionālo izglītības programmu trūkums un pieejamība. Bez pašu uzņēmēju līdzdalības, aktivitātēm pašvaldību un valsts līmenī, maz ticams, ka 7. (Kvalificēti strādnieki un amatnieki) un 8. (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) profesiju pamatgrupā vēl plašākā mērā organizētas profesionālās izglītības programmas veicinās kopējās situācijas uzlabošanu reģionos tuvākā pusgada laikā, jo īpaši Latgales reģionā (Tabula 41. Ilgstošo vakanču skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju pamatgrupās dalījumā pa reģioniem).

Ja jau reiz atsevišķos gadījumos darba devēji pieļauj iespēju piesaistīt, tiesa gan, lētāku darbaspēku no ārzemēm, tad pirmām kārtām kopējā sadarbībā starp NVA un uzņēmumiem reģionos var tikt izvērtētas iespējas piesaistīt bezdarbniekus no citiem reģioniem, *piemēram*, no Pierīgas reģiona vai Rīgas, kuriem jau ir nepieciešamā profesionālā kvalifikācija, iemaņas, prasmes un darbam nepieciešamā pieredze. Tikai pēc tam ieteicams izvērtēt plašāka profesionālo izglītības pasākumu nepieciešamību konkrētās profesiju grupās reģionos. Kā jau iepriekš norādīts, tas vairs ir iespējams, sadarbībā ar NVA aktīvi iesaistoties arī darba devējiem un pašvaldībām.

TABULA 40. ILGSTOŠO VAKANČU SKAITS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PROFESIJU GRUPĀS (2 ZĪMES)

Q05. Kādās tieši profesijās pēdējo 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā ir bijušas vakances ilgāk nekā 3 mēnešus?

VAKANCES PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (2 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
12 Administratīvie vadītāji un komercdirektori	12	0,3%
13 Ražošanas un specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	60	0,8%
14 Viesmīlības, ēdināšanas, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomas vadītāji	96	1,2%
21 Zinātnes un inženierzinātņu jomas vecākie speciālisti	49	2,4%
22 Veselības aprūpes jomas vecākie speciālisti	314	13,5%
23 Izglītības jomas vecākie speciālisti	299	0,6%
24 Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) vecākie speciālisti	56	0,6%
25 Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomas vecākie speciālisti	108	4,2%
26 Juridisko, sociālo un kultūras lietu vecākie speciālisti	225	0,5%
31 Zinātnes un inženierzinātņu speciālisti	56	0,7%
32 Veselības aprūpes jomas speciālisti	36	4,5%
33 Komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti	156	2,6%
34 Juridisko, sociālo un kultūras lietu un tām radniecīgu lietu speciālisti	292	0,1%
35 Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti	13	0,7%
41 Iestāžu kalpotāji un kancelejas tehnikas operatori	27	0,1%
42 Klientu apkalpotāji	160	1,2%
43 Uzskaites un materiālo vērtību reģistrēšanas darbinieki	18	1,4%
44 Citi kalpotāji	17	0,2%
51 Individuālo pakalpojumu jomas darbinieki	311	3,5%
52 Tirdzniecības darbinieki	719	12,1%
53 Individuālās aprūpes darbinieki	6	0,7%
54 Apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	75	2,4%
61 Kvalificēti tirgus lauksaimniecības darbinieki	20	0,5%
62 Kvalificēti tirgus mežsaimniecības, zivsaimniecības un medību saimniecības darbinieki	633	1,1%
71 Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (izņemot elektrikus)	426	7,8%
72 Metālapstrādes, mašīnbūves un tām radniecīgu jomu strādnieki	188	4,3%
74 Elektrisko un elektronisko iekārtu strādnieki	843	0,7%
75 Pārtikas produktu pārstrādes, kokapstrādes strādnieki, apģērbu izgatavošanas, citi amatnieki, radniecīgas profesijas	233	6,6%
81 Rūpniecisko iekārtu operatori	448	3,7%
83 Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un celšanas iekārtu un mašīnu operatori	2	6,5%
91 Apkopēji un palīgi mājas darbos	57	0,3%
92 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki	504	5,0%
93 Raktuvju, būvniecības, ražošanas un transporta strādnieki	28	8,5%
94 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki	9	0,0%
Kopā (bāze):	6000	100,0%

Piezīme: Tabulā iekļautas visas profesijas grupas 2 zīmju līmenī, ja Darba devēju aptaujā ir nosaukta vismaz viena profesija.

Izvērstā rezultātu tabula ar datiem visās profesiju apakšgrupās (4 zīmes) pieejama pielikumā (Tabula 89. Ilgstošo vakanču skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju grupās (4 zīmes)).

TABULA 41. ILGSTOŠO VAKANČU SKAITS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PROFESIJU PAMATGRUPĀS DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q05. Kādās tieši profesijās pēdējo 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā ir bijušas vakances ilgāk nekā 3 mēnešus?

Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - UZŅĒMUMA ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1. profesiju grupa - Vadītāji	143	43	64	7	17	0	11
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	1303	740	111	62	272	72	46
3. profesiju grupa - Speciālisti	509	312	103	2	79	9	4
4. profesiju grupa - Kalpotāji	181	160	0	2	11	0	9
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	1119	339	592	50	58	38	43
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	98	0	0	0	98	0	0
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	1163	294	126	143	164	136	300
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	608	185	72	40	48	182	81
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	828	315	438	20	9	37	9
Kopā (bāze):	6000	2398	1506	346	773	474	503

Sadalījums, kolonnu %	KOPĀ	REĢIONS - UZŅĒMUMA ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1. profesiju grupa - Vadītāji	2%	2%	4%	2%	2%	–	2%
2. profesiju grupa - Vecākie speciālisti	22%	31%	7%	18%	35%	15%	9%
3. profesiju grupa - Speciālisti	8%	13%	7%	1%	10%	2%	1%
4. profesiju grupa - Kalpotāji	3%	7%	–	0,4%	1%	–	2%
5. profesiju grupa - Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	19%	14%	39%	14%	7%	8%	9%
6. profesiju grupa - Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	2%	–	–	–	13%	–	–
7. profesiju grupa - Kvalificēti strādnieki un amatnieki	19%	12%	8%	41%	21%	29%	60%
8. profesiju grupa - Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	10%	8%	5%	12%	6%	38%	16%
9. profesiju grupa - Vienkāršās profesijas	14%	13%	29%	6%	1%	8%	2%
Kopā (bāze):	6000	2398	1506	346	773	474	503

Piezīme:

Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Tabulā norādītās vērtības, kas vienādas, lielākas par 1%, ir matemātiski noapaļotas bez pirmās zīmes aiz komata, tādēļ procentu kopsumma var nebūt 100%.

TABULA 42. ILGSTOŠĀS VAKANCES ESAMĪBAS IEMESLS UZŅĒMUMĀ PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q07. Kāda iemesla dēļ galvenokārt vakance/-es netika aizpildīta/-as profesijā - ... [PROFESIJA NO Q19]?

	ILGSTOŠĀS VAKANCES IEMESLS		
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 280	n= 274	193
Darbaspēka trūkums (ar nepieciešamo kvalifikāciju)	65%	65%	53%
Darbaspēka trūkums (vispārīgi)	11%	22%	12%
Finansiālie apsvērumi	3%	1%	10%
Darba piedāvājums nav konkurētspējīgs	7%	3%	6%
Darbaspēka trūkums (darba devēja apkārtnē)	3%	3%	6%
Cita atbilde	6%	4%	3%
Nav atbildes	9%	7%	11%

Bāze: Respondenti, kuri norādījuši, ka uzņēmumā bijušas ilgstošas (vairāk nekā 3 mēnešus neaizpildītas) vakances, ("n= " sk. attēlā)

Piezīmes: Kopējais atbilžu īpatsvars pārsniedz 100%, jo katrai profesiju grupai (4 zīmju līmenī) respondenti varēja norādīt atšķirīgu iemeslu,

iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Lai arī privātajā sektorā, procentuāli nedaudz samazinājies uzņēmuma vadītāju skaits, kuri norādījuši, ka uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijušas ilgstošas (vairāk nekā 3 mēnešus), tajā pašā atlikušo uzņēmumu vidū pieaudzis to darba devēju skaits, kuri nav varējuši ilgstoši aizpildīt vakances savā uzņēmumā finansiālu apsvērumu dēļ.

2.7. NEPIECIEŠAMĀS PRASMES PLĀNOTO VAKANČU LĪMENĪ

Noskaidrojot NVA Darba devēju aptaujā, kādas papildu prasmes ir nepieciešamas jaunajiem darbiniekiem konkrētajā profesiju grupā (4 zīmju līmenī), iegūtie dati ļauj novērtēt pamatprasmju nepieciešamību darbiniekiem konkrētās uzņēmējdarbības nozarēs un reģionos. Nosakot to atbilstību bezdarbnieku vidū, tai skaitā nozaru griezumā pēc profesijas un reģionālajā dalījumā, pētījuma rezultāti atkarībā no konkrētās situācijas ļauj mērķtiecīgāk un efektīvāk pārskatīt neformālo izglītības programmu sarakstu par labu kādām noteiktām prasmēm (piemēram, valodām, datorprasmēm vai saskarsmes prasmēm), nozarei vai reģionam.

Turklāt vairākiem darba devējiem izceļot citas iepriekš sarakstā neesošas prasmes vai zināšanas, var tikt iegūta sākotnējā iniciējoša informācija jaunu neformālās izglītības virzienu noteikšanas nepieciešamībai.

Līdzīgi kā iepriekš, rezultātu analīze veikta, balstoties uz ekstrapolētajiem datiem vakanču/ darbavietu līmenī. Veikta ekstrapolēto datu iegūšanas procedūra - līdzīgi tai, kas izmantota iepriekš rezultātu analīzē par plānotajām jaunām vakancēm/ darbavietām uzņēmumā tuvākā pusgada laikā.

TABULA 43. NEPIECIEŠAMĀS PAPILDU PRASMES 2013.GADA MARTĀ - APRĪLĪ

Q26. Kādas papildu prasmes ir nepieciešamas jaunajiem darbiniekiem Jūsu uzņēmumā?

Vai ir ļoti nepieciešamas, vēlamas vai nav nepieciešamas?

Bāze: Kopējais plānoto vakanču skaits uzņēmumos tuvāko 6 mēnešu laikā, n= 32960

Veicot aptaujas rezultātu salīdzinājumu „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” pētījumu ietvaros, jāsecina, ka būtiskas atšķirības nav vērojamas.

Darba devēji joprojām biežāk norāda latviešu, krievu valodu, saskarsmes un dažādas datoru lietošanas prasmes kā galvenās šobrīd nepieciešamās papildu prasmes jaunajiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt tuvāko 6 mēnešu laikā.

Aptaujas rezultāti tāpat turpina apliecināt to, ka šobrīd darba tirgū kā vispārīgas datoru prasmes lietotāja līmenī, tā arī noteiktas programmatūras padziļinātas un specifiskas zināšanas ir vienlīdz nepieciešamas un pieprasītas, piemēram, AutoCAD, MS Project, Solid Works. Jāturpina izvēlēta pieeja, nodrošinot bezdarbniekiem neformālās izglītības apmācību pasākumus vispārīgām datoru lietošanas prasmēm un padziļinātai specifisku programmatūru apgūšanai.

Darba devēju skatījumā **turpina pieaugt citu valodu nepieciešamība** (2% -ļoti nepieciešamas un 18% -vēlamas zināšanas). **To vidū salīdzinoši ievērojamāku vietu ieņem tieši vācu, kam seko franču, zviedru un norvēģu.**

Aplūkojot prasmju nepieciešamības rādītājus reģionālajā un nozaru griezumā, iezīmējas vairākas atšķirības. Rīgas un Pierīgas reģionu pārstāvošie darba devēji salīdzinoši biežāk nekā citu reģionu pārstāvji ir norādījuši, ka ļoti nepieciešamas ir angļu un krievu valodas, datoru lietošanas un saskarsmes prasmes. Tas gan atsevišķos gadījumos neizslēdz angļu valodas zināšanu nepieciešamību Rīgas uzņēmumu reģionālajās filiālēs.

Sabalansējot nepieciešamos izdevumus un iespējamo efektivitāti attiecībā uz neformālās izglītības pasākumu organizēšanu bezdarbniekiem, kā arī, ņemot vērā darba devēju reģionālo profilu, **šo prasmju apgūšanas un pilnveidošanas piedāvājumu primāri būtu ieteicams īstenot Rīgas reģionā un tā apkārtnē.**

Likumsakarīgi, ka pārējos reģionos (Vidzemes, Kurzemes un Latgales) jaunajiem darbiniekiem darba devēji salīdzinoši biežāk norādījuši, ka krievu un angļu valodas prasmes ir tikai vēlamas vai pat nav nepieciešamas.

Ārpus Rīgas (jau iepriekš norādītajos Pierīgas, Vidzemes, Kurzemes un Latgales reģionos) salīdzinoši retāk norādīts, ka nepieciešamas datorprasmes (biežāk nav nepieciešamas, nekā ir).

Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības (G), transporta un uzglabāšanas (H), izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu (I), informācijas un komunikācijas pakalpojumu (J) nozares pārstāvošie darba devēji salīdzinoši biežāk norādījuši, ka **bez latviešu valodas zināšanām** jaunajiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt tuvākā pusgada laikā, ļoti nepieciešamas būtu **saskarsmes, krievu valodas un vēlamas angļu valodas prasmes**, kā arī **datoru lietošanas** prasmes.

Finanšu un apdrošināšanas darbības (K), operāciju ar nekustamo īpašumu (L), profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu (M), administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības (N) nozares pārstāvošie darba devēji, savukārt biežāk norādījuši, ka jaunajiem darbiniekiem ļoti nepieciešamas **angļu valodas zināšanas, datorprasmes lietotāja līmenī, kā arī grafisko programmu un citu datorprogrammu zināšanas**.

Krievu valodas prasmes salīdzinoši biežāk kā ļoti nepieciešamas norādītas **izglītības (P), veselības un sociālās aprūpes (Q), mākslas, izklaides un atpūtas (R) un citu pakalpojumu** jomā darbojošos darba devēju vidū (S).

Savukārt **izglītības (P) un veselības, sociālās aprūpes (Q) nozarēs** darba ņēmējiem īpaši aktuālas ir arī **saskarsmes prasmes** (75% no visiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt nākamo 6 mēnešu laikā šajās nozarēs).

2.8. DARBINIEKU PIESAISTES MEHĀNISMI

Darba devēju aptaujas jautājumi par darbinieku meklēšanas metodēm sniedz priekšstatu par to, kādus informācijas kanālus un avotus darba devēji izmanto darbinieku meklēšanai. Pētījuma rezultāti ļauj spriest, cik lielā mērā, kādās nozarēs un reģionos tiek izmantotas konkrētās darbinieku meklēšanas metodes.

Darba devēju aptauja ļauj identificēt mērķa grupu uzņēmumu vidū sadarbībai ar NVA. Atkarībā no pētījuma rezultātiem var tikt izvēlēta sadarbības ar NVA veicināšanas, stiprināšanas vai uzturēšanas stratēģija konkrētās uzņēmējdarbības nozarēs, ņemot vērā arī reģionālo aspektu.

Darbinieku meklēšanā personiskie kontakti joprojām ieņem nozīmīgu lomu, jo īpaši Latgales reģionā, kā arī lauksaimniecības nozarē darbojošos uzņēmumu vidū (

Tabula 45. Darbinieku meklēšanas metodes dalījumā pēc uzņēmējdarbības nozares).

TABULA 44. DARBINIEKU MEKLĒŠANAS METODES

Q27. Kādas darbinieku meklēšanas metodes Jūsu uzņēmums izmanto, lai atrastu darbiniekus?

DARBINIEKU MEKLĒŠANAS METODES			
	IV - V, 2012	VIII - IX, 2012	III - IV, 2013
	n= 2642	n= 2687	n= 2687
Personiskie kontakti	76%	76%	84%
Sludinājumi presē, internetā	51%	48%	51%
Sadarbība ar NVA	23%	17%	24%
Darba meklēšanas portāli	21%	20%	23%
Sadarbība ar izglītības iestādēm	15%	12%	22%
Sociālie tīkli	9%	9%	13%
Personāla atlases uzņēmumi	7%	6%	9%
Cits veids	4%	2%	4%

Bāze: Visi respondenti, ("n= " sk. attēlā)

Piezīme: Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Jautājums par darbinieku meklēšanas metodēm (Q22.jautājums) ir vairākatbilžu jautājums (% summa pārsniedz 100%).

Ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) neizpildīto vakancu rādītāju analīze griezumā pēc uzņēmējdarbības nozares ļauj secināt, ka sadarbības ar NVA potenciālā mērķauditorija pamatā ir uzņēmumi, kas darbojas tautsaimniecības nozarēs no A līdz J (

Tabula 45. Darbinieku meklēšanas metodes dalījumā pēc uzņēmējdarbības nozares).

Šajās nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū salīdzinoši biežāk ir ilgstoši neaizpildītas vakances, kurām piemēroti darbinieki var tikt piesaistīti no NVA reģistrējušos bezdarbnieku vidus vai arī nepieciešamības gadījumā sagatavoti, piemērojot atbilstošo NVA profesionālās izglītības programmu. Šajās nozarēs salīdzinoši biežāk nepieciešami sezonas vai citi pagaidu strādnieki.

Jaunākie darbinieku meklēšanas avotu dati norāda uz to, ka kopumā vēl joprojām lielākoties visās uzņēmējdarbības nozarēs var tikt veicināta vēl aktīvāka uzņēmēju/ uzņēmumu vadītāju sadarbība ar NVA.

Darba devēju sadarbība ar NVA jāturpina uzturēt un jāizvērs tieši reģionos, jo īpaši vērību pievēršot Pierīgas reģionam, kur pastāv iespēja daļu no Rīgā reģistrētiem bezdarbniekiem iekārtot darbā pie darba devējiem no Rīgai pieguļošajiem novadiem.

TABULA 45. DARBINIEKU MEKLĒŠANAS METODES DALĪJUMĀ PĒC UZŅĒMĒJDARBĪBAS NOZARES

Q27. Kādas darbinieku meklēšanas metodes Jūsu uzņēmums izmanto, lai atrastu darbiniekus?

	VISI RESPONDENTI		UZŅĒMĒJDARBĪBAS NOZARE													
			A		B + C + D + E		F		G + H + I + J		K + L + M + N		P + Q		R + S	
	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %
Personiskie kontakti	2213	84%	111	93%	441	84%	198	88%	957	85%	312	82%	117	70%	77	82%
Sludinājumi presē, internetā	1390	51%	58	45%	310	58%	108	47%	600	52%	185	46%	79	39%	50	52%
Sadarbība ar NVA	759	24%	37	31%	199	36%	80	28%	286	21%	86	19%	51	25%	20	20%
Darba meklēšanas portāli	612	23%	18	13%	105	19%	43	18%	278	26%	119	29%	33	15%	16	17%
Sadarbība ar izglītības iestādēm	634	22%	23	17%	127	22%	58	22%	228	19%	113	29%	62	34%	23	25%
Sociālie tīkli	343	13%	8	6%	49	9%	27	12%	150	13%	67	16%	23	13%	19	20%
Personāla atlases uzņēmumi	250	9%	4	4%	40	6%	12	4%	120	11%	57	14%	12	5%	5	5%
Cits veids	115	4%	5	4%	23	4%	15	6%	43	3%	11	3%	11	9%	7	7%
Kopā (bāze):	2624	100%	121	100%	522	100%	224	100%	1128	100%	380	100%	155	100%	94	100%

Piezīme:

Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Jautājums par darbinieku meklēšanas metodēm (Q22.jautājums) ir vairākatbilžu jautājums (% summa pārsniedz 100%).

TABULA 46. DARBINIEKU MEKLĒŠANAS METODES DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q27. Kādas darbinieku meklēšanas metodes Jūsu uzņēmums izmanto, lai atrastu darbiniekus?

	VISI RESPONDENTI		REĢIONS - UZŅĒMUMA ATRAŠANĀS VIETA													
			Rīga		Pierīga		Vidzeme		Kurzeme		Zemgale		Latgale			
	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %	Skaitis, N	Kol %
Personiskie kontakti	2213	84%	957	84%	317	79%	214	86%	278	83%	229	86%	218	89%		
Sludinājumi presē, internetā	1390	51%	646	54%	200	47%	127	48%	183	53%	138	46%	96	37%		
Sadarbība ar NVA	759	24%	221	16%	98	23%	107	39%	120	34%	99	34%	114	43%		
Darba meklēšanas portāli	612	23%	405	33%	75	17%	34	12%	39	11%	39	13%	20	7%		
Sadarbība ar izglītības iestādēm	634	22%	298	24%	88	20%	59	21%	74	21%	66	25%	49	19%		
Sociālie tīkli	343	13%	200	16%	34	7%	30	12%	37	11%	28	11%	14	6%		
Personāla atlases uzņēmumi	250	9%	177	14%	28	6%	10	4%	15	4%	7	2%	13	5%		
Cits veids	115	4%	49	4%	20	6%	12	4%	17	5%	12	5%	5	2%		
Kopā (bāze):	2624	100%	1143	100%	391	100%	249	100%	330	100%	269	100%	242	100%		

Piezīme:

Iezīmējas statistiski nozīmīgas augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

Iezīmējas statistiski nozīmīgas zemākas atšķirības nekā izlasē kopumā – xx%

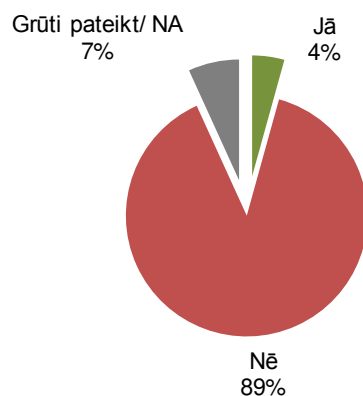
Jautājums par darbinieku meklēšanas metodēm (Q22.jautājums) ir vairākatbilžu jautājums (% summa pārsniedz 100%).

Tikai 4% darba devēju pēdējā pusgada laikā ir apsvēruši iespēju piesaistīt darbaspēku no ārvalstīm. Ja arī ir apsvēruši tādu iespēju, tad tomēr plānojuši piesaistīt no kaimiņvalstīm – Lietuvas, Igaunijas un NVS valstīm – Krievijas, Baltkrievijas, Ukrainas, kur var būt mazāka valodas barjera un būtu vieglāk atrast, piemēram, krievu valodu pārvaldošus strādniekus un speciālistus (Attēls 2. Darbspēka piesaiste no ārvalstīm).

Mazais darba devēju īpatsvars, kas pēdējā pusgada laikā ir apsvēruši iespēju piesaistīt darbaspēku no ārvalstīm, liecina, ka darbaspēka piesaistīšana no ārvalstīm nav darba devēju vēlme samazināt darbaspēka izmaksas, piesaistot lētāku darbaspēku, bet drīzāk norāda uz augsti kvalificētu strādnieku un speciālistu ar īpašām iemaņām un specifiskām zināšanām trūkumu.

ATTĒLS 2. DARBASPĒKA PIESAISTE NO ĀRVALSTĪM

Q28. Vai Jūsu uzņēmums pēdējā pusgada laikā ir apsvēris iespēju piesaistīt darbaspēku no ārvalstīm?

Bāze: Visi respondenti, n= 2624

Q29. No kādām valstīm apsvērāt iespēju piesaistīt darbaspēku?

DARBASPĒKA PIESAISTE NO ĀRVALSTĪM

III - IV, 2013

n= 121

Lietuva	21%
Igaunija	11%
Apvienotā Karaliste/ Lielbritānija	8%
Zviedrija	7%
Vācija	7%
Somija	6%
Polija	3%
Itālija	3%
Rumānija	3%
Dānija	3%
Bulgārija	2%
Portugāle	2%
Norvēģija	2%
Nīderlande	1%
Austrija	1%
Čehija	1%
Īrija	1%
Ungārija	1%
Spānija	0,4%
Šveice	0,2%
Beļģija	0,2%
Slovēnija	0,2%
Cita valsts	43%

Bāze: Respondenti, kuri pēdējā pusgada laikā spvēruši iespēju piesaistīt darbaspēku no ārvalstīm, ("n= " sk. attēlā)

2.9. DARBA DEVĒJU APTAUJAS SECINĀJUMI

Iepriekšējā pētījuma periodā izteiktās uzņēmējdarbības situācijas novērtējuma prognozes nākamajiem 6 mēnešiem netiešs salīdzinājums ar šobrīd sniegto situācijas novērtējumu pēdējo 6 mēnešu laikā ļauj novērtēt, cik precīzas ir bijušas aptaujas dalībnieku iepriekš sniegtās prognozes un atbildes

Divu pusgadu rezultātu salīdzinājums vēl nav pietiekams, lai uz to bāzes veiktu drošus secinājumus, tajā pašā laikā attiecībā uz būvniecības nozari izvirzītās hipotēzes ir apstiprinājušās. Jaunākie Darba devēju aptaujas rezultāti ļauj secināt, ka iepriekš („Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” pētījumu ietvaros) respondentu sniegtās prognozes, jo īpaši privātajā sektorā, ir bijušas precīzas, tādējādi ar retiem izņēmumiem sniegto atbilžu precizitāte attiecināma arī uz pārējiem darba devēju aptaujas jautājumiem.

Svarīga ir šīs informācijas uzkrāšana un salīdzināmība arī nākamajos darba devēju aptaujas viļņos. Uzņēmējdarbības situācijas novērtējuma jautājumos sniegto atbilžu ticamība ļauj pamatoti uzskatīt, ka arī pārējos anketas jautājumos par darbiniekiem, vakancēm respondentu sniegtās atbildes ir ticamas. Tādējādi pamatoti var uzskatīt, ka Darba devēju aptaujā iegūtā prognozēšanas modelim nepieciešamā ievadinformācija ir ticama.

Saglabājas iepriekš „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” pētījumu ietvaros novērotā tendence. Izsakot prognozi ilgākā laikā posmā (nākamajiem 12 mēnešiem), vērojama lielāka nenoteiktība (augstāks „Grūti pateikt, NA” atbilžu īpatsvars). Tā nav raksturīga kādai konkrētai nozaru grupai, caurmērā vienlīdz bieži sastopama visu nozaru uzņēmumu pārstāvju vidū. Tomēr izglītības (P) un veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū līdz ar biežajām pārmaiņām, raksturīga lielāka nenoteiktība un pieaudzis to augstākā līmeņa vadītāju skaits, kuriem nav noteikta viedokļa par pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 6 un 12 mēnešiem. Darba devēju aptaujā piedalījās 57 izglītības (P) nozares respondenti, tai skaitā, 48 no privātā sektora, bet 9 no sabiedriskā sektora; un 98 veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarēs darbojošos uzņēmumu, tai skaitā, 61 no privātā sektora, bet 37 no sabiedriskā sektora, līdz ar to izglītības (P) nozarē nenoteiktība par pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 6 un 12 mēnešiem vairāk raksturo privātā sektora respondentus. Savukārt, veselības un sociālās aprūpes (Q) nozarē ņemot vērā darba devēju aptaujas izlasē iekļauto nozares respondentu skaitu, kuram analīzes gaitā tika identificēta statistiski nozīmīgi augstākas atšķirība nekā izlasē kopumā, nenoteiktība par pakalpojumu pieprasījuma prognozes izteikšanu nākamajiem 6 un 12 mēnešiem vairāk raksturo sabiedriskā sektora respondentus.

Rīgas, Pierīgas, Vidzemes, Kurzemes un Zemgales reģionos preču vai pakalpojumu pieprasījuma novērtējums un prognozes ir visai līdzīgas kopējiem vidējiem rādītājiem valstī. Darba devēji Latgales reģionā salīdzinoši biežāk norādījuši, ka pēdējā pusgada preču vai pakalpojumu pieprasījums ir samazinājies (no 29% līdz 43%). Tomēr šoreiz 37% Latgales reģiona darba devēji sagaida, ka preču/ pakalpojumu pieprasījums nākamo 12 mēnešu laikā saglabāsies nemainīgs.

* * *

Salīdzinot ar iepriekšējām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2012.gada 2.pusgadam” un „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam” aptaujām „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” aptaujā ir precizēts formulējums attiecībā uz darbinieku atlaišanu, nošķirot darbinieku nomaiņu esošu darbavietu ietvaros no darbinieku skaita palielināšanas un

samazināšanas darbavietu skaita palielināšanas vai likvidācijas rezultātā ar mērķi uzlabot darbaspēka pieprasījuma prognozēšanas metodiku.

Šīs izmaiņas, sniedzot ievērojami skaidrāku nošķirumu starp darbavietu skaita palielināšanu vai likvidāciju no darbinieku atlaišanas un nomaiņas esošo darbavietu ietvaros, ļauj detalizētāk un precīzāk analizēt darba devēju aptaujas datus un izstrādāt precīzākas esošai situācija darba tirgū atbilstošākas darba tirgus īstermiņa prognozes.

* * *

Lai arī 36% privātajā un sabiedriskajā sektorā darbojošos uzņēmumu vadītāji prognozē preču vai uzņēmuma sniegto pakalpojumu nelielu pieaugumu tuvāko 6 mēnešu laikā, tomēr lielākoties sagaidāms, ka darba apjoma pieaugums tiks izpildīts uz esošā darbaspēka rēķina (ieskaitot atsevišķu darbinieku nomaiņu), un tikai 14% plāno tuvāko 6 mēnešu laikā izveidot jaunas darbavietas.

Novērtējot iespējamo profesiju pieprasījuma attīstību nākamajos 6 mēnešos, kurās darba devēji plāno izveidot jaunas darbavietas, jaunākie ekstrapolētie Darba devēju aptaujas dati liecina, ka 22% no visām nākamajā pusgadā plānotajām jaunām darbavietām/ vakancēm uzņēmumos ietilpst 7.profesiju grupā (Kvalificēti strādnieki un amatnieki). Nākamās divas lielākās profesiju pamatgrupas pēc plānotā pieprasījuma ir 8. (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri, 18%) un 9. (Vienkāršās profesijas, 19%) grupa.

Aplūkojot rezultātus uzņēmumu līmenī, darba devēju procentuālais skaits, kuri tuvāko 6 mēnešu laikā plāno atlaist darbiniekus darbavietu likvidācijas rezultātā, ir 3% no visiem. Lielāka nenoteiktība ir raksturīga būvniecības (F) nozares pārstāvjiem, kuriem salīdzinoši biežāk nav noteikta viedokļa par darbavietu samazināšanu/ likvidāciju tuvākā pusgada laikā.

Katrā otrajā gadījumā uzņēmuma darbības sašaurināšanās ir galvenais norādītais iemesls darbavietas likvidēšanai nākamo 6 mēnešu laikā.

Aplūkojot rezultātus uzņēmumu līmenī, apmēram 21% darba devēju tuvāko 6 mēnešu laikā plāno nomainīt darbiniekus. Biežāk norādītais konkrētais iemesls darbinieku nomaiņai tuvāko 6 mēnešu laikā ir darba attiecību pārtraukšana (34%). Tiesa 18% uzņēmumu vadītāji atzinuši, ka plānot nomainīt darbiniekus darbam nepieciešamo prasmju neatbilstības dēļ.

Jaunākie ekstrapolētie Darba devēju aptaujas dati liecina, 67% no visām nākamajā pusgadā plānotajām nomaiņas izmaiņām attieksies uz 5.profesiju pamatgrupas (Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki), 7. (Kvalificēti strādnieki un amatnieki), 8. (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) un 9. (Vienkāršās profesijas) profesijas pamatgrupas profesijām. Nevar neatzīmēt, ka pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku (5.profesiju pamatgrupa) gadījumā nozīmīgs jaunu darbinieku meklēšanas esošo vietā norādītais iemesls ir darbam nepieciešamo iemaņu un prasmju neatbilstība.

* * *

7% uzņēmumu vadītāji norādījis, ka uzņēmumā pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijusi vismaz viena vakance, kas netika ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) aizpildīta. Saglabājas iepriekš novērotā sakarība sadalījumā pēc uzņēmuma īpašuma formas – salīdzinoši augstāks uzņēmumu ar ilgstošajām vakancēm īpatsvars vērojams sabiedriskā sektorā pārstāvēto uzņēmumu vidū. Tiesa gan, uzņēmumu ar ilgstošajām vakancēm skaitliski vairāk ir privātajā sektorā.

2013.gada aprīļa – maija rezultātos salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu nav būtisku atšķirību, tomēr iezīmējas tendence samazināties uzņēmumu skaitam privātajā sektorā, kurā ir bijušās ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) neaizpildītas vakances.

Precizējot, kādās tieši profesiju grupās vakances netika aizpildītas vairāk nekā 3 mēnešus, 19% no visām ilgstoši neaizpildītajām vakancēm veido 7. (Kvalificēti strādnieki un amatnieki) pamatgrupas profesijas. Lielākoties kā iemesls kāpēc šīs grupas profesijās uzņēmumā ilgstoši nav izdevies aizpildīt vakanci tiek norādīts darbaspēka trūkums.

* * *

Zīmīgi, ka 39% darbinieku, kuru darbavietas darba devēji tuvākā pusgada laikā plāno samazināt ir vispārējā vidējā izglītība. Pieaug profesionālās kvalifikācijas, prasmju un iemaņu nozīmīgums darba tirgū. Šeit vēlreiz jānorāda, ka 5.-8.profesiju pamatgrupās darba devēji lielākoties pieprasa strādniekus ar profesionālo/ profesionālo vidējo izglītību, jo īpaši 7.profesiju pamatgrupā (Kvalificēti strādnieki un amatnieki).

Profesiju pamatgrupu sadalījums izglītības līmeņa ietvaros norāda, ka salīdzinoši biežāk darba devēji vispārējo vidējo izglītību ieguvušos plāno atlaist 5., 7. un 9.profesiju pamatgrupās. Tikai vispārējā vidējā izglītība bez profesionālās kvalifikācijas un ievērojamas darba pieredzes neveicina noturēšanos darba tirgū. Tiekot pieņemtiem sezonas darbu laikā salīdzinoši biežāk ir pakļauti regulāram bezdarba riskam. Profesionālās kvalifikācijas vai augstākās izglītības neiegūšana ir viens no faktoriem, kas palielina ilgstošā bezdarba risku. Pastiprinās profesionālās izglītības pieejamības nozīmīgums bezdarbniekiem. Pieaug NVA loma profesionālās izglītības sniegšanā un apmācību organizēšanā bezdarbniekiem.

Tajā pašā laikā Darba devēju aptaujas rezultāti netieši norāda uz to, ka jāizvērtē gadījumi, kuros darba devēju vēlme pēc kvalificēta darbaspēka ir drīzāk savtīgu nolūku vadīta (vēlme ietaupīt pašu resursus). Būtu vēlams nodalīt tautsaimniecībai nozīmīgas nozares ar nepieciešamību pēc īpaši apmācīta augstākas kvalifikācijas darbaspēka no tām, kurās strādājošos darba devēji var apmācīt pašu spēkiem. Šeit atkal var norādīt, ka veikala pārdevēju (Veikala pārdevēji un pārdevēju palīgi (5223)) profesionālā izglītība ne vienmēr palielina izredzes noturēties darba tirgū tirdzniecības jomā. Šajos gadījumos ieteicamāka būtu pārdevēju pārkvalifikācija citā ilgtermiņā pieprasītā nozarē.

* * *

Noskaidrojot NVA Darba devēju aptaujā, kādas papildu prasmes ir nepieciešamas jaunajiem darbiniekiem konkrētajā profesiju grupā (4 zīmju līmenī), iegūtie dati ļauj novērtēt pamatprasmju nepieciešamību darbiniekiem konkrētās uzņēmējdarbības nozarēs un reģionos.

Nosakot to atbilstību bezdarbnieku vidū, tai skaitā nozaru griezumā pēc profesijas un reģionālajā dalījumā, pētījuma rezultāti atkarībā no konkrētās situācijas ļauj mērķtiecīgāk un efektīvāk pārskatīt neformālo izglītības programmu sarakstu par labu kādām noteiktām prasmēm (piemēram, valodām, datorprasmēm vai saskarsmes prasmēm), nozarei vai reģionam.

Turklāt vairākiem darba devējiem izceļot citas iepriekš sarakstā neesošas prasmes vai zināšanas, var tikt iegūta sākotnējā iniciējoša informācija jaunu neformālās izglītības virzienu noteikšanas nepieciešamībai.

Darba devēji joprojām biežāk norāda latviešu, krievu valodu, saskarsmes un dažādas datoru lietošanas prasmes kā galvenās šobrīd nepieciešamās papildu prasmes jaunajiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt tuvāko 6 mēnešu laikā.

Aptaujas rezultāti tāpat turpina apliecināt to, ka šobrīd darba tirgū kā vispārīgas datoru prasmes lietotāja līmenī, tā arī noteiktas programmatūras padziļinātas un specifiskas zināšanas ir vienlīdz nepieciešamas un pieprasītas, piemēram, AutoCAD, MS Project, Solid Works. Jāturpina izvēlēta pieeja, nodrošinot bezdarbniekiem neformālās izglītības apmācību pasākumus vispārīgām datoru lietošanas prasmēm un padziļinātai specifisku programmatūru apgušanai.

Darba devēju skatījumā turpina pieaugt citu valodu nepieciešamība (2% - ļoti nepieciešamas un 18% - vēlamas zināšanas). To vidū salīdzinoši ievērojamāku vietu ieņem tieši vācu, kam seko franču, zviedru un norvēģu.

Aplūkojot prasmju nepieciešamības rādītājus reģionālajā un nozaru griezumā, iezīmējas vairākas atšķirības. Rīgas un Pierīgas reģionu pārstāvošie darba devēji salīdzinoši biežāk nekā citu reģionu pārstāvji ir norādījuši, ka ļoti nepieciešamas ir angļu un krievu valodas, datoru lietošanas un saskarsmes prasmes. Tas gan atsevišķos gadījumos neizslēdz angļu valodas zināšanu nepieciešamību Rīgas uzņēmumu reģionālajās filiālēs.

Sabalansējot nepieciešamos izdevumus un iespējamo efektivitāti attiecībā uz neformālās izglītības pasākumu organizēšanu bezdarbniekiem, kā arī, ņemot vērā darba devēju reģionālo profilu, šo prasmju apgūšanas un pilnveidošanas piedāvājumu primāri būtu ieteicams īstenot Rīgas reģionā un tā apkārtnē.

Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības (G), transporta un uzglabāšanas (H), izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu (I), informācijas un komunikācijas pakalpojumu (J) nozares pārstāvošie darba devēji salīdzinoši biežāk norādījuši, ka bez latviešu valodas zināšanām jaunajiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt tuvākā pusgada laikā, ļoti nepieciešamas būtu saskarsmes, krievu valodas un vēlamas angļu valodas prasmes, kā arī datoru lietošanas prasmes. Finanšu un apdrošināšanas darbības (K), operāciju ar nekustamo īpašumu (L), profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu (M), administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības (N) nozares pārstāvošie darba devēji, savukārt biežāk norādījuši, ka jaunajiem darbiniekiem ļoti nepieciešamas angļu valodas zināšanas, datorprasmes lietotāja līmenī, kā arī grafisko programmu un citu datorprogrammu zināšanas. Krievu valodas prasmes salīdzinoši biežāk kā ļoti nepieciešamas norādītas izglītības (P), veselības un sociālās aprūpes (Q), mākslas, izklaides un atpūtas (R) un citu pakalpojumu jomā darbojošos darba devēju vidū (S). Savukārt izglītības (P) un veselības, sociālās aprūpes (Q) nozarēs darba ņēmējiem īpaši aktuālas ir arī saskarsmes prasmes (75% no visiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt nākamo 6 mēnešu laikā šajās nozarēs).

* * *

Ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) **neaizpildīto vakanču rādītāju analīze griezumā pēc uzņēmējdarbības nozares ļauj secināt, ka sadarbības ar NVA potenciālā mērķauditorija pamatā ir uzņēmumi, kas darbojas tautsaimniecības nozarēs no A līdz J.**

Šajās nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū salīdzinoši biežāk ir ilgstoši neaizpildītas vakances, kurām piemēroti darbinieki var tikt piesaistīti no NVA reģistrējušos bezdarbnieku vidus vai arī nepieciešamības gadījumā sagatavoti, piemērojot atbilstošo NVA profesionālās izglītības programmu.

Jaunākie darbinieku meklēšanas avotu dati norāda uz to, ka kopumā vēl joprojām lielākoties visās uzņēmējdarbības nozarēs var tikt veicināta vēl aktīvāka uzņēmēju/ uzņēmumu vadītāju sadarbība ar NVA.

Darba devēju sadarbība ar NVA jāturpina uzturēt un jāizvērs tieši reģionos, jo īpaši vērību pievēršot Pierīgas reģionam, kur pastāv iespēja daļu no Rīgā reģistrētiem bezdarbniekiem iekārtot darbā pie darba devējiem no Rīgai pieguļošajiem novadiem.

3. NOZARU ASOCIĀCIJU UN SOCIĀLO PARTNERU INTERVIJU REZULTĀTI

3.1. METODES APRAKSTS

Nozaru asociāciju intervijas

Nozaru asociāciju intervijas ir pētījuma „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgadam” otrais posms. Intervijas tiek veiktas, lai precizētu ar darba tirgus prognozēšanas modeļa palīdzību iegūtās sākotnējās darba tirgus prognozes un lai iegūtu padziļinātu kvalitatīvo informāciju par to nozaru vajadzībām, kurās prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums un / vai kurās identificētas būtiskas darbaspēka pieprasījuma atšķirības, veicot Centrālās Statistikas pārvaldes un darba devēju aptaujas datu analīzi. Interviju ietvaros nozaru asociāciju pārstāvji tika aicināti iespēju robežās novērtēt arī Nodarbinātības valsts aģentūras piedāvāto apmācību satura atbilstību darba tirgus vajadzībām.

Nozaru asociācijas intervijām izvēlētas, vadoties pēc tām profesiju grupām, kurās:

- vērojama lielākā atšķirība darba devēju aptaujas un Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) darbaspēka apsekojuma datos,
- vērojams lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums vai kritums, salīdzinot ar darba tirgus īstermiņa prognozi 2013.gada 2.pusgadam,
- tiek piedāvāta Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) apmācības.

Kā primārais kritērijs tika izvirzīta atšķirība darba devēju aptauju un CSP darbaspēka apsekojuma datos (skat. pielikumu „Profesiju grupas, kurās vērojamas lielākās atšķirības darba devēju aptauju un CSP darbaspēka apsekojuma datos”), lai nodrošinātu pietiekamu informācijas apjomu darba tirgus īstermiņa prognožu korekciju ieteikumu sagatavošanai.

Darba tirgus īstermiņa prognozēšanas modelis ļauj saņemt divas sākotnējās prognozes – prognozi, kas balstīta uz darba devēju aptaujas vai uz CSP darbaspēka apsekojuma datiem. Tādējādi iespējams identificēt profesiju grupas, kurām pēc darba devēju aptaujas un pēc CSP apsekojuma datiem tiek prognozēts atšķirīgs darbaspēka pieprasījums. Veidojot agregēto gala prognozi, kurā izmantoti abi šie datu avoti, CSP datiem pēc noklusējuma tiek piešķirts lielāks svars, t.i., CSP dati veido 80%, bet darba devēju aptaujas dati veido 20% no kopējās svērtās prognozes. Lai paaugstinātu darba tirgus īstermiņa prognozēšanas modeļa precizitāti, šajā attiecībā iespējams veikt korekcijas atsevišķu darba tirgus nozaru ietvaros, un pašreizējā metodika paredz to darīt intervijās ar nozaru asociāciju pārstāvjiem.

Intervijas laika posmā no 2013.gada 13.jūnija līdz 27.jūnijam veica SIA „Factum” (skat. pielikumā „*Lauka darba tehniskā atskaite*”), īstenojot divpadsmit padziļinātās intervijas (Tabula 90. Nozaru asociāciju interviju lauka darba tehniskā atskaite).

TABULA 47. NOZARU ASOCIĀCIJU SARAKSTS, AR KURĀM VEIKTAS INTERVIJAS

Nr.	Asociācijas nosaukums	Attiecināmās profesiju grupas
1.	Latvijas Būvnieku asociācija	7111 Ēku būvnieki 9313 Ēku būvniecības strādnieki
2.	Latvijas Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācija	7212 Metinātāji un griezēji
3.	Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācija	5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs 9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji
4.	Latvijas Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociācija	9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki
5.	Latvijas Piena ražotāju asociācija	6121 Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji
6.	Latvijas Gaļas liellopu audzētāju asociācija	
7.	Latvijas Zemnieku federācija (LZF)	6114 Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji 9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki 9213 Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki
8.	Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija	2500 INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU JOMAS VECĀKIE SPECIĀLISTI
9.	Latvijas Māsu Asociācija	3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti
10.	Latvijas Slimnīcu biedrība (LSB)	
11.	Pirmsskolas skolotāju apvienība	2341 Pamatizglītības pedagogi
12.	Latvijas Nacionālā skolotāju savienība	2342 Pirmsskolas pedagogi

Intervijām izvēlētēto nozaru asociāciju sarakstā sākotēji tika norādītas 17 asociācijas, no kurām, veiktas intervijas ar 12 asociācijām, 1 atteikums piedalīties pētījumā, 1 atteikums, jo neatbilst mērķa grupai - Arodbiedrība „Latvijas Izglītības vadītāju asociācija” (LIVA), 3 nav jaunas/ atšķirīgas informācijas, salīdzinot ar iepriekšējo posmu pētījumos sniegto informāciju (Latvijas Tirgotāju asociācija, Latvijas Drošības biznesa asociācija, Latvijas Kokrūpniecības federācija).

Sociālo partneru intervijas

Savukārt, sociālo partneru intervijas ir pētījuma „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgamam” trešais un noslēdzošais posms. Lai nodrošinātu ekspertu viedokli, kas būtu vispārīgāms Latvijas līmenī un

spētu aptvert daudzas nozares, uz intervijām tiek aicināti nacionālie sociālie partneri Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS). Pamatojoties uz 2004. gada 1.oktobrī noslēgto Trīspusējo vienošanos par sociāli ekonomisko partnerību starp Latvijas Republikas Ministru kabinetu, LDDK un LBAS, abas organizācijas apņēmušās veikt analīzi par situāciju darba tirgū visos aspektos, līdz ar to abas organizācijas uzskatāmas par ekspertiem darba tirgus jomā³.

Šīs intervijas tiek veiktas, lai:

- saņemtu ekspertu viedokli par darba tirgus situāciju un vajadzībām visas Latvijas perspektīvā,
- pārrunātu un precizētu pētījuma gaitā veidojušās rekomendācijas par iespējamām izmaiņām Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) piedāvāto apmācību sarakstos bezdarbniekiem,
- NVA īstenojamo apmācību kontekstā pārrunātu darba tirgus īstermiņa prognožu rezultātus 2013.gada 2.pusgamam.

Sociālo partneru intervijas ir strukturētas šādos tematiskajos blokos:

Par NVA Profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un neformālās izglītības programmām:

1. Pašlaik darba tirgū pieprasīto zināšanu un prasmju novērtējums.
2. NVA profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmu piedāvājuma novērtējums, apmācību atbilstība darba tirgus vajadzībām un priekšlikumi tā pilnveidei.
3. NVA neformālās izglītības piedāvājuma novērtējums un ieteikumi izmaiņām darba tirgus īstermiņa prognožu kontekstā.

Par darba tirgus īstermiņa prognožu rezultātiem un NVA, CSP datu nesakritībām 2013.gada 2.pusgamam.

1. darba tirgus situācijas raksturojums, diskusija par darba tirgus īstermiņa prognožu rezultātiem un NVA, CSP darba tirgus apsekojuma datu nesakritībām.

³ Trīspusējā vienošanās par sociālo partnerību. http://iepriekseja.lbas.lv/pdf/vienos_3puseja.pdf

3.2. INTERVIJA AR LATVIJAS PIENA RAŽOTĀJU ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Piena ražošanas nozarē šobrīd ir ļoti aktīvs darbu periods. Vērtējot, kopumā, Latvijas piena ražošanas nozarē notiek attīstība. Lielās fermas ceļ savu ražīgumu, palielina liellopu skaitu, savukārt nelielās piemājas saimniecības samazina vai pat likvidē savus mājlopu ganāmpulkus.

„Ganāmpulku skaits samazinās, bet piena ražošanas apjomi palielinās, gan ceļot izslaukumus, gan palielinot lopu skaitu lielajās fermās.”

Valsts atbalsts tiek sagaidīts, lai sabiedrībā kopumā veidotu pozitīvu attieksmi un celtu lauksaimniecībā strādājošo prestižu jauniešu vidū.

„Latvieši ir kļuvuši baigie baltrocīši un visas tās politikas, kura uz tām krutajām sociālajām zinātnēm, rezultātā ir pārāk daudz to balto roku, diemžēl. Un nekur netiek teikts, ka melno roku darbs arī ir prestižs un tautsaimniecībā noderīgs.”

Darbaspēka problēmas

Piena ražotāju nozarē, kā galveno darbaspēka problēmu min *„kvalificētu un atbildīgu darbinieku trūkumu, kuriem var uzticēties.”*

Šobrīd Latvijā esošā izglītības sistēma nesagatavo speciālistus, kuri varētu strādāt govju fermās. Tikai pavisam nesen ir izstrādātas programmas, pēc kurām plāno sagatavot lopkopības speciālistus.

Iztrūkst speciālistu ar zootehniķa zināšanām. Mūsdienā apstākļos darbiniekam fermā ir jābūt vispusīgi izglītotam un jāprot:

Noteikt lopu veselības stāvokli, pareizi barot, veikt primārās veterinārās manipulācijas, pareizi slaukt, noteikt tesmeņa veselības stāvokli, pieņemt dzemdības utt. Eksperts uzskata, ka rīkoties ar slaukšanas aparātu var iemācīties, bet darbiniekam ir **jābūt zināšanām par lopu veselības un labturības nosacījumiem.**

„Darbs fermā prasa plašas un vispārīgas zināšanas”

Ikdienu darbā zemnieku saimniecību vadītāji iegulda savus resursus, lai apmācītu darbiniekus. Taču nozarē ir raksturīga darbinieku mainība un nereti līdz ko saimnieks ir apmācījis savu darbinieku tā darbinieki aizplūst uz citām valstīm.

Izglītības iestādes nesagatavo speciālistus, kuri spētu strādāt – tas attiecas gan uz lopkopībā iesaistītajiem, gan arī lauksaimniecības tehnikas vadītājiem – mehanizatoriem:

„tie, kas nāk no Jāņmuižas nav spējīgi uzreiz strādāt, jo tur nav ne normālas materiālās bāzes, ne prakses iespējas. Viss viņiem jā māca”

Eksperts norāda arī uz citām ar nozari saistītajām profesijām, kurās **trūkst** darba roku - **lauksaimniecības tehnikas mehanizatori un lielo lopu veterinārārsti.**

„Prestižāk ir būt par mazo sunīšu ārstu”

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Respondents norāda, ka [nozarē iztrūkst darbinieki](#) [400]. Tiek norādīts, ka nav paredzams, ka tuvākajā laikā notiks kādas būtiskas pārmaiņas, un varētu rasties darbaspēka pārpalikums. Drīzāk varētu parādīties nepieciešamība ievest darbaspēku no citām valstīm.

„Latvijas robežās drīz vairs nebūs cilvēku, kuri varētu pārcelties uz darbu fermās, tad būs jāieved”.

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Eksperts piekrīt tam, ka NVA varētu palīdzēt un apmācīt cilvēkus darbam lauksaimniecībā.

„Varētu jau apmācīt, protams, ka labāk ir, ja māca noderīgas profesijas nevis astrologus.”

Vienlaicīgi gan tiek norādīts, ka cilvēki, kuri ir motivēti strādāt, tie arī atrod darbu un strādā. Respondents pauž savu nostāju, ka cilvēki, kuri tiešām vēlas strādāt, atrod darbu un pats darba devējs apmāca viņus. Savukārt, tos, kuri izmanto kursus, uzskata par tiem, kuri izmanto dažādus labumus un nemaz nevēlas strādāt.

Tā kā no vienas puses uzskata, ka NVA varētu apmācīt speciālistus darbam laukos, bet no otras puses labāku apmācību var sniegt pats darba devējs.

3.3. INTERVIJA AR LATVIJAS GAĻAS LIELLOPU AUDZĒTĀJU ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Nozares un tās attīstības perspektīvas raksturo esošā situācija lauku reģionos, pirmkārt, neapsaimniekotās zemes platības (vairāk kā 300 tūkst.ha), kas ir piemērotas liellopu audzēšanai, otrkārt, salīdzinoši vienkāršāki saimnieciskās darbības uzsākšanas un veikšanas nosacījumi (salīdzinot ar piena lopkopību) un treškārt – Latvijā audzētās liellopu gaļas eksporta tirgus iespējas. Asociācijas pārstāvis saskata nozares pastāvēšanas un attīstības perspektīvas: „*Gaidāms ir kāpums, jo tā ir vienīgā iespēja, ko var darīt laukos – nodarboties ar gaļas liellopu audzēšanu. [...] lai lauki būtu apdzīvoti, tā ir perspektīva, kura ir jāattīsta.*”.

Galvenā problēma, ar kuru nākas saskarties nozarei, ir ievērojamais nelegālās jeb kontrabandas produkcijas īpatsvars. To var secināt analizējot esošos apstākļus, proti, Latvijas saimniecības nodrošina tikai ¼ daļu no gaļas tirgum nepieciešamā daudzuma, taču gaļas iepirkuma cenu līmenis, ko lopu kautuves piedāvā liellopu audzētājiem, ir zems. Kā piemērus un apliecinājumu eksperts min vairākus pēdējo gadu laikā notikušos kontrabandas produkcijas atklāšanas gadījumus. **Eksperts norāda, ka valsts mērogā ir jābūt aktīvākai cīņai ar šo nepieļaujamo tendenci** un ka ir jāizskauž korupcija.

Runājot par nepieciešamo valsts atbalstu, kā nozari atbalstošās institūcijas tiek minētas Lauku konsultāciju centrs, Zemkopības ministrija un LATS. Taču pārējās (darba tirgu pārraugošās) institūcijas kopumā tiek raksturotas kā bremzējošas un tiek izteikta nepieciešamība samazināt birokratizācijas līmeni. Eksperts uzskata, ka bieži vien lauksaimniekiem tiek izvirzītas nepamatotas prasības, piem., darba drošības jautājumos: „*Ja ir lielāka saimniecība, pat ja ir virs 5 cilvēkiem, tad ir jābūt darba drošības inspektoram pieņemtam darbā*”, vai arī nav skaidrības par prasībām jeb trūkst konsekvences no pārbaudošo institūciju pārstāvju jeb inspektoru puses.

Otrs intervijā izskanējušo tēmu loks, **runājot par valsts atbalsta jautājumiem, ir subsīdiju nepieciešamība**, pieejamība un apjoms dažādām nozares grupās – liellopu gaļas audzētājiem, cūku audzētājiem un piena ražotājiem. Eksperts uzskata, ka šeit būtu vajadzīga vienlīdzīgāka attieksme pieejamo subsīdiju sadalīšanā. Un, runājot par iespējamām izmaiņām īstermiņā, tiek izteiktas bažas, ka situācija var pasliktināties, ja liellopu gaļas audzētājiem subsīdijas tiks samazinātas: „*[...] var palikt sliktāk, ja mums atņems subsīdijas, piemaksu par zīdītājgovju audzēšanu, tad mēs nevarēsim nekādi. Vai bioloģiskajiem (mēs, galvenokārt, visi esam bioloģiskie, kas audzē liellopu gaļu) kaut ko nogriezīs nost (kompensācija par nesaņemtajiem ieņēmumiem).*”

Darbaspēka problēmas

Pirmkārt, tas **cilvēkresursu trūkums lauku reģionos. Kvalifikācijas līmenis ir apmierinošs**, taču nopietna esošā darbaspēka problēma ir **slikta darba disciplīna** un kaitīgie ieradumi („*Viņi ir nodzērušies. Ļoti grūti ir atrast cilvēkus, kas ir normāli laukos. Pat uz kartupeļu talkām nevar atrast.*”).

Darbaspēka trūkuma situāciju pasliktina arī darbiekārtotāšanās procedūru birokrātija: „*Ja viņš atnāk uz to kartupeļu talku, ir jābūt līgumam. Jo citādi atskrien darba inspekcija – ja tev nav līgums, tu dabū maksāt lielās soda naudas. Mums tie birokrāti ir daudz vairāk nekā tie ražojošie zemnieki.*”

Grūtie darba apstākļi papildina lauksaimniecībā nodarbinātā darbaspēka problēmu loka raksturojumu (ilgāks darba laiks, brīvdienų trūkums u.tml.). Kā pozitīvs piemērs, kas būtu nepieciešams, minēta atbalsta programma, kuras realizēšanā piedalījās Lauku konsultāciju centrs – lauksaimniecību nodrošināšana ar pastāvīgo strādnieku aizvītotajiem (aizvītotāji zemnieki).

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Gaļas liellopu audzētāju profesiju grupā netiek saskatīta NVA apmācību lietderība. Kā iespējamais apmācību lauks tiek minētas piena lopkopju profesijas, kur ir darbs ar iekārtām - slaukšanas iekārtām u.tml. (piem., mehanizētās slaukšanas operators).

Iespējams, ka ar NVA palīdzību **var tikt organizēta lauksaimnieku izglītošana juridiski tiesiskajos jautājumos**. Intervijā izskanēja tas, ka lauksaimnieki jūtas neaizsargāti (gaļas vai piena iepircēji – lielveikali nenorēķinās ar zemniekiem par piegādāto produkciju, krāpniecības gadījumi), neprot un nespēj aizstāvēt savas tiesības saskaroties ar pārbaudošajām institūcijām („Zemnieks arī nemāk aizstāvēties, viņu var aptīt ap pirkstu tāds inspektors”).

3.4. INTERVIJA AR LATVIJAS SLIMNĪCU BIEDRĪBU

Nozares raksturojums

Slimnīcu biedrība apvieno visas slimnīcas, t.i., gan lielās valsts pakļautībā esošās, gan reģionālās pašvaldību pakļautības slimnīcas. Dažām reģionālajām slimnīcām ir grūtāk saņemt pašvaldību atbalstu, jo likumdošana neparedz finansiālu atbalstu.

Pašlaik ir panākta nedaudz lielāka nozares ministrijas izpratne par finansējuma nepieciešamību nozarē. Eksperts izteica cerību, ka šā gada otrajā pusgadā notiks ministrijas iecerētā 11,7 miljonu latu novirzīšana ārstniecības personu darba samaksas palielinājumam. Tad mediķu algas pietuvotos pirmskrīzes līmenim, to gan vēl nerasniedzot.

Latvija, līdzīgi kā citas Eiropas Savienības valstis, cenšas ievērot principu - pacientus maksimāli ietvert primārajā veselības aprūpē un samazināt pacientu gulēšanu slimnīcās, novirzot viņus uz dienas stacionāru un ambulatoro aprūpi. Kā tas kopumā ietekmēs slimnīcu darbu, finanses un personālu, nav līdz galam izvērtēts.

Darbaspēka problēmas

Visa medicīniskā personāla pieprasījums augs vairākus gadus, jo izglītības iestāžu kapacitāte ir par zemu tīri skaitliski. Pie tam nekomerciālajā veselības nozares sektorā Latvijā pēc attiecīgā mācību posma strādāt paliek aptuveni puse vidējās kvalifikācijas ārstnieciskā personāla.

Vienlaikus notiek nozarē strādājošo novecošanās. Darbojas arī izdegšanas sindroms, jo, piemēram, medmāsas visbiežāk strādā vairāk kā vienu pilnu slodzi, lai atalgojums būtu kaut nedaudz tuvāks izdzīvošanas minimumam. Gados jaunākie, kā arī svešvalodu prātēji emigrē vai atrod labāk atalgotu darbu komercmedicīnā tepat Latvijā.

Vislielākā problēma ar medmāsām ir lauku reģionos, arī reģionālajās slimnīcās, jo pēc mācībām viņas cenšas palikt Rīgā, kur ir lielākas iespējas strādāt vairākās vietās.

Pieprasījums pēc māsu profesiju speciālistiem noteikti pieaugs. Arī pašlaik jau vērojams izteikts šo speciālistu trūkums. Viens no būtiskākajiem faktoriem, kas nosaka speciālistu trūkumu nozarē, ir pārāk zemais atalgojuma līmenis. Runājot par medicīnas māsu profesiju speciālistiem nepieciešamajām prasmēm, eksperts pajokoja, ka galvenā ir „*spēja izdzīvot no medmāsas algas.*”

Mediķi bezdarbnieki nav darbavietu trūkuma dēļ, bet zemā atalgojuma dēļ.

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Kopumā pieprasījums pēc medicīnas māsu profesiju speciālistiem augs. Raugoties uz šīs grupas speciālistu nepieciešamību no slimnīcu biedrības viedokļa, eksperts uzsver, ka viss atkarīgs no tā, vai un kā notiks stacionārās aprūpes apjoma samazināšana un tās pārlikšana uz dienas stacionāru ambulatoro aprūpi. Katrā slimnīcā ir sava situācija un iespējas.

Komentēt, salīdzināt un precizēt darba devēju aptaujas un Centrālās statistikas pārvaldes prognozes 2013.gada 2.pusgam attiecībā uz medicīnas māsu profesiju speciālistu pieprasījuma pieaugumu skaitliskos rādītājus, eksperts atteicās.

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Nodarbinātības valsts aģentūrai nozarē nepieciešamo speciālistu apmācīšanā nav jāiesaistās, jo aģentūra nevar neko palīdzēt.

Apmācību vai pārkvalifikāciju jārealizē tikai medicīnas mācību iestādēm. Visefektīvāk to var realizēt caur nozares iestāžu tiešu pieprasījumu, kompleksi piedāvājot kvalifikācijas celšanu vai pārkvalifikāciju un nākamo atalgojumu no ieinteresētās medicīnas iestādes vai uzņēmuma puses.

3.5. INTERVIJA AR LATVIJAS MĀSU ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Eksperts uzsver finansējuma trūkumu veselības aprūpes nozarē, gan atsaucoties uz tā salīdzinājumu ar pārējām Eiropas Savienības valstīm (viens no viszemākajiem rādītājiem - % no IKP), gan uz sekām samazinātajam finansējumam nozarē strādājošo atalgojumam (2009.gadā atalgojums tika samazināts par 25% un vairāk, un tas šo četrus gadus laikā nav atgriezies pat sākumpunktā.).

„Salīdzinājumā ar pārējām Eiropas Savienības valstīm mums ir ļoti zems IKP %, kas ir atvēlēts veselības aprūpes nozarei, viens no viszemākajiem. Valdība solījumus nepilda par pieaugumu līdz 2014.gadam līdz 4.5% no IKP, patreiz ir 3.2%. Līdz ar to finansējuma trūkums izsaka gandrīz visas problēmas veselības aprūpē, tai skaitā ar darbaspēku.”

Par gaidāmajām izmaiņām - tiek pausta cerība, ka situāciju nozarē uzlabos lēmums par zemākās mēneša algas paaugstināšanu. Pretējā gadījumā ir sagaidāma negatīvo tendenču pastiprināšanās, tai skaitā darbaspēka aizplūšana no Latvijas.

„[...] Cerība uz zemākās mēneša algas paaugstināšanu jeb lēmuma pieņemšanai par zemākās mēneša algas paaugstināšanu vai nu pie šī gada budžeta grozījumiem, vai - tā ir pēdējā cerība - pie nākamā gada budžeta. Ja to nedara, negatīvie procesi ne tikai turpinās, bet pastiprinās. Viens no bīstamākajiem ir cilvēkresursu aizplūšana ārpus Latvijas robežām.”

Runājot par iespējamajām valsts atbalsta aktivitātēm, eksperts norāda, ka vajadzētu sadarboties tām ministrijām, kuru darbiniekiem ir viszemākais atalgojums un vissmagākie darba apstākļi, t.i., Labklājības ministrijai, Izglītības un zinātnes ministrijai, Veselības ministrijai un Aizsardzības ministrijai, kur strādā daudz mediķu. Tas ir nepieciešams, lai līdzsvarotu medicīnas darbinieku atalgojuma līmeni pieminēto ministriju pakļautībā esošajās institūcijās (*sākotnējai bāzes algai būtu jābūt vienādai, vajadzētu kāpināt zemākās algas*) un lai novērstu to, ka atšķirīgs atalgojums noved pie akūti nepieciešamu speciālistu trūkuma kādā iestādē.

„Lai nebūtu kritums, kā palika tukšas slimnīcas, jo Aizsardzības ministrijā, zemessardzē ir labs atalgojums tiem, kas strādā par mediķiem. Svārstības atkarībā no tā, kurā ministrijā un jomā tu strādā.”

Darbaspēka problēmas

Līdzīgi citām nozarēm viena no būtiskākajām problēmām ir darbaspēka aizplūšana, ko galvenokārt nosaka neapmierinošs atalgojuma līmenis. Medicīnas māsu profesija ir skaitliski lielākā veselības aprūpes profesionāļu vidē (vairāk kā 10 tūkstoši profesionāļu Latvijā). Līdz ar to tā ir grupa, kurai ir skaitliski lielākā iespējamība aizplūst no Latvijas. Par to valsts izbraukušo medicīnas māsu skaitu precīzu datu nav. Pēc eksperta aplēsēm tās vidēji ir 100 personas gadā (pēc iesniegumiem Veselības inspekcijai, kuros tiek lūgts Latvijas pusei sniegt atzinumu darbam ārzemēs vai profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārzemēs). Taču tā, kā eksperts uzsver, *„ir ‘redzamā daļa’, tie, kas ir izteikuši vēlmi strādāt savā profesijā ārzemēs. Tikpat liela daļa aizbrauc strādāt jebkurā darbā (ne savā profesijā) – piem., dārzniecībā, apkalpojošā sfērā.”* Un tā ir bīstama tendence, jo tiek zaudēta speciālistu profesionālā kvalifikācija.

Eksperts norāda, ka aizbraucēju vidū ir dažādi cilvēki gan vecuma, gan darba pieredzes ziņā. Pie galvenajām grupām var minēt jauniešus (*„jaunieši, kas 1-2 gadus pastrādājuši, pārliecinājušies, ka tas ir zems atalgojums (ārpus Latvijas tas ir 6-7 līdz 10 reizes lielāks atalgojums)”*), ar svešvalodas zināšanām un cilvēkus no Latvijas reģioniem (ārpus Rīgas). Tas ir likumsakarīgi, jo Rīgā ir augsta darbaspēka koncentrācija un arī augsts pieprasījums (*„vairāk kā 50% no nozarē strādājošajām māsām strādā Rīgā, jo Rīgā ir specializētas slimnīcas, universitātes slimnīcas, arī iedzīvotāju skaits to nosaka”*).

Darbavietu samazinājums reģionos ir veselības aprūpes reorganizācijas (2009.g.) sekas.

„Kopš reorganizācijas 2009.g. ir stipri ietekmējušas nodarbinātību reģionos. Mazāks pakalpojumu apjoms tiek sniegts reģionālās slimnīcās, provinces slimnīcās, līdz ar to samazinot darbavietas.”

Par pozitīvu tendenci tiek atzīta jaunu darbavietu radīšana primārajā veselības aprūpē, tai skaitā arī Latvijas reģionos.

„2012.g. un šajā gadā parādās valsts vēlme radīt jaunas darbavietas svarīgā jomā, kas ir primārajā veselības aprūpē, un proti, ģimenes ārstu praksēs. Ja iepriekš ģimenes ārsti ir strādājuši ar vienu māsu vai ārsta palīgu, tad patreiz attīstības tendence ir, ka jāstrādā komandā - ģimenes ārsts un 2 māsas vai viena māsa un viens ārsta palīgs.”

Pēdējos gados realizētais primārās veselības aprūpes jomas atbalsts nodrošinājis lielāku darba samaksu māsām ģimenes ārstu praksēs. Taču tam ir arī negatīvā puse, jo pastāvot būtiskai stacionāru un ģimenes ārstu praksē strādājošo medicīnas māsu personāla atalgojuma atšķirībai, notiek personāla kustība uz labāk atalgotajām darbavietām, stacionāros izraisot lielāku darbaspēka trūkumu.

„Šī situācija ir vērojama jau pāris gadus. Bet šobrīd šajā gadā ir liels uzsvars attīstīt primārās aprūpes jomu un ir bažas, ka tā notiek uz citas jomas speciālistu rēķina. Būtiski tas mainījās šī gada sākumā. Primārajā aprūpē ir stabilitāte, garantētie 424 Ls pirms nodokļu nomaksas (280 Ls slimnīcā). Pirms tam bija mazāka šī atšķirība (kādreiz vidēji 314 Ls, tagad starpība ir krietni lielāka). No stacionāriem aizplūst gan uz ārzemēm, gan uz primāro aprūpi.”

Runājot par esošo darbaspēka pieprasījumu un tā apmierināšanas iespējām, eksperts balstās uz 2000.gadā veikta pētījuma prognozi: „pētījums prognozēja, ka turpmāko 5 gadu laikā, ir nepieciešamas saražot 250 jaunas māsu gadā (absolventu skaits), lai kompensētu dabisko novecošanās % utt.”

Ir jāņem vērā medicīnas māsu profesiju speciālistu novecošanās tendence. Šobrīd strādājošo māsu vidējais vecums ir ap 50 gadiem. Būtiska personāla daļa pirmspensijas vecumā un strādājošie pensionāri. „Mums ir daudz strādājoši pensionāri, kas varbūt glābj nozari. Bet jaunieši nereti izvēlas citus ceļus, ne vienmēr sāk strādāt veselības aprūpes nozarē, vai sāk un tad pieņem lēmumu pāriet uz citu nozari, vai vispār aizbrauc.”

Patreiz ir jākompensē ne tikai dabiskā novecošanās, bet arī darbaspēka aizplūšana. Eksperta skatījumā šī brīža situāciju nozares darbaspēka aizplūšanas ziņā var vērtēt kā stabilu, t.i., daļa speciālistu turpina atstāt darbu nozarē, taču nav novērojamas krasas svārstības.

Domājot par medicīnas māsu nozares darbaspēka pieprasījuma attīstības tendencēm tuvākā pusgada laikā, eksperts atzīst, ka pieprasījums pēc šīs jomas speciālistiem pieaugs.

„Jā, pieprasījums pieaugs [tuvākā pusgada laikā]. Ja turpinās aizbraukt, kāds būs jāliek vietā. Ir daudzas vietas, kur nav ko likt vietā. Piemēram, ja no vienas slimnīcas aizbrauc 9 operācijas māsas strādāt uz ārzemēm par operāciju māsām, tad... Tā krīze ir pārdzīvota tajā iestādē, tur masveidīgi aizbrauca projām. Bet tā ir liela problēma, īpaši pēc 2009.gada.”

TABULA 48. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOŽU KOREKCIJA MEDICĪNAS MĀSU PROFESIJĀ

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgamam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgamam
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	15	■	90
		250	

Komentējot Centrālās Statistikas Pārvaldes un nesen veiktās darba devēju aptaujas **darbaspēka pieprasījuma tendenču prognozes tuvākajam pusgamam, eksperts uzsver, ka abos variantos pieprasījums ir novērtēts par zemu., t.i., pieprasījums pēc medicīnas māsu profesiju speciālistiem būs ievērojami lielāks par CSP prognozēto:** „*Ne viens, ne otrs. 250, es balstos uz prognozēm, kas bija pētnieciski pierādītas [2000.gada pētījums]. Vajadzīgi ne mazāk kā 250 jauni absolventi. Viņi ir nepieciešami darbavietām, kas netiek radītas no jauna.*”.

Savukārt, šāda darba devēju prognoze (15 darbavietas) visdrīzāk būtu jāsaista ar vakantajām vietām konkrētajās iestādēs, kuras ir piedalījušās aptaujā.

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Kopumā **vērtējot nozares speciālistu profesionālo prasmju un kvalifikācijas līmeni, eksperts atzīst to par pilnībā atbilstošu darba tirgus prasībām.** Valsts nodrošina nepieciešamo izglītošanas funkciju gan pamatzglītības līmenī (pirmais koledža iegūtais diploms), gan arī ar sociālo fondu palīdzību realizēto programmu palīdzību papildizglītības līmenī, kā arī personāla profesionālo zināšanu un prasmju pilnveides programmas.

„Medicīna ir komplicēta, tikai ar 3 gadiem (pavadīti koledžā) nepietiek, īpaši intensīvā, anestēzija, neatliekamā aprūpe, vajadzīgas speciālas padziļinātas zināšanas, bērnu aprūpe, kas ir specifiska un attīstās ļoti strauji. No valsts puses ir nodrošinātas specialitātes apgūšana, un cilvēki ļoti labprāt to izmanto. Mūsu māsas ārpus Latvijas robežām ir ļoti labi novērtētas, ļoti pieprasītas, ļoti zinošas. Ir žēl, ka Latvija iegulda, sagatavo, bet nespēj nodrošināt zināšanām un prasmēm atbilstošu atalgojumu.”

Eiropas Sociālā fonda projekts „Veselības aprūpes un veselības veicināšanas procesā iesaistīto institūciju personāla tālākizglītība nozares ilgtspējīgai attīstībai” (2009.-2014.g.), ko realizē Veselības ministrija, tiek atzinīgi vērtēts kā nepieciešams un labs atbalsts nozares speciālistiem, lai uzturētu profesionālo kvalifikāciju.

Eksperts uzsver, ka vidēji mātai ir jāmacās 30 stundas gadā, lai uzturētu savu profesionālo kvalifikāciju.

„Atšķirībā no citām profesijām, veselības aprūpe ir joma, kur valsts ir pateikusi, ka ir jāuztur profesionālā kvalifikācija visā mūža garumā obligātā apjomā un saturā. Diemžēl ar zemajām algām personām – māsām, ir liels apgrūtinājums apgūt maksas tālākizglītības programmas.”

Komentējot nozares personālam nepieciešamo papildus prasmju attīstību, eksperts norāda uz elektronisko pakalpojumu jomas attīstību, kā arī tehnoloģiju attīstības lomu un ietekmes pieaugumu tuvākajā nākotnē:

„Tuvākā pusgada, vēl gada laikā ļoti strauji beidzot ienāks ar e-veselību saistītās lietas - elektroniskās tehnoloģijas, darbs ar datoru, datorizētās pacientu vēstures.”

Lai arī NVA šobrīd nepiedāvā mācības šīs nozares profesijās, eksperts atzīst, ka NVA varētu to organizēt, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām Latvijā. Tās ir Latvijas ārstu biedrība (attiecas uz ārstiem), Latvijas Māsu asociācija (attiecas uz māsām) un Latvijas ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība (ārstu palīgi, rehabilitologi u.c. speciālisti). Valsts sertifikācijas institūcijām ir tiesības apstiprināt apmācību programmas, kas ir noderīgas resertifikācijai – kvalifikācijas uzturēšanai.

„Mehānisms ir diezgan vienkāršs. Ir prasības, kas ir jāizpilda (pedagogu kvalifikācija, profesionālā pieredze, programmas saturs, zinātniskais pamatojums programmai). Sertifikācijas institūcijai programma ir jāapstiprina mēneša laikā. Ja tā tiek akceptēta, to var realizēt tas, ar kuru NVA noslēdz līgumu.”

Eksperta ieteikumi attiecībā uz NVA apmācību organizēšanu profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidei ir apkopoti tabulā zemāk.

TABULA 49. EKSPERTA IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ NVA APMĀCĪBU ORGANIZĒŠANU PROFESIONĀLO ZINĀŠANU UN PRASMJU PILNVEIDEI MEDICĪNAS NOZARES PROFESIJĀS

Profesionālo zināšanu un prasmju pilnveide	Mācību stundu skaits	Komentāri
Neatliekamās medicīniskās palīdzības kurss	24-30 akadēmiskās stundas (3 dienas)	„Profesionālā pilnveide, kvalifikācijas uzturēšana mūža garumā – no valsts pieprasīta, ne retāk kā reizi 5 gados ir jāapgūst neatliekamās medicīniskās palīdzības kurss. Katram jāprot izglābt dzīvību. Viens no dārgākajiem ieguldījumiem (pašiem par to ir jāmaksā, nozīmīgs materiāls ieguldījums), to var realizēt tikai apmācīti, kvalificēti speciālisti. Šāda programma varētu būt ļoti pieprasīta, tas būtu liels atbalsts gan māsām, gan arī ārstiem.”
Datorlietošanas prasmju apmācības kurss	24-40 akadēmiskās stundas (1 nedēļa)	„Tuvākā pusgada, vēl gada laikā ļoti strauji beidzot ienāks ar e-veselību saistītās lietas - elektroniskās tehnoloģijas, darbs ar datoru, datorizētās pacientu vēstures. Neskatoties uz to, ka daudz ieguldīts iepriekš elementāro un padziļināto datorprasmju apguvei, realitāte rāda, ka atbalsts šajā jomā cilvēkiem ir vajadzīgs. Īpaši jau – ģimenes ārstu praksēm, tur tam ir jānotiek ļoti strauji. 1 nedēļu – 8 akadēmiskās stundas dienā * 5 dienas. Grūti apvienot darbu ar mācībām. Piem., trīs sestdienas pēc kārtas. Trīs dienas (vai to var atļauties, saskaņot ar darba devēju u.tml.).”
Svešvalodas (angļu val.)	n/a	„Ir diskutabli no valstiskā viedokļa – darba devēji, no vienas puses, vēlas paaugstināt strādājošo iemaņas angļu valodas jomā, spēt komunicēt ar viesiem, tūristiem, iespējams, veselības aprūpes tūristiem. No otras puses ir bīstamā puse - ieguldot valsts līdzekļus valodas mācībām, darbinieks var ļauties izaicinājumam strādāt ārpus Latvijas. Tad ir jāizsver, plusi un mīnusi ir jāzina.”
Veselības aprūpes un pacientu tiesību	24 akadēmiskās stundas (3 dienas)	„Juridiskie aspekti – veselības aprūpes un pacientu tiesību jautājumi. Ļoti daudz runāti, izglītoti, bet vienmēr ir aktuāli. Bet tā nebūtu TOP1 prioritāte.”

jautājumi		
-----------	--	--

3.6. INTERVIJA AR LATVIJAS PROFESIONĀLĀS UZKOPŠANAS UN APSAIMNIEKOŠANAS ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Eksperts akcentēja, ka darbu **apjoma pieauguma ziņā nozare noteikti attīstīsies**, jo jebkura publiskās dzīves joma izmanto un vienmēr izmantos profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu.

„Lai ko mēs darītu, vienmēr būs vajadzīgs, kas aiz mums uzkopj. Lai ko mēs darītu - mēs varam plānot jaunus veikalus, mēs varam jaunu ražošanu ... [uzsākt]”.

Runājot par profesionālo uzkopšanu, respondents atzīmēja, ka jau pašlaik **nozarē ir ienākušas jaunas tehnoloģijas**, jauni ķīmiskie līdzekļi u.tml., kā arī jauni izaicinājumi, piemēram, augstceltņu stiklotās fasādes. **Tas izvirza augstākas prasības gan attiecībā uz darbaspēku pašreizējo kvalifikāciju, spējām, prasmēm un godprātīgu attieksmi pret darbu, gan esošā un potenciālā darbaspēka apmācību.**

„Šajā jomā [profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas] mēs nevaram neattīstīties. Vienmēr nāks jaunas tehnoloģijas, varbūt izdomās, kā to var efektīvāk, ātrāk izdarīt, bet vienmēr būs vajadzīgs tas apkopējs, tas sētnieks. Nebūs izdomātas tādas tehnoloģijas, lai viņi nebūtu vajadzīgi”.

Darbaspēka problēmas

Nozarē skaitliski vislielākā nodarbināto grupa ir mazkvalificētais darbaspēks jeb 9.pamatgrupa, t.i., apkopēji, sētnieki, istabenes u.tml. Ir pārstāvēta arī 7.pamatgrupa jeb, eksperta vārdiem runājot, „specializētie strādnieki”. Un, lai arī valstī vēl arvien ir pietiekami liels bezdarbs *„pēc NVA datiem, cik tur padsmīt procenti”*, taču **nozares uzņēmumos ir liels darbaspēka trūkums**. Pie kam, darbaspēka piesaistīšanas iespējās valda zināms periodiskums - ziemā tas ir vieglāk izdarāms, savukārt vasarā ļoti grūti nodrošināt nepieciešamo darbinieku skaitu.

„...ziemā lielākas izredzes dabūt, vasarā – ogas, sēnes..., ko izjūt visvairāk.”

„...ir bezdarbs, bet viņiem [NVA] nav ko piedāvāt. [...] Nav, kas grib.”

Šāda situācija saistīta ar atalgojuma apmēru, kuru nozares uzņēmumi var atļauties maksāt mazkvalificētam darbaspēkam, un tā ir valstī noteiktā minimālā alga. Nozares uzņēmumu konkurētspēju tirgū lielā mērā ietekmē strādājošo atalgojums, jo visi uzņēmumi piedalās iepirkumu konkursos, kurus organizē valsts iestādes, tajā skaitā, ministrijas, militārie objekti u.c., pašvaldības un to iestādes, kā arī dažādas komercsabiedrības, tajā skaitā gan bankas, gan lielveikali u.t.t.. Šādos konkursos parasti uzvar zemākās cenas piedāvājums.

*„...ja piedalās, tad jāvinnē ar zemāko cenu. Tāda situācija visur... **Lai kā mēs gribētu maksāt lielāku algu gan šim sētniekam, gan tai apkopējai, lai viņam būtu šī pilnvērtīgā dzīve, lai viņš varētu par šo naudiņu izdzīvot. [...] viss, tad uzreiz var taisīt ciet {uzņēmumu}, tad viņi nevienu konkursu nevinnēs.**”*

Respondents uzskata, ka kopumā daudzi uzņēmumi darbojas „pelēkajā zonā, bet tie, kas nav, kas maksā visus nodokļus, tie nevar izdzīvot un maksāt lielas naudas”.

Eksperts akcentē, ka, **kamēr nemainīsies valsts politika ar darbaspēku saistītajā nodokļu, pabalstu un atalgojuma jomā, kamēr tā netiks sabalansēta, tikmēr uzņēmumiem trūks mazkvalificēta darba darītāju.** Un, ar laiku, **lai nodrošinātu šī darba veikšanu, darbaspēks būs jāieved no citām valstīm,** par ko daži nozares uzņēmumi jau sākuši domāt. **Pie kam, domājot par bezdarba problēmu valstī šajā jeb mazkvalificētajā darba ņēmēju kategorijā, tā netiks atrisināta, kamēr nebūs sabalansēta pabalstu sistēma ar minimālo darba atalgojumu.**

„Neviens negribēs nākt strādāt ...mazkvalificētais darbaspēks par 200 Ls, ja viņš ar pabalstu saņem 400 Ls ... nu nevar ... viņi māk, viņi zina, kur jāiet uz pašvaldībām [...] maznodrošinātā statusā, ja viņi var nestrādāt un saņemt 400 Ls un vēl šur tur pastaigāt ... Nu par ko mēs varam runāt! [...] Ja valsts mērogā nemainīsies attieksme, tad arī turpmāk trūks šī mazkvalificētā darbaspēka. [...] Nevar kropļot darba tirgu tādejādi, ka pabalsti ir lielāki par minimālo algu, tad jāceļ minimālā alga.”

„...lai būtu interese strādāt, nevis dzīvot uz pabalstiem.”

Runājot par apsaimniekošanu, nozarē jau pašlaik trūkst un nākotnē vēl izteiktāk trūks vairāku jomu speciālisti, piemēram, siltuma inženieri, tehniķi, aukstumiekārtu mehāniķi, speciālisti kondicionēšanas un ventilācijas jautājumos. Savukārt uzkopšanā ļoti trūkst arī profesionāli fasādes stiklu mazgātāji, ģenerālās uzkopšanas speciālisti.

Komentējot profesijas, kurās prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kāpums, eksperts uzsvēra dažu darbu sezonālo raksturu, kas lielā mērā ietekmē arī pieprasījumu.

TABULA 50. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA TENDENCĒM PROFESIONĀLĀS UZKOPŠANAS UN APSAIMNIEKOŠANAS NOZARĒ

Kods	Profesija	Prognoze	Vai piekrītat prognozes tendencei?
9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	295	Varētu būt, ka tā arī ir, jo tūrisma sezonā vienmēr nepieciešams vairāk darbinieku
9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	233	Varētu būt. Saistīts ar sezonu, piem., pļaušana u.tml. darbi.
5151	Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	97	Jā
9629	Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	54	Uz sezonu varētu būt ap 50 vakancēm, jo nepieciešami dažādi palīgstrādnieki, piem., ekskavatoru tīrītāji u.tml.

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Komentējot Centrālās Statistikas Pārvaldes un nesen veiktās darba devēju aptaujas darbaspēka pieprasījuma tendenču prognozes tuvākajam pusgadam, eksperts min divus pamatfaktoros, kas kopumā ietekmē darbaspēka pieprasījumu nozarē.

- ✓ *Pirmkārt, tā ir lielā kadru mainība nozares uzņēmumos.*

- ✓ Otrkārt tas, ka nozarē ir daudz sezonāla rakstura darbu (piem., pļāvēji, kokgriezēji), kā arī sezonāls darbaspēka pieprasījuma pieaugums, piemēram, uzņēmumos, kas darbojas ar tūrismu saistītā biznesā.

Tas nozīmē, ka raugoties no darba ņēmēju noslodzes viedokļa, nozarei raksturīgās sezonālās svārstības rada arī nevienmērīgu darbaspēka pieprasījumu.

TABULA 51. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOŽU KOREKCIJA PROFESIONĀLĀS UZKOPŠANAS UN APSAIMNIEKOŠANAS NOZARĒ

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgam
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	33	80	178
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	109	270	520
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7	200	425

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Darbaspēka prasmes jau pašlaik ne vienmēr ir pietiekamas, jo ir mainījušās nozarē izmantojamās tehnoloģijas, ķīmiskie līdzekļi, tehnika. Nozarē strādājošajiem nepieciešama prasme rīkoties ar jauno tehniku, piemēram, jaunajām mazgājamām mašīnām. Bez tam ir jāpārzina dažādu līdzekļu pielietojumu atšķirīgu virsmu tīrīšanai, jāzina, kādā kārtībā jāveic attiecīgais darbs. **Ir zināmi standarti, kas tiek izmantoti nozarē, kuri ir jāievēro un kuru ievērošanu prasa klients. Bet Latvijā šobrīd vēl neveic servisa darbinieku apmācību, savukārt Igaunijā ir skola, kur to veic.**

„Nav tādu skolu, kursu, bet sētniekiem, apkopējiem ļoti vajadzīga tāda apmācība.”

Latvijā nav sertifikātu apkopējam, kas apliecinātu viņa prasmes un zināšanas, bet daudzos konkursos to jau pieprasa, un arī darba devējam tas ir nepieciešams, lai „būtu drošs, ka viņa zina, kā ir pareizi jāuzkopj”.

Eksperta ieteikumi attiecībā uz NVA apmācību organizēšanu profesionālo zināšanu un prasmju pilnveidei ir apkopoti tabulā zemāk.

TABULA 52. EKSPERTA IETEIKUMA NVA APMĀCĪBU ORGANIZĒŠANAI PROFESIONĀLĀS UZKOPŠANAS UN APSAIMNIEKOŠANAS NOZARĒ

Iegūstamā profesionālā kvalifikācija vai zināšanas	Mācību stundu skaits	Komentāri
Apkopējs	24 stundas (3 dienas)	Nodarbībās jādod zināšanas par uzkopšanas ķīmiskajiem līdzekļiem, inventāru, kā arī jāapmāca praktisko pielietojumu objektā
Tīrītāji jeb ģenerālās uzkopšanas speciālisti (piem., ēku iekšpusē pēc to celtniecības)	24 stundas (3 dienas)	
Latviešu valodas apmācība		Nozarē strādājošajiem latviešu valoda ir vajadzīga, tomēr pašlaik valsts valodu zina ne visi nodarbinātie, taču darba devēji ir spiesti „pievērt acis” .

3.7. INTERVIJA AR LATVIJAS BŪVNIĒKU ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Situācija būvniecības nozarē eksperta vērtējumā ir „stabili slikta, jo nozarē valda pilnīgs sabrukums kvalifikācijas jomā”. Līdz ar to, runājot par potenciālo virzību nozarē, eksperts saskata, ka pieprasījums jeb piedāvāto darbu apjoms nedaudz augs, taču tā izpildei nozarē nebūs kvalitatīva piedāvājuma.

Iemesls pēc eksperta domām ir „aplamā” iepirkumu politika, kuras pamatā zemākās cenas kritērijs. Rezultātā konkursus vinnē ģenerāluņēmējs ar zemākās cenas piedāvājumu. Zemāko cenu var piedāvāt uzņēmējs, kurš ir sameklējis vislētākos apakšuzņēmējus. Vislētākais apakšuzņēmējs nespēj algot kvalificētus speciālistus, viņam jāiztiek ar praktikantiem, kuriem nav jāmaksā pilna alga, vai ar mazprasīgiem, uz nenoteikti īsu laiku par kapeikām savāktiem cilvēkiem, kuri „esot celtnieki un esot šo to uzbūvējuši”.

Kvalificēti profesionāļi savos arodos nav pieprasīti, pareizāk sakot, apakšuzņēmējs nevar viņus atļauties, jo nespēj adekvāti atalgot konkursu noteikumu dēļ. Stabila darba piedāvājuma trūkuma dēļ daļa kvalificētu būvniecības jomas profesionāļu ir aizbraukuši no Latvijas. Vairumam būvniecības firmām vairs nav savu pastāvīgo darbinieku, jo viņi nespēj savus darbiniekus nodrošināt ar regulāru darbu visa gada garumā. Bez tam, darba devēji lielākoties nevar arī nodrošināt savus darbiniekus ar darba apģērbu, transportu, kvalifikācijas celšanu, reālu apmācību darba drošības u.c. jomās, jo vienkārši nevar to atļauties, lai tiktu pie pasūtījumiem. Katru gadu un katrā projektā viss sākas no nulles.

„Būvniecībā ir izteikts darbu cikliskums, piemēram, no janvāra līdz aprīlim darbu apjomi mazi, savukārt rudenī lieli: steidzamiem sagatavot ziemai - iekonservēt objektu vai dabūt to zem jumta, vai pabeigt. Darbaspēku pavasarī vēl var nokomplektēt, bet rudenī jau vairumā ir nekvalificēts, nejaušs un riskants personāls...”

Darbaspēka problēmas

Tā kā tiek prognozēts, ka būvniecības apjoms nedaudz pieaugs, pieaugs arī darbaspēka pieprasījums. Atkārtoti tiek akcentēts, ka nopietna **problēma nozarē ir darbaspēka kvalitāte un kvalifikācija.**

Lielā mērā to ietekmē tas, ka ir demontēta darbinieku kvalifikācijas vērtēšanas sistēma, kas ļāva atšķirt mācekli no meistara, piemēram, 2. kategorijas montētāju vai galdnieku no 5. kategorijas profesionāļa. Uzņēmumam nav ne pienākuma, ne arī iespējas prasīt no strādniekiem kvalifikācijas apliecinājumus.

Eksperts uzskata, ka šobrīd runāt par būvniecībā nepieciešamajām profesijām un to stingru sadalījumu ir lieki, jo darba tirgū jebkuras specialitātes profesionālis ir vieglāk pārkvalificējams, nekā atlases ceļā sadabūjams „perspektīvs māceklis”.

Darbinieku pārpalikums vai iztrūkums atsevišķās profesijās vispār ir grūti nosakāms, kamēr nav atjaunota profesionālās kvalifikācijas vērtēšanas sistēma.

„Ķerras stūmēju netrūks..., lai gan šobrīd arī viņi ir „ēku būvniecības strādnieki”... Kvalificēta darbaspēka pārpalikums viss jau ir aizbraucis un atpakaļ nebrauks uz šo aplamo sistēmu...”

Visbiežāk darbiniekiem pašlaik pietrūkst spējas un prasmes redzēt kopsakarību ar citiem darbiem objektā.

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Būvniecībā pieprasījumā pēc darbaspēka dominē gada cikliskums, jo mainās steidzami veicamu darbu apjoms. Rudenī vienmēr nākas piesaistīt vairāk cilvēku, jo steidzami jāpabeidz darbi „jādabū visu zem jumta”. Tad tiek piesaistīti visi, neskatoties uz viņu piemērotību, zināšanām, prasmēm un profesijas nosaukumu. Un tā notiek katru gadu.

Līdz ar to, rudenī, tas ir **2013.gada otrajā pusgadā, nozarē vajadzēs vairāk darbinieku, nekā ir pašlaik un kopumā pieprasījums noteikti būs virs 100 cilvēkiem.**

Pieprasījuma pieaugumu pēc darbaspēka noteiks arī tas, ka būvniecības apjoms valstī nedaudz pieaugs, pie kam, ne tikai ikgadējā darbu cikliskuma dēļ, bet arī kopējās aktivitātes pieauguma jeb nozares atdzīvošanās dēļ.

„Darbaspēka pieprasījums pieaugs tīri skaita ziņā un būvniekus tēlos aizvien vairāk neprofesionālu...”

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Eksperts uzskata, ka **NVA nekādā gadījumā nav jānodarbojas ar profesijas mācīšanu, bet tikai jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem.** Tātad NVA apmācības būtu jāorganizē tādejādi, lai tajās tiktu nodrošināta zināšanu un prasmju papildināšana, bet nekādā gadījumā ne apmācība no „nulles”.

„Nevajag jaukt atsevišķu prasmju apmācību ar profesijas apgūšanu.”

Savu viedokli būvniecības nozares pārstāvis pamato ar to, ka apmācība tik īsā laikā nevar izveidot iemaņas, kuras varētu akceptēt ar kvalifikācijas dokumentu. Protams, tam nebūs jēgas, ja potenciālo un esošo darbinieku kvalifikāciju neprasīs būvnieks, kuram to savukārt neprasīs pasūtītājs.

TABULA 53. EKSPERTA IETEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ NVA APMĀCĪBU ORGANIZĒŠANU BŪVNICĪBAS NOZARĒ

Iegūstamā profesionālā kvalifikācija	LR Profesiju klasifikatora kods	Mācību stundu skaits	Vai turpināt apmācību NVA?	Komentāri
Ēku celtnieks	7111 01	960	NĒ	NVA ir tikai jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem.
Mūrnieks	7112 03	480	NĒ	
Būvstrādnieks	9313 01	480	NĒ	
Remontstrādnieks	9313 02	480	NĒ	

Eksperta ieteikumi

Pēc eksperta domām, viena vai divu gadu laikā nozarē nekas nemainīsies, ja jau tagad netiks pieņemti valstiski pareizi lēmumi. Un tie ir:

- ✓ valsts līmenī pārskatīt iepirkumu sistēmu būvniecībā, par galveno liekot kvalitātes un ilgtermiņa finansiālas efektivitātes kritērijus;
- ✓ ieviest normas un robežas izpildītāju kvalifikācijas atspoguļošanai iepirkumu piedāvājumos;
- ✓ atjaunot kvalifikācijas kategoriju pieprasītu funkcionēšanu nozarē;

- ✓ pārtraukt nekvalitatīvu un formālu „apmācību papīra dēļ”, kas degradē jau tā vājo darbaspēka piedāvājumu.

3.8. INTERVIJA AR LATVIJAS MAŠĪNBŪVES UN METĀLAPSTRĀDES RŪPNIECĪBAS ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Nozare turpina attīstīties. 2012.gadā nozares rādītāju pieaugums bija **+25% pret 2011.gadu**. Šogad šāds pieaugums nav sagaidāms. To ietekmē situācija uzņēmumā „Liepājas metalurģs” (metāla ražošana aizņem 25% no nozares kopapjoma). Eksperts norāda, ka ir zināmas problēmas, taču tas nenožīmē, ka nozare neturpina attīstīties.

„Nozare sastāv no vesela apakšnozaru bloka. Pārējās apakšnozarēs, kritums nav vērojams. Tieši otrādi, pieaugums turpinās, pirmie 6 mēneši dēļ Metalurģa [Liepājas metalurģs].”, apjoma izmaiņas tikai: -12%, salīdzinājumā ar pagājušā gada pirmajiem 6 mēnešiem.

Darbaspēka problēmas

Neskatoties uz to, ka nozares darbinieku vidējais atalgojums ir virs vidējā līmeņa rūpniecības jomā kopumā, joprojām ir **vērojams kvalificēta darbaspēks trūkums. Programmēto darbagaldu iestatītāji un operatori, metinātāji - tās ir profesijas, kuru speciālisti ir vajadzīgi arī citās nozarēs (piemēram, kokapstrādē, tekstilražošanā, metinātāji ir nepieciešami arī komunālajā saimniecībā, kā arī citās sfērās).**

Par būtisku nozares problēmu tiek uzskatīts **inženiertehnisko speciālistu trūkums**. Eksperts uzskata, ka tā ir izglītības problēma, jo netiek sagatavots nozarei nepieciešamais speciālistu daudzums. Par traucējošu, pat dramatisku faktoru tiek atzīts **vispārējās izglītības neapmierinošais līmenis**, jo īpaši runājot par tādiem mācību priekšmetiem kā **matemātika, fizika un ķīmija**. Tas neļauj vidējās izglītības ieguvējiem turpināt studijas, kas tālāk noved pie speciālistu trūkuma.

„Liela problēma ir inženiertehnisko darbinieku deficīts. Runājam par industrializācijas uzrāvienu, tad to nevar izdarīt bez inženiertehniskā personāla. Un te mums ir diezgan daudz problēmu – vispārējā izglītībā (saistīts ar matemātikas, fizikas, ķīmijas apmācību). Ja mums atnāk studenti un 30% pēc pirmās sesijas viņi pazūd, tas ir diezgan dramatiski.”

Tiek uzsvērts, ka ir nepieciešamas aktivitātes jauniešu ieinteresēšanai, informējot par nozari un tās attīstību valstī: *„Pozitīvi būs viengadīgās programmas. [...] Mēs jau trešo filmiņu taisām par nozari, jaunieši ir jāieinteresē, un tas ir jādara valsts līmenī. [...] Pozitīvas sekas, kad valdības līmenī runā par industrializāciju, arī Nacionālās Attīstības Plānā ir ietverts industrializācijas posms.”*

Nepieciešams strādāt ar profesionālās izglītības jomu, pirmkārt, modernizējot tās materiāli tehnisko bāzi: *„nevienu no jaunajiem cilvēkiem nedabūsi pie pirmskara virpām ☺.”*

Otrkārt, ir jāmaina finansēšanas sistēma, lai būtu iespējama valsts un pašvaldību finansēto iestāžu resursu sinerģija *„[...] ja blakus ir 2 skolas vidusskola (finansē pašvaldība) un profesionāli tehniskā skola (finansē valsts), savā starpā nesadarbojas, jo finansējums ir dalīts. Laboratorijas, kabinetu (fizikas, ķīmijas) – būtu jākooperējas savā starpā. Izšķiežam līdzekļus, kuru jau tā nav daudz, nesaimnieciskums un koordinācijas trūkums mūsu valstī.”*

Eksperts piekrīt prognozes tendencei – metinātāju un griezēju profesiju speciālistu trūcumam nozarē.

Runājot par nozares speciālistu prasmēm un nepieciešamās kvalifikācijas līmeni, šobrīd tas tiek risināts ar Eiropas fondu finansēto programmu palīdzību. **Ir nepieciešama speciālistu tālākizglītība.**

Kopumā kvalifikācijas līmenis ir atbilstošs prasībām. To apliecina nozares uzņēmumu produkcijas eksporta apjomi – virs 80%.

Atbilstošu kvalifikācijas līmeni nodrošina izglītības iestāžu un uzņēmumu sadarbība, iesaistot darba devējus izglītības procesā, piemēram, eksaminēšanas komisijās u.tml.

„Jāstrādā un jāiesaistās ir pašvaldībām [..]. Daugavpilī trūkst vidēji tehniskais personāls. Viņi vienojas ar koledžu (Rīgas tehnisko koledžu), ka tās filiāle būs Daugavpilī, 2-gadīgā apmācība. Un speciālists pēc tam varēs strādāt.”

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

TABULA 54. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOŽU KOREKCIJA MAŠINBŪVES UN METĀLAPSTRĀDES RŪPNIECĪBAS NOZARĒ

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgadam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgadam
7212 Metinātāji un griezēji	48	■	-47
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	13	■	43

Eksperts piekrīt Darba devēju aptaujas prognozei 2013.gada 2.pusgadam: „Būs vajadzīgs. Vajag. Jāliek +.”

Atsaucoties arī uz Ekonomikas ministrijas veiktajām darbaspēka prognozēm, **eksperts intervijas gaitā vairākkārtīgi atgriežas pie inženiertehnisko profesiju speciālistu deficīta** problēmas: „Ekonomikas ministrijas prognozēs uz 2020.gadu prognozējas deficīts inženiertehniskajās profesijās.”

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Apmācības ir nepieciešamas, taču lietderības paaugstināšanai ekspertam ir vairāki ieteikumi un komentāri:

- ✓ Uzlabot organizāciju: „[...] šobrīd nepareiza sistēma ar tiem kuponiem. Žēlojās no 3.ardskolas un kurš vēl: „Atnāk viens ar savu ... man tā grupa nesanāk, nevaru pieņemt 5 cilvēkus...”. Šī sistēma ir kaut kā jāmaina. Bija saruna ar 3.ardskolu... šovasar piestrādāsim, arī ar NVA pārrunāsim.”
- ✓ Uzlabot sistēmu un racionalizēt, izmantojot profesionālās izglītības iestādes un to resursus: „Daudz rodas privātfirmas, bet daudzām no viņām nav ne savas materiāli tehniskās bāzes, ne pasniedzēju. Vajadzētu izmantot profesionālās skolas (valsts). Aiziet praksē un 3 mēnešus ir brīvs, var strādāt ar bezdarbniekiem. Lai noslogotu iekārtas, var taisīt maiņas – no rīta grupa un vakarā. Tagad tā nav.”

- ✓ Eksperts atzīst, ka pašai asociācijai būtu jābūt aktīvākai sadarbībā ar NVA: „*vajadzētu vairāk ar NVA sadarboties (mums asociācijai)*”.

Eksperta komentāri par konkrētajām NVA apmācību programmām sniegti zemāk.

TABULA 55. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR NVA APMĀCĪBU ORGANIZĒŠANU MAŠINBŪVES UN METĀLAPSTRĀDES RŪPniecības nozarē

Iegūstamā profesionālā kvalifikācija	Profesiju klasifikatora kods	Mācību stundu skaits	Komentāri
Gāzmetinātājs	7212 01	480	„Bāzes skola – 3.skola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.”
Rokas lokmetinātājs (MMA)	7212 04	480	„Bāzes skola – 3.skola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.”
Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)	7212 05	480	„Bāzes skola – 3.skola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.”
Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MIG)	7212 06	480	„Bāzes skola – 3.skola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.”
Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG)	7212 07	480	„Bāzes skola – 3.skola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.”
Metāla griezējs (termogriezējs)	7212 10	480	„Bāzes skola – 3.skola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.”
Ciparu programmas vadības (CNC) darbgaldu iestatītājs	7223 06	960	„Gatavojam - Tehniskā koledža, Jelgavas tālākapmācības centrs.”
Remontatslēdznieks	7223 02	960	„Agrāk gatavoja Daugavpilī, Liepājā, Cēsīs. Ar Daugavpili ir runāts par apmācību atjaunošanu”.
Virpotājs	7223 03	480	„Bāzes skola – 3.ardskola (no ‘90.-o gadu sākuma). Vajadzētu sakārtot plūsmu.” Un saskaņojo ar skolu papildināt ar frēzētājs

3.9. INTERVIJA AR LATVIJAS SKOLOTĀJU SAVIENĪBU

Nozares raksturojums

Eksperts norāda, ka šobrīd nozarē pastāv zināma nekonkrētība (viedokļu nesaskaņotība) izglītošanas procesā un salīdzinoši nesen ir bijuši pārkārtējumi izglītības nozares pārvaldē. Kā problēmu eksperts min biežos mēģinājumus reformēt izglītības nozari, padziļināti neizanalizējot izglītības sistēmas kopsakarības. Izglītības sistēma Latvijā ir sarežģīta. Procesā iesaistītajām organizācijām, bieži ir atšķirīgi viedokļi par nozares prioritātēm, problēmām un nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Pašlaik arvien vairāk Latvijas skolotāju savienības biedru vairs paši skolās nestrādā, kā rezultātā ir izveidojusies situācija, ka pazudusi normāla pēctecība arī bērnu izglītošanas procesā, kas balstītos dažādu vecumposmu attīstības psiholoģijā, īpatnībās.”

Nozīmīgas, kardinālas izmaiņas nozarē tuvākajā nākotnē eksperts nesaskata un uzskata, ka skolu sistēmā pēc būtības nekas nemainīsies.

Darbaspēka problēmas

Pēc eksperta domām, **skaitliski pedagogu ir pietiekami daudz, taču daudzos gadījumos ir nepietiekama pedagogu kvalifikācija**. Nepietiek arī pedagogu, kuru personiskās īpašības būtu atbilstošas tam, ka viņi drīkstētu strādāt par pedagogiem.

Pedagogiem pašlaik ir arī zema motivācija kaut ko apgūt, jo šī brīža pedagogu novērtēšanas jeb ranžēšanas sistēma balstās nevis uz to, kā pedagogs strādā ar bērniem, bet kā aizpilda dokumentāciju. Skolotāju darba zemais atalgojums rada būtisku problēmu skolu izglītības sistēmā, t.i., daudzi skolotāji strādā vairākas likmes, tādējādi pakļaujot sevi lielai darba slodzei, tai skaitā, vairāk skolēnu darbu labošana, sagatavošanās vairāk nākamās dienas stundām, kā rezultātā var ciest kvalitatīvs pedagoģiskais darbs.

Lielu problēmu skolēnu izglītības kvalitātei rada arī tas, ka pašlaik, izejot īsus pārkvalifikācijas kursus, skolotāji var mācīt citus priekšmetus, ne tos, kurus viņi apguvuši augstskolas laikā. Īpaši aktuāli tas ir mazajās lauku skolās, kur skolotājiem ir nepietiekamas darba likmes.

Analizējot pētnieku piedāvātās profesiju grupas, kurās tiek prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kāpums, un arī dažas citas, eksperts izteica savu viedokli ne tikai par pieprasījuma skaitliskajiem rādītājiem, bet komentēja tās arī saturiski.

Eksperta komentāri atspoguļoti zemāk izvietotajā tabulā.

TABULA 56. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅĀM SKOLOTĀJU PROFESIJĀS (LATVIJAS SKOLOTĀJU APVIENĪBAS EKSPERTA VĒRTĒJUMS)

Kods	Profesija	Komentāri	Eksperta komentārs (komentējot prognozi, norāda arī uz vēlamu situāciju nozarē)
2341	Pamatizglītības pedagogi		<i>Nevaru atbildēt, jo te nav atšifrēts, kas ar to domāts. Ja te ir pamatskolas pedagogs, tad te sākas ķīmija, fizika, vēsture. Pārējie ir pirmsskolas pedagogi.</i> <i>Te jāsadala pēc specializācijas. Kopumā - ja runā tikai kvantitatīvā veidā, lai vienkārši aizpildītu trūkstošos robus, tad piekrītu 139 [pamatskolas pedagogi]. Ja runājam par kvalitāti, tad reiz 2 [280]. Jo tad te ir runa par to, ka nāk vēsturnieks, kurš tiešām mīl vēsturi, nevis, kurš faktiski ir biologs, bet viņš īsā termiņā ir pārkvalificējies.</i>
2342	Pirmsskolas		<i>Piekrītu, bet vajadzētu gatavot vairāk (x2). Pārprodukcijas nebūs,</i>

	pedagogi		<i>pieprasījums būs. Vajag arī konkurenci.</i>
5312	Skolotāju palīgi	12'000 – vēlamais speciālistu skaits nozarē [sk. komentāru]***	<i>Ļoti nepieciešami, taču valsts neapmaksā tādu profesiju. Viņu vieta skolā nav atrunāta, neiekļausies sistēmā. Kur tādu gatavot? Kā strādāt? Vai pedagogs būs gatavs sastrādāties ar tādu? Nav metodikas, kurš ko dara. Visi pedagogi tad jāpārmāca, kā strādāt, ja tev klasē ir palīgs.</i> <i>Katrā skolā vajadzētu vismaz 12 skolotāju palīgus. Latvijā ir 1000 skolas, tātad 12*1000 = 12000</i>
2330	Vid.izglītības pedagogi		<i>Nav komentāru.</i>
2354	Citi mūzikas skolotāji	1000 – vēlamais speciālistu skaits nozarē	<i>Ļoti, ļoti vajadzīgi. Ja vispār māca dziedāšanu. Pašlaik mēs nemācām bērniem dziedāt.</i>

*** Ziņojuma autoru piezīme: Pastāv iespēja, ka intervijas laikā tika tika sajaukti jēdzieni „skolotāja palīgs” un „pedagoga palīgs”: Skolotāja palīgs (Kods 5312) ir profesija, kas ir ekvivalenta aukles profesijai, arī profesiju klasifikācijā tie atrodas vienā grupā (nepieciešama vidējā profesionālā izglītība). Savukārt "pedagoga palīgs" (Kods 2359) - skolotājs ar augstāko pedagoģisko izglītību, kas strādā izglītības iestādēs (skolās). Jāpiebilst, ka šoreiz vērtējums nav ar būtisku ietekmi, jo korekciju veikšanai, galvenokārt, uzmanība tiks vērsta uz profesiju "2342 Pirmsskolas pedagogi", kurā prognozēta lielākās darbaspēka pieprasījuma izmaiņu prognozes un lielākā datu nesakritību.

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Komentējot Centrālās Statistikas Pārvaldes un darba devēju aptaujas darbaspēka pieprasījuma tendenču prognozes tuvākajam pusgadam, **eksperts uzsver, ka CSP dati ir noteikti ir tuvāki realitātei, bet darba devēju aptaujā noteikti ir samazināts vakanču skaits, jo pamatā bērnu pirmsskolas iestādēs pedagogi strādā 2 darba likmes.**

Gadījumā, ja tiks pieņemts likums, ka visas bērnu pirmsskolas iestādes pāriet uz darbu valsts valodā, tad būs nepieciešams divas reizes vairāk pirmsskolas pedagogu. Tas saistīts ar to, ka pirmsskolas iestādēs, kurās darba valoda ir krievu, daļa šobrīd strādājošo pedagogu nezina latviešu valodu.

TABULA 57. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOŽU KOREKCIJA PIRMSSKOLAS PEDAGOGU PROFESIJĀ (LATVIJAS SKOLOTĀJU APVIENĪBAS EKSPERTA VĒRTĒJUMS)

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgamam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgamam
2342 Pirmsskolas pedagogi	11	■ ~ 250	124

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Eksperta **viedoklis par NVA apmācību ir kritisks**. Vērtējot pašreizējās izglītošanās iespējas kopumā, ka pašlaik pieaug dažādu vispārīgu kursu klāsts, bet ir jādomā par to, kā iegūt kvalitatīvu profesionālo izglītību. To nevar darīt **mācību centros, jo tajos nav pietiekoša materiāli tehniskā bāze.**

Skeptiski respondents raugās arī uz citām profesionālās izglītības programmām, kur ar NVA nosūtījumu **pēc relatīvi īsas apmācības tiek piedāvāts profesionālas prasmes apliecinošs diploms**: „Pavāri mācās 4 gadus [...], bet bezdarbnieki pusgada kursos tādu pat diplomu var dabūt.”⁴

Analizējot pedagogu prasmes, respondents vispirms akcentē šim darbam nepieciešamās indivīda personiskās īpašības un attieksmi pret darbu („to ir jāmīl”), No apgūstāmām prasmēm tiek minēts, ka **pašlaik daļai pedagogu trūkst datorprasmes, „reālpsiholoģijas” zināšanas**. Taču, par konkrētu apmācību runājot, eksperts uzskata, ka „cilvēks apgūst tad, kad viņam vajag apgūt.”

Kopumā, runājot par Nodarbinātības valsts aģentūras vietu izglītības nozares speciālistu apmācībā, tajā skaitā tālākapmācībā un pārkvalifikācijā, eksperts saskata, ka tai „vairāk būtu jābūt kā konsultantiem, starpniekiem, kā informācijas avotam”. **Ar izglītības nozares speciālistu apmācību un pārkvalifikāciju jānodarbojas nozares ministrijai.**

⁴ Sociālie partneri intervijās norādīja, ka šī informācija neatbilst reālajai situācijai, t.i., NVA organizēto īstermiņa izglītības programmu rezultātā iegūto diplomu nevar pielīdzināt izglītības iestāžu 4 gadu programmu rezultātā iegūtajiem diplomiem.

3.10. INTERVIJA AR LATVIJAS INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

IKT nozarē ir nepietiekams darbinieku skaits un ir samērā grūti atrast darbiniekus. Konkrētās jomās, piem., tehnoloģiju jomās ir nepietiekams piedāvājums. Tā ir Eiropas valstu problēma un nozares īpatnība ir tās ciešajā sasaistē ar Eiropas tirgu – speciālisti var strādāt virtuāli, atrodoties Latvijā strādāt pie ārvalstu darba devējiem.

„Ja skatās globāli, tad visā ES ir konstatēts, ka uz 2015.gadu būs iztrūkums. Sākumā aplēses bija 700 tūkst., bet nupat jau 900 tūkst – tā ir prognoze, kas pietrūks 2015.gadā. [...] ja šis iztrūkums būs tik liels ES, tad tas ietekmēs arī mūs.”

ES notiek vairākas iniciatīvas situācijas uzlabošanai, piem., *Grand Coalition for Digital Jobs*, lai piesaistītu cilvēkus, jo īpaši jauniešus, IKT profesijām. Veidot tādu izglītību, apmācību, kas būtu piemērota darba tirgum (lai apmācītie, izglītību ieguvušie jaunieši būtu maksimāli piemēroti uzreiz sākt strādāt). Latvijā, pateicoties asociācijas iniciatīvai, ir parakstīta „e-prasmju partnerība” To ir parakstījušas visas atbildīgās ministrijas – Izglītības, Labklājības un Ekonomikas ministrija, kā arī Vides un reģionālās attīstības ministrija. Tā ir apņemšanās visām pusēm iesaistīties, lai pie šīm jomām strādātu.

Runājot par valsts atbalstu, asociācijas pārstāvji atsaucīgi izsakās par Ekonomikas ministrijas realizēto Eiropas Sociālā Fonda programmu uzņēmējiem saistībā ar darbinieku apmācību. Eksperts izsaka cerību, ka programma „Atbalsts nodarbināto apmācībām” tiks turpināta arī nākamajā plānošanas periodā, t.i. 2014.-2020.gadā.

„Šobrīd tas plāns, kas ir redzams, tur ir minimāls atbalsts. Taču tas ir visreālākais atbalsts šobrīd uzņēmumiem. Viņi arī to izmanto.”

Viens no asociācijas ieteikumiem ir Latvijā ieviest vienotu novērtēšanas un sertificēšanas sistēmu, kas ir aktuāls jautājums Eiropā: *„Mēs rekomendējam, ka Latvijā būtu vienota prasmju novērtēšanas sistēma. Daudzkārt esam ieteikuši, ka varētu izmantot, piem., European Computer Driving Licence standartu, kas Eiropā tiek plaši izmantots. Mēs varētu sniegt konkrētus priekšlikumus, kā to piemērot.”*

Darbaspēka problēmas

Pēc Ekonomikas ministrijas sagatavotās darbaspēka pietiekamības prognozes (prognozē uz 2020.gadu kāds būs piedāvājums, kāds būs pieprasījums) - dabaszinātnes, matemātika un IT jomā vidējās izglītības [119%], augstākās izglītības grupā [121%, procentos pieprasījums pret piedāvājumu, saglabājoties līdzšinējai izglītības sistēmai]. Tas ir saistīts ar to, ka IKT ir kļuvušas par jebkuras nozares sastāvdaļu. Speciālisti ir vajadzīgi ne tikai IKT, bet arī citās nozarēs, lai nodrošinātu IT komponenti.

Tāpēc **ir pieprasījums pēc speciālistiem un ir iztrūkstošs IKT praktiķu skaits.** Tie ir cilvēki, kas pietiekami daudz un labi pārzina IKT un var strādāt citās jomās, bet viņi var izmantot praktiski IKT tehnoloģiju zināšanas.

Aktuāls ir pārkvalifikācijas un zināšanu papildināšanas jautājums. Tie varētu būt arī radniecīgo profesiju pārstāvji (informātikas skolotāji, fiziķi, fizmati, dabaszinātnes), kuri saņemot papildus apmācības programmas, varētu pārkvalificēties uz IT nozari ātrā laikā.

Īstermiņa risinājums būtu NVA līdzdalība, programmas, īsas programmas, ātras, optimizētas, uz konkrēti, darba devējam vajadzīgām konkrētām specifiskām tehnoloģijām. „Ātri apmācām un uzreiz ir gatavs strādāt uzņēmumā.”

Runājot par mācību stundu apjomu, optimālākais būtu 2 nedēļas – 1 mēnesis (8 akadēmiskās stundas dienā, t.i., nedēļā 40 – 80 līdz 160) cilvēkiem ar priekšzināšanām. Savukārt bez priekšzināšanām - atkarībā no kvalifikācijas – programmētāji - 2 mēneši, „bet arī tas noteikti nav 900 stundu, kā šobrīd ir vai 960 stundu apmērā – tas ir par garu. Tad nav īsti saprotams, kāds ir tās programmas mērķis, un tās nav īsti izmērāmas, esošās.”

Sastādot apmācību programmas, būtu jāsadarbojas ar nozares asociācijām, piem., LIKTA.

Runājot par darbaspēka sagatavošanu, tiek akcentēta izglītības problēma - skolēnu un studentu sagatavotības līmenis. „Mums problemātika ir tāda, ka 1.kursā ir diezgan liels atbirums, pat līdz 50%. Un tas tādēļ, ka studenti nav sagatavoti tam, kas būs šajā specialitātē. Kāda būs apmācība, kas ir šajā profesijā būs jādara. Viņi nav bijuši pietiekami labi sagatavoti matemātikā, tāpēc mēs šobrīd iestājamies par to, lai netiktu samazināts stundu skaits pamatzglītībā.”

Nepieciešams strādāt profesionālās orientācijas, karjeras izglītības jomā. Par to liecina „Procentuāli diezgan liels skaits, ka studenti pieņem lēmumu par studijām pēdējā brīdī. Burtiski tajā vasarā, kad viņi stājas. Un, protams, tas nevar būt izsvērts lēmums, viņi nevar izvērtēt visu. Un tas nav pareizi, tāpēc ir jābūt profesionālās karjeras izglītībai, kad viņi savlaicīgi un mērķtiecīgi gatavojas.”

Asociācija norāda uz vairākām aktivitātēm, kuras tā realizē, piemēram, karjeras dienas 9-12.klašu skolēnu mērķauditorijai.

„LIKTA-i ir projekts „IT mana nākotnes profesija”, kur mēs mēģinām piesaistīt jauniešus dažādos reģionos, veikt ne garu apmācību, to saucamo hands-on praktisko apmācību, kad viņiem parāda kaut kādas lietas, kā to izdarīt, kaut kādus digitālos rīkus izmantot, kā veidot infografikas, pietiekami vienkāršas lietas.”

Runājot par esošo speciālistu kvalifikācijas līmeni (lielākās grupas – tehnoloģiju programmētāji, zvanu centru operatori, testētāji, IKT risinājumu konsultanti, IKT pakalpojumu ierīkošanas atbalsta speciālisti, biznesa sistēmu analītiķi, projektu vadītāji, sistēmu administratori), asociācijas pārstāvis to vērtē kā atbilstošu darba tirgus prasībām.

„Tie, kas strādā nozarē šobrīd Latvijā, es teiktu, ka viņu kvalifikācija ir pietiekama, bet viņiem papildus būtu jābūt klāt tehnoloģijas, jo visu laiku nāk klāt jaunas, viņiem būtu jāapgūst jauni tehnoloģiju virzieni.”

„LIKTA nozare ir unikāla ar to, ka ļoti strauji mainās tehnoloģijas. Regulāri, tas nozīmē, ka visu laiku ir jāseko, jāiet papildus apmācība, jāatjauno šīs zināšanas.”

Ekspertu komentāri attiecībā uz dažāda līmeņa nozares speciālistu apmācības vajadzībām un NVA iesaistīšanās iespējām ir apkopoti tālāk:

TABULA 58. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR SPECIĀLISTU APMĀCĪBU VAJADZĪBĀM IKT NOZARĒ

Izglītības līmenis	Kvalifikācija	Eksperta komentārs
Profesionālā	Datorsistēmu tehniķi	Datorsistēmu tehniķi, ir dažas profesijas, kur var sagatavot tādā līmenī. Mēs strādājam. IKT nozarē ir tāda ekspertu padome, kas ar šīm lietām nodarbojas. Tā ir sava niša.

Profesionālā	Programmētāji	Programmētājus gribētos vairāk no profesionālās izglītības iestādēm. Ja cilvēks ir pabeidzis augstskolu, viņš reti, kad gribēs vienkārši sēdēt un kodēt, kas ir tīri tehnisks darbs.
Profesionālā	Zvanu centra operatori	Zvanu centra operatori, kur nav vajadzīga augstākā izglītība – jābūt labām prasmēm, lietot programmatūru, komunikācijas prasmēm un klientu apkalpošanas prasmēm. Tas pirmais nāk prātā. <i>NVA varētu jau šobrīd nodrošināt.</i> Izmaksas ir krietni zemākas.
Profesionālā	Montieri, tehniķi	Montieri, tehniķi, bet pagaidām nav īpaši liels pieprasījums pēc viņiem.
Augstākā	Biznesa analītiķi	Biznesa analītiķi – tur vajadzīgs augstākas līmenis, matemātika u.tml., augstākā izglītība.

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

TABULA 59. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA TENDENCĒM IKT NOZARĒ

Kods	Profesija	Vai piekrīt prognozes tendencei		Vai ir pietiekams darbinieku piedāvājums-trūkums, pārpalikums	APMĀCĪBAS	
					NVA iesaiste apmācībās	Komentārs, kāpēc jā/nē
2500	INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJU JOMAS VECĀKIE SPECIĀLISTI	332	Jā	Trūkums	Darbinieka pilnīgā pārkvalifikācijā; Iztrūkstošo zināšanu un prasmju apgūšanā.	Ierobežota cilvēkresursu pieejamība, jāskatās uz dažādiem risinājumiem, t.sk. pārkvalifikāciju.
3500	INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU JOMAS SPECIĀLISTI	145	Jā	Trūkums		

* Tabulā norādīta svērtā prognoze.

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Asociācija no NVA sagaida lielāku elastību: „Ir zināms, kādas ir programmas un kādas ir izmaksas, un tad piemērot tās programmas. Nevis vienkārši vadīties tikai pēc Ministru Kabineta noteikumiem. MK noteikumu jau var mainīt un papildināt. To visu var izdarīt. Šobrīd nejūtam, ka būtu reāla tāda interese to darīt. Protams, tas varbūt prasa piepūli, bet kāpēc gan to nedarīt, ja nozarei tas ir vajadzīgs?”

Iegūstamā profesionālā kvalifikācija	LR Profesiju klasifikatora kods	Mācību stundu skaits
Datorsistēmas tehniķis	3513 01	960

Eksperta komentāri un ieteikumi:

- ✓ Nevar teikt, ka tā ir viena no nepieciešamākajām profesijām, bet tā ir vajadzīga. **IKT nozares uzņēmumu vadītāji norāda, ka ir tīkla speciālistu trūkums Latvijā** un arī ES, kas mācētu apkalpot un strādāt ar jaunākajām tīklu tehnoloģijām, tīkla iekārtām, lai tās varētu ieviest, uzturēt un apkalpot.
- ✓ Nopietni ir **jādomā par NVA apmācību programmas satura maiņu**. Jāvērtē, kāda mācību iestāde īsteno šo programmu šobrīd.
- ✓ Ir vajadzīgi arī labi sagatavoti IKT tīklu speciālisti (kas varētu būt gan datorsistēmu tehniķi, gan telekomunikāciju tehniķi vai arī, protams, datortīklu un datorsistēmu administratori un telekomunikāciju speciālisti).
- ✓ **Ir jāveido jauna programma bezdarbnieku un darba meklētāju pārkvalifikācijai sadarbībā ar darba devējiem - jauno tīkla tehnoloģiju radītājiem** (lai tiktu mācīti CISCO, Mikrotik tīkla iekārtu apkalpošanas administrēšanas pamati, Microsoft serveru, Linux sistēmu u.tml. uzstādīšana, administrēšana, tīkla projektēšanas un pārvaldīšanas pamati).
- ✓ **IKT tīklu jomā vai arī datorsistēmu tehniķa programmas saturs obligāti jāmaina.**
- ✓ Galvenais aicinājums ir pārskatīt MK noteikumus attiecībā uz programmu izveidi, akreditāciju un **sadarboties ar nozares asociācijām, lai izstrādātu jaunas, elastīgas, īsas programmas**, ar precīzi mērāmu rezultātu, kas ietvertu jaunākās tehnoloģijas un atbilstu IKT darba tirgus prasībām.
- ✓ Tiek izteikts aicinājums **izvērtēt atbalsta apjomu katrai nozarei atsevišķi**. Piemēram, IKT apmācību un darbaspēka izmaksas ir ļoti augstas un to nosaka tehnoloģiju ražotāji. Līdz šim **piedāvātais atbalsta apjoms no NVA puses ir pārāk mazs**, kaut arī dažas aktivitātes šķiet saistošas.

3.11. INTERVIJA AR PIRMSSKOLAS SKOLOTĀJU APVIENĪBU

Nozares raksturojums

Pašlaik nozarē valdošo **situāciju eksperts vērtē kā nedrošu un neziņas pilnu. Tas saistīts ar valstī notiekošo diskusiju par to, kur un kā jāapmāca sešgadīgos bērnus.** Šajā jautājumā 2 pozīcijas – daļa, kas pārstāv galvenokārt ārpus nozares esošus viedokļus, uzskata, ka sešgadīgos bērnus jāsāk apmācīt „lielajā” skolā, Savukārt nozarē strādājošie, uzskata, ka 6-gadīgiem bērniem jāpaliek pirmsskolas bērnu iestādēs. Pēdējo viedokli pārstāv arī nacionālā skolotāju apvienība.

„Nedrošība un neziņa, jo visu laiku cīnās par sešgadīgajiem. [...] Skaidrības nav. Un skolotāji ir neziņā un satraukti, vai mums būs darbs, vai nebūs darba. [...] Tie jau vairāki gadi. Līdz ar katru ministra maiņu ir kaut kas jauns, bet īstie risinājumi nav.”

Šāda atmosfēra nozarē valda jau vairākus gadus. Nozares pārstāve uzsver, ka nozarē strādājošos īpaši satrauc tas, ka viņi nesaskata šajā cīņā rūpes par bērnu labumu.

„Tie ir tīri politiski lēmumi un jautājumi. Un tas ir visskumjākais, ka nevis no bērnu labuma izejot, bet primāri ir politiski jautājumi.”

Situāciju jomā negatīvi ietekmē arī biežā nozares ministru maiņa, un, pēc ekspertes viedokļa, viņiem ir grūti pieņemt izsvērtus lēmumus, jo nav pietiekami daudz laika, lai iepazītos un izprastu nozari.

„Pašlaik viss tā kā pieklusis. Jaunais ministrs vēl nav sapratis? Kas cits? Pašlaik klusums par to bērnu sūtīšanu [uz skolu] no 6 gadiem ...”

Komentējot nozarei nepieciešamo valsts institūciju atbalstu, uzsvars tika likts uz sagaidāmo atbalstu no nozares jeb Izglītības un zinātnes ministriju vai vismaz tikt uzklausi.

„...lai viņi uzklausītu mūs kā pirmsskolas skolotājus un vispār šīs nozares intereses, jo mēs jau netiekam uzklausi. [...] Lai rēķinās ar mums, lai ir interese [...], jo liekas, ka pašlaik ir tāds tukšums. [...] Vienmēr liekas, ka pirmsskola ir pēdējā.”

Darbaspēka problēmas

Eksperte nesaskata, ka īstermiņā nozarē varētu notikt kādas izmaiņas darbaspēka jomā. Viņaprāt, nekas nemainīsies ne darbaspēka pieprasījuma, ne strādājošajiem nepieciešamo prasmju ziņā. Pašlaik nozarē strādājošo kvalifikāciju respondente vērtē atzinīgi.

„Mums pirmsskolā skolotāji ir ļoti labi, kvalitatīvi un zinoši. Un nemitīgi pilnveido savas prasmes.”

Zināmas problēmas ir ar jaunajiem pirmsskolas pedagogiem, t.i., tiem, kuri nupat ir pabeiguši augstskolu vai vēl mācās un vēlās arī piestrādāt pirmsskolas bērnu iestādē. Nozares pārstāve uzskata, ka augstskolā studentu apmācības procesā **nepietiekami tiek pievērsta uzmanība metodisko jautājumu darbam ar pirmsskolas vecuma bērniem apgušanā.**

„Jaunie pedagogi, kuri tā kā grib nākt strādāt ... gadu strādā, bet viņiem nav šo prasmju. Un arī augstskolas pilnvērtīgi viņus neapmāca. [...] Un atnākot, viņiem nav šo zināšanu un prasmju. Un tad metodiķiem to vienu gadu viņus vēl jāapmāca.”

Ekspertei trūkst informācijas, lai analizētu darbaspēka pieprasījuma kvantitatīvos rādītājus dažādās nozares profesijās, līdz ar to tabulā zemāk var lasīt respondentu vispārīgos komentārus.

TABULA 60. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOZĒM SKOLOTĀJU PROFESIJĀS (PIRMSSKOLAS SKOLOTĀJU APVIENĪBAS EKSPERTA VĒRTĒJUMS)

Kods	Profesija	Eksperta komentāri	
2341	Pamatizglītības pedagogi		Grūti pateikt. Pieprasījums drīzāk samazināsies, jo bērnu skaits samazinās.
2342	Pirmsskolas pedagogi	Darbaspēka pieprasījums šajās profesijās ir saistīts un lielā mērā atkarīgs no lēmuma par sešgadīgo bērnu apmācības vietu: vai tā būs skola vai pirmsskolas bērnu iestāde.	Grūti pateikt. Ja cels jaunus bērnudārzus, tad pieaugs pieprasījums. Piemēram, Tukumā pagājušajā gadā ir uzbūvēti 2 bērnudārzi, tad tur ir vajadzīgi arī jauni skolotāji. Tomēr mazos ciemos, pilsētas bērnu skaits samazinās, gan tādēļ, ka samazinās dzimstība, gan tādēļ, ka cilvēki [vecāki] aizbrauc uz ārzemēm.
5312	Skolotāju palīgi	Grūti pateikt – pusgadā ne pietrūks, ne pāri paliks.	

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Darbaspēka pieprasījumu, tā iztrūkumu vai pārpalikumu jomā vislielākajā mērā ietekmēs valdības lēmums par sešgadīgajiem bērniem, t.i., vai viņi paliks apmācībā pirmsskolas bērnu iestādēs, vai tiks sūtīti uz skolu. Gadījumā, ja tiks pieņemts lēmums sešgadīgo bērnu apmācību veikt skolā, daudzi pirmsskolas pedagogi zaudēs darbu.

„... bērnudārzā ir divas [sešgadnieku] grupas. Katrā 24 bērni, reiz divi, tas ir 48 bērni. Un divi skolotāji. Tas ir, vienā iestādē seši cilvēki var palikt bez darba – 4 skolotāju palīgi un 2 skolotāji.”

Būtisku ietekmi uz darbaspēka pieprasījumu jomā nosaka arī dzimstības rādītāji un darbaspēka migrācija no Latvijas uz citām valstīm labāk apmaksāta darba meklējumos. Starp cilvēkiem, kas izbrauc no Latvijas ir gan pedagogi, gan esošie un potenciālie mazu bērnu vecāki.

TABULA 61. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOZU KOREKCIJAS PIRMSSKOLAS PEDAGOGU PROFESIJĀ (PIRMSSKOLAS SKOLOTĀJU APVIENĪBAS EKSPERTA VĒRTĒJUMS)

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgamam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgamam
2342 Pirmsskolas pedagogi	11	11 - „Darba devēju aptaujas dati ir reālāki”	124

Bez tam, pirmsskolas bērnu iestādes ir ļoti atkarīgas arī no pašvaldību finansējuma. Savukārt iestādei pieejamais finansējums ietekmē pieejamo darbavietu skaitu.

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Nozares eksperta nesaskata, ka nozarei būtu vajadzīga Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzība speciālistu apmācībā.

Pašlaik nozares speciālistiem ir pieejama Eiropas Savienības finansiāli atbalstīta Izglītības un zinātnes ministrijas organizētā bezmaksas apmācība īsu kursu un semināru veidā. Tādējādi tiek nodrošinātas nozares speciālistiem noteiktā 36 stundu apmācība 3 gadu laikā.

3.12. INTERVIJA AR LATVIJAS NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU ASOCIĀCIJU

Nozares raksturojums

Nozari raksturojoša iezīme ir kadru mainība, ko nosaka pārvaldnieku kvalifikācijas prasības. **Nozarē ienāk jauni kvalificēti speciālisti, vecie - apgūst kvalifikāciju. Tā ir vadošā līmeņa darbinieku tendence. Pārējos līmeņos kadru mainības tendence nav tik ļoti izteikta.**

Vadošie darbinieki – ir ieguvuši nepieciešamo izglītību un kvalifikāciju. **Šobrīd vairs nav tik liels pieprasījums pēc šī līmeņa darbiniekiem, un nākotnē tiek sagaidīts pieprasījuma kritums.**

Santehniķu un metinātāju profesijās ir jūtama darbinieku trūkuma tendence, īpaši runājot par jaunāko paaudzi. „Laikam nav prestižas šīs profesijas”.

Ilgākā laikā tiek sagaidīts, ka nozarei būs jāsaskaras ar darbaspēka nodrošinājuma problēmu. To ietekmē novērotais būvniecības apjoma kāpums: „**speciālisti aiziet uz būvniecību, kur ir labāks atalgojums, tehniskais personāls**”.

Darba apjoma ziņā, nozarē nebūs būtisku pārmaiņu. Ir jomas, kurās darba apjoms daļēji samazinās: „*pabeigti renovācijas darbi, jauni objekti īpaši klāt nenāks*”). Taču vienlaicīgi attīstās tehnoloģijas un notiek izmaiņas darbaspēka profesionālās kvalifikācijas ziņā: „*[...] straujš progress, klientu prasības pieaug*”.

Darbaspēka problēmas

Aktuāls ir jau iepriekš pieminētais kadru mainības jautājums (īpaši namu pārvaldnieku kvalifikācijas prasību dēļ). Arī santehniķu un elektriķu profesiju īpatnība ir tāda, ka lielu strādājošo īpatsvaru veido gados vecāki darbinieki, daļa aiziet pensijā, un tas nosaka kadru mainības tendenci. Taču kopumā vērtējot, būtisks darbaspēka iztrūkums nozarē netiek novērots.

Vasaras periodā var pieaugt darbs juristiem, namu pārvaldniekiem, darbs ar klientiem – saistīts ar parādu piedziņu. Var parādīties papildu darbavietas juristu palīgiem (sezonāls pieprasījums).

Ja būvniecības nozare turpinās attīstīties, pastāv risks, ka daļa no nozares darbiniekiem var aizplūst uz būvniecības nozari (kur ir labāks atalgojums).

Komentējot darbaspēka pieprasījuma kāpuma prognozes, eksperts kopumā piekrīt pieprasījuma pieauguma tendencei, izņemot citur nekvalificēto vienkāršo profesiju strādnieku grupu (skat. komentārus tabulā).

TABULA 62. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅU PROGNOZĒM NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU NOZARĒ

Kods	Profesija	Vai piekrīt prognozei	Nepieciešamās prasmes; Vai ir nepieciešama NVA iesaistīšanās apmācībā?
9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	295 – piekrīt prognozei	Kvalifikācija – ātri var apmācīt, ja ir tāda vajadzība. NVA iesaistīšanās nav nepieciešama.
9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju	233 – piekrīt prognozei	Kvalifikācija – ātri var apmācīt, ja ir tāda vajadzība. NVA iesaistīšanās nav

	strādnieki		nepieciešama.
5151	Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	97 – piekrīt prognozei	Izglītība ir nepieciešama, īpaši runājot par vadības līmeni (saimniecības daļas vadītāji), plašs prasmju loks, sākot ar ekonomikas zināšanām līdz psiholoģijas zināšanām, kā arī tehniskā izglītība. NVA iesaistīšanās visdrīzāk nav nepieciešama.
9629	Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	54 – nepiekrīt, būtiski vairāk ap 300, to nosaka sezonālie darbi (aktuāla ir zāles pļaušana)	NVA nevajag iesaistīties apmācībā (darbavietās apmāca).

Runājot par darbaspēka prasmēm un kvalifikāciju, eksperts uzver, ka notiek strauja tehnoloģiju attīstība, mainās klientu prasības (kļūst lielākas), speciālistu profesionālās kvalifikācijas celšana ir vajadzīga un tā notiek nepārtraukti ar specializētu kursu un darba devēju iesaistīšanos, un NVA iesaistīšanās apmācību organizēšanā nav nepieciešama.

„Ir kursi, specializētie. Mūsu uzņēmumā, piemēram, ar iekārtu dīleriem kopā apmācām.”

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

TABULA 63. DARBASPĒKA PIERASĪJUMA PROGNOŽU KOREKCIJA NAMU PĀRVALDĪTĀJU UN APSAIMNIEKOTĀJU NOZARĒ

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgamam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgamam
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	33	60-70	178
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	109	100-200	520
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7	100-200	425

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

NVA nepiedāvā apmācības šajās profesijās, taču **eksperts atzinīgi vērtē iepriekšējās NVA aktivitātes: „savulaik bija kursi santehniķiem un metinātājiem. Būtu labi, ja būtu. Papildināt zināšanas. Par apjomiem [mācību stundu skaitu] vai citām specialitātēm nevarēšu pateikt.”**

Tāpat arī atzinīgi vērtētas jauniešu apmācības programmas, kad piedāvāta iespēja, saņemot stipendiju iegūt apmācību NVA un pie darba devēja apgūt darba iemaņas.

Grupa, kur noderētu atbalsts ir nozarē juristu palīgi: „Iespējams, kāds varētu strādāt, iegūt iemaņas reālā darba tirgū”.

3.13. INTERVIJA AR LATVIJAS ZEMNIEKU FEDERĀCIJU

Nozares raksturojums

Lauksaimniecības attīstības virzienu būtiski iespaidos lēmums par lauku attīstības programmu nākamajiem 7 gadiem. Galvenokārt tas ir jautājums par Eiropas Savienības atbalsta novirzīšanu, tas ir, uz kuru pusi pamatā tiks novirzīts finansējums – lielražošanai vai mazajām zemnieku saimniecībām.

Ja finansējums tiks novirzīts par labu lielražotājiem, tas ir liels risks Latvijas laukiem, it īpaši nodarbinātības jomā, jo darbavietu skaits noteikti samazinātos.

Šobrīd dominē viedoklis, ka nepieciešams panākt zināmu finansējuma izlīdzināšanos starp lielajā un mazajām saimniecībām, tādēļ finansējums tiek virzīts uz mazajām zemnieku saimniecībām. Līdz ar to, tām būs iespēja attīstīties un laukos būs jaunas darbavietas. Pašlaik daudzas mazās zemnieku saimniecības faktiski ir ģimenes uzņēmumi, kuros strādā tikai ģimenes locekļi un tikai dažiem darbiem, piemēram, ražas laikā zemeņu novākšanai, tiek piesaistīti cilvēki ārpus ģimenes.

Darbaspēka problēmas

Kvalitatīva darbaspēka trūkums ļoti stipri ietekmē nozarē strādājošo uzņēmumu situāciju un potenciālo attīstību. Lauksaimniecības uzņēmumos **trūkst profesionāļu**, t.i., nevis tikai teorētiski apmācītu cilvēku, bet tādu darbinieku, **kuriem ir praktiskas iemaņas specialitātē**. Lai nodrošinātu savu uzņēmumu darbību, daži **lauksaimnieki jau pašreiz apmāca darbiniekus ar sev nepieciešamajām prasmēm** („*ļoti praktiskajām iemaņām*”).

„... ja ir cerīgs cilvēks, lauksaimnieks velta savu laiku un viņus apmāca un praktiski viņi viņus izaudzina par darbiniekiem.”

Pašlaik lauksaimniecībā ļoti trūkst:

„traktoristi, metinātāji, remontstrādnieki, agronomi, mašīnu un traktoru remontētāji. Tas, ko vajag, ir speciālists. [...] lopkopji – gan aītkopībā, gan gaļas lopkopībā. Slaucēji – cilvēki, kas apkalpo slaušanas aparātus. Te ļoti svarīga ir attieksme pret darbu, atbildība. [...] Graudkopība attīstās. Tur vajadzīgi traktoristi, agronomi, ķīmiķi.”

Lai risinātu darbaspēka kvalitātes jautājumu, **lielo lauksaimniecības uzņēmumu īpašnieki apsver jautājumu par kādas profesionālas skolas, kurā tiek sagatavoti lauksaimniecības speciālisti, apgādāšanu ar mūsdienīgu tehniku**. Tas nepieciešams, lai topošie speciālisti negūtu tikai vispārīgu, teorētisku sagatavotību, bet tiktu apmācīti praktiskām darba iemaņām.

„Lielie zemnieki tagad jau ir apsvēruši domu ziedot naudu, samest tādu fondu, lai uztaisītu tādu kārtīgu tehnikas parku vienai no profesionālajām lauksaimniecības skolām.”

Kā problēmu, kas negatīvi ietekmē darbu lauksaimniecības uzņēmumos, abi nozares eksperti, kuri piedalījās intervijā, akcentēja to, ka pašlaik darba likumdošana Latvijā ir darba ņēmējam, bet ne darba devējam. Bieži vien darba devēji nonāk lielās grūtībās ne tikai darba ņēmēju profesionālo prasmju dēļ, bet arī viņu vispārējās ekonomiskās izglītības, cilvēku ētisko un psiholoģisko īpatnību, kā arī indivīdiem piemītošo atkarību dēļ.

„Darbaspēks tāds, ka viņam liekas, ka [darba] līgums noslēgts par to, lai viņš atnāk uz darbu. Bet, ja viņš vēl strādā, par to ir jāmaksā papildus. Ir arī tādi kadri.”

Laukos ļoti trūkst darbinieku visās darbības jomās. Trūkst gan pastāvīgo darbinieku, gan sezonas darbiem (piemēram, ātrai ražas novākšanai u.tml.). **Bet visbūtiskākais ir stabils, regulārs, godprātīgu darbinieku trūkums, uz kuriem var paļauties.** Sezonas darbiem nepietiek gan profesionālu darbinieku, piemēram, traktoristu, gan palīgstrādnieku, piemēram, roku darbam zemeņu ražas laikā vai pie kartupeļu novākšanas.

Runājot par sezonas vai uz atsevišķiem darbiem piesaistāmajiem darbiniekiem, eksperti akcentē likumdošanas nepilnības, kuru rezultātā darba devējs faktiski ir beztiesisks un nonāk ļoti neizdevīgā situācijā.

„... nevar pieņemt pastāvīgu darbinieku. Viņš 2 – 3 dienas strādā, viņam samaksā, un viņš nav – dzer. [...] Zemnieks paliek gan bez darbaspēka, gan viņam vēl jāmaksā.”

„... lauksaimnieks ir gatavs maksāt, ja viņš zina, ka var uzticēties un ja viņš redz, ka tas cilvēks ir lietaskoks.”

Ekspertes pauž viedokli, ka kopumā lauksaimnieki neacceptē pašreiz valstī esošo pabalstu sistēmu, kuras rezultātā atsevišķu sabiedrības slāņu pārstāvji tiek demotivēti strādāt. Viņuprāt, pabalsti vispār nav vajadzīgi vai arī to lielumu ir stipri jāsamazina.

„... ai nē, es neiešu pie tevis strādāt. Es pabalstos saņemšu vairāk.”

Negatīvu iespaidu, pēc lauksaimnieku domām, uz potenciālajiem darbiniekiem laukos atstāj arī NVA realizētais aktīvās nodarbinātības pasākums bezdarbniekiem „Algoti pagaidu sabiedriskie darbi” jeb tautā saukta 100-latnieku programma.

„... kāpēc man vajag strādāt pie tevis visu dienu un tiešām strādāt visu dienu, ja es varu simtlatniekos pastāvēt un saņemt tik pat. Tas ir tā bēdīgi to dzirdēt.”

Komentējot profesiju grupas, kurās sagaidāmas **vislielākās darbaspēka pieprasījuma izmaiņas**, eksperte uzsvēra, ka ir **grūti objektīvi komentēt** kvantitatīvos rādītājus, jo viņas rīcībā **nav tādu datu, uz kuriem viņa varētu balstīties**, taču savu subjektīvo viedokli izteica. Šis viedoklis atspoguļots tabulā zemāk.

TABULA 64. EKSPERTA KOMENTĀRI PAR DARBASPĒKA PIERASĪJUMA IZMAIŅU PROGNOZĒM LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARĒ

Kods	Profesija	Prognose	Eksperta komentārs	
9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	586	1000	Pietrūks noteikti. Labu strādnieku – lai nedzer, lai nāk uz darbu un, lai var paļauties.
6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	442	850	Trūkst.
8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	716	~400	
9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	280	~260	Varētu tā būt. Cilvēki ļoti izbrauc, jau ir ievestais darbaspēks.

Lauksaimniecībā būtu vajadzīgi arī pašlaik vēl neesošas profesijas pārstāvji „Saimniecības vadītāji - aizvietotāji”. Tie ir nepieciešami, lai aizvietotu lauksaimniecības uzņēmumu īpašniekus vai vadītājus to prombūtnes laikā. Piemēram, uz slimības laiku vai, lai lauksaimnieks varētu paņemt atvaļinājumu, aizbraukt kādās darīšanās u.tml. Tie varētu būt „rotējoši”, t.i., strādāt nevis vienā uzņēmumā, bet būt pietiekami fleksibli un spēt vadīt dažādus uzņēmumus, pēc nepieciešamības, t.i., aizvietot lauksaimniekus kādā konkrētā laika sprīdī.

„... jādzīvo saimniecībā un visas lietas vadīt. [...] jāmāk vadīt cilvēkus, viņam vienkārši jāredz, kas jādara tajā dienā. Jau ar tādu redzējumu..”

Darbaspēka pieprasījuma prognožu korekcija

Pētījumu rezultātu nesakrītību ekspertei bija grūti komentēt, tomēr, viņasprāt, jau pašlaik laukos ļoti trūkst cilvēku, nav kas strādā lauksaimniecības uzņēmumos.

TABULA 65. DARBASPĒKA PIERASĪJUMA PROGNOŽU KOREKCIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARĒ

Profesiju grupa	Darba devēju aptaujas prognozes 2013.gada 2.pusgadam	Eksperta precizējums	CSP darbaspēka apsekojuma dati 2013.gada 2.pusgadam
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	5 1000		-35

Nepieciešamo prasmju un NVA piedāvāto apmācību novērtējums

Kā būtisku atbalstu uzņēmējdarbībai lauksaimniecībā ekspertes saskata iespēju NVA apmācībās ietvert vispārēja priekšstata veidošanu par darba ņēmēju algas veidošanos, par darbaspēka nodokļiem, kurus maksā darba devējs valsts budžetā un to, kā šie nodokļi tiek tālāk izmantoti. Pašlaik zināšanu līmenis šajā jomā ir ļoti nepietiekams un ir darbinieki, kuri ir pārliecināti, ka, ja viņiem ir darba līgums ar valstī noteikto minimālo atalgojuma likmi, tad to viņam maksā valsts nevis konkrētais darba devējs.

Ekspertes uzskata, ka Nodarbinātības valsts aģentūras darbiniekiem ir pietiekama profesionālā kapacitāte, lai varētu nodarboties ar augsta līmeņa speciālistu atlasīšanu un sagatavošanu, kas varētu veicināt kooperāciju lauksaimniecībā.

NVA varētu atlasīt no savām datu bāzēm pietiekami labi izglītotos cilvēkus un tos apmācīt divām pašlaik lauksaimniecībā ļoti nepieciešamām darbības jomām jeb specialitātēm:

- ✓ speciālistus kooperācijas jautājumos
- ✓ saimniecības vadītāju aizvietotājus

Apmācībām nepieciešamo stundu skaitu eksperte nosaukt nevar.

3.14. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅU PROGNOŽU NESAKRITĪBU KOREKCIJA

Līdzīgi kā iepriekšējos pētījumu viļņos, arī šoreiz nozaru asociāciju pārstāvjiem ir atšķirīgi viedokļi par veiktajām darbaspēka pieprasījuma izmaiņu prognozēm. Atsevišķām profesijām un to grupām ieteicamās korekcijas ir identificētas tabulā zemāk:

TABULA 66. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOŽU NESAKRITĪBU KOREKCIJU APKOPOJUMS

Profesijas kods un nosaukums	NVA (DD aptaujas) prognozes	CSP darbaspēka apsekojuma dati	Nozares korekcijas
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	15	90	250 (tiek piedāvāts kā vēlamies skaitlis atbilstoši 2000.gada pētījuma prognozēm)
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	33	178	80 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	109	520	270 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7	425	200 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
7111 Ēku būvnieki	97	- 371	virs 100 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9313 Ēku būvniecības strādnieki	77	- 88	virs 100 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
7212 Metinātāji un griezēji	48	-47	48 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	13	43	13 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
2342 Pirmsskolas pedagogi	11	124	250 (Skolotāju savienība) 11 (Pirmsskolas skolotāju apvienība) (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī atbilstoši Pirmsskolas skolotāju apvienības vērtējumam)
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	109 Svērtā prognoze: 295	520	100-200 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7 Svērtā prognoze: 233	425	100-200 Piekrīt
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	5 Svērtā prognoze: 586	-35	1000 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	278	-68	~400 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)

8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	6	698	Atbilstoši LDDK Transporta un loģistikas nozares konsultanta darba devēju satura jautājumos komentāriem, korektāk būtu vadīties pēc CSP datiem. (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	Svērtā prognoze: 1100		LDDK darba devēju skaits liekas par lielu. (tiks pārbaudīts aprēķins prognozēšanas modelī turpmākajos vīļņos)

3.15. NOZARU ASOCIĀCIJU UN SOCIĀLO PARTNERU INTERVIJU SECINĀJUMI

Viedokļu un galveno secinājumu salīdzinājums starp nozaru asociāciju, darba devēju un sociālo partneru pārstāvjiem

Vispārīgi secinājumi par NVA izglītības programmām un apmācībām kopumā no darba devēju aptaujas

- Tikai vispārējā vidējā izglītība bez profesionālās kvalifikācijas un ievērojamas darba pieredzes neveicina noturēšanos darba tirgū. Profesionālās kvalifikācijas vai augstākās izglītības neiegūšana ir viens no faktoriem, kas palielina ilgstošā bezdarba risku. Pastiprinās profesionālās izglītības pieejamības nozīmīgums bezdarbniekiem. Pieaug nva loma profesionālās izglītības sniegšanā un apmācību organizēšanā bezdarbniekiem.
- Profesiju grupās, kurās darba devēji lielākoties pieprasa profesionālo/ profesionālo vidējo izglītību, pirmām kārtām jāizvērtē esošo bezdarbnieku izglītības atbilstība darbaspēka pieprasījumam un NVA profesionālās izglītības programmas jāpakārto bezdarbnieku grupām bez atbilstošās izglītības.
- Būtu vēlams nodalīt tautsaimniecībai nozīmīgas nozares ar nepieciešamību pēc īpaši apmācīta augstākas kvalifikācijas darbaspēka no tām, kurās strādājošos darba devēji var apmācīt pašu spēkiem. Šeit atkal var norādīt, ka veikala pārdevēju (Veikala pārdevēji un pārdevēju palīgi (5223)) profesionālā izglītība ne vienmēr palielina izredzes noturēties darba tirgū tirdzniecības jomā. Šajos gadījumos ieteicamāka būtu pārdevēju pārkvalifikācija citā ilgtermiņā pieprasītā nozarē.
- Darba devēju sadarbība ar NVA jāturpina uzturēt un jāizvērs tieši reģionos, īpašu vērību pievēršot Pierīgas reģionam, kur pastāv iespēja daļu no Rīgā reģistrētiem bezdarbniekiem iekārtot darbā pie darba devējiem no Rīgai pieguļošajiem novadiem.
- Ilgstoši (vairāk nekā 3 mēnešus) neaizpildīto vakanču rādītāju analīze griezumā pēc uzņēmējdarbības nozares ļauj secināt, ka sadarbības ar NVA potenciālā mērķauditorija pamatā ir uzņēmumi, kas darbojas tautsaimniecības nozarēs no A līdz J. Šajās nozarēs darbojošos uzņēmumu vidū salīdzinoši biežāk ir ilgstoši neaizpildītas vakances, kurām piemēroti darbinieki var tikt piesaistīti no NVA reģistrējušos bezdarbnieku vidus vai arī nepieciešamības gadījumā sagatavoti, piemērojot atbilstošo NVA profesionālās izglītības programmu. Nozares:

A: Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība
B: Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde
C: Apstrādes rūpniecība
D: Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana
E: Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija
F: Būvniecība
G: Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts
H: Transports un uzglabāšana
I: Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi
J: Informācijas un komunikācijas pakalpojumi

K: Finanšu un apdrošināšanas darbības

L: Operācijas ar nekustamo īpašumu
M: Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi
N: Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība
O: Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana
P: Izglītība
Q: Veselība un sociālā aprūpe
R: Māksla, izklaide un atpūta
S: Citi pakalpojumi
T: Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās
U: Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība

Detalizēti secinājumi par NVA izglītības programmām un apmācībām kopumā no nozaru asociācijām, darba devēju aptaujas un sociālajiem partneriem

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
1.	Piena ražotāju nozarē trūkst speciālistu ar zootehniķa zināšanām. Jābūt zināšanām par lopu veselības un labturības nosacījumiem. Trūkst lauksaimniecības tehnikas mehanizatori un lielo lopu veterinārārsti. No vienas puses uzskata, ka NVA varētu apmācīt speciālistus darbam laukos, bet no otras puses labāku apmācību var sniegt pats darba devējs.	Bez pašu uzņēmēju līdzdalības, aktivitātēm pašvaldību un valsts līmenī, maz ticams, ka 7. (Kvalificēti strādnieki un amatnieki) un 8. (Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) profesiju pamatgrupā vēl plašākā mērā organizētas profesionālās izglītības programmas veicinās kopējās situācijas uzlabošanu reģionos tuvākā pusgada laikā, jo īpaši Latgales reģionā.	Profesionālās pilnveides programma „Lauksmainiecības pamati”.	Sociālie partneri pilnībā piekrīt nozaru asociāciju un darba devēju viedoklim. LDDK norāda, ka būtu jāveido īsas apmācību programmas šajā nozarē, izņemot veterinārārstu apmācībā, kur nepieciešama profesionālā izglītība. Apmācības būtu jāveido atbilstoši darba devēju prasībām. Sociālie partneri gan ar kritiku skatās uz NVA iesaisti lauksaimnieku izglītošanā juridiski tiesiskajos jautājumos.
2.	Gaļas liellopu audzētāju profesiju grupā netiek saskatīta NVA apmācību lietderība. Kā iespējama apmācību lauks tiek minētas piena lopkopju profesijas, kur ir darbs ar iekārtām - slaukšanas iekārtām u.tml. (piem., mehanizētās slaukšanas operators). Iespējams, ka ar NVA palīdzību var tikt organizēta lauksaimnieku izglītošana juridiski tiesiskajos jautājumos. Piena nozarē trūkst lauksaimniecības tehnikas mehanizatori un lielo lopu veterinārārsti.			

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
3.	Nodarbinātības valsts aģentūrai medicīnas nozarē nepieciešamo speciālistu apmācīšanā nav jāiesaistās. Lai arī NVA šobrīd nepiedāvā mācības šīs nozares profesijās, eksperti atzīst, ka NVA varētu to organizēt, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām Latvijā		NVA varētu organizēt apmācības, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām Latvijā.	LDDK pārstāve uzskata, ka izteikti tehniskos darbus NVA varētu iesaistīties medicīnas nozares apmācībās, nodrošinot precīzu standartu ievērošanu. LBAS pārstāves viedoklis ir kritiskās, norādot, ka NVA tomēr nevajadzētu iesaistīties apmācību organizēšanas šajā nozarē, jo pastāv ievērojami riski. LBAS pārstāve arī norādīja, ka izglītība un kvalifikācija medicīnas nozarē labā līmenī tiek nodrošināta citos formālās un profesionālās izglītības posmos, un darba meklētājiem un bezdarbniekiem tomēr šo nevajadzētu.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
4.	Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas nozarē: Darbaspēka prasmes jau pašlaik ne vienmēr ir pietiekamas, jo ir mainījušās nozarē izmantojamās tehnoloģijas, ķīmiskie līdzekļi, tehnika. Nozarē strādājošajiem nepieciešama prasme rīkoties ar jauno tehniku, piemēram, jaunajām mazgājamām mašīnām. Bez tam ir jāpārzina dažādu līdzekļu pielietojumu atšķirīgu virsmu tīrīšanai, jāzina, kādā kārtībā jāveic attiecīgais darbs. Ir zināmi standarti, kas tiek izmantoti nozarē, kuri ir jāievēro un kuru ievērošanu prasa klients. Bet Latvijā šobrīd vēl neveic servisa darbinieku apmācību, savukārt Igaunijā ir skola, kur to veic. „Nav tādu skolu, kursu, bet sētniekiem, apkopējiem ļoti vajadzīga tāda apmācība.” Nozarē strādājošajiem latviešu valoda ir vajadzīga, tomēr pašlaik valsts valodu zina ne visi nodarbinātie, taču darba devēji ir spiesti „pievērt acis”.	Darba devēji joprojām biežāk norāda latviešu, krievu valodu, saskarsmes un dažādas datoru lietošanas prasmes kā galvenās šobrīd nepieciešamās papildu prasmes jaunajiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt tuvāko 6 mēnešu laikā. Darba devēju skatījumā turpina pieaugt citu valodu nepieciešamība (2% - ļoti nepieciešamas un 18% - vēlamas zināšanas). To vidū salīdzinoši ievērojamāku vietu ieņem tieši vācu, kam seko franču, zviedru un norvēģu. Rīgas un Pierīgas reģionu pārstāvošie darba devēji salīdzinoši biežāk nekā citu reģionu pārstāvji ir norādījuši, ka ļoti nepieciešamas ir angļu un krievu valodas, datoru lietošanas un saskarsmes prasmes. Tas gan atsevišķos gadījumos neizslēdz angļu valodas zināšanu nepieciešamību Rīgas uzņēmumu reģionālajās filiālēs.	Nozare piedāvā veidot jaunas NVA izglītības programmas – apkopēji, tīrītāji. Jāturpina NVA neformālās izglītības programma „Latviešu valodas apmācība”.	Gan LDDK, gan LBAS pārstāves piekrīt, ka NVA varētu veidot šādas apmācības un tās būtu nepieciešamas, vienlaikus norādot, ka būtu precīzi jāievēro nozares noteiktie standarti. Tāpat sociālie partneri stingri piekrīt nozaru viedoklim par latviešu valodas apmācību turpināšanu.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
5.	Būvniecības nozarē NVA nekādā gadījumā nav jānodarbojas ar profesijas mācīšanu, bet tikai jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem. Tātad NVA apmācības būtu jāorganizē tādejādi, lai tajās tiktu nodrošināta zināšanu un prasmju papildināšana, bet nekādā gadījumā ne apmācība no „nulles”. „Nevajag jaukt atsevišķu prasmju apmācību ar profesijas apgūšanu.” Savu viedokli būvniecības nozares pārstāvis pamato ar to, ka apmācība tik īsā laikā nevar izveidot iemaņas, kuras varētu akceptēt ar kvalifikācijas dokumentu.		Prof. tālākizglītības programmas: Būvstrādnieks, Ēku celtnieks, Mūrnieks, Remonstrādnieks. Prof. pilnveides progr.: Ēku siltināšana Neformālās izgl.progr.: dažādu kategoriju autovadītāji	LBAS un LDDK ekspertes piekrīt nozares viedoklim – darbinieku kvalifikācijai un izglītībai būvniecībā jābūt pilnvērtīgai, ko nodrošina formālās un profesionālās izglītības programmas nevis 6 mēnešu NVA kursi. NVA jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem un šīm apmācībām jābalstās uz darba devēju pieprasījumu. Gan LDDK, gan LBAS arī stingri norāda uz nepieciešamību veikt preventīvus pasākumus, potenciālo pārkvalifikāciju pirms cilvēks ir zaudējis darbu, piemēram, mūrniekam iemācīt jaunas saistītas prasmes. Ekspertes min rietumeiropas valstu un Lietuvas pieredzi šajā jomā, kā arī daļēji LR IZM ar ES atbalstu uzsāktās apmācību iniciatīvas.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
6.	Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības nozarē Uzlabot organizāciju. „šobrīd nepareiza sistēma ar tiem kuponiem”. Uzlabot sistēmu un racionalizēt, izmantojot profesionālās izglītības iestādes un to resursus. „Daudz rodas privātfirmas, bet viņām nav ne materiāli tehniskās bāzes, ne pasniedzēju. Vajadzētu izmantot profesionālās skolas (valsts). Aiziet praksē un 3 mēnešus ir brīvs, var strādāt ar bezdarbniekiem. Lai noslogotu iekārtas, var taisīt maiņas – no rīta grupa un vakarā. Tagad tā nav.” Eksperts atzīst, ka pašai asociācijai būtu jābūt aktīvākai sadarbībā ar NVA.		NVA Prof. tālākizgl. progr: Gāzmetinātājs Rokas lokmetinātājs (MMA) Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG) Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MIG) Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG) Metāla griezējs (termogriezējs) Ciparu programmas vadības (CNC) darbgaldu iestatītājs Remontatslēdznieks Virpotājs	LDDK līdzīgi kā LBAS piekrīt nepieciešamībai uzlabot nozares apmācību organizāciju, pilvērtīgāk izmantojot izglītības iestādēs pieejamos resursu, tai skaitā, pasniedzējus un materiāli tehnisko nodrošinājumu. LBAS arī norāda, ka šīs nozares asociācija ir ļoti aktīva un ir gatava arī ieguldīt līdzekļus apmācību attīstībā, sadarbojoties ar attiecīgajām valsts un izglītības iestādēm. Sociālie partneri arī norāda, ka šajā nozarē būtu nepieciešamas apmācības arī darba drošības / aizsardzības jomā.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
7.	Skolotāju savienība par savu jomu izglītības nozarē: viedoklis par NVA apmācību ir kritisks. Mācību centros nav pietiekoša materiāli tehniskā bāze. Skeptiski respondents raugās arī uz citām profesionālās izglītības programmām, kur ar NVA nosūtījumu pēc relatīvi īsas apmācības tiek piedāvāts profesionālas prasmes apliecinošs diploms: „Absurds. Pavāri mācās 4 gadus [...], bet bezdarbnieki pusgadaursos tādu pat diplomu var dabūt.” No apgūstāmām prasmēm tiek minēts, ka pašlaik daļai pedagogu trūkst datorprasmes, „reālpsiholoģijas” zināšanas. Runājot par Nodarbinātības valsts aģentūras vietu izglītības nozares speciālistu apmācībā, tajā skaitā tālākāpmācībā un pārkvalifikācijā, eksperts saskata, ka tai „vairāk būtu jābūt kā konsultantiem, starpniekiem, kā informācijas avotam”. Ar izglītības nozares speciālistu apmācību un pārkvalifikāciju jānodarbojas nozares ministrijai. Pirmsskolas skolotāju apvienības eksperts nesaskata, ka nozarei būtu vajadzīga Nodarbinātības valsts aģentūras palīdzība speciālistu apmācībā.		Datorzinību NVA neformālās izglītības programmas.	LBAS un LDDK norāda, ka NVA tomēr būtu jāturpina piedāvāt izglītības programmas, no kurām kā papildus prasmju iegūšanu var izmantot arī pedagogi, piem., datorprasmes un citas programmas atbilstoši nozares vajadzībām. LBAS arī norāda, ka līdzīgi kā medicīnā arī šajā nozarē ir sakārtota profesionālās kvalifikācijas bāze.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
8.	Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozarē īstermiņa risinājums būtu NVA līdzdalība, programmas, īsas programmas, ātras, optimizētas, uz konkrēti, darba devējam vajadzīgām konkrētām specifiskām tehnoloģijām. „Ātri apmācām un uzreiz ir gatavs strādāt uzņēmumā.” Runājot par mācību stundu apjomu, optimālākais būtu 2 nedēļas – 1 mēnesis (8 akadēmiskās stundas dienā, t.i., nedēļā 40 – 80 līdz 160) cilvēkiem ar priekšzināšanām. Savukārt bez priekšzināšanām - atkarībā no kvalifikācijas, piem., programmētāji - 2 mēneši. Sastādot apmācību programmas, būtu jāsadarbojas ar nozares asociācijām, piem., LIKTA.	2013.gada pirmā pusgada aptaujas rezultāti tāpat turpina apliecināt to, ka šobrīd darba tirgū kā vispārīgas datoru prasmes lietotāja līmenī, tā arī noteiktas programmatūras padziļinātas un specifiskas zināšanas ir vienlīdz nepieciešamas un pieprasītas, piemēram, AutoCAD, MS Project, Solid Works. Jāturpina izvēlēta pieeja, nodrošinot bezdarbniekiem neformālās izglītības apmācību pasākumus vispārīgām datoru lietošanas prasmēm un padziļinātai specifisku programmatūru apgūšanai.	NVA prof.tālākizgl.progr.: Klientu apkalpošanas operators NVA neformālās izglītības programmas - Datorzinības (digitālās prasmes). Nozare piedāvā arī jaunas profesionālās tālākizglītības programmas: Datorsistēmu tehniķi Programmētāji Zvanu centra operatori Montieri, tehniķi Biznesa analītiķi	Gan LDDK, gan LBAS pilnībā piekrīt un atbalsta nozares asociācijas viedokli un piedāvājumus.
9.	Lai arī NVA nepiedāvā apmācības nozares profesijās, namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju nozares eksperts atzinīgi vērtē iepriekšējās NVA aktivitātes: „savulaik bija kursi santehniķiem un metinātājiem. Būtu labi, ja būtu.” Grupa, kur noderētu atbalsts ir nozarē juristu palīgi.		Būtu labi atjaunot santehniķu kursus. Turpināt metinātāju apmācību.	Sociālie partneri piekrīt nozares asociācijas viedoklim par apmācību atjaunošanu santehniķiem, kā arī par metinātāju apmācību turpināšanu. Attiecībā uz juristu palīgu apmācību, LDDK un LBAS tomēr ir atturīgas, norādot, ka ir juristu pārprodukciju formālajā izglītībā, un, piemēram, juristi ar koledžas līmeņa izglītību, visticamāk, piekristu strādāt arī par juristu palīgiem.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
10.	Zemnieku federācija saskata iespēju NVA apmācībās ietvert vispārēja priekšstata veidošanu par darba ņēmēju algas veidošanos, par darbaspēka nodokļiem, kurus maksā darba devējs valsts budžetā un to, kā šie nodokļi tiek tālāk izmantoti. Ekspertes uzskata, ka Nodarbinātības valsts aģentūras darbiniekiem ir pietiekama profesionālā kapacitāte, lai varētu nodarboties ar augsta līmeņa speciālistu atlasi un sagatavošanu, kas varētu veicināt kooperāciju lauksaimniecībā. NVA varētu atlasīt no savām datu bāzēm pietiekami labi izglītotus cilvēkus un tos apmācīt divām pašlaik lauksaimniecībā ļoti nepieciešamām darbības jomām jeb specialitātēm: Speciālistus kooperācijas jautājumos, Saimniecības vadītāju aizvietotājus.		Nozare piedāvā veidot jaunas prof. pilnveides programmas.	LBAS un LDDK kritiski vērtē Zemnieku federācijas pārstāvju viedokli par NVA kapacitāti augsta līmeņa speciālistu atlasei un sagatavošanai. LDDK gan norāda, ka saimniecības vadītāju aizvietotājus iespējams būtu lietderīgi apmācīt. LBAS, savukārt, norāda, ka drīzāk apmācību nozarē jāveic vienkāršākām profesijām. Tomēr abi sociālie partneri stingri atbalsta piedāvājumu NVA apmācībās ietvert vispārēja priekšstata veidošanu par darba ņēmēju algas veidošanos, par darbaspēka nodokļiem, kurus maksā darba devējs valsts budžetā un to, kā šie nodokļi tiek tālāk izmantoti.

Nr.	Nozaru intervijas	DD aptauja	Saistošā NVA izglītības programma	Sociālo partneru viedoklis
11.	Citi ar NVA apmācībām un darba tirgū nepieciešamajām prasmēm saistīti aspekti:	Darba devēji joprojām biežāk norāda latviešu, krievu valodu, saskarsmes un dažādas datoru lietošanas prasmes kā galvenās šobrīd nepieciešamās papildu prasmes jaunaajiem darbiniekiem, kurus plāno pieņemt tuvāko 6 mēnešu laikā. Darba devēju skatījumā turpina pieaugt citu valodu nepieciešamība (2% - ļoti nepieciešamas un 18% - vēlamās zināšanas). To vidū salīdzinoši ievērojamāku vietu ieņem tieši vācu, kam seko franču, zviedru un norvēģu. Rīgas un Pierīgas reģionu pārstāvošie darba devēji salīdzinoši biežāk nekā citu reģionu pārstāvji ir norādījuši, ka ļoti nepieciešamas ir angļu un krievu valodas, datoru lietošanas un saskarsmes prasmes. Tas gan atsevišķos gadījumos neizslēdz angļu valodas zināšanu nepieciešamību Rīgas uzņēmumu reģionālajās filiālēs.	Izskatot NVA piedāvātās izglītības programmas, LDDK norāda, ka nav lietderīgi turpināt programmu „frizieru pakalpojumi”, kam pēc LDDK domām tomēr nepieciešama pilnvērtīgāka kvalifikācija, kā arī „Mazā biznesa organizēšanu” un „Projektu vadība”, kas nav piemērota lielākajai daļai bezdarbnieku un esošajā apjomā (320 mācību stundas) nesniedz pienācīgas zināšanas. Savukārt, LBAS norāda, ka NVA apmācībās būtu jāietver darba drošības un darba aizsardzības aspekti un citi nozarēs saistošie tiesību un juridiskie aspekti. Tāpat darba ņēmēju zināšanas par darba tiesībām ir ļoti zemā līmenī, kas nereti rada nopietnas problēmas darba tīcību sarežģītumu un to pārtraukšanas gadījumos. LBAS arī uzsver svešvalodu apmācību turpināšanu, tai skaitā, norvēģu, vācu, kas ir īpaši svarīgi būvniecības un mežsistrādes nozarēs. LDDK, savukārt, norāda, ka valodu apmācība būtu jāveic tikai pēc darba devēju pieprasījuma. Tāpat arī saskarsmes prasmju attīstīšana darba meklētājiem nepieciešama visās nozarēs (sevis pasniegšana, komunikācijas pamati).	

3.16. IZMAIŅU PIEDĀVĀJUMS NVA PIEDĀVĀTAJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS

Salīdzinot darba devēju aptaujā iegūtās darbaspēka pieprasījuma prognozes ar nozaru asociāciju pārstāvju vērtējumu katrā nozarē, redzams, ka abos pētījumos gūtā informācija savstarpēji sasaucas, un nozaru asociāciju interviju rezultāti lielā mērā apstiprina darba devēju aptaujas rezultātus, tai skaitā, arī attiecībā uz NVA izglītības pasākumu organizēšanu.

Nozaru asociāciju eksperti atsevišķos gadījumos ir salīdzinoši kritiski pret NVA organizētajām izglītības programmām, vienlaikus norādot, ka pašiem darba devējiem un darba tirgus nozaru asociācijām būtu aktīvāk jāiesaistās darba tirgū nepieciešamo profesiju kvalifikācijas, izglītības un nepieciešamo prasmju definēšanā un izglītības / apmācību programmu satura sagatavošanā un pilnveidošanā.

Nozaru asociāciju intervijās gūtā kvalitatīvā informācija ļauj izteikt sākotnējos ieteikumus par atsevišķām izmaiņām NVA piedāvāto izglītības programmu sarakstos, tai skaitā, 1) atsevišķu programmu slēgšanu, 2) iepriekš slēgtu programmu atjaunošanu, 3) programmas satura atjaunošana un pilnveidošana 4) jaunu programmu veidošanu:

TABULA 67. IZMAIŅU PIEDĀVĀJUMS NVA REALIZĒTAJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Nozaru asociāciju pārstāvju pamatojums piedāvātajām izmaiņām
Profesionālās pilnveides programma „Lauksaimniecības pamati”	Papildināt programmas saturu, sadarbojoties ar darba devējiem.	Trūkst speciālistu ar zootehnikas zināšanām. Jābūt zināšanām par lopu veselības un labturības nosacījumiem. Trūkst lauksaimniecības tehnikas mehanizatori un lielo lopu veterinārārsti. No vienas puses uzskata, ka NVA varētu apmācīt speciālistus darbam laukos, bet no otras puses labāku apmācību var sniegt pats darba devējs. Kā iespējama apmācību lauks tiek minētas piena lopkopju profesijas, kur ir darbs ar iekārtām - slaukšanas iekārtām u.tml. (piem., mehanizētās slaukšanas operators) Iespējams, ka ar NVA palīdzību var tikt organizēta lauksaimnieku izglītošana juridiski tiesiskajos jautājumos.
Speciālists kooperācijas jautājumos.	Jaunas programmas.	Nodarbinātības valsts aģentūras darbiniekiem ir pietiekama profesionālā kapacitāte, lai varētu nodarboties ar augsta līmeņa speciālistu atlasi un sagatavošanu, kas varētu veicināt kooperāciju lauksaimniecībā.
Saimniecības vadītāja aizvietotājs.		
Medicīnas speciālists	Jauna programma	NVA varētu organizēt apmācības, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un

		sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām Latvijā.
Apkopēji, tīrītāji profesionālajā uzkopšanā	Jauna programma	Ir zināmi standarti, kas tiek izmantoti nozarē, kuri ir jāievēro un kuru ievērošanu prasa klients. Bet Latvijā šobrīd vēl neveic servisa darbinieku apmācību, savukārt Igaunijā ir skola, kur to veic. „Nav tādu skolu, kursu, bet sētniekiem, apkopējiem ļoti vajadzīga tāda apmācība.”
Profesionālās tālākizglītības programmas: Būvstrādnieks, Ēku celtnieks, Mūrnieks, Remonstrādnieks	Slēgt vai sašaurināt šīs programmas	NVA nekādā gadījumā nav jānodarbojas ar profesijas mācīšanu, bet tikai jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem
Profesionālās tālākizglītības programmas: • Gāzmetinātājs • Rokas lokmetinātājs (MMA) • Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG) • Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MIG) • Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG) • Metāla griezējs (termogriezējs) • Ciparu programmas vadības (CNC) darbgaldu iestatītājs • Remontatslēdznieks • Virpotājs	Uzlabot sistēmu un racionalizēt apmācību organizāciju, piesaistot profesionālās izglītības iestādes un to resursus	Nepieciešams uzlabot organizāciju. „šobrīd nepareiza sistēma ar tiem kuponiem”. Uzlabot sistēmu un racionalizēt, izmantojot profesionālās izglītības iestādes un to resursus. „Daudz rodas privātfirmas, bet viņām nav ne materiāli tehniskās bāzes, ne pasniedzēju. Vajadzētu izmantot profesionālās skolas (valsts). Aiziet praksē un 3 mēnešus ir brīvs, var strādāt ar bezdarbniekiem. Lai noslogotu iekārtas, var taisīt maiņas – no rīta grupa un vakarā. Tagad tā nav.” Eksperts arī atzīst, ka pašai asociācijai būtu jābūt aktīvākai sadarbībā ar NVA.
Profesionālās tālākizglītības programmas: Klientu apkalpošanas operators	Pilnveidot programmu saturu un formu	Īstermiņa risinājums būtu NVA līdzdalība, programmas, īsas programmas, ātras, optimizētas, uz konkrēti, darba devējam vajadzīgām konkrētām specifiskām tehnoloģijām. „Ātri apmācām un uzreiz ir gatavs strādāt uzņēmumā.”
Neformālās izglītības programmas - Datorzinības (digitālās prasmes)		Runājot par mācību stundu apjomu, optimālākais būtu 2 nedēļas – 1 mēnesis (8 akadēmiskās stundas dienā, t.i., nedēļā 40 – 80 līdz 160) cilvēkiem ar priekšzināšanām. Savukārt bez priekšzināšanām - atkarībā no kvalifikācijas, piem., programmētāji - 2 mēneši.
Profesionālās tālākizglītības programmas: - Datorsistēmu tehniķi - Programmētāji	Jaunas programmas	Sastādot apmācību programmas, būtu jāsadarbības ar nozares asociācijām, piem.,

- Zvanu centra operatori

LIKTA.

- Montieri, tehniķi

- Biznesa analītiķi

**Profesionālās tālākizglītības
programmas santehniķiem**

Atjaunot programmu

Iepriekš bija labi kursi.

Ņemot vērā, ka NVA apmācību pasākumu galvenais uzdevums ir nodrošināt bezdarbnieku un darba meklētāju pēc iespējas drīzāku iekārtošanos darbā, attiecībā uz izglītību NVA funkcija ir drīzāk sniegt īstermiņa jeb atspēriena risinājumus, pielāgojot darbaspēka piedāvājumu mainīgajām nozaru vajadzībām. Tādēļ ir svarīgi nošķirt tās darba devēju vēlmes un vajadzības, kuras būtu īstenojamas nozares un darba devēju pašu spēkiem, no tām darba tirgus vajadzībām, kuru apmierināšana ir NVA kompetencē un saskan ar tās mērķiem.

4. DARBA TIRGUS ĪSTERMIŅA PROGNOZE 2013.GADA 2.PUSGADAM

Izmantojot īstermiņa prognozēšanas metodiku, ir izstrādāta prognoze 2013.gada 2.pusgadam pa profesiju grupām. Rezultāti iegūti gan reģionālā (Latvija, Rīga, Pierīga, Vidzeme, Latgale, Zemgale, Kurzeme), gan nozaru griezumā.

Darba tirgus īstermiņa prognozes uzdevums ir parādīt darbaspēka pieprasījuma svārstības tuvākā pusgada laikā. Pusgada prognozes ļauj iegūt priekšstatu par darbaspēka pieprasījuma izmaiņām, kā arī par potenciālajām pārmaiņām NVA klientu struktūrā. Aplūkojot darba tirgus īstermiņa prognozes no NVA piedāvāto pakalpojumu plānošanas viedokļa, pusgada prognozes ieteicams skatīt salīdzinājumā ar prognozētajām darbaspēka pieprasījuma izmaiņām gadam gan tādēļ, lai izvairītos no sezonālā ietekmes, gan arī, lai saskaņotu apmācību piedāvājumu ar pieprasījuma pieauguma brīdi tirgū, ņemot vērā apmācību organizēšanai un norisei nepieciešamo laiku.

Analīzes daļā pārskatāmības labad tabulās parādītas 2013.gada 2.pusgadā visvairāk un vismazāk pieprasīto profesiju grupu top 20, savukārt pilnas prognožu tabulas atrodamas dokumenta pielikumā.

4.1. PROGNOZE LATVIJAI

Aplūkojot kopējās prognozes par darbaspēka pieprasījuma izmaiņām Latvijā visās nozarēs kopā (Tabula 68. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Latvijā, visās nozarēs kopā), redzams, ka lielākais darbaspēka pieprasījuma kāpums 2013.gada 2.pusgadā tiek prognozēts 6.-9.profesiju pamatgrupās, t.i., kvalificēti lauksaimniecības darbinieki, transportlīdzekļu vadītāji, īpaši lauksaimniecības iekārtu operatori, ēku būvnieki un citi kvalificēti strādnieki un amatnieki kā arī vienkāršo profesiju pārstāvji, piemēram, ēku būvniecības, lauksaimniecības, rūpniecības un neklasificēti strādnieki. Darbaspēka pieprasījuma kāpums lielā mērā skaidrojams ar sezonāli jutīgo nozaru attīstību, kas parasti notiek gada otrajā pusē. Atbilstoši darba devēju aptaujas datiem, tiek prognozēts, ka gandrīz 60% no visām 2013.gada 2.pusgadā plānotajām jaunizveidojamajām darbavietām/ vakancēm ietilps 7.-9.profesiju grupās, t.i., kvalificēti strādnieki un amatnieki, iekārtu un mašīnu operatori, kā arī vienkāršo profesiju pārstāvji.

TABULA 68. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (LATVIJĀ, VISĀS NOZARĒS KOPĀ)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgadam
1	8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	1110
2	9329	Citur neklasificēti strādnieki	1046
3	7111	Ēku būvnieki	787
4	8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	716
5	5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	608
6	9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	586
7	8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	580
8	6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	442
9	6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	427
10	9313	Ēku būvniecības strādnieki	386
11	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	367

12	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	364
13	3322	Tirdzniecības pārstāvji	301
14	9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	295
15	7212	Metinātāji un griezēji	295
16	9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	280
17	2422	Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	268
18	9333	Krāvēji	244
19	9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	233
20	8331	Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	200

Vienlaikus nedaudzās profesiju grupās 2013.gadā 2.pusgadā tiek prognozēts darbaspēka pieprasījuma samazinājums. Plānots, ka samazināsies pieprasījums pēc pamatizglītības un pirmsskolas pedagogiem, kā arī nedaudz pēc medicīnas māsu profesiju speciālistiem. Lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā tiek prognozēts 3., 5. un 7.profesiju pamatgrupās, t.i., veselības aprūpes jomas un komercdarbības speciālisti, pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki, kā arī kvalificēti amatnieki un strādnieki, īpaši namdari un būvgaldnieki, kā arī miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki (Tabula 69. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Latvijā, visās nozarēs kopā)). Jāatzīmē, ka atbilstoši darba devēju aptaujas datiem privātajā sektorā vien 3% uzņēmumu plāno samazināt darbavieta skaitu un kā galvenais iemesls tiek minēts uzņēmuma saimnieciskās darbības sašaurināšana. 27% no visām 2013.gada 2.pusgadā plānotajām likvidējamām darbavietām skars 9.profesiju pamatgrupas (Vienkāršās profesijas), bet 20% – 5.profesiju pamatgrupas (Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki) speciālistus.

TABULA 69. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (LATVIJĀ, VISĀS NOZARĒS KOPĀ)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	2341	Pamatizglītības pedagogi	-111
2	2342	Pirmsskolas pedagogi	-96
3	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-78
4	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-53
5	5419	Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	-50
6	1345	Izglītības jomas vadītāji	-29
7	5321	Sanitāri	-20
8	7115	Namdari un būvgaldnieki	-18
9	5312	Skolotāju palīgi	-15
10	8212	Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	-14
11	1324	Transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītāji	-11
12	2411	Grāmatveži	-9
13	3214	Medicīnisko protēžu un palīglīdzekļu un zobu protēžu speciālisti	-9
14	7114	Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-6
15	7511	Miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-5
16	3513	Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	-2
17	1212	Personāla vadītāji	-1
18	1219	Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	-1
19	3343	Administratīvie sekretāri un izpildsekretāri	-1

4.2. PROGNOZE REĢIONU GRIEZUMĀ

Rīga

Rīgā 2013.gada 2.pusgadā salīdzinoši liels darbaspēka pieprasījuma pieaugums tiek prognozēts atsevišķām 7.(Kvalificēti strādnieki un amatnieki), 8.(Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri), un 9.(Vienkāršās profesijas) pamatgrupas profesijām, tai skaitā, sētnieki, krāvēji, būvniecības strādnieki, telpu apkopēji, transporta līdzekļu vadītāji, ēku būvnieki, būvelektriķi (Tabula 70. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Rīgā, visās nozarēs)).

TABULA 70. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (RĪGĀ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	486
2	7111	Ēku būvnieki	233
3	8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	232
4	2422	Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	208
5	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	205
6	3322	Tirdzniecības pārstāvji	180
7	9329	Citur neklasificēti strādnieki	170
8	4321	Noliktavu darbinieki	161
9	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	148
10	9313	Ēku būvniecības strādnieki	146
11	7212	Metinātāji un griezēji	132
12	8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	123
13	9333	Krāvēji	114
14	4222	Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	112
15	8331	Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	112
16	9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	110
17	9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	105
18	5414	Apsargi	74
19	4211	Bankas kasieri un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	68
20	3313	Grāmatvedības speciālisti	61

2013.gada 2.pusgadā Rīgā tiek prognozēts pavisam neliels darbaspēka pieprasījuma kritums vien 18 profesiju grupās, galvenokārt 2., 3. un 5.profesiju pamatgrupās, no kurām kā lielāko kritumu (-52) vari izcelt neklasificētus apsardzes pakalpojumu jomas darbiniekus, kā arī pirmsskolas un pamatizglītības pedagogus (attiecīgi -29 un -19) (Tabula 71. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Rīgā, visās nozarēs)).

TABULA 71. PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (RĪGĀ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	5419	Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	-52
2	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-38
3	2342	Pirmsskolas pedagogi	-29
4	2341	Pamatizglītības pedagogi	-19
5	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-18
6	7115	Namdari un būvgaldnieki	-16
7	1345	Izglītības jomas vadītāji	-13
8	7114	Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-11
9	3214	Medicīnisko protēžu un palīg līdzekļu un zobu protēžu speciālisti	-9
10	5312	Skolotāju palīgi	-9
11	2411	Grāmatveži	-6
12	5321	Sanitāri	-5
13	1219	Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	-2
14	8189	Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	-2
15	2212	Specialitāšu ārsti	-2
16	1212	Personāla vadītāji	-1
17	3343	Administratīvie sekretāri un izpildsekretāri	-1
18	8182	Tvaika turbīnu, dzinēju un boileru operatori	-1

Pierīga

Pierīgā izteikti līdzīgi kā Rīgā 2013.gada 2.pusgadā liels darbaspēka pieprasījuma pieaugums tiek prognozēts atsevišķām 7.(Kvalificēti strādnieki un amatnieki), 8.(Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri), un 9.(Vienkāršās profesijas) pamatgrupas profesijām, tai skaitā, sētnieki, krāvēji, būvniecības strādnieki, telpu apkopēji, transporta līdzekļu vadītāji, ēku būvnieki, kokapstrādes speciālisti (Tabula 72. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Pierīgā, visās nozarēs)).

TABULA 72. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (PIERĪGĀ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	9329	Citur neklasificēti strādnieki	314
2	8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	152
3	9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	119
4	6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	116
5	7111	Ēku būvnieki	102
6	8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	98
7	8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazieltīpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	74
8	9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	68
9	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	52

10	9313	Ēku būvniecības strādnieki	50
11	7522	Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	47
12	9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	45
13	9333	Krāvēji	42
14	6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	41
15	5414	Apsargi	38
16	9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	37
17	7523	Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	36
18	8172	Koksnes apstrādes iekārtu operatori	35
19	7231	Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	33
20	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	30

Savukārt darbaspēka pieprasījuma krituma prognoze Pierīgā ir izteikti zema un skar vien 12 profesiju grupas, tai skaitā, pamatizglītības un pirmsskolas izglītības pedagogus (-17 un -13), transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītājus (-12), un pavisam nelielā apjomā medicīnas māsas (-9) (Tabula 73. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Pierīgā, visās nozarēs)). Atbilstoši nozaru asociāciju interviju rezultātiem, Latvijas Pirmsskolas skolotāju apvienības eksperts norādījis, ka pieprasījuma samazinājums visticamāk ir saistīts ar audzēkņu skaita samazinājums pirmsskolas izglītības iestādēs.

TABULA 73. PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (PIERĪGĀ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	2341	Pamatizglītības pedagogi	-17
2	2342	Pirmsskolas pedagogi	-13
3	1324	Transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītāji	-12
4	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-10
5	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-9
6	1345	Izglītības jomas vadītāji	-4
7	5322	Individuālās mājaprūpes darbinieki	-3
8	2411	Grāmatveži	-2
9	5312	Skolotāju palīgi	-2
10	5321	Sanitāri	-2
11	2149	Citur neklasificēti inženieri	-1
12	3412	Sociālā darba speciālisti	-1

Kurzeme

Darba tirgus prognozes Kurzemes reģionā griezumā pēc profesiju grupām uzrāda Rīgai un Pierīgai līdzīgu tendenci, t.i., ka lielākais darbaspēka pieprasījuma kāpums tiek prognozēts atsevišķām 7.(Kvalificēti strādnieki un amatnieki), 8.(Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri), un 9.(Vienkāršās profesijas) pamatgrupas profesijām, tai skaitā, krāvēji, kokapstrādes speciālisti, lauksaimniecības un būvniecības strādnieki, transporta līdzekļu vadītāji, kā arī 5.(Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki) profesiju grupas vecāko pārdevēju, veikalu pārdevēju un pārdevēju palīgu profesijās (Tabula 74. Top 20

profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Kurzemē, visās nozarēs)).

TABULA 74. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (KURZEMĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	7111	Ēku būvnieki	196
2	8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	166
3	9329	Citur neklasificēti strādnieki	139
4	6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	75
5	9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	69
6	8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	67
7	9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	65
8	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	60
9	9313	Ēku būvniecības strādnieki	57
10	7523	Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	55
11	9333	Krāvēji	49
12	7531	Šuvēji un cepuru izgatavotāji	47
13	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	46
14	6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	45
15	8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	39
16	5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	33
17	5222	Vecākie pārdevēji	30
18	2422	Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	28
19	7512	Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	20
20	9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	19

Savukārt darbaspēka pieprasījuma krituma prognoze Kurzemē ir līdzīga kā Pierīgā - izteikti zema un skar vien 12 profesiju grupas, tai skaitā, pamatizglītības un pirmsskolas izglītības pedagogus (-22 un -12), un pavisam izteikti zemā prognožu apjomā namdarus un būvgaldniekus (-6) (Tabula 75. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Kurzemē, visās nozarēs)).

TABULA 75. PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (KURZEMĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	2342	Pirmsskolas pedagogi	-22
2	2341	Pamatizglītības pedagogi	-12
3	7115	Namdari un būvgaldnieki	-6
4	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-6
5	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-5
6	1345	Izglītības jomas vadītāji	-4
7	5311	Bērnu aprūpes darbinieki	-3
8	5321	Sanitāri	-3

9	8189	Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	-2
10	7222	Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-2
11	1219	Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	-2
12	5312	Skolotāju palīgi	-1

Latgale

Latgales reģionā 2013.gada 2.pusgdā izteikti lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums tiek prognozēts 9.profesiju pamatgrupā (Vienkāršās profesijas), tai skaitā, sētnieki, apkopēji, būvniecības strādnieki un lauksaimniecības strādnieki. Tāpat ievērojams darbaspēka pieprasījuma pieaugums Latgalē tiek prognozēts 8. profesiju pamatgrupas 83 apakšgrupā (Pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un ceļšanas iekārtu un mašīnu operatori), kā arī 7.profesiju pamatgrupas (Kvalificēti strādnieki un amatnieki) profesijās, īpaši, kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori, būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi, mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki, instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki, metinātāji un griezēji, citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki un ēku būvnieki. Lauksaimniecības jomā lielākais pieprasījuma kāpums 2013.gada 2.pusgādē Latgalē tiek prognozēts pēc Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētājiem, un jauktu lauksaimniecības kultūru audzētājiem (Tabula 76. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Latgalē, visās nozarēs)).

TABULA 76. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (LATGALE, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgadam
1	6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	199
2	9329	Citur neklasificēti strādnieki	164
3	6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	150
4	8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	103
5	8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	95
6	7111	Ēku būvnieki	78
7	9313	Ēku būvniecības strādnieki	65
8	5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	54
9	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	49
10	7119	Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	44
11	7212	Metinātāji un griezēji	38
12	7231	Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	33
13	9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	33
14	7523	Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	32
15	9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	30
16	9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	29
17	7222	Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	28
18	9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	25
19	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	25
20	3322	Tirdzniecības pārstāvji	24

Darbaspēka pieprasījuma krituma prognoze Latgalē 2013.gada 2.pusgadā profesijās 4 zīmju līmenī skar 10 profesiju grupas, tai skaitā, galvenokārt pamatizglītības pedagogus un medicīnas māsas profesiju

speciālistus (Tabula 77. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Latgalē, visās nozarēs)).

TABULA 77. PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (LATGALĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	2341	Pamatizglītības pedagogi	-14
2	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-13
3	2342	Pirmsskolas pedagogi	-13
4	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-12
5	5321	Sanitāri	-6
6	5312	Skolotāju palīgi	-3
7	5311	Bērnu aprūpes darbinieki	-3
8	1345	Izglītības jomas vadītāji	-3
9	3339	Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	-1
10	9412	Virtuves strādnieki	-1

Vidzeme

Vidzemes reģionā lielākais darbaspēka pieprasījuma kāpums visizteiktāk tiek prognozēts 7.(Kvalificēti strādnieki un amatnieki) profesiju pamatgrupā, tai skaitā, kokapstrādes strādnieki, būvniecības speciālisti un metinātāji un griezēji, 8.(Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri) profesiju grupā, tai skaitā, Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori, šutobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji, kieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji, toksnes apstrādes iekārtu operatori (+824), kā arī 9.(Vienkāršās profesijas) pamatgrupas profesijām, tai skaitā, krāvēji, būvniecības strādnieki un lauksaimniecības strādnieki (Tabula 78. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Vidzemē, visās nozarēs)).

TABULA 78. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (VIDZEMĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	824
2	9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	233
3	8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	129
4	6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	109
5	7111	Ēku būvnieki	99
6	9329	Citur neklasificēti strādnieki	71
7	7212	Metinātāji un griezēji	70
8	9313	Ēku būvniecības strādnieki	60
9	9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	52
10	5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	51
11	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	51
12	6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	39

13	8172	Koksnes apstrādes iekārtu operatori	38
14	8331	Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	33
15	3322	Tirdzniecības pārstāvji	28
16	7522	Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	20
17	9333	Krāvēji	19
18	9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	17
19	5151	Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	17
20	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	16

Darbspēka pieprasījuma kritums Vidzemē 2013.gada 2.pusgadā tiek prognozēts, ka skars galvenokārt kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatorus, pamatizglītības pedagogus un elektrisko iekārtu montierus (Tabula 79. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Vidzemē, visās nozarēs)).

TABULA 79. PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBSPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (VIDZEMĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	7523	Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	-48
2	2341	Pamatizglītības pedagogi	-38
3	8212	Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	-25
4	4321	Noliktavu darbinieki	-12
5	2342	Pirmsskolas pedagogi	-11
6	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-4
7	3341	Biroja vadītāji	-4
8	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-3
9	1345	Izglītības jomas vadītāji	-2
10	3513	Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	-2
11	7115	Namdari un būvgaldnieki	-2
12	5321	Sanitāri	-2
13	7222	Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-1
14	5311	Bērnu aprūpes darbinieki	-1

Zemgale

Arī Zemgales reģionā 2013.gada 2.pusgadā liels darbspēka pieprasījuma pieaugums tiek prognozēts atsevišķām 7.(Kvalificēti strādnieki un amatnieki), 8.(Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri), un 9.(Vienkāršās profesijas) pamatgrupas profesijām, tai skaitā, lauksaimniecības strādnieki, smago transportlīdzekļu vadītāji, ēku būvnieki, maiznieki, koksnes apstrādes iekārtu operatori un citas profesijas (Tabula 80. Top 20 profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbspēka pieprasījuma pieaugums 2013.gada 2.pusgadā (Zemgalē, visās nozarēs)).

TABULA 80. TOP 20 PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBSPĒKA PIEPRASĪJUMA PIEAUGUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (ZEMGALĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	195

2	9329	Citur neklasificēti strādnieki	188
3	8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	134
4	9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	84
5	8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	82
6	7111	Ēku būvnieki	78
7	6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	62
8	8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazieltīpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	48
9	6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	34
10	3322	Tirdzniecības pārstāvji	33
11	7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	31
12	7512	Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	25
13	9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	24
14	8172	Koksnes apstrādes iekārtu operatori	23
15	7231	Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	22
16	5414	Apsargi	22
17	9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	21
18	1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	20
19	9214	Dārzkopības strādnieki	20
20	7523	Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	19

Atšķirībā no citiem reģioniem Zemgalē 2013.gada 2.pusgadā tiek prognozēts darbaspēka pieprasījums kritums veikalu pārdevēju un pārdevēju palīgu vidū (-24), un līdzīgi kā citos reģionos neliels darbaspēka pieprasījums kritums skars pamatizglītības un pirmsskolas pedagogus (Tabula 81. Profesiju grupas, kurām prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma kritums 2013.gada 2.pusgadā (Zemgalē, visās nozarēs)).

TABULA 81. PROFESIJU GRUPAS, KURĀM PROGNOZĒTS LIELĀKAIS DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA KRITUMS 2013.GADA 2.PUSGADĀ (ZEMGALĒ, VISĀS NOZARĒS)

Nr.	Profesiju grupas kods	Nosaukums	2013.gada 2.pusgamam
1	5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	-24
2	2341	Pamatizglītības pedagogi	-10
3	2342	Pirmsskolas pedagogi	-10
4	3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-7
5	7511	Miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-5
6	3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-4
7	1345	Izglītības jomas vadītāji	-3
8	1323	Būvniecības jomas vadītāji	-3
9	5321	Sanitāri	-2
10	2411	Grāmatveži	-2
11	5311	Bērnu aprūpes darbinieki	-1

SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

DARBASPĒKA APKOPOJUMS

PIEPRASĪJUMA

PROGNOŽU

NESAKRITĪBU

KOREKCIJU

Nozaru asociāciju interviju rezultātā tika identificētas šādas darbaspēka pieprasījuma prognožu nesakritību korekcijas 2013.gada 2.pusgadam.

Profesijas kods un nosaukums	NVA (DD aptaujas) prognozes	CSP darbaspēka apsekojuma dati	Nozares korekcijas
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	15	90	250 (tiek piedāvāts kā vēlamies skaītis atbilstoši 2000.gada pētījuma prognozēm)
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	33	178	80 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	109	520	270 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7	425	200 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
7111 Ēku būvnieki	97	- 371	virs 100 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9313 Ēku būvniecības strādnieki	77	- 88	virs 100 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
7212 Metinātāji un griezēji	48	-47	48 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	13	43	13 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
2342 Pirmsskolas pedagogi	11	124	250 (Skolotāju savienība) 11 (Pirmsskolas skolotāju apvienība) (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī atbilstoši Pirmsskolas skolotāju apvienības vērtējumam)
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	109 Svērtā prognoze: 295	520	100-200 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7 Svērtā prognoze: 233	425	100-200 Piekrīt
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	Svērtā prognoze: 586 5	-35	1000 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	278	-68	~400 (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)

8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	6	698	Atbilstoši LDDK Transporta un loģistikas nozares konsultanta darba devēju satura jautājumos komentāriem, korektāk būtu vadīties pēc CSP datiem. (tiks koriģēts aprēķins prognozēšanas modelī)
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	Svērtā prognoze: 1100		LDDK darba devēju skaits liekas par lielu. (tiks pārbaudīts aprēķins prognozēšanas modelī turpmākajos viļņos)

IZMAIŅU PIEDĀVĀJUMU APKOPOJUMS NO NOZARU ASOCIĀCIJĀM PAR NVA PIEDĀVĀTAJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS

Zemāk tabulā apkopoti daždu nozaru asociāciju ekspertu piedāvājumi izmaiņām NVA realizētajās izglītības programmās un apmācībās kopumā.

N.B. Šķērsanalīzes secinājumi pēc a) darba devēju aptaujas datu, b) darbaspēka pieprasījuma īstermiņa prognožu, c) nozaru asociāciju un sociālo partneru interviju rezultātu analīzes pieejami zemāk.

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Nozaru asociāciju pārstāvju pamatojums piedāvātajām izmaiņām
Profesionālās pilnveides programma „Lauksaimniecības pamati”	Papildināt programmas saturu, sadarbojoties ar darba devējiem.	Trūkst speciālistu ar zootehniķa zināšanām. Jābūt zināšanām par lopu veselības un labturības nosacījumiem. Trūkst lauksaimniecības tehnikas mehanizatori un lielo lopu veterinārārsti. No vienas puses uzskata, ka NVA varētu apmācīt speciālistus darbam laukos, bet no otras puses labāku apmācību var sniegt pats darba devējs. Kā iespējama apmācību lauks tiek minētas piena lopkopju profesijas, kur ir darbs ar iekārtām - slaukšanas iekārtām u.tml. (piem., mehanizētās slaukšanas operators) Iespējams, ka ar NVA palīdzību var tikt organizēta lauksaimnieku izglītošana juridiski tiesiskajos jautājumos.
Speciālists kooperācijas jautājumos.	Jaunas programmas.	Nodarbinātības valsts aģentūras darbiniekiem ir pietiekama profesionālā kapacitāte, lai varētu nodarboties ar augsta līmeņa speciālistu atlasi un sagatavošanu, kas varētu veicināt kooperāciju lauksaimniecībā.
Saimniecības vadītāja aizvietotājs.		

Medicīnas speciālists	Jauna programma	NVA varētu organizēt apmācības, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām Latvijā.
Apkopēji, tīrītāji profesionālajā uzkopšanā	Jauna programma	Ir zināmi standarti, kas tiek izmantoti nozarē, kuri ir jāievēro un kuru ievērošanu prasa klients. Bet Latvijā šobrīd vēl neveic servisa darbinieku apmācību, savukārt Igaunijā ir skola, kur to veic. „Nav tādu skolu, kursu, bet sētniekiem, apkopējiem ļoti vajadzīga tāda apmācība.”
Profesionālās tālākizglītības programmas: Būvstrādnieks, Ēku celtnieks, Mūrnieks, Remonstrādnieks	Slēgt vai sašaurināt šīs programmas	NVA nekādā gadījumā nav jānodarbojas ar profesijas mācīšanu, bet tikai jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem
Profesionālās tālākizglītības programmas: • Gāzmetinātājs • Rokas lokmetinātājs (MMA) • Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG) • Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MIG) • Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG) • Metāla griezējs (termogriezējs) • Ciparu programmas vadības (CNC) darbgaldu iestatītājs • Remontatslēdznieks • Virpotājs	Uzlabot sistēmu un racionalizēt apmācību organizāciju, piesaistot profesionālās izglītības iestādes un to resursus	Nepieciešams uzlabot organizāciju. „šobrīd nepareiza sistēma ar tiem kuponiem”. Uzlabot sistēmu un racionalizēt, izmantojot profesionālās izglītības iestādes un to resursus. „Daudz rodas privātfirmas, bet viņām nav ne materiāli tehniskās bāzes, ne pasniedzēju. Vajadzētu izmantot profesionālās skolas (valsts). Aiziet praksē un 3 mēnešus ir brīvs, var strādāt ar bezdarbniekiem. Lai noslogotu iekārtas, var taisīt maiņas – no rīta grupa un vakarā. Tagad tā nav.” Eksperts arī atzīst, ka pašai asociācijai būtu jābūt aktīvākai sadarbībā ar NVA.
Profesionālās tālākizglītības programmas: Klientu apkalpošanas operators Neformālās izglītības programmas - Datorzinības (digitālās prasmes)	Pilnveidot programmu saturu un formu	Īstermiņa risinājums būtu NVA līdzdalība, programmas, īsas programmas, ātras, optimizētas, uz konkrēti, darba devējam vajadzīgām konkrētām specifiskām tehnoloģijām. „Ātri apmācām un uzreiz ir gatavs strādāt uzņēmumā.” Runājot par mācību stundu apjomu,

**Profesionālās tālākizglītības
programmas:**

- Datorsistēmu tehniķi
- Programmētāji
- Zvanu centra operatori
- Montieri, tehniķi
- Biznesa analītiķi

Jaunas programmas

optimālākais būtu 2 nedēļas – 1 mēnesis (8 akadēmiskās stundas dienā, t.i., nedēļā 40 – 80 līdz 160) cilvēkiem ar priekšzināšanām. Savukārt bez priekšzināšanām - atkarībā no kvalifikācijas, piem., programmētāji - 2 mēneši.

Sastādot apmācību programmas, būtu jāsadarbojas ar nozares asociācijām, piem., LIKTA.

**Profesionālās tālākizglītības
programmas santehniķiem**

Atjaunot programmu

Iepriekš bija labi kursi.

Ņemot vērā, ka NVA apmācību pasākumu galvenais uzdevums ir nodrošināt bezdarbnieku un darba meklētāju pēc iespējas drīzāku iekārtošanos darbā, attiecībā uz izglītību NVA funkcija ir drīzāk sniegt īstermiņa jeb atspēriena risinājumus, pielāgojot darbaspēka piedāvājumu mainīgajām nozaru vajadzībām. Tādēļ ir svarīgi nošķirt tās darba devēju vēlmes un vajadzības, kuras būtu īstenojamas nozares un darba devēju pašu spēkiem, no tām darba tirgus vajadzībām, kuru apmierināšana ir NVA kompetencē un saskan ar tās mērķiem.

ŠĶĒRSANALĪZES SECINĀJUMI UN IETEIKUMI PAR NVA PIEDĀVĀTAJĀM IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀM

Šajā ziņojuma sadaļā ir veikti šķērsanalīzes secinājumi pēc a) darba devēju aptaujas datu, b) darbaspēka pieprasījuma īstermiņa prognožu, c) nozaru asociāciju un sociālo partneru interviju rezultātu analīzes, galvenokārt, par intervētajām nozaru asociācijām saistošajām profesijām, tām nepieciešamajām prasmēm un atbilstošajām NVA izglītības programmām. Vienlaikus no sociālo partneru interviju rezultātiem ir izdarīti secinājumi arī par citām profesijām, kuras netika apspriestas nozaru asociāciju intervijās.

- Lauksaimniecībā 2013.gada 2.pusgada tiek prognozēts prognozēts lielākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums. Un, neskatoties uz to, ka 2014.gada 1.pusgadam ar lauksaimniecību saistītās profesijās tiek plānots darbaspēka pieprasījuma samazinājums, tomēr gada griezumā kopumā līdz 2014.gada jūnijam lauksaimniecībā kopumā tiek prognozēts darbaspēka pieprasījuma pieaugums. Nozares asociācijas intervijā tika noskaidrots, ka kvalitatīva darbaspēka trūkums ļoti stipri ietekmē nozarē strādājošo uzņēmumu situāciju un potenciālo attīstību – trūkst darbinieku ar praktiskām iemaņām specialitātē. Tāpat nozares asociācija uzskata, ka uzskata, NVA ir pietiekama profesionālā kapacitāte, lai varētu nodarboties ar augsta līmeņa speciālistu atlasīšanu un sagatavošanu, kas varētu veicināt kooperāciju lauksaimniecībā. Tomēr LBAS un LDDK kritiski vērtē Zemnieku federācijas pārstāvju viedokli par augsta līmeņa speciālistu atlasīšanu un sagatavošanu. LDDK gan norāda, ka saimniecības vadītāju aizvītotājus iespējams būtu lietderīgi apmācīt. LBAS, savukārt, norāda, ka drīzāk apmācību nozarē jāveic vienkāršākām profesijām. Abi sociālie partneri gan stingri atbalsta piedāvājumu NVA apmācībās ietvert vispārēja priekšstata veidošanu par darba ņēmēju algas veidošanos, par darbaspēka nodokļiem, kurus maksā darba devējs valsts budžetā un to, kā šie nodokļi tiek tālāk izmantoti. Sociālie partneri norāda, ka šādas apmācības labos darba ņēmēju kļūdainu priekšstatu par darba devējiem viegli pieejami finansējumu atalgojumam, kas, savukārt, veicinātu darba ņēmēju godprātīgāku attieksmi pret darbu un darba ražīgumu.

NVA izglītības programma		Izmaiņu piedāvājums	Piezīme
Profesionālās pilnveides programma „Lauksaimniecības pamati”		Papildināt programmas saturu (par darba ņēmēju algas veidošanos, par darbaspēka nodokļiem, kurus maksā darba devējs valsts budžetā un to, kā šie nodokļi tiek tālāk izmantoti).	Rekomendēt piedāvātās izmaiņas
Speciālisti jautājumos	kooperācijas	Jauna programma	Nerekomendēt
Saimniecības aizvītotāji	vadītāju	Jauna programma	Nerekomendēt

- Profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas jomā, kā arī namu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas jomā 2013.gada 2.pusgadā tiek prognozēts vērā ņemams darbaspēka pieprasījuma pieaugums (tāpat arī prognoze gada griezumā līdz 2014.gada jūnijam norādā uz darbaspēka pieprasījuma pieauguma turpināšanos). Šo tendenci apstiprina gan Latvijas profesionālās uzkopšanas un apsaimniekošanas asociācija, gan Latvijas namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācija. Lai gan tikai viena no šīm asociācijām uzsver nepieciešamību organizēt īsus NVA izglītības kursu apkopējiem un tīrītājiem jeb ģenerālās uzkopšanas

speciālistiem (piem., ēku iekšpusē pēc to celtniecības), tomēr ņemot vērā šīs jomas ciešo saistību, piemēram, ar attīstību būvniecības nozarē, kā arī ar tūrisma attīstību, var droši apgalvot, ka pieprasījuma pēc pārvaldīšanas, apsaimniekošanas un uzkopšanas speciālistiem būs augsts. Nozares ierosinātās pmācības šajās profesijās ir salīdzinoši īsas, kas ļauj īsā laikā apmācīt darba tirgum nepieciešamo speciālistu skaitu, tādējādi apmierinot gan darba meklētāju vajadzības, gan nozares darba devēju vajadzības (kuras, savukārt, nosaka nozares uzņēmumu klienti) pēc atbilstoši apmācīta darba spēka. Nozarē ir pieejami noteikti standarti nepieciešamajām zināšanām šajās profesijās. Tāpat jāmin, ka šāda apmācību prakse tiek īstenota Igaunijā. Nozares asociāciju pārstāvji arī norāda, ka nozarē strādājošajiem latviešu valoda ir vajadzīga, tomēr pašlaik valsts valodu zina ne visi nodarbinātie, taču darba devēji ir spiesti „pievērt acis”. Arī sociālie partneri stingri piekrīt nozaru viedoklim par latviešu valodas apmācību turpināšanu.

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Piezīmes
Apkopēji, tīrītāji profesionālajā uzkopšanā	Jauna programma	Rekomendēt
Latviešu valodas apmācība	Turpināt realizēt	Rekomendēt

- Medicīnas nozarē 2013.gada 2.pusgadā tiek prognozēts neliels darbaspēka pieprasījuma kritums, bet 2014.gada 1.pusgadā un gada griezumā kopumā tiek prognozēts neliels darbaspēka pieprasījuma kāpums. Darba devēju aptaujā medicīnas nozarē tika noskaidrots, ka galvenais iemesls, kādēļ netiek aizpildītas darba vakance medicīnas nozarē, ir atbilstošu kvalificētu speciālistu trūkums (šim variantam iezīmējas statistiski nozīmīgi augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā). Lai arī nozares eksperti un LDDK norāda, ka izteikti tehniskiem darbiem medicīnas nozarē NVA varētu organizēt apmācības, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām, tomēr LBAS pārstāve norāda, ka izglītība un kvalifikācija medicīnas nozarē labā līmenī tiek nodrošināta citos formālās un profesionālās izglītības posmos, un esošajā darba tirgus situācijā šāda veida apmācības NVA nav nepieciešamas.

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Piezīmes
Medicīnas nozares tehniskie speciālisti	Jauna programma izteikti tehniskiem darbiem medicīnas nozarē NVA varētu organizēt apmācības, izvirzot stingras tehniskās specifikācijas prasības apmācību realizētājiem gan attiecībā uz profesionalitātes līmeni, gan arī nepieciešamo aprīkojumu un resursiem un sadarbojoties ar ārstniecības personu sertifikācijas institūcijām	Nerekomendēt. izglītība un kvalifikācija medicīnas nozarē labā līmenī tiek nodrošināta citos formālās un profesionālās izglītības posmos

- Būvniecības nozarē 2013.gada 2.pusgadā un arī gada griezumā līdz 2014.gada jūnijam atbilstoši darba devēju aptaujas datiem tiek prognozēts nozīmīgs darbaspēka pieprasījuma pieaugums. Tāpat gan darba devēju aptaujas rezultāti, gan nozaru asociāciju interviju rezultāti parādīja, ka nozarē pastāv būtiska problēma – kvalificētu speciālistu trūkums. Darba devēju aptaujā tika noskaidrot, ka galvenie iemesli vakanču neaizpildīšanai un darbinieku mainībai būvniecības nozarē ir darbaspēka trūkums un darbam nepieciešamo prasmju, izglītības un kvalifikācijas neatbilstība

(iezīmējas statistiski nozīmīgi augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā). Tāpat zīmīgi, ka šī tendence vērojama visos reģionos Latvijā, īpaši, Pierīgā, Vidzemē un Zemgalē. Būvniecības nozares eksperti uzskata, ka NVA nav jānodarbojas ar profesijas mācīšanu, bet jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem - apmācības būtu jāorganizē tādejādi, lai tajās tiktu nodrošināta zināšanu un prasmju papildināšana. Savu viedokli būvniecības nozares pārstāvis pamato ar to, ka apmācība tik īsā laikā nevar izveidot iemaņas, kuras varētu akceptēt ar kvalifikācijas dokumentu. Sociālo partneru pārstāvji piekrīt nozares asociācijas viedoklim – darbinieku kvalifikācijai un izglītībai būvniecībā jābūt pilnvērtīgai, ko nodrošina formālās un profesionālās izglītības programmas. NVA jānodrošina iespēju apgūt atsevišķas prasmes un iemaņas jau kvalificētiem cilvēkiem un šīm apmācībām jābalstās uz darba devēju pieprasījumu. Tāpat sociālie partneri stingri norāda uz nepieciešamību veikt preventīvus pasākumus, potenciālo pārkvalifikāciju pirms cilvēks ir zaudējis darbu, piemēram, mūrniekam iemācīt jaunas saistītas prasmes. Tomēr ņemot vērā darba tirgus īstermiņa prognozes būvniecības nozarē, nebūtu ieteicams pārtraukt speciālistu apmācības būvniecības nozarē, bet gan pielāgot tās darba devēju vajadzībā.

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Piezīmes
Ēku celtnieks	Neturpināt izglītības programmas	Rekomendēt apmācību turpināšanu, pārskatot programmu saturu un sadarbībā ar darba devējiem realizējot preventīvas darbinieku pārkvalifikācijas (prasmju papildināšanas) programmas.
Mūrnieks		
Būvstrādnieks		
Remontstrādnieks		

- Metālapstrādes un mašīnbūves nozarē 2013.gada 2.pusggadā tiek prognozēts darbaspēka pieprasījuma ievērojams pieaugums, bet 2014.gada 1.pusggadā – kritums, tomēr gada griezumā līdz 2014.gada jūnijam nozarē tiek prognozēts darbaspēka pieprasījuma pieaugums. Nozares asociācija norāda, ka neskatoties uz to, ka nozares darbinieku vidējais atalgojums ir virs vidējā līmeņa rūpniecības jomā kopumā, joprojām ir vērojams kvalificēta darbaspēks trūkums. Arī šajā nozarē darba devēju aptaujā tika noskaidrot, ka galvenie iemesli vakanču neaizpildīšanai un darbinieku mainībai nozarē ir darbam nepieciešamo prasmju, izglītības un kvalifikācijas neatbilstība (iezīmējas statistiski nozīmīgi augstākas atšķirības nekā izlasē kopumā). Nozares asociācija norāda uz nepieciešamību uzlabot apmācību sistēmu, izmantojot profesionālās izglītības iestādes un to resursus, jo privātfirmās nav ne materiāli tehniskās bāzes un pasniedzēju. LDDK nepiekrīt nozares nostājai par mācību stundu apjoma samazināšanu, bet līdzīgi kā LBAS piekrīt nepieciešamībai uzlabot nozares apmācību organizāciju, pilnvērtīgāk izmantojot izglītības iestādēs pieejamos resursus, tai skaitā, pasniedzējus un materiāli tehnisko nodrošinājumu. Sociālie partneri arī norāda, ka šajā nozarē būtu nepieciešamas apmācības arī darba drošības / aizsardzības jomā.

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Piezīmes
Gāzmetinātājs	Pilnvērtīgāk izmantojot izglītības iestādēs pieejamos resursus.	Rekomendēt apmācību organizācijas pārskatīšanu izmantojot valsts izglītības iestādēs pieejamos resursus.
Rokas lokmetinātājs (MMA)		
Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)		

Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MIG)

Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG)

Metāla griezējs (termogriezējs)

Ciparu programmas vadības (CNC) darbgaldu iestatītājs

Turpināt apmācību

Turpināt apmācību

Remontatslēdznieks

Atjaunot programmas

Nepieciešams nodrošināt apmācību turpināšanu

Virpotājs

Apmācības darba drošības / aizsardzības jomā

Jauna programma

Rekomendēt

- Informācijas tehnoloģiju un komunikāciju tehnoloģiju jomā (IKT) gan 2013.gada 2.pusgadā, gan 2014.gada 1.pusgadā tiek prognozēts ievērojams darbaspēka pieprasījuma pieaugums un nozares asociācija norāda, ka IKT nozarē ir nepietiekams darbinieku skaits un ir samērā grūti atrast darbiniekus, atzīmējot, ka uz 2015.gadu visā ES trūks ~900`000 nozares speciālistu, kas būtiski ietekmēs arī darba tirgu Latvijā. Darba devēju aptaujas rezultāti parādīja, ka galvenie nozares vakanču neaizpildīšanas iemesli ir finansiālie apsvērumi (zems atalgojums), kā arī atbilstoša kvalificēta darbaspēka trūkums. Tāpat, darba devēju aptaujas rezultāti parādīja, ka jaunpieņemtajiem darbiniekiem, galvenokārt, nepieciešama augstākā izglītība nozares profesijās. Vienlaikus, darba devēju aptaujas rezultāti apliecina, ka darba tirgū ir vienlīdz nepieciešamas un pieprasītas kā vispārīgas datoru prasmes lietotāja līmenī, tā arī noteiktas programmatūras padziļinātas un specifiskas zināšanas, līdz ar to būtu jāturpina izvēlēta pieeja, nodrošinot bezdarbniekiem neformālās izglītības apmācību pasākumus vispārīgām datoru lietošanas prasmēm un padziļinātai specifisku programmatūru apgūšanai. Nozares asociācija norāda, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ir kļuvušas par jebkuras nozares sastāvdaļu. Speciālisti ir vajadzīgi ne tikai IKT, bet arī citās nozarēs, lai nodrošinātu IT komponenti. Tāpat nozares asociācija norāda, ka aktuāls ir pārkvalifikācijas un zināšanu papildināšanas jautājums –nepieciešamais darbaspēks varētu būt arī radniecīgo profesiju pārstāvji (informātikas skolotāji, fiziķi, fizmati, dabaszinātnes), kuri saņemot papildus apmācības programmas, varētu pārkvalificēties uz IT nozari ātrā laikā. Nozares asociācijas piedāvā virkni jaunu īsu izglītības programmu, kas nodrošinātu speciālistu pilnveidošanu un sekmīgu iekļaušanos darba tirgū.

NVA izglītības programma	Izmaiņu piedāvājums	Piezīmes
Profesionālās tālākizglītības programmas: - Datorsistēmu tehniķi - Programmētāji - Zvanu centra operatori - Montieri, tehniķi - Biznesa analītiķi	Jaunas programmas. Optimālākais apmācību ilgums būtu 2 nedēļas – 1 mēnesis (8 akadēmiskās stundas dienā, t.i., nedēļā 40 – 80 līdz 160) cilvēkiem ar priekšzināšanām. Savukārt bez priekšzināšanām - atkarībā no kvalifikācijas, piem., programmētāji - 2 mēneši. Sastādot apmācību programmas, būtu jāsadarbojas ar nozares asociācijām, piem., LIKTA.	Rekomendēt.
Neformālās izglītības programmas IKT jomā	Turpināt programmu	Rekomendēt

- Izskatot NVA piedāvātās izglītības programmas, LDDK norāda, ka nav lietderīgi turpināt programmu „frizieru pakalpojumi”, kam pēc LDDK domām tomēr nepieciešama pilnvērtīgāka kvalifikācija, kā arī „Mazā biznesa organizēšanu” un „Projektu vadība”, kas nav piemērota lielākajai daļai bezdarbnieku un esošajā apjomā (320 mācību stundas) nesniedz pienācīgas zināšanas. Savukārt, LBAS norāda, ka NVA apmācībās būtu jāietver darba drošības un darba aizsardzības aspekti un citi nozarēs saistošie tiesību un juridiskie aspekti. Tāpat darba ņēmēju zināšanas par darba tiesībām ir ļoti zemā līmenī, kas nereti rada nopietnas problēmas darba ttiecību sarežģījumu un to pārtraukšanas gadījumos.
- LBAS arī uzsver svešvalodu apmācību turpināšanu, tai skaitā, norvēģu, vācu, kas ir īpaši svarīgi būvniecības un mežsistrādes nozarēs. LDDK, savukārt, norāda, ka valodu apmācība būtu jāveic tikai pēc darba devēju pieprasījuma. Tomēr, ņemot vērā, darba devēju aptaujas rezultātus, kuri parādīja, ka starp darbiniekiem nepieciešamajām prasmēm būtiskas ir arī dažādu svešvalodu zināšanas, tai skaitā, vācu un norvēģu valodas, valodu apmācību programmu turpināšana būtu rekomendējama. Vienlaikus būtu ieteicams arī ciešām sadarbīties ar darba devējiem šo apmācību kontekstā, lai izvairītos no bezdarbnieku apmācības, kas pēc valodas apguves nepaliek Latvijas darbā tirgū, bet dodas uz ārvalstīm.
- Tāpat gan darba devēju aptaujas rezultāti, gan nozares asociācijas intervijas parādīja nepieciešamību pēc saskarmes prasmju attīstīšanas darba meklētājiem visās nozarēs (sevis pasniegšana, komunikācijas pamati), kas palielinātu darbu atradušo cilvēku skaitu, tāpēc arī šo apmācību programmu turpināšana būtu rekomendējama.

PIELIKUMI

DARBA DEVĒJU APTAUJAS REZULTĀTU PIELIKUMI

Analizējot rezultātus par vakancēm/ darbavietām, izmantoti ekstrapolētie dati vakanču/ darbavietu līmenī. Vispārinot un attiecinot datus uz ģenerālo kopumu, katram uzņēmumam izlasē piemērots ekstrapolācijas koeficients (svari) atbilstoši tam, cik sev līdzīgos uzņēmumus ģenerālajā kopumā tas pārstāv. Ekstrapolācijas koeficientu pareizinot ar konkrētajā profesiju grupā nosaukto vakanču skaitu, tiek iegūti turpmākajā analizē izmantotie kopējie ekstrapolētie dati vakanču/ darbavietu līmenī.

Piemēram, darba devējs norāda, ka viņš nākamā pusgada laikā plāno pieņemt 10 šuvējas. Ja attiecīgais uzņēmums pētījuma izlasē pārstāv 4 sev līdzīgos uzņēmumus, tad attiecīgā uzņēmuma ekstrapolētie dati vakanču līmenī ļauj secināt, ka tuvākā pusgada laikā 4 darba devēji plāno pieprasījumu pēc 40 šuvējām.

Darba devēju aptaujas rezultātu pielikuma tabulās ir ietverti detalizēti izvērti absolūtie darba devēju aptaujas rezultāti, balstoties uz ekstrapolētajiem rezultātiem.

Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits profesijas grupās

TABULA 82. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS

Q09. Kādās profesijās Jūsu uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	12	0.10%
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	35	0.30%
1221 Tirdzniecības un tirgvedības jomas vadītāji	109	1.00%
1323 Būvniecības jomas vadītāji	71	0.70%
1439 Citur neklasificētu pakalpojumu jomas vadītāji	131	1.20%
2114 Ģeologi un ģeofiziķi	11	0.10%
2132 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības vecākie speciālisti	17	0.20%
2141 Rūpniecības un ražošanas inženieri	18	0.20%
2142 Būvinženieri	66	0.60%
2144 Mehānikas inženieri	28	0.30%
2149 Citur neklasificēti inženieri	88	0.80%
2151 Elektroinženieri	10	0.10%
2152 Elektronikas inženieri	11	0.10%
2161 Arhitekti	32	0.30%
2163 Izstrādājumu un apģērbu dizaineri	11	0.10%
2211 Vispārējās prakses ārsti	16	0.10%
2212 Specialitāšu ārsti	42	0.40%
2221 Medicīnas māsu profesiju vecākie speciālisti	10	0.10%
2240 Ārstu palīgi	16	0.10%
2261 Zobārsti	48	0.50%
2262 Farmaceiti	80	0.80%
2263 Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	18	0.20%
2264 Fizioterapeiti	52	0.50%

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
2266 Audiologi un runas terapeiti	16	0.10%
2310 Universitāšu un citu augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls	6	0.10%
2342 Pirmsskolas pedagogi	26	0.20%
2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	49	0.50%
2412 Finanšu un investīciju konsultanti	17	0.20%
2422 Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	14	0.10%
2423 Personāla un karjeras, kvalitātes vadības sistēmu un risku vadības vecākie speciālisti	33	0.30%
2424 Apmācības un personāla attīstības vecākie speciālisti	125	1.20%
2431 Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	58	0.50%
2432 Sabiedrisko attiecību vecākie speciālisti	22	0.20%
2511 Sistēmanalītiķi	49	0.50%
2512 Programmētāji	145	1.40%
2519 Citur neklasificēti programmētāji un lietojumprogrammu veidotāji un analītiķi	39	0.40%
2529 Citur neklasificēti datu bāzu un tīklu vecākie speciālisti	16	0.20%
2611 Juristi	37	0.30%
2621 Arhīvisti un muzeju vecākie speciālisti	1	0.00%
2622 Bibliotekāri un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	3	0.00%
2642 Žurnālisti	10	0.10%
3112 Būvniecības speciālisti	2	0.00%
3114 Elektronikas speciālisti	13	0.10%
3115 Inženiermehānikas speciālisti	3	0.00%
3118 Rasētāji	9	0.10%
3122 Apstrādes rūpniecības uzraugi	8	0.10%
3139 Citur neklasificēti tehnoloģisko procesu kontroles speciālisti	29	0.30%
3151 Kuģu mehāniķi	7	0.10%
3152 Kuģu vadītāji un loči	15	0.10%
3212 Klīnisko un patoloģijas laboratoriju speciālisti	19	0.20%
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	38	0.40%
3251 Zobārstu asistenti un palīgi	38	0.40%
3255 Fizioterapijas speciālisti	38	0.40%
3259 Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas speciālisti	16	0.20%
3312 Kredītu un aizņēmumu speciālisti	70	0.70%
3313 Grāmatvedības speciālisti	86	0.80%
3322 Tirdzniecības pārstāvji	140	1.30%
3323 Iepirkumu speciālisti	21	0.20%
3331 Preču pārvaldījumu aģenti	18	0.20%
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	136	1.30%
3341 Biroja vadītāji	17	0.20%
3412 Sociālā darba speciālisti	7	0.10%
3422 Sporta treneri, sporta instruktori un sporta speciālisti	14	0.10%

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
3432 Dizaina speciālisti un dekoratori	11	0.10%
3511 Informācijas tehnoloģiju darbības speciālisti	42	0.40%
4120 Sekretāri	35	0.30%
4132 Datu ievadīšanas operatori	6	0.10%
4213 Lombardu darbinieki un augļotāji	10	0.10%
4221 Ceļojumu konsultanti un ceļojumu biroju darbinieki	7	0.10%
4222 Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	160	1.50%
4223 Telefona komutatoru operatori	17	0.20%
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	33	0.30%
4321 Noliktavu darbinieki	146	1.40%
4322 Ražošanas uzskaites darbinieki	4	0.00%
4419 Citur neklasificēti kalpotāji	14	0.10%
5113 Ceļojumu gidi	27	0.30%
5120 Pavāri	75	0.70%
5131 Viesmīļi	129	1.20%
5132 Bārmeņi	13	0.10%
5141 Frizieri	33	0.30%
5142 Skaistumkopšanas un tai radniecīgu profesiju darbinieki	23	0.20%
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	81	0.80%
5222 Vecākie pārdevēji	19	0.20%
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	771	7.30%
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	6	0.10%
5246 Ēdināšanas uzņēmuma kasieri-pārdevēji	2	0.00%
5311 Bērnu aprūpes darbinieki	29	0.30%
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	47	0.40%
5414 Apsargi	54	0.50%
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	6	0.10%
6111 Labības un sakņu augu audzētāji	37	0.30%
6113 Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	48	0.50%
6210 Mežkopji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	34	0.30%
6222 Iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieki	7	0.10%
6223 Jūras, tāljūras zvejnieki	7	0.10%
7111 Ēku būvnieki	300	2.80%
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	1.00%
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	22	0.20%
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	0.80%
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	4.70%
7123 Apmetēji	135	1.30%
7124 Izolācijas darbu veicēji	10	0.10%
7126 Sanitārtehiķi	84	0.80%
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	0.70%

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
7132 Apsmidzinātāji un lakotāji	17	0.20%
7212 Metinātāji un griezēji	145	1.40%
7213 Valcētāji un skārdnieki	78	0.70%
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0.10%
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	43	0.40%
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	118	1.10%
7233 Lauksaimniecības un rūpniecības mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki	27	0.30%
7234 Velosipēdu atslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	10	0.10%
7321 Burtliči, iespiedgravētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	3	0.00%
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	61	0.60%
7412 Elektroiekārtu mehāniķi un atslēdznieki	13	0.10%
7413 Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	21	0.20%
7422 Informācijas tehnoloģiju uzstādītāji un apkalpotāji	29	0.30%
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	59	0.60%
7513 Piena produktu ražotāji	2	0.00%
7521 Koksnes pirmapstrādes strādnieki	7	0.10%
7522 Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	90	0.80%
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	181	1.70%
7531 Šuvēji un cepuru izgatavotāji	102	1.00%
7534 Mēbeļu apvilcēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0.10%
7549 Citur neklasificēti amatnieki un strādnieki	32	0.30%
8131 Ķīmisko izstrādājumu ražošanas iekārtu un mašīnu operatori	9	0.10%
8143 Papīra izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	9	0.10%
8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori	58	0.50%
8183 Iepakošanas, iepildīšanas un marķēšanas iekārtu operatori	113	1.10%
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	70	0.70%
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	45	0.40%
8219 Citur neklasificēti montieri	11	0.10%
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	9.30%
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	20	0.20%
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	1.30%
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	3.70%
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	0.70%
8344 Autoiekrāvēju operatori	9	0.10%
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	421	4.00%
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	12	0.10%
9212 Mājlopu fermu strādnieki	13	0.10%
9214 Dārzkopības strādnieki	21	0.20%
9215 Mežstrādnieki	9	0.10%
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	1.80%

PLĀNOTĀS NO JAUNA IZVEIDOTĀS DARBAVIETAS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
9321 Iesaņotāji	72	0.70%
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	10.00%
9333 Krāvēji	10	0.10%
9334 Preču izvietotāji	6	0.10%
9411 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki ātrās ēdināšanas uzņēmumos	14	0.10%
9412 Virtuves strādnieki	100	0.90%
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	49	0.50%
9999 Nav atbildes	47	0.40%

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais no jauna izveidojamo darbavietu skaits noteiktās profesijas grupās dalījumā pa reģioniem

TABULA 83. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS NO JAUNA IZVEIDOJAMO DARBAVIETU SKAITS NOTEIKTĀS PROFESIJAS GRUPĀS DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q09. Kādās profesijās Jūsu uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Q10. Norādiet, lūdzu, kurā/-s pilsētā/-s vai novadā/-os plānojat palielināt darbinieku skaitu profesijā - ... [PROFESIJA NO Q09] tuvāko 6 mēnešu laikā! Cik daudz jaunus darbiniekus – profesijas ... [PROFESIJA NO Q09] pārstāvjus plānojat pieņemt ... [PILSĒTA/NOVADS]? Norādiet, lūdzu, darbinieku skaitu atsevišķi par katru pilsētu/novadu.

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	12	12	0	0	0	0	0
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	35	22	0	0	0	14	0
1221 Tirdzniecības un tirgvedības jomas vadītāji	109	60	10	26	0	7	7
1323 Būvniecības jomas vadītāji	71	37	16	0	9	0	9
1439 Citur neklasificētu pakalpojumu jomas vadītāji	131	127	0	0	0	4	0
2114 Ģeologi un ģeofiziķi	11	11	0	0	0	0	0
2132 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības vecākie speciālisti	17	0	3	0	0	14	0
2141 Rūpniecības un ražošanas inženieri	18	6	0	0	0	0	12
2142 Būvinženieri	66	51	0	0	15	0	0
2144 Mehānikas inženieri	28	9	0	17	3	0	0
2149 Citur neklasificēti inženieri	88	83	0	2	0	4	0
2151 Elektroinženieri	10	10	0	0	0	0	0
2152 Elektronikas inženieri	11	11	0	0	0	0	0
2161 Arhitekti	32	32	0	0	0	0	0
2163 Izstrādājumu un apģērbu dizaineri	11	11	0	0	0	0	0
2211 Vispārējās prakses ārsti	16	16	0	0	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
2212 Specialitāšu ārsti	42	0	0	0	38	4	0
2221 Medicīnas māsu profesiju vecākie speciālisti	10	10	0	0	0	0	0
2240 Ārstu palīgi	16	0	0	0	0	0	16
2261 Zobārsti	48	0	0	0	38	10	0
2262 Farmaceiti	80	37	10	7	0	17	9
2263 Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	18	11	7	0	0	0	0
2264 Fizioterapeiti	52	10	0	11	0	0	32
2266 Audiologi un runas terapeiti	16	0	0	0	0	0	16
2310 Universitāšu un citu augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls	6	0	0	0	6	0	0
2342 Pirmsskolas pedagogi	26	10	16	0	0	0	0
2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	49	39	0	0	0	10	0
2412 Finanšu un investīciju konsultanti	17	17	0	0	0	0	0
2422 Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	14	7	0	0	0	0	7
2423 Personāla un karjeras, kvalitātes vadības sistēmu un risku vadības vecākie speciālisti	33	22	0	2	10	0	0
2424 Apmācības un personāla attīstības vecākie speciālisti	125	0	0	0	0	51	74
2431 Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	58	49	0	0	0	9	0
2432 Sabiedrisko attiecību vecākie speciālisti	22	22	0	0	0	0	0
2511 Sistēmanalītiķi	49	49	0	0	0	0	0
2512 Programmētāji	145	139	0	0	0	0	6
2519 Citur neklasificēti programmētāji un lietojumprogrammu veidotāji un analītiķi	39	39	0	0	0	0	0
2529 Citur neklasificēti datu bāzu un tīklu vecākie speciālisti	16	0	0	0	0	0	16
2611 Juristi	37	20	0	0	0	0	16
2621 Arhīvistu un muzeju vecākie speciālisti	1	1	0	0	0	0	0
2622 Bibliotekāri un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	3	3	0	0	0	0	0
2642 Žurnālisti	10	0	10	0	0	0	0
3112 Būvniecības speciālisti	2	2	0	0	0	0	0
3114 Elektronikas speciālisti	13	13	0	0	0	0	0
3115 Inženiermehānikas speciālisti	3	0	0	3	0	0	0
3118 Rasētāji	9	4	5	0	0	0	0
3122 Apstrādes rūpniecības uzraugi	8	4	0	0	4	0	0
3139 Citur neklasificēti tehnoloģisko procesu kontroles speciālisti	29	9	0	7	13	0	0
3151 Kuģu mehāniķi	7	0	7	0	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
3152 Kuģu vadītāji un loči	15	0	15	0	0	0	0
3212 Klīnisko un patoloģijas laboratoriju speciālisti	19	19	0	0	0	0	0
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	38	22	0	0	0	0	16
3251 Zobārstu asistenti un palīgi	38	0	0	0	38	0	0
3255 Fizioterapijas speciālisti	38	0	0	0	38	0	0
3259 Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas speciālisti	16	16	0	0	0	0	0
3312 Kredītu un aizņēmumu speciālisti	70	57	0	13	0	0	0
3313 Grāmatvedības speciālisti	86	62	0	7	10	7	0
3322 Tirdzniecības pārstāvji	140	91	16	20	6	6	0
3323 Iepirkumu speciālisti	21	4	10	0	0	7	0
3331 Preču pārvadājumu aģenti	18	9	9	0	0	0	0
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	136	105	9	0	22	0	0
3341 Biroja vadītāji	17	8	9	0	0	0	0
3412 Sociālā darba speciālisti	7	7	0	0	0	0	0
3422 Sporta treneri, sporta instruktori un sporta speciālisti	14	0	0	0	0	14	0
3432 Dizaina speciālisti un dekoratori	11	11	0	0	0	0	0
3511 Informācijas tehnoloģiju darbības speciālisti	42	35	0	7	0	0	0
4120 Sekretāri	35	35	0	0	0	0	0
4132 Datu ievadīšanas operatori	6	6	0	0	0	0	0
4213 Lombardu darbinieki un augļotāji	10	0	0	0	10	0	0
4221 Ceļojumu konsultanti un ceļojumu biroju darbinieki	7	0	0	0	0	7	0
4222 Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	160	144	6	0	3	5	3
4223 Telefona komutatoru operatori	17	6	0	0	6	0	6
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	33	33	0	0	0	0	0
4321 Noliktavu darbinieki	146	141	5	0	0	0	0
4322 Ražošanas uzskaites darbinieki	4	4	0	0	0	0	0
4419 Citur neklasificēti kalpotāji	14	9	6	0	0	0	0
5113 Ceļojumu gidi	27	27	0	0	0	0	0
5120 Pavāri	75	31	0	10	34	0	0
5131 Viesmīļi	129	97	0	0	19	14	0
5132 Bārmeņi	13	13	0	0	0	0	0
5141 Frizieri	33	33	0	0	0	0	0
5142 Skaistumkopšanas un tai radniecīgu profesiju darbinieki	23	23	0	0	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	81	81	0	0	0	0	0
5222 Vecākie pārdevēji	19	6	6	6	0	0	0
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	771	496	62	68	58	14	72
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	6	2	0	0	0	4	0
5246 Ēdināšanas uzņēmuma kasieri-pārdevēji	2	2	0	0	0	0	0
5311 Bērnu aprūpes darbinieki	29	29	0	0	0	0	0
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	47	40	0	0	7	0	0
5414 Apsargi	54	12	38	0	0	4	0
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	6	0	0	0	0	0	6
6111 Labības un sakņu augu audzētāji	37	0	0	0	23	14	0
6113 Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	48	0	28	0	6	14	0
6210 Mežkopji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	34	0	0	0	34	0	0
6222 Iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieki	7	0	7	0	0	0	0
6223 Jūras, tālējūras zvejnieki	7	0	7	0	0	0	0
7111 Ēku būvnieki	300	151	45	0	60	17	27
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	0	10	22	9	0	63
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	22	0	0	22	0	0	0
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	0	16	0	0	0	63
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	234	0	19	37	28	183
7123 Apmetēji	135	92	16	0	0	0	27
7124 Izolācijas darbu veicēji	10	0	0	0	10	0	0
7126 Sanitārtehniki	84	0	22	0	17	0	44
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	9	0	0	0	0	63
7132 Apsmidzinātāji un lakotāji	17	0	10	0	0	7	0
7212 Metinātāji un griezēji	145	93	14	21	4	14	0
7213 Valcētāji un skārdnieki	78	71	6	0	0	0	0
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0	0	0	9	0	0
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	43	18	0	7	11	7	0
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	118	35	27	0	11	18	27
7233 Lauksaimniecības un rūpniecības mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki	27	11	0	11	5	0	0
7234 Velosipēdu atslēdznieki un tiem radniecīgu	10	0	10	0	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
profesiju strādnieki							
7321 Burtliči, iespaidgravētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	3	3	0	0	0	0	0
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	61	33	12	0	0	7	9
7412 Elektroiekārtu mehāniķi un atslēdznieki	13	13	0	0	0	0	0
7413 Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	21	5	16	0	0	0	0
7422 Informācijas tehnoloģiju uzstādītāji un apkalpotāji	29	0	29	0	0	0	0
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	59	28	25	0	6	0	0
7513 Piena produktu ražotāji	2	0	0	0	0	2	0
7521 Koksnes pirmapstrādes strādnieki	7	0	0	7	0	0	0
7522 Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	90	0	53	21	9	7	0
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	181	0	37	29	58	20	36
7531 Šuvēji un cepuru izgatavotāji	102	0	42	0	60	0	0
7534 Mēbeļu apvilcēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0	0	0	9	0	0
7549 Citur neklasificēti amatnieki un strādnieki	32	12	0	0	0	5	15
8131 Ķīmisko izstrādājumu ražošanas iekārtu un mašīnu operatori	9	0	0	0	9	0	0
8143 Papīra izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	9	0	0	0	9	0	0
8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori	58	0	12	20	26	0	0
8183 Iepakojšanas, iepildīšanas un marķēšanas iekārtu operatori	113	101	12	0	0	0	0
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	70	0	28	0	12	29	0
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	45	45	0	0	0	0	0
8219 Citur neklasificēti montieri	11	11	0	0	0	0	0
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	149	65	687	32	41	13
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	20	0	20	0	0	0	0
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	27	28	0	18	34	27
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	16	37	64	185	92	0
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	0	0	37	38	0	1
8344 Autoiekrāvēju operatori	9	0	0	0	9	0	0
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	421	84	324	0	0	14	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS/ VAKANCES ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	12	0	12	0	0	0	0
9212 Mājlopu fermu strādnieki	13	0	0	13	0	0	0
9214 Dārzkopības strādnieki	21	11	10	0	0	0	0
9215 Mežstrādnieki	9	0	0	0	0	0	9
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	0	29	22	0	0	140
9321 Iesaiņotāji	72	9	62	0	0	0	0
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	260	514	41	151	95	0
9333 Krāvēji	10	0	10	0	0	0	0
9334 Preču izvietotāji	6	2	0	0	0	4	0
9411 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki ātrās ēdināšanas uzņēmumos	14	0	0	0	0	14	0
9412 Virtuves strādnieki	100	100	0	0	0	0	0
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	49	49	0	0	0	0	0
9999 Nav atbildes	47	20	12	0	7	7	0
Kopā (bāze):	10598	4421	1887	1247	1259	713	1070

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Darbinieku pieņemšanas plāni tuvāko 6 mēnešu laikā

TABULA 84. DARBINIEKU PIEŅĒMŠANAS PLĀNI TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Q09. Kādās profesijās Jūsu uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Q11. Kāds ir profesijas ... [PROFESIJA NO Q09] pārstāvja/-u nepieciešamais izglītības līmenis?

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t. sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	12	0	0	0	12	0
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	35	0	10	0	12	14
1221 Tirdzniecības un tirgvedības jomas vadītāji	109	0	0	0	91	18
1323 Būvniecības jomas vadītāji	71	0	0	38	33	0
1439 Citur neklasificētu pakalpojumu jomas vadītāji	131	0	51	17	63	0
2114 Ģeologi un ģeofiziķi	11	0	0	0	11	0
2132 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības vecākie speciālisti	17	0	0	0	17	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀIS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t. sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
2141 Rūpniecības un ražošanas inženieri	18	0	0	6	12	0
2142 Būvinženieri	66	0	0	0	66	0
2144 Mehānikas inženieri	28	0	0	16	4	9
2149 Citur neklasificēti inženieri	88	0	0	4	85	0
2151 Elektroinženieri	10	0	0	5	5	0
2152 Elektronikas inženieri	11	0	0	0	11	0
2161 Arhitekti	32	0	11	11	11	0
2163 Izstrādājumu un apģērbu dizaineri	11	0	0	0	11	0
2211 Vispārējās prakses ārsti	16	0	0	0	16	0
2212 Specialitāšu ārsti	42	0	0	0	4	38
2221 Medicīnas māsu profesiju vecākie speciālisti	10	0	0	10	0	0
2240 Ārstu palīgi	16	0	0	0	16	0
2261 Zobārsti	48	0	0	0	38	10
2262 Farmaceiti	80	0	0	16	64	0
2263 Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	18	0	0	7	11	0
2264 Fizioterapeiti	52	0	0	0	52	0
2266 Audiologi un runas terapeiti	16	0	0	0	16	0
2310 Universitāšu un citu augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls	6	0	0	0	6	0
2342 Pirmsskolas pedagogi	26	0	0	0	26	0
2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	49	0	0	0	49	0
2412 Finanšu un investīciju konsultanti	17	0	0	0	17	0
2422 Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	14	0	0	0	14	0
2423 Personāla un karjeras, kvalitātes vadības sistēmu un risku vadības vecākie speciālisti	33	0	0	0	33	0
2424 Apmācības un personāla attīstības vecākie speciālisti	125	0	0	0	125	0
2431 Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	58	0	0	0	58	0
2432 Sabiedrisko attiecību vecākie speciālisti	22	0	0	0	22	0
2511 Sistēmanalītiķi	49	0	0	0	49	0
2512 Programmētāji	145	0	13	26	106	0
2519 Citur neklasificēti programmētāji un lietojumprogrammu veidotāji un analītiķi	39	0	0	39	0	0
2529 Citur neklasificēti datu bāzu un tīklu vecākie speciālisti	16	0	16	0	0	0
2611 Juristi	37	0	0	0	37	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀIS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t. sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
2621 Arhīvistu un muzeju vecākie speciālisti	1	0	0	0	1	0
2622 Bibliotekāri un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	3	0	0	0	3	0
2642 Žurnālisti	10	0	0	0	10	0
3112 Būvniecības speciālisti	2	0	0	2	0	0
3114 Elektronikas speciālisti	13	0	0	13	0	0
3115 Inženiermehānikas speciālisti	3	0	0	3	0	0
3118 Rasētāji	9	0	4	0	5	0
3122 Apstrādes rūpniecības uzraugi	8	0	0	4	4	0
3139 Citur neklasificēti tehnoloģisko procesu kontroles speciālisti	29	0	0	29	0	0
3151 Kuģu mehāniķi	7	0	0	7	0	0
3152 Kuģu vadītāji un loči	15	0	0	15	0	0
3212 Klīnisko un patoloģijas laboratoriju speciālisti	19	0	0	19	0	0
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	38	0	0	22	16	0
3251 Zobārstu asistenti un palīgi	38	0	0	0	0	38
3255 Fizioterapijas speciālisti	38	0	0	0	0	38
3259 Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas speciālisti	16	0	0	0	16	0
3312 Kredītu un aizņēmumu speciālisti	70	0	52	0	18	0
3313 Grāmatvedības speciālisti	86	0	11	20	55	0
3322 Tirdzniecības pārstāvji	140	0	58	45	36	0
3323 Iepirkumu speciālisti	21	0	0	10	4	7
3331 Preču pārvaldītāju aģenti	18	0	18	0	0	0
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	136	0	22	16	99	0
3341 Biroja vadītāji	17	0	0	17	0	0
3412 Sociālā darba speciālisti	7	0	0	7	0	0
3422 Sporta treneri, sporta instruktori un sporta speciālisti	14	0	0	0	14	0
3432 Dizaina speciālisti un dekoratori	11	0	0	11	0	0
3511 Informācijas tehnoloģiju darbības speciālisti	42	0	3	11	29	0
4120 Sekretāri	35	0	0	11	24	0
4132 Datu ievadīšanas operatori	6	0	0	0	6	0
4213 Lombardu darbinieki un augļotāji	10	0	0	0	10	0
4221 Ceļojumu konsultanti un ceļojumu biroju darbinieki	7	0	0	0	7	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀIS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t. sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
4222 Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	160	0	67	72	21	0
4223 Telefona komutatoru operatori	17	0	17	0	0	0
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	33	0	0	0	33	0
4321 Noliktavu darbinieki	146	0	92	31	13	9
4322 Ražošanas uzskaites darbinieki	4	0	0	4	0	0
4419 Citur neklasificēti kalpotāji	14	0	0	2	12	0
5113 Ceļojumu gidi	27	0	5	0	22	0
5120 Pavāri	75	0	0	56	0	19
5131 Viesmīļi	129	0	16	95	0	19
5132 Bārmeņi	13	0	0	13	0	0
5141 Frizieri	33	0	33	0	0	0
5142 Skaistumkopšanas un tai radniecīgu profesiju darbinieki	23	0	0	23	0	0
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	81	0	81	0	0	0
5222 Vecākie pārdevēji	19	0	0	0	19	0
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	771	0	585	120	41	25
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	6	0	0	6	0	0
5246 Ēdināšanas uzņēmuma kasieri-pārdevēji	2	0	0	2	0	0
5311 Bērnu aprūpes darbinieki	29	0	29	0	0	0
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	47	0	7	40	0	0
5414 Apsargi	54	0	0	6	0	47
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	6	6	0	0	0	0
6111 Labības un sakņu augu audzētāji	37	11	0	26	0	0
6113 Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	48	0	6	28	0	14
6210 Mežkopji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	34	0	34	0	0	0
6222 Iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieki	7	0	0	7	0	0
6223 Jūras, tāljūras zvejnieki	7	0	0	7	0	0
7111 Ēku būvnieki	300	52	28	203	0	17
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	0	0	93	0	10
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	22	0	14	7	0	0
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	0	0	80	0	0
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	140	283	78	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀIS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t. sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
7123 Apmetēji	135	0	0	16	92	27
7124 Izolācijas darbu veicēji	10	0	10	0	0	0
7126 Sanitārtehniķi	84	0	0	84	0	0
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	0	0	73	0	0
7132 Apsmidzinātāji un lakotāji	17	0	0	17	0	0
7212 Metinātāji un griezēji	145	0	0	139	0	7
7213 Valcētāji un skārdnieki	78	28	6	44	0	0
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0	0	0	0	9
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	43	0	0	37	0	7
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	118	0	0	87	18	14
7233 Lauksaimniecības un rūpniecības mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki	27	0	0	27	0	0
7234 Velosipēdu atslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	10	0	0	0	0	10
7321 Burtliči, iespiedgravētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	3	0	0	3	0	0
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	61	0	0	52	0	9
7412 Elektroiekārtu mehāniķi un atslēdznieki	13	0	13	0	0	0
7413 Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	21	0	0	21	0	0
7422 Informācijas tehnoloģiju uzstādītāji un apkalpotāji	29	0	0	29	0	0
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	59	0	0	59	0	0
7513 Piena produktu ražotāji	2	0	2	0	0	0
7521 Koksnes pirmapstrādes strādnieki	7	0	7	0	0	0
7522 Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	90	0	6	77	0	7
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	181	11	23	115	0	32
7531 Šuvēji un cepuru izgatavotāji	102	9	0	93	0	0
7534 Mēbeļu apvilcēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0	0	9	0	0
7549 Citur neklasificēti amatnieki un strādnieki	32	0	0	31	2	0
8131 Ķīmisko izstrādājumu ražošanas iekārtu un mašīnu operatori	9	9	0	0	0	0
8143 Papīra izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	9	0	0	9	0	0
8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori	58	12	46	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	NEPIECIEŠAMĀIS IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t. sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
8183 Iepakošanas, iepildīšanas un marķēšanas iekārtu operatori	113	0	0	100	13	0
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	70	0	24	36	9	0
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	45	0	28	17	0	0
8219 Citur neklasificēti montieri	11	0	0	0	11	0
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	0	66	221	0	699
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	20	0	0	20	0	0
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	27	19	82	0	7
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	0	105	284	0	6
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	0	12	64	0	0
8344 Autoiekrāvēju operatori	9	0	0	9	0	0
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	421	408	0	0	0	14
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	12	0	0	12	0	0
9212 Mājlopu fermu strādnieki	13	0	13	0	0	0
9214 Dārzkopības strādnieki	21	10	11	0	0	0
9215 Mežstrādnieki	9	0	0	9	0	0
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	0	95	96	0	0
9321 Iesaiņotāji	72	0	62	0	0	9
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	380	405	49	0	227
9333 Krāvēji	10	0	10	0	0	0
9334 Preču izvietotāji	6	0	6	0	0	0
9411 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki ātrās ēdināšanas uzņēmumos	14	14	0	0	0	0
9412 Virtuves strādnieki	100	0	100	0	0	0
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	49	28	22	0	0	0
9999 Nav atbildes	47	0	0	25	15	7
Kopā (bāze):	10598	1144	2657	3500	1877	1420

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Jaunu plānoto darbinieku skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc pieņemšanas iemesla

TABULA 85. JAUNU PLĀNOTO DARBINIEKU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PĒC PIENĒMŠANAS IEMESLA

Q09. Kādās profesijās Jūsu uzņēmumā ir plānots palielināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Q12. Kāda iemesla dēļ galvenokārt plānojat palielināt darbinieku skaitu profesijas .. [PROFESIJA NO Q09] pārstāvju vidū Jūsu uzņēmumā tuvāko 6 mēnešu laikā?

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS			
		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	12	11	0	2	0
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	35	34	0	1	0
1221 Tirdzniecības un tirgvedības jomas vadītāji	109	98	4	7	0
1323 Būvniecības jomas vadītāji	71	50	21	0	0
1439 Citur neklasificētu pakalpojumu jomas vadītāji	131	105	0	26	0
2114 Ģeologi un ģeofiziķi	11	11	0	0	0
2132 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības vecākie speciālisti	17	0	0	17	0
2141 Rūpniecības un ražošanas inženieri	18	6	0	12	0
2142 Būvinženieri	66	66	0	0	0
2144 Mehānikas inženieri	28	25	0	3	0
2149 Citur neklasificēti inženieri	88	70	0	18	0
2151 Elektroinženieri	10	10	0	0	0
2152 Elektronikas inženieri	11	11	0	0	0
2161 Arhitekti	32	22	11	0	0
2163 Izstrādājumu un apģērbu dizaineri	11	11	0	0	0
2211 Vispārējās prakses ārsti	16	0	0	16	0
2212 Specialitāšu ārsti	42	0	0	4	38
2221 Medicīnas māsu profesiju vecākie speciālisti	10	10	0	0	0
2240 Ārstu palīgi	16	16	0	0	0
2261 Zobārsti	48	38	0	0	10
2262 Farmaceiti	80	37	7	20	0
2263 Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	18	7	0	11	0
2264 Fizioterapeiti	52	52	0	0	0
2266 Audiologi un runas terapeiti	16	16	0	0	0
2310 Universitāšu un citu augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls	6	6	0	0	0
2342 Pirmsskolas pedagogi	26	26	0	0	0
2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	49	49	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS			
		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
2412 Finanšu un investīciju konsultanti	17	17	0	0	0
2422 Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	14	14	0	0	0
2423 Personāla un karjeras, kvalitātes vadības sistēmu un risku vadības vecākie speciālisti	33	22	0	11	0
2424 Apmācības un personāla attīstības vecākie speciālisti	125	51	74	0	0
2431 Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	58	42	0	14	0
2432 Sabiedrisko attiecību vecākie speciālisti	22	12	0	10	0
2511 Sistēmanalītiķi	49	49	0	0	0
2512 Programmētāji	145	139	0	6	0
2519 Citur neklasificēti programmētāji un lietojumprogrammu veidotāji un analītiķi	39	39	0	0	0
2529 Citur neklasificēti datu bāzu un tīklu vecākie speciālisti	16	16	0	0	0
2611 Juristi	37	35	0	2	0
2621 Arhīvistu un muzeju vecākie speciālisti	1	0	0	1	0
2622 Bibliotekāri un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	3	0	0	3	0
2642 Žurnālisti	10	0	0	10	0
3112 Būvniecības speciālisti	2	0	2	0	0
3114 Elektronikas speciālisti	13	0	0	0	0
3115 Inženiermehānikas speciālisti	3	0	0	3	0
3118 Rasētāji	9	9	0	0	0
3122 Apstrādes rūpniecības uzraugi	8	0	0	0	4
3139 Citur neklasificēti tehnoloģisko procesu kontroles speciālisti	29	0	16	0	0
3151 Kuģu mehāniķi	7	7	0	0	0
3152 Kuģu vadītāji un loči	15	15	0	0	0
3212 Klīnisko un patoloģijas laboratoriju speciālisti	19	19	0	0	0
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	38	30	0	8	0
3251 Zobārstu asistenti un palīgi	38	0	0	0	38
3255 Fizioterapijas speciālisti	38	0	0	0	38
3259 Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas speciālisti	16	0	0	16	0
3312 Kredītu un aizņēmumu speciālisti	70	70	0	0	0
3313 Grāmatvedības speciālisti	86	66	13	7	0
3322 Tirdzniecības pārstāvji	140	111	0	6	10
3323 Iepirkumu speciālisti	21	7	10	0	0
3331 Preču pārvaldījumu aģenti	18	0	0	9	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS			
		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	136	108	17	6	0
3341 Biroja vadītāji	17	0	8	0	9
3412 Sociālā darba speciālisti	7	7	0	0	0
3422 Sporta treneri, sporta instruktori un sporta speciālisti	14	14	0	0	0
3432 Dizaina speciālisti un dekoratori	11	0	0	11	0
3511 Informācijas tehnoloģiju darbības speciālisti	42	24	0	8	0
4120 Sekretāri	35	24	0	11	0
4132 Datu ievadišanas operatori	6	0	6	0	0
4213 Lombardu darbinieki un augļotāji	10	10	0	0	0
4221 Ceļojumu konsultanti un ceļojumu biroju darbinieki	7	7	0	0	0
4222 Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	160	135	0	25	0
4223 Telefona komutatoru operatori	17	0	0	0	0
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	33	33	0	0	0
4321 Noliktavu darbinieki	146	132	13	0	0
4322 Ražošanas uzskaites darbinieki	4	4	0	0	0
4419 Citur neklasificēti kalpotāji	14	2	0	12	0
5113 Ceļojumu gidi	27	22	0	5	0
5120 Pavāri	75	14	29	0	32
5131 Viesmīļi	129	13	65	0	19
5132 Bārmeņi	13	13	0	0	0
5141 Frizieri	33	0	33	0	0
5142 Skaistumkopšanas un tai radniecīgu profesiju darbinieki	23	0	0	6	16
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	81	81	0	0	0
5222 Vecākie pārdevēji	19	19	0	0	0
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	771	500	223	13	7
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	6	6	0	0	0
5246 Ēdināšanas uzņēmuma kasieri-pārdevēji	2	2	0	0	0
5311 Bērnu aprūpes darbinieki	29	29	0	0	0
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	47	47	0	0	0
5414 Apsargi	54	54	0	0	0
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	6	0	6	0	0
6111 Labības un sakņaugu audzētāji	37	0	37	0	0
6113 Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	48	7	41	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS			
		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
6210 Mežkopji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	34	0	34	0	0
6222 Iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieki	7	7	0	0	0
6223 Jūras, tāljūras zvejnieki	7	7	0	0	0
7111 Ēku būvnieki	300	18	273	0	0
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	103	73	30	0	0
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	22	22	0	0	0
7115 Namdari un būvgaldnieki	80	63	16	0	0
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	502	175	322	5	0
7123 Apmetēji	135	92	43	0	0
7124 Izolācijas darbu veicēji	10	0	0	0	0
7126 Sanitārtehniķi	84	51	33	0	0
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	73	63	9	0	0
7132 Apsmidzinātāji un lakotāji	17	17	0	0	0
7212 Metinātāji un griezēji	145	111	28	0	0
7213 Valcētāji un skārdnieki	78	0	47	0	31
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	0	9	0	0
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	43	43	0	0	0
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	118	96	0	22	0
7233 Lauksaimniecības un rūpniecības mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki	27	22	0	5	0
7234 Velosipēdu atslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	10	0	10	0	0
7321 Burtliči, iespaidgravētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	3	0	0	3	0
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	61	55	0	0	0
7412 Elektroiekārtu mehāniķi un atslēdznieki	13	13	0	0	0
7413 Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	21	5	16	0	0
7422 Informācijas tehnoloģiju uzstādītāji un apkalpotāji	29	20	0	10	0
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	59	28	31	0	0
7513 Piena produktu ražotāji	2	2	0	0	0
7521 Koksnes pirmapstrādes strādnieki	7	7	0	0	0
7522 Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	90	74	16	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS			
		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	181	181	0	0	0
7531 Šuvēji un cepuru izgatavotāji	102	50	9	43	0
7534 Mēbeļu apvilcēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	9	9	0	0	0
7549 Citur neklasificēti amatnieki un strādnieki	32	11	15	5	0
8131 Ķīmisko izstrādājumu ražošanas iekārtu un mašīnu operatori	9	9	0	0	0
8143 Papīra izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	9	9	0	0	0
8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori	58	58	0	0	0
8183 Iepakojšanas, iepildīšanas un marķēšanas iekārtu operatori	113	13	100	0	0
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	70	59	2	9	0
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	45	45	0	0	0
8219 Citur neklasificēti montieri	11	0	0	11	0
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	985	239	34	4	709
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	20	0	20	0	0
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	135	88	40	6	0
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	395	146	244	5	0
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	76	40	36	0	0
8344 Autoiekrāvēju operatori	9	9	0	0	0
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	421	421	0	0	0
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	12	0	12	0	0
9212 Mājlopu fermu strādnieki	13	13	0	0	0
9214 Dārzkopības strādnieki	21	7	13	0	0
9215 Mežstrādnieki	9	9	0	0	0
9313 Ēku būvniecības strādnieki	191	124	67	0	0
9321 Iesaiņotāji	72	9	62	0	0
9329 Citur neklasificēti strādnieki	1061	132	795	6	92
9333 Krāvēji	10	0	10	0	0
9334 Preču izvietotāji	6	6	0	0	0
9411 Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki ātrās ēdināšanas uzņēmumos	14	0	14	0	0
9412 Virtuves strādnieki	100	2	98	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	JAUNU DARBAVIETU IZVEIDES IEMESLS			
		Uzņēmuma saimnieciskās darbības paplašināšana	Sezonas darbu uzsākšana	Jauna amata/ pozīcijas izveide	Grūti pateikt
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	49	49	0	0	0
9999 Nav atbildes	47	20	12	0	0
Kopā (bāze):	10598	5683	3137	473	1051

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Tuvāko 6 mēnešu laikā plānotais likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes)

TABULA 86. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PLĀNOTAIS LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES)

Q14. Kādās tieši profesijās plānojat samazināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	9	0.36%
1211 Administratīvie un finanšu vadītāji	14	0.55%
1212 Personāla vadītāji	6	0.24%
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	39	1.51%
1323 Būvniecības jomas vadītāji	14	0.56%
1324 Transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītāji	10	0.39%
2149 Citur neklasificēti inženieri	6	0.24%
2212 Specialitāšu ārsti	8	0.31%
2320 Profesionālās izglītības pedagogi	19	0.75%
2411 Grāmatveži	40	1.55%
2611 Juristi	11	0.42%
3214 Medicīnisko protēžu un palīglīdzekļu un zobu protēžu speciālisti	39	1.53%
3313 Grāmatvedības speciālisti	17	0.67%
3322 Tirdzniecības pārstāvji	39	1.53%
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	39	1.51%
3341 Biroja vadītāji	14	0.53%
3343 Administratīvie sekretāri un izpildsekretāri	2	0.09%
3412 Sociālā darba speciālisti	5	0.20%
3513 Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	7	0.27%
4120 Sekretāri	20	0.79%
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	7	0.29%
4321 Noliktavu darbinieki	17	0.67%
5120 Pavāri	9	0.35%
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	264	10.32%
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	6	0.24%
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	13	0.50%
5414 Apsargi	4	0.15%
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	216	8.43%
7111 Ēku būvnieki	58	2.25%
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	46	1.79%
7115 Namdari un būvgaldnieki	153	5.97%
7212 Metinātāji un griezēji	25	0.99%
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	33	1.28%
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	11	0.43%
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	9	0.34%
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	3	0.10%

LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
7511 Miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	20	0.80%
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	38	1.47%
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	95	3.72%
8160 Pārtikas un līdzīgu produktu ražošanas iekārtu operatori	9	0.33%
8182 Tvaika turbīnu, dzinēju un boileru operatori	42	1.65%
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	36	1.41%
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	103	4.03%
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietaiskravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	60	2.35%
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	19	0.73%
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	126	4.93%
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	47	1.84%
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	147	5.74%
9214 Dārzkopības strādnieki	1	0.05%
9329 Citur neklasificēti strādnieki	202	7.87%
9333 Krāvēji	7	0.27%
9412 Virtuves strādnieki	4	0.15%
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	43	1.69%
9629 Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	299	11.67%
9999 Nav atbildes	39	0.50%

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pa reģioniem

TABULA 87. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PA REĢIONIEM

Q14. Kādās tieši profesijās plānojat samazināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Q15. Norādiet, lūdzu, kurā/-s pilsētā/-s vai novadā/-os plānojat samazināt darbinieku skaitu profesijā - ... [PROFESIJA NO Q14] tuvāko 6 mēnešu laikā! Q16. Cik daudz darbiniekus - profesijas ... [PROFESIJA NO Q14] pārstāvjus darbinieku skaita samazināšanas ietvaros plānojat atlaist ... [PILSĒTA/NOVADS]? Norādiet, lūdzu, darbinieku skaitu atsevišķi par katru pilsētu/ novadu.

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	9	9	0	0	0	0	0
1211 Administratīvie un finanšu vadītāji	14	7	0	7	0	0	0
1212 Personāla vadītāji	6	6	0	0	0	0	0
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	39	32	0	0	6	0	0
1323 Būvniecības jomas vadītāji	14	0	0	0	0	14	0
1324 Transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītāji	10	0	10	0	0	0	0
2149 Citur neklasificēti inženieri	6	0	6	0	0	0	0
2212 Specialitāšu ārsti	8	8	0	0	0	0	0
2320 Profesionālās izglītības pedagogi	19	19	0	0	0	0	0
2411 Grāmatveži	40	24	9	0	0	7	0
2611 Juristi	11	11	0	0	0	0	0
3214 Medicīnisko protēžu un palīg līdzekļu un zobu protēžu speciālisti	39	39	0	0	0	0	0
3313 Grāmatvedības speciālisti	17	11	0	0	6	0	0
3322 Tirdzniecības pārstāvji	39	39	0	0	0	0	0
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	39	32	0	0	0	0	6
3341 Biroja vadītāji	14	11	1	0	2	0	0
3343 Administratīvie sekretāri un izpildsekretāri	2	2	0	0	0	0	0
3412 Sociālā darba speciālisti	5	0	5	0	0	0	0
3513 Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	7	0	0	7	0	0	0
4120 Sekretāri	20	20	0	0	0	0	0
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	7	0	0	0	0	0	7
4321 Noliktavu darbinieki	17	7	0	11	0	0	0
5120 Pavāri	9	0	0	0	0	0	9
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	264	92	54	26	31	34	27
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	6	0	6	0	0	0	0
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	13	0	13	0	0	0	0
5414 Apsargi	4	0	4	0	0	0	0
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	216	216	0	0	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaitis, N	KOPĀ	REĢIONS - KONKRĒTĀS DARBAVIETAS ATRAŠANĀS VIETA					
		Rīga	Pierīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
7111 Ēku būvnieki	58	0	0	0	0	49	9
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	46	46	0	0	0	0	0
7115 Namdari un būvgaldnieki	153	65	14	7	26	0	42
7212 Metinātāji un griezēji	25	0	0	7	4	0	15
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	33	0	0	7	26	0	0
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	11	0	0	0	11	0	0
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	9	0	0	0	9	0	0
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	3	0	0	0	3	0	0
7511 Miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	20	0	0	0	0	20	0
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	38	0	0	11	0	0	27
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	95	0	0	95	0	0	0
8160 Pārtikas un līdzīgu produktu ražošanas iekārtu operatori	9	0	0	0	0	0	9
8182 Tvaika turbīnu, dzinēju un boileru operatori	42	0	0	0	0	15	28
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	36	9	0	0	22	5	0
8212 Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	103	0	0	103	0	0	0
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	60	45	3	0	0	0	12
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	19	0	0	0	0	0	19
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	126	0	0	81	38	0	7
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	47	0	0	39	9	0	0
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	147	81	4	26	36	0	0
9214 Dārzkopības strādnieki	1	0	1	0	0	0	0
9329 Citur neklasificēti strādnieki	202	10	19	110	26	37	0
9333 Krāvēji	7	0	0	0	0	7	0
9412 Virtuves strādnieki	4	0	4	0	0	0	0
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	43	43	0	0	0	0	0
9629 Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	299	269	0	0	30	0	0
9999 Nav atbildes	31	9	0	0	0	0	22
Kopā (bāze):	2563	1165	153	536	284	187	238

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Tuvāko 6 mēnešu laikā likvidējamo darbavietu skaits profesijas grupās (4 zīmes) dalījumā pēc izglītības līmeņa

TABULA 88. TUVĀKO 6 MĒNEŠU LAIKĀ LIKVIDĒJAMO DARBAVIETU SKAITS PROFESIJAS GRUPĀS (4 ZĪMES) DALĪJUMĀ PĒC IZGLĪTĪBAS LĪMEŅA

Q14. Kādās tieši profesijās plānojat samazināt darbinieku skaitu tuvāko 6 mēnešu laikā?

Q16. Kāds ir profesijas - ... [PROFESIJA NO Q13] pārstāvja/-u augstākais pabeigtās izglītības līmenis, kuru/-us plānojat atlaist tuvāko 6 mēnešu laikā?

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	ATBRĪVOJAMO DARBINIEKU IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
1120 Rīkotājdirektori un uzņēmumu vadītāji	26	0	18	0	8	0
1212 Personāla vadītāji	9	0	0	0	9	0
1219 Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	63	0	5	0	59	0
1223 Pētniecības un attīstības jomas vadītāji	8	0	0	8	0	0
1324 Transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītāji	2	0	0	0	2	0
2113 Ķīmiķi	11	0	0	0	11	0
2132 Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības vecākie speciālisti	38	0	10	17	11	0
2149 Citur neklasificēti inženieri	47	0	0	2	45	0
2153 Telekomunikāciju inženieri	12	0	0	0	12	0
2161 Arhitekti	10	0	10	0	0	0
2261 Zobārsti	9	0	0	0	9	0
2263 Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	23	0	0	0	23	0
2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	39	0	0	2	38	0
2411 Grāmatveži	139	0	18	57	48	16
2431 Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	10	0	0	0	10	0
2511 Sistēmanalītiķi	10	0	0	0	10	0
2512 Programmētāji	7	0	0	0	7	0
2522 Sistēmu administratori	10	0	0	0	10	0
3112 Būvniecības speciālisti	24	0	24	0	0	0
3115 Inženiermehānikas speciālisti	14	0	0	14	0	0
3213 Farmaceitu asistenti	12	0	0	12	0	0
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	5	0	0	5	0	0
3257 Vides un darba aizsardzības inspektori un asistenti	154	0	0	154	154	0
3313 Grāmatvedības speciālisti	10	0	0	10	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	ATBRĪVOJAMO DARBINIEKU IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
3322 Tirdzniecības pārstāvji	8	0	0	8	0	0
3323 Iepirkumu speciālisti	7	0	7	0	0	0
3333 Nodarbinātības aģenti	20	0	20	0	0	0
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	151	0	0	0	151	0
3341 Biroja vadītāji	75	0	70	0	5	0
3355 Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	12	0	0	12	0	0
3412 Sociālā darba speciālisti	35	0	0	35	35	0
3511 Informācijas tehnoloģiju darbības speciālisti	12	0	0	0	12	0
3513 Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	12	0	0	0	12	0
3522 Telekomunikāciju tehniskās attīstības speciālisti	11	0	0	11	0	0
4120 Sekretāri	53	0	7	37	20	0
4222 Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	53	0	26	9	44	0
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	8	0	8	0	0	0
4321 Noliktavu darbinieki	56	0	35	41	0	12
4411 Bibliotēku darbinieki	2	0	0	0	2	0
4419 Citur neklasificēti kalpotāji	34	0	12	22	0	0
5120 Pavāri	93	23	0	93	0	0
5131 Viesmīļi	153	22	0	153	0	0
5141 Frizieri	2	0	0	2	0	0
5151 Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	17	0	5	3	9	0
5153 Namu apsaimniekotāji	3	0	0	3	0	0
5165 Braukšanas apmācības instruktori	9	0	0	0	9	0
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	434	30	226	170	45	9
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	793	0	91	0	0	702
5312 Skolotāju palīgi	7	0	0	0	7	0
5321 Sanitāri	5	5	0	0	0	0
5322 Individuālās mājaprūpes darbinieki	6	5	5	2	0	0
5414 Apsargi	68	0	41	0	0	26
5419 Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	123	2	38	30	0	53
6113 Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	2	0	0	2	0	0
6114 Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	33	0	0	33	0	0
6121 Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	28	3	25	0	0	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	ATBRĪVOJAMO DARBINIEKU IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
7111 Ēku būvnieki	61	0	42	0	19	0
7114 Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	33	0	33	0	0	0
7115 Namdari un būvgaldnieki	8	0	8	0	0	0
7119 Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	194	17	86	67	0	58
7126 Sanitārtehniķi	139	126	139	13	0	0
7212 Metinātāji un griezēji	31	0	25	0	0	6
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	147	0	130	0	0	17
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	84	0	31	61	11	0
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	4	0	0	4	0	0
7413 Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	224	0	0	109	0	115
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	9	9	0	0	0	0
7522 Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	28	0	14	13	0	0
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	15	0	15	0	0	0
7531 Šuvēji un cepuru izgatavotāji	10	0	0	10	0	0
8151 Dzijas sagatavošanas, vēršanas un šķetināšanas mašīnu operatori	6	6	6	0	0	0
8160 Pārtikas un līdzīgu produktu ražošanas iekārtu operatori	53	44	44	9	0	0
8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori	16	6	10	0	0	0
8182 Tvaika turbīnu, dzinēju un boileru operatori	23	0	14	0	0	9
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	11	0	11	0	0	0
8219 Citur neklasificēti montieri	115	0	115	0	0	0
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	190	0	128	62	70	0
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	236	12	168	84	0	0
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	120	53	74	99	0	0
8342 Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	313	0	249	150	0	0
9112 Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	292	147	129	0	0	16
9129 Citi tīrīšanas darbu veicēji	33	33	0	0	0	0
9211 Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	322	9	283	102	64	0

Profesijas grupa, (4 zīmes) Skaits, N	KOPĀ	ATBRĪVOJAMO DARBINIEKU IZGLĪTĪBAS LĪMENIS				
		Zemāka par pamatizglītību/ pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība	Profesionālā/ profesionālā vidējā izglītība	Augstākā, t.sk. profesionālā augstākā izglītība	Grūti pateikt
9212 Mājlopu fermu strādnieki	27	0	27	0	0	0
9213 Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	47	47	0	0	0	0
9214 Dārzkopības strādnieki	201	169	201	88	0	0
9215 Mežstrādnieki	133	17	94	22	0	0
9312 Inženierbūvju strādnieki	38	0	0	38	0	0
9313 Ēku būvniecības strādnieki	481	148	233	176	0	121
9321 Iesaiņotāji	25	22	25	0	0	0
9329 Citur neklasificēti strādnieki	648	164	334	154	0	102
9412 Virtuves strādnieki	23	23	5	0	0	0
9613 Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	407	340	67	0	0	0
9621 Kurjeri, sūtījumu piegādātāji un bagāžas nesēji	2	0	0	2	0	0
9629 Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	45	11	11	11	0	34
9999 Nav atbildes	39	0	7	25	7	0
Kopā (bāze):	7845	1491	3458	2244	983	1296

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

Ilgstošo vakanču skaits pēdējo 6 mēnešu laikā profesiju grupās (4 zīmes)

TABULA 89. ILGSTOŠO VAKANČU SKAITS PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ PROFESIJU GRUPĀS (4 ZĪMES)

Q05. Kādās tieši profesijās pēdējo 6 mēnešu laikā Jūsu uzņēmumā ir bijušas vakances ilgāk nekā 3 mēnešus?

VAKANCES PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ		
Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaits, N	Sadalījums, %
1221 Tirdzniecības un tirgvedības jomas vadītāji	20	0.33%
1323 Būvniecības jomas vadītāji	48	0.81%
1349 Citur neklasificētu specializēto pakalpojumu jomas vadītāji	1	0.02%
1439 Citur neklasificētu pakalpojumu jomas vadītāji	74	1.23%
2141 Rūpniecības un ražošanas inženieri	14	0.24%
2142 Būvinženieri	53	0.88%
2145 Ķīmijas inženieri	5	0.08%
2149 Citur neklasificēti inženieri	37	0.62%
2161 Arhitekti	34	0.57%
2211 Vispārējās prakses ārsti	207	3.44%
2212 Specialitāšu ārsti	143	2.38%
2221 Medicīnas māsu profesiju vecākie speciālisti	10	0.16%
2240 Ārstu palīgi	79	1.32%
2261 Zobārsti	57	0.95%
2262 Farmaceiti	36	0.60%
2263 Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	19	0.32%
2264 Fizioterapeiti	98	1.64%
2265 Uzturzinātnes un uztura speciālisti	1	0.02%
2266 Audiologi un runas terapeiti	120	2.00%
2269 Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas vecākie speciālisti	38	0.63%
2356 Informācijas tehnoloģiju, komunikāciju un transportlīdzekļu instruktori un pasniedzēji	30	0.49%
2359 Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	9	0.15%
2413 Finanšu analītiķi	6	0.10%
2422 Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	11	0.18%
2423 Personāla un karjeras, kvalitātes vadības sistēmu un risku vadības vecākie speciālisti	2	0.04%
2431 Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	15	0.26%
2512 Programmētāji	216	3.61%
2513 Tīmekļa lapu un multimediju veidotāji	9	0.15%
2521 Datu bāzu veidotāji un administratori	26	0.44%
2611 Juristi	10	0.16%
2643 Tulkotāji, tulki un citi lingvisti	12	0.19%
2652 Mūziķi, dziedātāji, komponisti un muzikologi	6	0.09%
2653 Dejojāji un horeogrāfi	1	0.02%
3113 Elektrotehnikas speciālisti	2	0.03%
3115 Inženiermehānikas speciālisti	13	0.22%
3118 Rasētāji	11	0.18%

VAKANCES PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
3123 Būvniecības uzraugi	3	0.04%
3139 Citur neklasificēti tehnoloģisko procesu kontroles speciālisti	8	0.13%
3142 Lauksaimniecības un nekustamā īpašuma speciālisti	3	0.05%
3155 Gaisa satiksmes drošības elektronikas speciālisti	2	0.04%
3221 Medicīnas māsu profesiju speciālisti	79	1.32%
3251 Zobārstu asistenti un palīgi	57	0.95%
3255 Fizioterapijas speciālisti	125	2.08%
3257 Vides un darba aizsardzības inspektori un asistenti	6	0.10%
3313 Grāmatvedības speciālisti	11	0.19%
3322 Tirdzniecības pārstāvji	70	1.17%
3323 Iepirkumu speciālisti	24	0.40%
3331 Preču pārvadājumu aģenti	11	0.18%
3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	22	0.37%
3341 Biroja vadītāji	16	0.27%
3412 Sociālā darba speciālisti	6	0.10%
3513 Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	40	0.66%
4120 Sekretāri	9	0.15%
4221 Ceļojumu konsultanti un ceļojumu biroju darbinieki	32	0.54%
4222 Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	13	0.22%
4223 Telefona komutatoru operatori	29	0.48%
4311 Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	63	1.05%
4321 Noliktavu darbinieki	22	0.37%
4322 Ražošanas uzskaites darbinieki	2	0.02%
4419 Citur neklasificēti kalpotāji	11	0.19%
5120 Pavāri	95	1.58%
5131 Viesmīļi	22	0.37%
5132 Bārmeņi	9	0.16%
5141 Frizieri	64	1.07%
5142 Skaistumkopšanas un tai radniecīgu profesiju darbinieki	16	0.27%
5223 Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	287	4.78%
5230 Kasieri un biļešu pārdevēji	442	7.36%
5329 Citur neklasificēti individuālās aprūpes darbinieki	42	0.69%
5414 Apsargi	141	2.36%
6113 Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	30	0.50%
6210 Mežkopji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	68	1.13%
7111 Ēku būvnieki	36	0.60%
7112 Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	86	1.44%
7115 Namdari un būvgaldnieki	81	1.36%
7131 Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	255	4.24%
7133 Būvju konstrukciju tīrītāji	10	0.17%
7212 Metinātāji un griezēji	81	1.35%

VAKANCES PĒDĒJO 6 MĒNEŠU LAIKĀ

Profesijas grupa, (4 zīmes)	Skaitis, N	Sadalījums, %
7222 Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	7	0.11%
7223 Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	57	0.95%
7224 Metāla pulētāji, slīpētāji un instrumentu asinātāji	9	0.15%
7231 Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	77	1.28%
7233 Lauksaimniecības un rūpniecības mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki	28	0.46%
7411 Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	18	0.30%
7413 Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	21	0.35%
7511 Miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	2	0.03%
7512 Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	18	0.31%
7522 Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	43	0.72%
7523 Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	72	1.19%
7531 Šuvēji un cepuru izgatavotāji	35	0.58%
7533 Šuvēji, izšuvēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	228	3.79%
8152 Aušanas un adīšanas mašīnu operatori	9	0.15%
8172 Koksnes apstrādes iekārtu operatori	104	1.73%
8189 Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	106	1.77%
8322 Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	152	2.54%
8331 Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	54	0.91%
8332 Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	66	1.10%
8341 Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	79	1.31%
8344 Autoiekrāvēju operatori	37	0.62%
9122 Transportlīdzekļu mazgātāji	18	0.31%
9212 Mājlopu fermu strādnieki	299	4.98%
9329 Citur neklasificēti strādnieki	79	1.32%
9334 Preču izvietotāji	429	7.14%
9412 Virtuves strādnieki	3	0.04%
9999 Nav atbildes	49	0.82%
Kopā (bāze):	6000	100.0%

Piezīme: Tabulā iekļautas visas Darba devēju aptaujā norādītās profesiju grupas (4 zīmes).

NOZARU ASOCIĀCIJU INTERVIJU LAUKA DARBA TEHNISKĀ ATSKAITE

TABULA 90. NOZARU ASOCIĀCIJU INTERVIJU LAUKA DARBA TEHNISKĀ ATSKAITE

Iepirkums:	„Datu ieguves pakalpojumi” (Id.Nr.: NVA 2011/65_ESF).
Daļa:	1.daļa “Darba devēju aptaujas”.
Pētījums:	6.pētījums „Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 2.pusgamam – nozaru asociāciju aptauja”.
Veicējs:	SIA “FACTUM”, Elizabetes 65-16, Rīga LV-1050, www.factum.lv .
Pētījuma laiks un vieta:	2013.gada 13.jūnijs – 27.jūnijs, Rīga
Mērķa grupa:	Nozaru asociāciju pārstāvji.
Metode, apjoms:	Veiktas 12 padziļinātās intervijas ar nozaru asociāciju pārstāvjiem. Interviju dalībnieku rekrutēšana tika veikta, balstoties uz PKV iesniegto 17 asociāciju sarakstu⁵. Interviju laikā tika veikts audio ieraksts, kas izmantots pētījuma atskaitei sagatavošanai Visiem pētījumā iesaistītajiem dalībniekiem tika nodrošināta sniegto datu konfidencialitāte un anonimitāte, kas paredz iegūto atbilžu turpmāku izmantošanu tikai apkopotā veidā.
Interviju ilgums:	Vidējais intervijas ilgums: 40 minūtes. Veikto interviju ilgums svārstījās no 15 līdz 67 minūtēm.

⁵ Asociāciju sarakstā tika iesniegtas 17 asociācijas. Tika veiktas 12 intervijas, saņemts 1 atteikums piedalīties pētījumā, 1 atteikums, jo neatbilst mērķa grupai - Arodbiedrība „Latvijas Izglītības vadītāju asociācija” (LIVA), 3 nav jaunas/ atšķirīgas informācijas salīdzinot ar iepriekšējo posmu pētījumos sniegto informāciju (Latvijas Tirgotāju asociācija, Latvijas Drošības biznesa asociācija, Latvijas Kokrūpniecības federācija).

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS PA CETURKŠŅIEM LATVIJĀ VISĀS NOZARĒS KOPĀ

TABULA 91. DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS PA CETURKŠŅIEM LATVIJĀ VISĀS NOZARĒS KOPĀ (4 ZĪMJU PROFESIJU GRIEZUMĀ)

t+1 – 2013.gada 3.ceturksnis (Jūlijs, Augusts, Septembris, 2013)

t+2 – 2013.gada 4.ceturksnis (Oktobris, Novembris, Decembris, 2013)

t+3 – 2014.gada 1.ceturksnis (Janvāris, Februāris, Marts, 2014)

t+4 – 2014.gada 2.ceturksnis (Aprīlis, Maijs, Jūnijs, 2014)

Kods	Nosaukums	t+1	t+2	t+3	t+4	2013.gada 2.pusgadam	Gadam (līdz 2014.gada jūnijam)
8322	Vieglo automobiļu, taksometru un mazietilpīgo kravas automobiļu un mikroautobusu vadītāji	740	370	277	92	1110	1479
9329	Citur neklasificēti strādnieki	739	307	-81	-210	1046	755
7111	Ēku būvnieki	518	269	259	-540	787	506
8341	Lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu, mehānismu un iekārtu operatori	598	118	-304	-99	716	313
5223	Veikalu pārdevēji un pārdevēju palīgi	405	203	152	51	608	811
9211	Lauksaimniecības kultūru audzēšanas saimniecības strādnieki	535	52	-429	-78	586	80
8332	Smago kravas automobiļu ar piekabēm un autovilcienu vadītāji	195	385	161	7	580	748
6114	Jauktu lauksaimniecības kultūru audzētāji	411	31	-347	-71	442	25
6121	Piena lopu un citu mājdzīvnieku audzētāji	396	32	-334	-69	427	25
9313	Ēku būvniecības strādnieki	244	142	128	-214	386	300
7411	Būvelektriķi un tiem radniecīgu jomu elektriķi	209	158	93	-155	367	305
1211	Administratīvie un finanšu vadītāji	164	200	98	34	364	496
3322	Tirdzniecības pārstāvji	89	212	87	59	301	446
9112	Biroju, viesnīcu un citu telpu apkopēji	101	194	92	122	295	509
7212	Metinātāji un griezēji	210	85	-28	-107	295	159
9213	Jauktu lauksaimniecības kultūru un lopkopības fermu strādnieki	259	20	-219	-45	280	16
2422	Politikas pārvaldības vecākie speciālisti	174	95	84	39	268	391
9333	Krāvēji	89	155	53	31	244	329
9613	Sētnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	159	74	72	71	233	376
8331	Autobusu, trolejbusu un tramvaju vadītāji	37	162	83	67	200	350
5414	Apsargi	109	51	44	27	160	230
7522	Mēbeļu un citu koka izstrādājumu ražotāji	109	48	14	-80	157	90

Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada

4321	Noliktavu darbinieki	103	51	39	13	154	206
4222	Apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas darbinieki	65	80	48	32	145	225
7512	Maiznieki, konditori un konfekšu ražotāji	64	80	16	-13	145	147
7231	Mehānisko transportlīdzekļu mehāniķi un remontatslēdznieki	88	44	33	11	132	176
4211	Bankas kasieri un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	30	100	58	42	130	230
8172	Koksnes apstrādes iekārtu operatori	97	29	-38	-39	126	49
7119	Citur neklasificēti būvnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	80	40	30	10	121	161
5222	Vecākie pārdevēji	21	98	54	37	119	210
7531	Šuvēji un cepuru izgatavotāji	69	47	-6	-22	115	87
9214	Dārzkopības strādnieki	91	22	-11	11	113	113
3341	Biroja vadītāji	47	54	39	9	101	149
5151	Uzkopšanas un saimniecības daļas vadītāji birojos, viesnīcās un citās iestādēs	26	71	21	47	97	165
7222	Instrumentatslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	62	34	5	-53	96	49
7523	Kokapstrādes instrumentu un darbgaldu regulētāji un operatori	67	29	9	2	95	107
3313	Grāmatvedības speciālisti	55	27	20	7	82	109
8182	Tvaika turbīnu, dzinēju un boileru operatori	42	22	-8	-27	64	29
7223	Metālapstrādes un citu darbgaldu strādnieki un operatori	30	34	8	-5	64	67
5141	Frizieri	15	39	-6	-3	54	45
9629	Citur neklasificēti vienkāršo profesiju strādnieki	26	28	2	26	54	82
3323	Iepirkumu speciālisti	21	30	17	-4	51	63
5132	Bārmeņi	4	46	18	13	50	81
4311	Uzskaites un grāmatvedības darbinieki	26	13	10	3	39	52
7233	Lauksaimniecības un rūpniecības mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki	23	16	7	-9	39	37
5211	Tirgus pārdevēji	4	34	18	12	38	68
2512	Programmētāji	23	12	9	3	35	47
7123	Apmetēji	22	11	8	3	32	43
9412	Virtuves strādnieki	17	15	12	10	32	54
1439	Citur neklasificētu pakalpojumu jomas vadītāji	21	10	8	3	31	42
5131	Viesmīļi	21	10	8	3	31	41

2424	Apmācības un personāla attīstības vecākie speciālisti	20	10	7	2	30	40
8183	Iepakojšanas, iepildīšanas un marķēšanas iekārtu operatori	18	9	7	2	27	36
1221	Tirdzniecības un tirgvedības jomas vadītāji	18	9	7	2	26	35
7112	Mūrnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	17	8	6	2	25	33
3339	Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti	16	8	6	2	23	31
7126	Sanitārtehniki	13	7	5	2	20	27
2149	Citur neklasificēti inženieri	13	7	5	2	20	26
2262	Farmaceiti	13	6	5	2	19	26
7213	Valcētāji un skārdnieki	12	6	5	1	18	24
8342	Zemes racēju un tiem līdzīgu mašīnu operatori	12	6	5	2	18	24
7131	Krāsotāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	12	6	4	1	17	23
9321	Iesaiņotāji	12	6	4	1	17	23
3312	Kredītu un aizņēmumu speciālisti	11	6	4	1	17	22
2142	Būvinženieri	11	5	4	1	16	21
2431	Reklāmas un tirgvedības vecākie speciālisti	9	5	3	1	14	18
1323	Būvniecības jomas vadītāji	9	4	3	1	14	18
2264	Fizioterapeiti	8	4	3	1	12	16
2359	Citur neklasificēti izglītības jomas vecākie speciālisti	8	4	3	1	12	16
2511	Sistēmanalītiķi	8	4	3	1	12	16
6113	Dārznieki, dārza kultūru un stādu audzētāji	8	4	3	1	12	16
2261	Zobārsti	8	4	3	1	11	15
3511	Informācijas tehnoloģiju darbības speciālisti	7	3	3	1	10	14
2519	Citur neklasificēti programmētāji un lietojumprogrammu veidotāji un analītiķi	6	3	2	1	9	13
3251	Zobārstu asistenti un palīgi	6	3	2	1	9	12
3255	Fizioterapijas speciālisti	6	3	2	1	9	12
6111	Labības un sakņu augu audzētāji	6	3	2	1	9	12
2212	Specialitāšu ārsti	5	3	2	1	8	11
2423	Personāla un karjeras, kvalitātes vadības sistēmu un risku vadības vecākie speciālisti	5	3	2	1	8	10

5322	Individuālās mājasrūpes darbinieki	5	3	2	1	8	11
2161	Arhitekti	5	3	2	1	8	10
7549	Citur neklasificēti amatnieki un strādnieki	5	3	2	1	8	10
8189	Citur neklasificēti rūpniecisko iekārtu un mašīnu operatori	5	3	2	1	8	10
7422	Informācijas tehnoloģiju uzstādītāji un apkalpotāji	5	2	2	1	7	10
3139	Citur neklasificēti tehnoloģisko procesu kontroles speciālisti	5	2	2	1	7	9
2144	Mehānikas inženieri	5	2	2	1	7	9
5113	Ceļojumu gidi	4	2	2	1	6	9
2611	Juristi	4	2	2	1	6	8
5142	Skaistumkopšanas un tai radniecīgu profesiju darbinieki	4	2	1	1	5	7
2432	Sabiedrisko attiecību vecākie speciālisti	4	2	1	0	5	7
7413	Elektrolīniju uzstādītāji un labotāji	3	2	1	0	5	7
3212	Klīnisko un patoloģijas laboratoriju speciālisti	3	2	1	0	5	6
2141	Rūpniecības un ražošanas inženieri	3	1	1	0	4	6
2263	Vides, darba aizsardzības un higiēnas vecākie speciālisti	3	1	1	0	4	6
3331	Preču pārvadājumu aģenti	3	1	1	0	4	6
2132	Lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības vecākie speciālisti	3	1	1	0	4	6
4223	Telefona komutatoru operatori	3	1	1	0	4	6
2412	Finanšu un investīciju konsultanti	3	1	1	0	4	5
3259	Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas speciālisti	3	1	1	0	4	5
7132	Apsmidzinātāji un lakotāji	3	1	1	0	4	5
2211	Vispārējās prakses ārsti	3	1	1	0	4	5
2266	Audiologi un runas terapeiti	3	1	1	0	4	5
2529	Citur neklasificēti datu bāzu un tīklu vecākie speciālisti	3	1	1	0	4	5
3152	Kuģu vadītāji un loči	2	1	1	0	4	5
4419	Citur neklasificēti kalpotāji	2	1	1	0	4	5
3422	Sporta treneri, sporta instruktori un sporta speciālisti	2	1	1	0	3	4
9411	Pārtikas produktu sagatavošanas palīgstrādnieki ātrās ēdināšanas uzņēmumos	2	1	1	0	3	4
3114	Elektronikas speciālisti	2	1	1	0	3	4

7412	Elektroiekārtu mehāniķi un atslēdznieki	2	1	1	0	3	4
9212	Mājlopu fermu strādnieki	2	1	1	0	3	4
2114	Ģeologi un ģeofiziķi	2	1	1	0	3	3
2152	Elektronikas inženieri	2	1	1	0	3	3
2163	Izstrādājumu un apģērpu dizaineri	2	1	1	0	3	3
3432	Dizaina speciālisti un dekoratori	2	1	1	0	3	3
8219	Citur neklasificēti montieri	2	1	1	0	3	3
2151	Elektroinženieri	2	1	1	0	2	3
2221	Medicīnas māsu profesiju vecākie speciālisti	2	1	1	0	2	3
2642	Žurnālisti	2	1	1	0	2	3
4213	Lombardu darbinieki un augļotāji	2	1	1	0	2	3
7124	Izolācijas darbu veicēji	2	1	1	0	2	3
7234	Velosipēdu atslēdznieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	2	1	1	0	2	3
3118	Rasētāji	1	1	1	0	2	3
9215	Mežstrādnieki	1	1	1	0	2	3
7534	Mēbeļu apvilcēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	1	1	1	0	2	3
8131	Ķīmisko izstrādājumu ražošanas iekārtu un mašīnu operatori	1	1	1	0	2	3
8143	Papīra izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	1	1	1	0	2	3
8344	Autoiekrāvēju operatori	1	1	1	0	2	3
3122	Apstrādes rūpniecības uzraugi	1	1	0	0	2	2
3151	Kuģu mehāniķi	1	1	0	0	2	2
6222	Iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejnieki	1	1	0	0	2	2
6223	Jūras, tāljūras zvejnieki	1	1	0	0	2	2
4221	Ceļojumu konsultanti un ceļojumu biroju darbinieki	1	1	0	0	2	2
7521	Koksnes pirmapstrādes strādnieki	1	1	0	0	2	2
9334	Preču izvietotāji	1	1	0	0	2	2
4132	Datu ievadīšanas operatori	1	0	0	0	1	2
4322	Ražošanas uzskaites darbinieki	1	0	0	0	1	1
2622	Bibliotekāri un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	0	0	0	0	1	1
3112	Būvniecības speciālisti	0	0	0	0	1	1
3115	Inženiermehānikas speciālisti	0	0	0	0	1	1
3412	Sociālā darba speciālisti	0	0	0	0	1	1
7321	Burtliči, iespiedgravētāji un tiem	0	0	0	0	1	1

radniecīgu profesiju strādnieki							
7513	Piena produktu ražotāji	0	0	0	0	1	1
2621	Arhīvisti un muzeju vecākie speciālisti	0	0	0	0	0	0
5246	Ēdināšanas uzņēmuma kasieri-pārdevēji	0	0	0	0	0	0
1111	Likumdevēji					0	0
1112	Valsts augstākās amatpersonas					0	0
1114	Biedrību un nodibinājumu amatpersonas					0	0
1213	Politikas un plānošanas vadītāji					0	0
1222	Reklāmas un sabiedrisko attiecību jomas vadītāji					0	0
1223	Pētniecības un attīstības jomas vadītāji					0	0
1311	Lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanas vadītāji					0	0
1312	Akvakultūras un zivsaimniecības ražošanas vadītāji					0	0
1321	Apstrādes rūpniecības jomas vadītāji					0	0
1322	Ieguves rūpniecības jomas vadītāji					0	0
1341	Bērnu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1342	Veselības aprūpes pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1343	Pilngadīgo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1344	Sociālās labklājības jomas vadītāji					0	0
1346	Finanšu un apdrošināšanas pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1349	Citur neklasificētu specializēto pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1411	Viesmīlības pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1412	Ēdināšanas pakalpojumu jomas vadītāji					0	0
1431	Sporta, atpūtas un kultūras centru vadītāji					0	0
2111	Zinātnieki, fiziķi un astronomi					0	0
2112	Meteorologi					0	0
2113	Ķīmiķi					0	0
2131	Biologi, botāniķi, zoologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti					0	0
2133	Vides aizsardzības vecākie speciālisti					0	0
2143	Vides inženieri					0	0
2145	Ķīmijas inženieri					0	0
2146	Ieguves rūpniecības inženieri, metalurģi un tiem radniecīgu profesiju vecākie					0	0

speciālisti			
2153	Telekomunikāciju inženieri	0	0
2162	Ainavu arhitekti	0	0
2164	Pilsētplānotāji un satiksmes plānotāji	0	0
2165	Ģeodēzijas un kartogrāfijas inženieri	0	0
2166	Grafikas un multimediju dizaineri	0	0
2222	Vecmāšu profesiju vecākie speciālisti	0	0
2265	Uzturzinātnes un uztura speciālisti	0	0
2267	Optometristi	0	0
2269	Citur neklasificēti veselības aprūpes jomas vecākie speciālisti	0	0
2351	Izglītības metodikas speciālisti	0	0
2352	Speciālās izglītības pedagogi	0	0
2354	Citi mūzikas skolotāji	0	0
2356	Informācijas tehnoloģiju, komunikāciju un transportlīdzekļu instruktori un pasniedzēji	0	0
2413	Finanšu analītiķi	0	0
2421	Vadības un organizācijas analītiķi	0	0
2433	Tehnisko un medicīnas preču tirdzniecības vecākie speciālisti (izņemot informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT))	0	0
2434	Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju tirdzniecības vecākie speciālisti	0	0
2513	Tīmekļa lapu un multimediju veidotāji	0	0
2514	Lietojumprogrammu izstrādātāji	0	0
2521	Datu bāzu veidotāji un administratori	0	0
2522	Sistēmu administratori	0	0
2523	Datortīklu vecākie speciālisti	0	0
2612	Tiesneši	0	0
2619	Citur neklasificēti juridisko lietu vecākie speciālisti	0	0
2631	Ekonomisti	0	0
2632	Sociologi, antropologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	0	0
2633	Filozofi, vēsturnieki un politologi	0	0
2634	Psihologi	0	0
2635	Sociālā darba un konsultāciju vecākie speciālisti	0	0

2636	Reliģisko lietu vecākie speciālisti	0	0
2641	Rakstnieki un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti	0	0
2643	Tulkotāji, tulki un citi lingvisti	0	0
2651	Vizuālo mākslu mākslinieki	0	0
2652	Mūziķi, dziedātāji, komponisti un muzikologi	0	0
2653	Dejotāji un horeogrāfi	0	0
2654	Kino, teātru un tiem radniecīgu jomu režisori un producenti	0	0
2655	Aktieri	0	0
2656	Radio, televīzijas un citu mediju diktori	0	0
2659	Citur neklasificēti radošo un izpildītājmākslu jomas mākslinieki	0	0
3111	Ķīmijas un fizikas zinātņu speciālisti	0	0
3113	Elektrotehnikas speciālisti	0	0
3116	Inženierķīmijas speciālisti	0	0
3117	Ieguves rūpniecības un metalurģijas speciālisti	0	0
3119	Citur neklasificēti fizikas un inženierzinātņu speciālisti	0	0
3121	Ieguves rūpniecības uzraugi	0	0
3123	Būvniecības uzraugi	0	0
3131	Elektrostaciju operatori	0	0
3132	Atkritumu dedzināšanas, ūdens un notekūdeņu attīrīšanas un ūdens pārstrādes iekārtu operatori	0	0
3133	Ķīmiskās pārstrādes rūpnīcu operatori	0	0
3134	Naftas un dabasgāzes pārstrādes rūpnīcu operatori	0	0
3135	Metāla ražošanas procesu speciālisti	0	0
3141	Dabas zinātņu speciālisti (izņemot medicīnu)	0	0
3142	Lauksaimniecības un nekustamā īpašuma speciālisti	0	0
3143	Mežsaimniecības speciālisti	0	0
3153	Gaisa kuģu piloti un tiem radniecīgu profesiju speciālisti	0	0
3154	Gaisa satiksmes vadības dispečeri	0	0
3155	Gaisa satiksmes drošības elektronikas speciālisti	0	0

3211	Vizuālās diagnostikas un terapijas iekārtu speciālisti	0	0
3213	Farmaceitu asistenti	0	0
3252	Medicīniskās dokumentācijas un informācijas apstrādes speciālisti	0	0
3254	Optiķi	0	0
3257	Vides un darba aizsardzības inspektori un asistenti	0	0
3258	Neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieki	0	0
3311	Vērtspapīru un finanšu māklēri un brokeri	0	0
3314	Statistikas, matemātikas un tām radniecīgu jomu speciālisti	0	0
3315	Novērtētāji un izsolītāji	0	0
3321	Apdrošināšanas pārstāvji	0	0
3324	Tirdzniecības starpnieki	0	0
3332	Konferenču un pasākumu organizatori	0	0
3333	Nodarbinātības aģenti	0	0
3334	Nekustamā īpašuma māklēri un īpašumu pārvaldes speciālisti	0	0
3342	Juridiskie sekretāri	0	0
3344	Medicīnas jomas sekretāri	0	0
3351	Muitnieki	0	0
3352	Valsts nodokļu inspektori	0	0
3353	Valsts sociālās apdrošināšanas speciālisti	0	0
3354	Valsts licencēšanas speciālisti	0	0
3359	Citur neklasificēti valsts varas īstenošanas speciālisti	0	0
3411	Juristi un tiem radniecīgu profesiju speciālisti	0	0
3413	Reliģisko lietu speciālisti	0	0
3421	Individuālo un komandu sporta veidu sportisti	0	0
3423	Fiziskās sagatavotības instruktori un sporta pasākumu organizatori	0	0
3431	Fotogrāfi	0	0
3433	Galeriju, muzeju un bibliotēku speciālisti	0	0
3434	Šēfpavāri	0	0
3435	Citi mākslas un kultūras speciālisti	0	0
3512	Informācijas tehnoloģiju lietotāju atbalsta speciālisti	0	0

3514	Tīklu speciālisti	0	0
3521	Radiosakaru un audiovizuālās jomas speciālisti	0	0
3522	Telekomunikāciju tehniskās attīstības speciālisti	0	0
4131	Mašīnrakstītāji un dokumentu sagatavošanas darbinieki	0	0
4212	Bukmeikeri, krupjē un tiem radniecīgu profesiju spēļu industrijas darbinieki	0	0
4214	Parādu piedzinēji un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	0	0
4224	Viesnīcu administratori	0	0
4225	Uzziņu operatori	0	0
4226	Reģistratori	0	0
4227	Aptauju un tirgus pētījumu intervētāji	0	0
4229	Citur neklasificēti klientu informēšanas darbinieki	0	0
4312	Statistikas, finanšu un apdrošināšanas darbinieki	0	0
4313	Algu aprēķināšanas darbinieki	0	0
4323	Transporta uzskaites darbinieki	0	0
4411	Bibliotēku darbinieki	0	0
4412	Pasta piegādes un šķirošanas darbinieki	0	0
4413	Informācijas kodētāji, korektori un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	0	0
4414	Rakstveži un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	0	0
4415	Arhivēšanas un kopēšanas darbu darbinieki	0	0
4416	Personāla uzskaites darbinieki	0	0
5111	Ceļojumu pavadoni un stjuarti	0	0
5112	Transporta konduktori	0	0
5152	Saimniecības vadītāji mājāsaimniecībās	0	0
5153	Namu apsaimniekotāji	0	0
5161	Astrologi, zīlnieki un tiem radniecīgu profesiju darbinieki	0	0
5162	Pavadoni un sulaiņi	0	0
5163	Apbedīšanas pakalpojumu darbinieki	0	0
5164	Mājdzīvnieku kopēji un dzīvnieku aprūpes darbinieki	0	0
5165	Braukšanas apmācības instruktori	0	0

5169	Citur neklasificēti individuālo pakalpojumu jomas darbinieki	0	0
5212	Ielu tirgotāji	0	0
5241	Tērpu demonstrētāji un citi modeļi	0	0
5242	Preču demonstrētāji	0	0
5243	Komivojažieri	0	0
5244	Pārdevēji pa elektroniskiem saziņas līdzekļiem	0	0
5245	Pārdevēji degvielas uzpildes stacijā	0	0
5329	Citur neklasificēti individuālās aprūpes darbinieki	0	0
5411	Ugunsdzēsēji un glābēji	0	0
5412	Policisti	0	0
5413	Ieslodzījuma vietu apsardzes un uzraudzības darbinieki	0	0
6112	Koku un krūmu audzētāji	0	0
6122	Mājputnu audzētāji	0	0
6123	Biškopji un zīdītārpiņu audzētāji	0	0
6129	Citur neklasificēti lopkopji	0	0
6221	Akvakultūras darbinieki	0	0
6224	Mednieki	0	0
7113	Akmeņu mūrnieki un akmeņkaļi	0	0
7121	Jumīķi	0	0
7122	Grīdu seguma klājēji un flīzētāji	0	0
7125	Stiklinieki	0	0
7127	Gaisa kondicionēšanas un atdzesēšanas iekārtu mehāniķi	0	0
7133	Būvju konstrukciju tīrītāji	0	0
7211	Metālliešanas veidņu izgatavotāji	0	0
7214	Metāla konstrukciju sagatavotāji un montētāji	0	0
7215	Takelētāji	0	0
7221	Kalēji un presētāji	0	0
7224	Metāla pulētāji, slīpētāji un instrumentu asinātāji	0	0
7232	Gaisa kuģu mehāniķi un remontatslēdznieki	0	0
7311	Precīzijas izstrādājumu izgatavotāji un labotāji	0	0
7312	Mūzikas instrumentu izgatavotāji un labotāji	0	0

7313	Juvelieri	0	0
7314	Podnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	0	0
7315	Stikla izstrādājumu izgatavotāji un apdarinātāji	0	0
7316	Dekoratīvie apgleznotāji, gravētāji un kodinātāji	0	0
7317	Koka, pinumu un tiem radniecīgu materiālu mākslas priekšmetu izgatavotāji	0	0
7318	Tekstila, ādas un tām radniecīgu materiālu mākslas priekšmetu izgatavotāji	0	0
7319	Citur neklasificēti amatnieki	0	0
7322	Iespiedēji	0	0
7323	Grāmatu iesējēji un apdarinātāji	0	0
7421	Elektronikas mehāniķi un apkalpotāji	0	0
7514	Augļu, dārzeņu un tiem līdzīgu produktu pārstrādātāji	0	0
7515	Pārtikas produktu un dzērienu degustatori	0	0
7516	Tabakas apstrādātāji un tās izstrādājumu ražotāji	0	0
7532	Apģērbu un līdzīgu izstrādājumu modelētāji un piegriezēji	0	0
7533	Šuvēji, izšuvēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	0	0
7535	Kažokādu apstrādātāji un ādmiņi	0	0
7536	Kurpnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	0	0
7541	Ūdenslīdzēji	0	0
7542	Spridzinātāji	0	0
7543	Produktu vērtētāji un izmēģinātāji (izņemot pārtiku un dzērienus)	0	0
7544	Dezinfektori un citi kaitēkļu un nezāļu iznīcinātāji	0	0
8111	Karjera strādnieki	0	0
8112	Minerālu un akmens apstrādes iekārtu operatori	0	0
8113	Urbumu urbēji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	0	0
8114	Cementa ražošanas, akmens un citu minerālizejvielu apstrādes iekārtu operatori	0	0
8121	Metāla apstrādes iekārtu operatori	0	0

8122	Metāla virsmas apstrādes iekārtu operatori	0	0
8132	Fotoizstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	0	0
8141	Gumijas izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	0	0
8142	Plastmasas izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	0	0
8151	Dzijas sagatavošanas, vēršanas un šķetināšanas mašīnu operatori	0	0
8152	Aušanas un adīšanas mašīnu operatori	0	0
8153	Šujmašīnu operatori	0	0
8154	Balināšanas, krāsošanas un audumu tīrīšanas mašīnu operatori	0	0
8155	Kažokādu un ādas apstrādes mašīnu operatori	0	0
8156	Apavu un tiem radniecīgu izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	0	0
8157	Veļas mazgājamo mašīnu operatori	0	0
8159	Citur neklasificēti tekstila, kažokādas un ādas izstrādājumu ražošanas iekārtu operatori	0	0
8171	Papīra masas sagatavošanas un papīra ražošanas iekārtu operatori	0	0
8181	Stikla un keramikas ražošanas iekārtu operatori	0	0
8211	Mehānisko mašīnu un izstrādājumu montieri	0	0
8311	Vilces līdzekļa vadītāji (mašīnisti)	0	0
8312	Dzelzceļa pārmijnieki, sakabinātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	0	0
8321	Motociklu vadītāji	0	0
8343	Autoceltņu un citu kraušanas iekārtu operatori	0	0
9111	Mājstrādnieki	0	0
9121	Veļas mazgātāji un gludinātāji	0	0
9122	Transportlīdzekļu mazgātāji	0	0
9123	Logu mazgātāji	0	0
9129	Citi tīrīšanas darbu veicēji	0	0
9216	Zivsaimniecības un akvakultūras strādnieki	0	0
9311	Raktuvju un karjeru strādnieki	0	0

9312	Inženierbūvju strādnieki					0	0
9331	Ar roku vai pedāļiem darbināmu transportlīdzekļu vadītāji					0	0
9332	Kučieri					0	0
9611	Atkritumu savākšanas un pārstrādes strādnieki					0	0
9612	Atkritumu šķirotāji					0	0
9621	Kurjeri, sūtījumu piegādātāji un bagāžas nesēji					0	0
9622	Gadījuma darbu strādnieki					0	0
9623	Skaitītāju nolasītāji un pārdošanas automātu naudas savācēji					0	0
9624	Ūdens pienesēji un malkas sagādātāji					0	0
5311	Bērnu aprūpes darbinieki	1	-1	4	8	0	11
3343	Administratīvie sekretāri un izpildsekretāri	0	0	0	0	-1	-1
1219	Citur neklasificēti administratīvie un komercpakalpojumu vadītāji	0	0	0	0	-1	-1
1212	Personāla vadītāji	-1	0	0	0	-1	-2
3513	Datortīklu un datorsistēmu speciālisti	-1	-1	0	0	-2	-2
7511	Miesnieki, zivju pārstrādātāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-3	-2	-1	0	-5	-6
7114	Betonētāji un tiem radniecīgu profesiju strādnieki	-4	-2	-1	0	-6	-8
2411	Grāmatveži	-6	-3	-2	-1	-9	-13
3214	Medicīnisko protēžu un palīglīdzekļu un zobu protēžu speciālisti	-6	-3	-2	-1	-9	-13
1324	Transporta, sakaru, noliktavu, sagādes, sadales, loģistikas un tām radniecīgu jomu vadītāji	-8	-3	-3	-1	-11	-15
8212	Elektrisko un elektronisko iekārtu un izstrādājumu montieri	-9	-5	-4	-1	-14	-19
5312	Skolotāju palīgi	-6	-9	4	14	-15	4
7115	Namdari un būvgaldnieki	-12	-6	-4	-1	-18	-24
5321	Sanitāri	-8	-11	6	19	-20	5
1345	Izglītības jomas vadītāji	-13	-17	8	28	-29	7
5419	Citur neklasificēti apsardzes pakalpojumu jomas darbinieki	-34	-17	-13	-4	-50	-67
3221	Medicīnas māsu profesiju speciālisti	-24	-29	21	67	-53	35
3355	Iekšlietu inspektori un izmeklētāji	-34	-43	24	78	-78	24
2342	Pirmsskolas pedagogi	-40	-56	31	99	-96	34

NVA PROFESIONĀLĀS TĀLĀKIZGLĪTĪBAS PROGRAMMU SARAKSTS

TABULA 92. NVA PROFESIONĀLĀS TĀLĀKIZGLĪTĪBAS PROGRAMMU SARAKSTS⁶

Nr.	Iegūstamā profesionālā kvalifikācija	LR Profesiju klasifikatora kods	Prasības iepriekšējai izglītībai izglītojamajam	Izglītības programmas kopējais mācību stundu skaits
1	Autoatslēdznieks	7231 04	Pamatizglītība	640
2	Autoelektriķis	7411 06	Vidējā izglītība	960
3	Automehāniķis	7231 02	Vidējā izglītība	960
4	Brūģētājs	7112 01	Pamatizglītība	480
5	Būvizstrādājumu galdnieks	7115 04	Vidējā izglītība	960
6	Būvstrādnieks	9313 01	Bez izglītības ierobežojuma	480
7	Ciparu programmas vadības (CNC) darbgaldu iestatītājs	7223 06	Vidējā izglītība	960
8	Datorsistēmas tehniķis	3513 01	Vidējā izglītība	960
9	Datorsistēmas tehniķis (elektroniskā apmācību forma)	3513 01	Vidējā izglītība	960
10	Drēbnieks	7531 03	Pamatizglītība	640
11	Elektriķis	7411 01	Vidējā izglītība	960
12	Elektromontieris	7411 02	Pamatizglītība	640
13	Ēku celtnieks	7111 01	Vidējā izglītība	960
14	Galdnieka palīgs	7522 05	Bez izglītības ierobežojuma	480
15	Galdnieks	7522 01	Pamatizglītība	640
16	Galdnieks	7522 01	Pamatizglītība	640
17	Gāzmetinātājs	7212 01	Pamatizglītība	480
18	Klientu apkalpošanas operators	4222 04	pamatizglītība	480
19	Klientu apkalpošanas operators (elektroniskā apmācību forma)	4222 04	Pamatizglītība	480
20	Konditora palīgs	7512 10	Pamatizglītība	480
21	Lietvedis	3341 03	vidējā izglītība	640
22	Lietvedis (elektroniskā apmācību forma)	3341 03	Pamatizglītība	640

⁶ Nodarbinātības valsts aģentūras Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošana bezdarbniekiem ar kuponu metodi. Pieejams internetā:

<http://nva.gov.lv/index.php?cid=433&mid=311&txt=2837&from=0> (atjaunots 05.07.2013).

23	Lietvedis (elektroniskā apmācību forma)	3341 03	Pamatizglītība	640
24	Loģistikas darbinieks	3339 16	Vispārējā vai vidējā profesionālā izglītība	960
25	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē (MAG)	7212 05	Pamatizglītība	480
26	Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu inertās gāzes vidē (MIG)	7212 06	Pamatizglītība	480
27	Lokmetinātājs metināšanā ar volframa elektrodu inertās gāzes vidē (TIG)	7212 07	Pamatizglītība	480
28	Maiznieks	751201	Pamatizglītība	640
29	Mazumtirdzniecības komercdarbinieks	3339 18	Vidējā izglītība	960
30	Metāla griezējs (termogriezējs)	7212 10	Pamatizglītība	480
31	Mēbeļu galdnieks	7522 02	Vidējā izglītība	960
32	Mūrnieks	7112 03	pamatizglītība	480
33	Noliktavas pārzinis	4321 03	Vidējā izglītība	960
34	Remontatslēdznieks	7223 02	Vidējā izglītība	960
35	Remontstrādnieks	9313 02	pamatizglītība	480
36	Rokas lokmetinātājs (MMA)	7212 04	Pamatizglītība	480
37	Sanitārtehnisko iekārtu montētājs	7126 02	Pamatizglītība	640
38	Šuvējs	7531 01	Pamatizglītība	480
39	Viesmīlības pakalpojumu speciālists	5151 14	Vidējā izglītība	960
40	Virpotājs	7223 03	Pamatizglītība	480

NVA PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES PROGRAMMU SARAKSTS

TABULA 93. NVA PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES PROGRAMMU SARAKSTS⁷

Nr.	Profesionālās pilnveides izglītības programmas kopas nosaukums	Apgūstamo programmu nosaukumi	Prasības iepriekšējai izglītībai	Programmas stundu skaits
1.	Apģērbu un tērpu piegriešana, modelēšana un konstruēšana	Apģērbu piegriešanas un modelēšanas pamati	Pamatizglītība, priekšzināšanas apģērbu izgatavošanā	160
2.	Apģērbu un tērpu piegriešana,	Sieviešu vieglā apģērba	Profesionālā izglītība	160

⁷ Nodarbinātības valsts aģentūras Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošana bezdarbniekiem ar kuponu metodi. Pieejams internetā:

<http://nva.gov.lv/index.php?cid=433&mid=311&txt=2837&from=0> (atjaunots 05.07.2013).

	modelēšana un konstruēšana	konstruēšana un modelēšana	nozarē	
3.	Apģērbu un tērpu piegriešana, modelēšana un konstruēšana	Šūšanas operācijas	pamatizglītība, priekšzināšanas apģērbu izgatavošanā	160
4.	Apģērbu un tērpu piegriešana, modelēšana un konstruēšana	Šūšanas operācijas	Pamatizglītība, priekšzināšanas apģērbu izgatavošanā	160
5.	Apģērbu un tērpu piegriešana, modelēšana un konstruēšana	Tērpu konstruēšana un modelēšana	Profesionālā izglītība nozarē	160
6.	Apsardzes darbs	Apsardzes darbs	Pamatizglītība	160
7.	Apsardzes darbs	Apsardzes darbs mazumtirdzniecības objektos	pamatizglītība	160
8.	Apsardzes darbs	Personu un īpašuma aizsardzība	Pamatizglītība	160
9.	Autokrāvēja vadītājs	Autokrāvēja vadīšana	Pamatizglītība	160
10.	Bioloģiskā lauksaimniecība	Bioloģiskā lauksaimniecība	pamatizglītība	180
11.	Elektrokāra vadīšana	Elektrokāra vadīšana	Pamatizglītība	160
12.	Ēku siltināšana	Ēku siltināšana	Profesionālā izglītība nozarē	160
13.	Ēku siltināšana	Ēku siltināšana (zemas energoefektivitātes ēku siltinātājs)	Profesionālā izglītība nozarē	160
14.	Frizieru pakalpojumi	Friziera darbi un matu kosmētisko materiālu lietošana	Profesionālā izglītība nozarē	160
15.	Frizieru pakalpojumi	Friziera darbu tehnoloģiju novitātes	Profesionālā izglītība nozarē	160
16.	Frizieru pakalpojumi	Friziera profesionālās meistarības pilnveidošana	Profesionālā izglītība nozarē	160
17.	Frizieru pakalpojumi	Frizieru darbi	Profesionālā izglītība nozarē	160
18.	Frizieru pakalpojumi	Frizieru darbu jaunākās tehnoloģijas	Profesionālā izglītība nozarē	160
19.	Frizieru pakalpojumi	Frizieru kvalifikācijas paaugstināšana	Profesionālā izglītība nozarē	160
20.	Frizieru pakalpojumi	Frizūru modelēšana	Profesionālā izglītība nozarē	160
21.	Frizieru pakalpojumi	Jaunākie materiāli un tehnoloģijas friziera darbā	Profesionālā izglītība nozarē	160
22.	Frizieru pakalpojumi	Klasiskās vakara un kāzu frizūras	Profesionālā izglītība nozarē	160

23.	Frizieru pakalpojumi	Mūsdienīgas krāsošanas paņēmieni un griešanas metodes	Profesionālā izglītība nozarē	160
24.	Frizieru pakalpojumi	Mūsdienīgas tehnikas matu sakārtojumos	Profesionālā izglītība nozarē	160
25.	Frizieru pakalpojumi	Mūsdienīgas tehnikas sieviešu matu griezumos	Profesionālā izglītība nozarē	160
26.	Frizieru pakalpojumi	Mūsdienīgas tehnikas vīriešu matu griezumos	Profesionālā izglītība nozarē	160
27.	Frizieru pakalpojumi	Mūsdienīgas tehnoloģijas matu krāsošanā	Profesionālā izglītība nozarē	160
28.	Grāmatvedība	Bilance un nodokļi	Profesionālā izglītība nozarē	160
29.	Grāmatvedība	Bilance un nodokļi (elektroniskā apmācību forma)	Profesionālā izglītība nozarē	160
30.	Grāmatvedība	Datorizētā grāmatvedība	Profesionālā izglītība nozarē	160
31.	Grāmatvedība	Datorizētā grāmatvedība (elektroniskā apmācību forma)	Profesionālā izglītība nozarē	160
32.	Grāmatvedība	Grāmatvedība	Profesionālā izglītība nozarē	160
33.	Grāmatvedība	Grāmatvedība - kvalifikācijas paaugstināšana	Profesionālā izglītība nozarē	160
34.	Grāmatvedība	Grāmatvedība - kvalifikācijas paaugstināšana (elektroniskā apmācību forma)	Profesionālā izglītība nozarē	160
35.	Grāmatvedība	Grāmatvedība un nodokļi	Profesionālā izglītība nozarē	160
36.	Grāmatvedība	Grāmatvedība un nodokļi (ar priekšzināšanām)	Profesionālā izglītība nozarē	160
37.	Grāmatvedība	Grāmatvedības novitātes	Profesionālā izglītība nozarē	160
38.	Grāmatvedība	Grāmatvedības organizācija uzņēmumā	Profesionālā izglītība nozarē	160
39.	Grāmatvedība	Grāmatvedības pamati	Profesionālā izglītība nozarē	160
40.	Grāmatvedība	Grāmatvedības uzskaitē atbilstoši starptautiskajiem standartiem	Profesionālā izglītība nozarē	160
41.	Grāmatvedība	Grāmatveža kvalifikācijas	Profesionālā izglītība	160

		aktualizēšana	nozarē	
42.	Lauksaimniecības pamati	Lauksaimniecības pamati	pamatizglītība	170
43.	Mazā biznesa organizēšana	Mazā biznesa organizēšana	Vidējā	320
44.	Mazā biznesa organizēšana	Mazā biznesa organizēšana	Vidējā	320
45.	Mazā biznesa organizēšana	Mazā biznesa organizēšana (elektroniskā apmācību forma)	Vidējā	320
46.	Preču pārvadājumu organizēšana	Preču pārvadājumu organizēšana	Vidējā izglītība	320
47.	Projektu vadība	Projektu vadība	Vidējā izglītība	320
48.	Projektu vadība	Projektu vadība (e-apmācība)	Vidējā izglītība	320
49.	Projektu vadība	Projektu vadība (elektroniskā apmācību forma)	Vidējā izglītība	320
50.	Projektu vadība	Projektu vadīšana	vidējā izglītība	320
51.	Sociālā aprūpe	Sociālā aprūpe	pamatizglītība	320
52.	Sociālā aprūpe	Sociālā aprūpe (elektroniskā apmācību forma)	pamatizglītība	320
53.	Sociālā aprūpe	Sociālās aprūpes darba pamati	pamatizglītība	320
54.	Sociālā aprūpe	Sociālās aprūpes organizācija	pamatizglītība	320
55.	Sociālā aprūpe	Sociālās aprūpes pakalpojumi	pamatizglītība	320
56.	Sociālā aprūpe	Sociālās palīdzības organizēšana	pamatizglītība	320

NVA NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS APMĀCĪBU SARAKSTS

TABULA 94. NVA NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU SARAKSTS⁸

Nr.	Neformālās izglītības programmas nosaukums	Programmas stundu skaits
Latviešu valoda (saziņa dzimtajā valodā)		
1.	Valsts valoda atbilstoši zemākajam valsts valodas prasmes līmenim	120
2.	Valsts valoda atbilstoši vidējam valsts valodas prasmes līmenim	120
3.	Valsts valoda atbilstoši augstākajam valsts valodas prasmes līmenim	120
4.	Valsts valoda atbilstoši zemākajam valsts valodas prasmes līmenim (ar angļu pamatvalodu)	150

⁸ Nodarbinātības valsts aģentūras Neformālās izglītības ieguve ar kuponu metodi. Pieejams internetā: <http://www.nva.gov.lv/index.php?cid=wxctixj&mid=311&txt=2903&from=0> (atjaunots 12.07.2013).

Svešvalodas (saziņa svešvalodās)		
5.	Angļu valoda (bez priekšzināšanām)	150
6.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Elementary)	100
7.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Lower Intermediate)	100
8.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Intermediate)	100
9.	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Higher Intermediate)	100
10.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Higher Intermediate)	150
11.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Advanced)	150
12.	Biznesa angļu valoda (ar priekšzināšanām) (Very advanced)	150
13.	Vācu valoda (bez priekšzināšanām)	150
14.	Vācu valoda (ar priekšzināšanām)	100
15.	Krievu valoda (bez priekšzināšanām)	150
16.	Krievu valoda (ar priekšzināšanām)	100
17.	Franču valoda (bez priekšzināšanām)	150
18.	Zviedru valoda (bez priekšzināšanām)	150
19.	Zviedru valoda (ar priekšzināšanām)	150
20.	Norvēģu valoda (bez priekšzināšanām)	150
21.	Norvēģu valoda (ar priekšzināšanām)	150
22.	Dāņu valoda (bez priekšzināšanām)	150
23.	Dāņu valoda (ar priekšzināšanām)	150
24.	Somu valoda (bez priekšzināšanām)	150
25.	Somu valoda (ar priekšzināšanām)	150
26.	Igauņu valoda (ar priekšzināšanām)	100
27.	Igauņu valoda (bez priekšzināšanām)	150
28.	Lietuviešu valoda (ar priekšzināšanām)	100
29.	Lietuviešu valoda (bez priekšzināšanām)	150
Datorzinības (digitālās prasmes)		
30.	Datorzinības (bez priekšzināšanām)	120
31.	Datorzinības (ar priekšzināšanām)	120
32.	AutoCAD	150
33.	Revit Architecture	80
34.	Revit Structure	80
35.	AutoCAD Architecture	80
36.	DWGEditor	60
37.	Solid Works	120
38.	Corel Draw Graphics	120
39.	Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju (bez priekšzināšanām)	150
40.	Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju (lietpratējiem)	60

41.	Web risinājumu izstrāde	120
42.	Personālo datoru operētājsistēmu un lietojumprogrammu instalēšana, konfigurēšana un uzturēšana	120
43.	Darbs ar biroja programmatūras pakotni OpenOffice	120
44.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Zalktis)	80
45.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Jumis)	120
46.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma 1C Grāmatvedība)	150
47.	Datorprasmes grāmatvedībā (programma Horizon vai Balance)	150
Transportlīdzekļu (t.sk. Traktortehnikas) vadīšana		
48.	"C" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "B" kategoriju	122
49.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	98
50.	"D" kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C" kategoriju	81
51.	"CE" kategorijas autovadītājs	77
52.	"C1E" kategorijas autovadītājs	77
53.	"DE" kategorijas autovadītājs	77
54.	"D1E" kategorijas autovadītājs	64
55.	"A" kategorijas traktortehnikas "Traktori, komunālā pašgājēja traktortehnika un universālās pašgājējmašīnas ar pilnu masu līdz 7500 kg" vadītājs (bez priekšzināšanām)	120
56.	"B" kategorijas traktortehnikas "Visi traktori, komunālā pašgājēja traktortehnika, buldozeri un universālās pašgājējmašīnas" vadītājs (bez priekšzināšanām)	163
57.	"B" kategorijas traktortehnikas "Visi traktori, komunālā pašgājēja traktortehnika, buldozeri un universālās pašgājējmašīnas" vadītājs (ar priekšzināšanām)*	100
58.	"C" kategorijas traktortehnikas "Ekskavatori un pašgājēji iekrāvēji" vadītājs (bez priekšzināšanām)	189
59.	"C" kategorijas traktortehnikas "Ekskavatori un pašgājēji iekrāvēji" vadītājs (ar priekšzināšanām)*	145
60.	"G" kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas" vadītājs (bez priekšzināšanām)	217
61.	"G" kategorijas traktortehnikas "Ceļu būves mašīnas" vadītājs (ar priekšzināšanām)*	155
62.	"F" kategorijas traktortehnikas "Meža izstrādes un kopšanas mašīnas" vadītājs (bez priekšzināšanām)	215
63.	"F" kategorijas traktortehnikas "Meža izstrādes un kopšanas mašīnas" vadītājs (ar priekšzināšanām)*	177
64.	"E" kategorijas traktortehnikas "Autogreideri" vadītājs (bez priekšzināšanām)	138
65.	"E" kategorijas traktortehnikas "Autogreideri" vadītājs (ar priekšzināšanām)*	94
66.	„C” kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "C1" kategoriju	97
67.	„C” kategorijas autovadītājs ar iepriekš iegūtu "D1" kategoriju	96

*nepieciešama iepriekš iegūta vismaz vienas kategorijas transportlīdzekļa vai traktortehnikas vadītāja apliecība